

**DR MARTIN LUTHER
LILLA KATEKESEN
och
dess förklaring
DEN KRISTNA LÄRAN**

Redaktör Markku Särelä

Pärmbild och illustrationer
av
Kimmo Pälikkö

Översättningen från finska av Johan Lumme

Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko (STLK)

Rajakatu 7, 15100 Lahtis, Finland

www.Luterilainen.com

2008

©2008 Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko

ISBN 978-951-9318-43-1 (sid)

ISBN 978-951-9318-82-0 (PDF)

Tryckt hos Gummerus Printing 2008

Innehållet

Till läsaren	6
DOKTOR MARTIN LUTHERS LILLA KATEKES	9
Första huvudstycket: Tio Guds bud	11
Andra huvudstycket: Trosbekännelsen	15
Tredje huvudstycket: Fader vår	17
Fjärde huvudstycket: Dopet	21
Femte huvudstycket: Om nyckelmakten och bikten	23
Sjätte huvudstycket: Altarets sakrament	26
Första tillägget, böner	28
Andra tillägget, hustavlan	30
Tredje tillägget, frågor med svar för dem som vill ha nattvarden	33
DEN KRISTNA LÄRAN	37
Inledning	39
Bibeln	40
Första kapitlet, tio Guds bud eller Guds lag	44
Första tavlan	47
Första budet	47
Andra budet	54
Tredje budet	61
Andra tavlan	69
Fjärde budet	71
Femte budet och de följande buden	77
Femte budet	78
Sjätte budet	85
Några viktiga påminnelser för den kristne i troslivet	93
Sjunde budet	96

Åttonde budet	101
Nionde och tionde budet	107
Budens slutord	110
Om syftet med och bruket av Guds lag	113
Om synden	117
Andra kapitlet, trosbekännelsen	123
Skillnaden mellan lag och evangelium	125
Om Gud	126
Första trosartikeln, om skapelsen	132
Gud Fadern	132
Om änglarna	133
Om människan	136
Andra trosartikeln, om återlösningen	141
Jesus Kristus och hans återlösningsverk	142
Tredje trosartikeln, om helgelsen	164
Den Helige Ande	165
Kyrkan	174
Syndernas förlåtelse och rättfärdiggörelsen	185
Kroppens uppståndelse	191
Evigt liv	195
Tredje kapitlet, Herrens bön eller Fader vår	199
Om bön i allmänhet	199
Herrens bön	209
Tilltalsorden	210
De sju bönerna	211
Första bönen	211
Andra bönen	212
Tredje bönen	214
Fjärde bönen	215
Femte bönen	217
Sjätte bönen	221
Sjunde bönen	224
Slutorden	225
Fjärde kapitlet, det heliga dopets sakrament	226
Om det heliga dopets väsen	227
Barndop	229
Om nyttan av det heliga dopet	232

Om det heliga dopets kraft	236
Om det heliga dopets betydelse eller rätta bruk	239
Femte kapitlet, nyckelmakten och skriftermålet	243
Nyckelmakten	243
Om det heliga predikoämbetet	249
Om skriftermålet eller bikten	254
Sjätte kapitlet, den heliga nattvarden	259
Om den heliga nattvarden väsen	259
Om nyttan av den heliga nattvarden	264
Om kraften av heliga nattvarden	265
Om den heliga nattvarden rätta bruk	266
Lutheranernas emblem	272
Tillägg 1: Herrens välsignelse	273
Tillägg 2: Om nådegåvorna och undren	276
Bilaga 1: Bibelns böcker och i denna bok använda förkortningar	281
Bilaga 2: Den lutherska kyrkans bekännelseskriterier	283
Bilaga 3: Kyrkoåret	284
Bilaga 4: Anvisningar för förrättande av dop i nödfall	286
Bilaga 5: Konfirmationsfrågor och svaren på dem	287
Bilaga 6: Den nicenska trosbekännelsen	288
Bilaga 7: Den athanasianska trosbekännelsen	289

Till läsaren

Vi överdriver säkert inte, då vi säger att reformatorn Martin Luthers Lilla katekes har varit den viktigaste missionären inom lutherdomen efter den Heliga Skrift. Genast efter att den utkommit år 1529, översattes den till många språk. Därefter har den förmedlat den kristna trons grunder under hundratals år i alla lutherska kyrkor jorden runt.

Luther kompletterade sin ursprungliga katekes senare genom att tillfoga ett kapitel om nyckelmakten, som i denna bok återfinns på sin vederbörliga plats.

Snart fann man det nödvändigt att sammanställa en förklaring till Lilla katekesen, där man utförligare förklarade trons huvudartiklar för det kristna folket. Den lutherska teologen Johann Conrad Dietrich (1575–1639) avfattade en sådan förklaring. Därefter har den kompletterats genom lutherska lärares försorg. Som sådan har Lilla katekesen och dess förklaring tjänat undervisningen av skriftskolungdomen och även äldre kristna.

Ärkebiskop Olof Svebilius (1624–1700) katekesförklaring från år 1689 byggde i mycket på denna gamla och beprövade grund. Den är mycket bra med undantag av det arbetsförbud som där lagts till tredje budet och tanken, att Gud skulle ha gjort sitt nådeval med hänsyn till tron (intuitu fidei). Svebilius katekes kan naturligtvis inte erbjuda material för alla viktiga frågor i modern tid som upptar de kristnas tankar. Till den delen är det nödvändigt att föra undervisningen till nutiden. De nämnda ställena i den utgåva som Bokförlaget Reformatio utgav 1993 har rättats i enlighet med den lutherska läran.

Finlands Konfessionella Lutherska Kyrka publicerade år 1941 Den kristna läran utarbetad av pastor Kauko Valve. Valve använde sig i sitt arbete av goda lutherska utländska katekesutgåvor ss. den katekes från 1896 som dr Heinrich Christian Schwan (1819–1905) redigerade.

År 1990 utgav FKLK Den kristna läran redigerad av pastor Markku Särelä. Den grundar sig i mycket på den utgåva Valve redigerade. Dessutom har i redigeringsarbetet beaktats vissa av de tidigaste katekesutgåvorna, särskilt Johann Conrad Dietrichs kompletterade förklaring (St. Louis, Mo., CPH 1895).

Den svenskspråkiga utgåva som nu utkommer är en översättning av FKLK:s katekes från år 1990. Tidigare har boken utkommit förutom på finska också på ryska, estniska, lettiska, litauiska, ukrainska och engelska. Boken har visat sig vara ett värdefullt hjälpmedel i missionsarbetet och för att inpräglade den kristna tron grunder i församlingarna. Den är ett viktigt medel i ungdomens konfirmationsundervisning. För en vuxen kristen är den en uppbygglig andaktsläsning, där man alltid finner något nytt.

På senare tid har kristendomen sådan den tar sig uttryck i vårt folk blivit otroligt uttunnad, så att mycket saknas beträffande apostoliskt bruk, tro och lära, där den utövas. I stället för en verksamhet som byggs upp kring ordet och sakramenten och vårdar själarna med dem, har det kommit olika snedvridningar, förfälskningar och direkta villfarelser. Det är nödvändigt att fråga efter grundvalarna, återvända till dem och bygga på dem. Det räcker inte med en tradition på några decennier eller ens några sekel. Vi gör ju inte Kristi kyrka ny, utan vi vill vara Kristi gamla kyrka på apostlarnas och profeternas grundval. Det ville reformatorn. Vi vill gå den väg han visat och samlas kring Kristi kyrkas rena kännetecken. Här visar oss Katekesen och dess förklaring vägen, ösande ur den Heliga Skrift.

Vi har använt följande bibelöversättningar: Svenska Bibelsällskapets varsamma språkliga revision av 1917 års översättning av Gamla testamentet och Bibelkommissionens översättning av Nya testamentet 1981, Svenska folkbibeln 98, Svensk kyrkobibel, Nya Testamentet 1997, samt sjätte upplagan 2005, med några förändringar.

Vi vill hjärtligt tacka alla som inte besparat sig någon möda vid sin medverkan i detta projekt. Vi hoppas, att boken blir till välsignelse för många.

Finlands konfessionella lutherska kyrka

Doktor Martin Luther

LILLA KATEKESEN

"Ni skall hålla och följa dem." 5 Mos. 4:6.

FÖRSTA HUVUDSTYCKET

TIO GUDS BUD

Hur en husfar skall lära sitt husfolk dem på ett enkelt sätt.

Första budet

Jag är HERREN, din Gud. Du skall inte ha andra gudar.

Vad betyder det?

Vi skall frukta och älska Gud mer än något annat och i allt förtrösta på honom.

Andra budet

Du skall inte missbruka HERRENS, din Guds namn, ty HERREN skall inte låta den bli ostraffad, som missbrukar hans namn.

Vad betyder det?

Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte förbannar eller svär vid hans namn eller använder det till trolldom, lögn och bedrägeri, utan åkallar det i all nöd, ber, tackar och lovar.

Tredje budet

Håll vilodagen, så att du helgar den.

Vad betyder det?

Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte föraktar predikan och Guds ord, utan håller det heligt, gärna hör och lär oss det.

Fjärde budet

Du skall ära din far och din mor, så att det går dig väl och du får leva länge på jorden.

Vad betyder det?

Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte föraktar våra föräldrar och överordnade eller retar dem till vrede utan hedrar dem, tjänar dem, lyder dem, älskar dem och visar dem vår uppskattning.

Femte budet

Du skall inte dräpa.

Vad betyder det?

Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte skadar vår nästa till hans liv eller vållar honom lidande utan hjälper honom i all nöd.

Sjätte budet

Du skall inte begå äktenskapsbrott.

Vad betyder det?

Vi skall frukta och älska Gud, så att vi lever kyskt och rent i ord och gärningar, och så att man och hustru älskar och hedrar varandra.

Sjunde budet

Du skall inte stjäla.

Vad betyder det?

Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte tar vår nästas pengar eller ägodelar eller tillägnar oss dem genom falska varor eller oärliga affärer utan hjälper honom, så att hans ägodelar bevaras och hans levnadsvillkor förbättras.

Åttonde budet

Du skall inte bära falskt vittnesbörd mot din nästa.

Vad betyder det?

Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte ljuger om vår nästa, förråder eller förtalar honom eller sprider ut falska rykten utan ursäktar honom, tänker och talar väl om honom och tyder allt till det bästa.

Nionde budet

Du skall inte ha begärelse till din nästas hus.

Vad betyder det?

Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte med list försöker få vår nästas arv eller hus, eller under sken av lag och rätt tillägnar oss det, utan hjälper honom att behålla det, som tillhör honom.

Tionde budet

Du skall inte ha begärelse till din nästas hustru, inte heller till hans tjänare eller tjänarinna, eller till hans boskap, inte heller till något annat som tillhör din nästa.

Vad betyder det?

Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte lockar ifrån vår nästa hans hustru eller någon som arbetar hos honom eller något annat, som tillhör honom, utan förmanar dem att vara trogna och göra sin plikt.

Vad säger Gud om alla dessa bud?

Så säger han:

Jag, HERREN, din Gud, är en nitälskande Gud, som hemsöker fädernas missgärning på barnen i tredje och fjärde led, när de hatar mig, men visar barmhärtighet intill tusende släktledet mot dem, som älskar mig och håller mina bud.

Vad betyder det?

Gud hotar att straffa alla dem, som bryter mot dessa bud. Därför skall vi frukta för hans vrede och inte bryta mot hans bud.

Men han lovar sin nåd och allt gott åt alla, som håller dessa bud. Därför skall vi älska honom, förtrösta på honom och gärna handla efter hans bud.

ANDRA HUVUDSTYCKET

TROSBEKÄNNELSEN

Hur en husfar skall undervisa sitt husfolk om den på ett enkelt sätt.

Första trosartikeln – om Gud Fadern och skapelsen

Jag tror på Gud Fader allsmäktig, himlens och jordens skapare.

Vad betyder det?

Jag tror, att Gud har skapat mig och alla varelser, gett mig kropp och själ, ögon, öron och alla lemmar, förnuft och alla sinnen, och att han alltjämt uppehåller mig.

Dessutom försörjer han mig varje dag rikligt med kläder och skor, mat och dryck, hus och hem, hustru och barn, åker, boskap, allt slags egendom och allt vad jag behöver för att leva. Han beskyddar mig för skada och allt farligt och bevarar mig för allt ont.

Allt detta gör han endast på grund av sin gudomliga, faderliga godhet och barmhärtighet, utan någon min förtjänst och värdighet, för vilket allt jag är skyldig att tacka och lova, lyda och tjäna honom.

Det är visst och sant.

Andra trosartikeln – om Guds Son och återlösningen

Jag tror på Jesus Kristus, hans enfödde Son, vår Herre, vilken är avlad av den Helige Ande, född av jungfrun Maria, pinad under Pontius Pilatus, korsfäst, död och begravnen, nedstigen till helvetet, på tredje dagen uppstånden igen ifrån de döda, uppsti-

gen till himlen, sittande på allsmäktig Gud Faders högra sida, därifrån igenkommande till att döma de levande och de döda.

Vad betyder det?

Jag tror, att Jesus Kristus, sann Gud, född av Fadern i evighet, och tillika sann människa, född av jungfrun Maria, är min Herre.

Han har återlöst, förvärvat och vunnit mig, förlorade och fördömda människa, från alla synder, från döden och djävulens våld, inte med guld eller silver utan med sitt heliga och dyra blod och med sitt oskyldiga lidande och sin död, för att jag skall tillhöra honom, leva under honom i hans rike och tjäna honom i evig rättfärdighet, oskuld och salighet, liksom han har uppstått från döden, lever och regerar i evighet.

Det är visst och sant.

Tredje trosartikeln – om helgelsen

Jag tror på den Helige Ande, en helig allmänlig kyrka, de heligas samfund, syndernas förlåtelse, kroppens uppståndelse och ett evigt liv. Amen.

Vad betyder det?

Jag tror, att jag inte av mitt eget förnuft eller egen kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komma till honom, utan den Helige Ande har kallat mig genom evangelium, upplyst mig med sina gåvor, helgat och bevarat mig i den rätta tron.

På samma sätt kallar, församlar, upplyser och helgar han hela kristenheten på jorden och bevarar henne i Jesus Kristus i den enda rätta tron. I denna kristenhet förlåter han dagligen mig och alla troende alla synder. Han skall på den sista dagen uppväcka mig och alla döda och ge mig och alla, som tror på Kristus, evigt liv.

Det är visst och sant.

TREDJE HUVUDSTYCKET

FADER VÅR

Hur en husfar skall undervisa sitt husfolk om denna bön på ett enkelt sätt.

Fader vår, som är i himmelen.

Vad betyder det?

Gud vill härmed uppmuntra oss att tro, att han är vår rätte Fader och att vi är hans rätta barn, för att vi skall be till honom frimodigt och med full tillförsikt som goda barn inför sin käre fader.

Första bönen

Helgat varde ditt namn.

Vad betyder det?

Guds namn är heligt i sig självt, men vi ber i denna bön, att det skall hållas heligt också bland oss.

Hur sker det?

När Guds ord läres rent och klart, och när vi som Guds barn lever heligt efter det. Hjälp oss därmed, käre himmelske Fader! Men den, som lär eller lever annorlunda, än Guds ord lär, han vanäras Guds namn bland oss. Bevara oss för detta, himmelske Fader.

Andra bönen

Tillkomme ditt rike.

Vad betyder det?

Guds rike kommer av sig självt även utan vår bön, men vi ber i denna bön, att det skall komma också till oss.

Hur sker det?

Det sker, när den himmelske Fadern ger oss sin Helige Ande, så att vi genom hans nåd tror på hans heliga ord och lever gudfruktigt här i tiden och sedan i evigheten.

Tredje bönen

Ske din vilja såsom i himmelen så ock på jorden.

Vad betyder det?

Guds goda, nådiga vilja sker även utan vår bön, men vi ber i denna bön, att den skall ske också hos oss i våra hjärtan.

Hur sker det?

Det sker, när Gud bryter ner och förhindrar varje ont anslag och varje ond vilja, som inte tillåter, att vi helgar hans namn, eller att hans rike kommer, det vill säga djävulens, världens eller vår egen köttsliga vilja. Det sker också, när Gud styrker och bevarar oss i sitt ord och tron ända till livets slut. Detta är hans nådiga och goda vilja.

Fjärde bönen

Vårt dagliga bröd giv oss i dag.

Vad betyder det?

Gud ger väl dagligt bröd också utan vår bön åt alla människor, även de onda, men vi ber i denna bön, att han ville lära oss att inse detta och ta emot det med tacksamhet.

Vad menas med "dagligt bröd"?

Allt det, som är nödvändigt för livets uppehälle, såsom mat, dryck, kläder, skor, hus, hem, åker, boskap, pengar, ägodelar, from make eller maka, fromma barn, fromma medarbetare, fromma och trogna överordnade, goda myndigheter, god väderlek, fred, hälsa, ordning, hederlighet, goda vänner, trogna grannar m.m.

Femte bönen

Och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro.

Vad betyder det?

Vi ber i denna bön, att vår himmelske Fader inte skall se på våra synder eller för deras skull avvisa vår bön, ty vi är inte värda att få vad vi ber om och kan inte heller förtjäna det; men vi ber, att han skall ge oss alltsammans av nåd. Ty vi syndar varje dag på många sätt, och förtjänar inget annat än straff. Så vill vi också själva av hjärtat förlåta dem som försyndar sig mot oss.

Sjätte bönen

Och inled oss icke i frestelse.

Vad betyder det?

Gud frestar inte någon, men vi ber i denna bön, att han skall beskydda och bevara oss, så att djävulen, världen och vårt eget kött inte bedrar oss och förför oss till en falsk tro, förtvivlan eller andra svåra synder och laster, och – om vi skulle bli angripna därav – att vi då till sist vinner och behåller segern.

Sjunde bönen

Utan fräls oss ifrån ondo.

Vad betyder det?

Vi ber i denna bön som en sammanfattning, att vår Fader i himlen skall frälsa oss från allt ont både till kropp och själ, egendom, heder och ära och att han slutligen, när vår sista stund kommer, skall ge oss ett saligt slut på detta liv och av nåd ta oss från denna jämmerdal till sig i himlen.

Amen

Ty riket är ditt och makten och härligheten i evighet. Amen.

Vad betyder det?

Det betyder, att jag skall vara viss om att vår himmelske Fader godtar sådana böner och hör dem, ty han har själv befallt oss att be på detta sätt och lovat att höra oss.

Amen. Amen. Ja, ja, det skall så ske.

FJÄRDE HUVUDSTYCKET

DET HELIGA DOPETS SAKRAMENT

Hur en husfar skall undervisa sitt husfolk om det på ett enkelt sätt.

1. Vad är dopet?

Dopet är inte bara vanligt vatten, utan det är ett sådant vatten, som är inneslutet i Guds befallning och förenat med Guds ord.

Vilket är detta Guds ord?

Det som vår Herre Jesus Kristus säger i Matteus sista kapitel: *"Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar, döpande dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn."*

2. Vilken nytta medför dopet?

Dopet verkar syndernas förlåtelse, frälsar från döden och djävulen och ger evig salighet åt alla, som tror det, som Guds ord och löften lovar.

Vilka är dessa Guds ord och löften?

Det som vår Herre Jesus Kristus säger i Markus sista kapitel: ***"Den som tror och blir döpt, skall bli salig; men den, som inte tror, skall bli fördömd."***

3. Hur kan vatten åstadkomma så stora ting?

Vattnet gör det förvisso inte utan Guds ord, som är förenat med vattnet, och tron, som tror på detta Guds ord. Ty utan Guds ord är vattnet bara vanligt vatten och inte ett dop, men med Guds ord är det ett dop, det vill säga ett nåderikt livets vatten och ett bad till ny födelse i den Helige Ande, såsom den helige Paulus säger till Titus i det tredje kapitlet:

"Enligt sin barmhärtighet gjorde han oss saliga genom ett bad till ny födelse och förnyelse i den Helige Ande, som han rikligt utgöt över oss genom Jesus, vår Frälsare, för att vi, rättfärdigförklarade genom hans nåd, skulle bli arvingar i hoppet till evigt liv." Det är visst och sant.

4. Vad betyder detta dop i vatten?

Det betyder, att den gamle Adam i oss skall dränkas genom daglig ånger och bot och dödas med alla synder och onda begärelser, och att sedan en ny människa dagligen skall framkomma och uppstå, vilken lever i rättfärdighet och renhet inför Gud för evigt.

Var står det skrivet?

Den helige Paulus säger i Romarbrevets sjätte kapitel: ***"Vi är genom dopet begravna tillsammans med Kristus till döden, för att såsom Kristus uppväcktes från de döda genom Faderns härlighet, också vi skall vandra så i ett nytt liv."***

FEMTE HUVUDSTYCKET

OM NYCKELMAKTEN OCH BIKTEN

Hur en husfar skall undervisa sitt husfolk om den på ett enkelt sätt.

Vad är nyckelmakten

Nyckelmakten är en särskild andlig makt, som Kristus har gett åt sin kyrka på jorden. På grund av den förlåter kyrkan de botfärdigas synder och binder de obotfärdiga i dem.

Var står det skrivet?

Johannes skriver i sitt evangelium i det 20:e kapitlet: *"Han andades på dem och sade: 'Tag emot den Helige Ande! Om ni förlåter någon hans synder så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder så är han bunden.'"* (Joh. 20:22f.)

Vad tror du på grund av dessa ord?

Jag tror, att när Kristi tjänare, vilka har blivit kallade av honom, på hans gudomliga befallning sköter sina ämbetsplikter, i synnerhet när de från Guds församling avstänger en obotfärdig, offentlig syndare eller avlöser den, som är botfärdig och vill bättra sig, att det också i himlen är så kraftigt och visst som om vår Herre Kristus själv gjorde det.

Vad är bikten?

Bikten består av två delar, den ena, att vi bekänner synderna, den andra, att vi tar emot avlösning eller syndernas förlåtelse av biktfadern såsom av Gud själv och då inte tvivlar därpå utan fullt och fast tror, att synderna därigenom är förlåtna inför Gud i himlen.

Vilka synder skall man då bekänna?

Inför Gud skall man erkänna sig skyldig till alla synder, även dem man inte vet om, så som vi gör i Fader vår.

Men inför biktfadern skall man bara bekänna de synder man vet om och känner i hjärtat.

Vilka är dessa synder?

Pröva din ställning efter tio Guds bud, om du är en far, mor, son, dotter, överordnad eller anställd, lärare eller elev, om du har varit olydig, otrogen, lat, vred, otuktig eller om du har skadat någon med ord och gärningar, om du har stulit eller varit slarvig och vårdslös och vållat någon skada eller förlust.

Var vänlig och tala om för mig hur jag skall bikta!

Så här skall du säga till din biktfar:

Min vördade, käre biktfar, låt mig få bikta för er och tillsäg mig sedan syndernas förlåtelse för Jesu Kristi skull!

Biktfadern: Säg så här:

Jag arme syndare bekänner mig inför Gud skyldig till alla synder, men särskilt bekänner jag (som är tjänsteman, arbetare, studerande, el dyl.), att jag tyvärr varit försumlig i min tjänst, i mitt arbete, i skolan, jag har flera gånger inte gjort vad jag fått i uppgift av mina överordnade och av mina lärare, jag har retat dem, så att de blivit förargade, jag har varit vårdslös och förstört saker och ting. Jag har också använt fula ord och burit mig illa åt, jag har grälat med mina kamrater och retat dem, varit uppstudsigt och oförsämd m.m.

Men jag är ledsen över allt detta och ber om nåd och förlåtelse. Jag vill bättra mig.

Föräldrar eller personer i chefsställning kan säga så här:

I synnerhet bekänner jag, att jag inte varit som jag borde mot mina barn, min man eller min hustru, eller mot mina anställda, till Guds ära.

Jag har svurit och skällt, jag har föregått med dåligt exempel både i ord och gärningar, jag har handlat illa mot min granne och förtalat ho-

nom, jag har tagit för mycket betalt av andra, varit snål och knusslig i affärer, inte lämnat fullgoda varor, och gjort annat sådant som strider mot Guds bud.

Men om någon inte känner sig tyngd av sådana eller ännu värre synder, så skall han inte bekymra sig för det eller försöka leta fram eller hitta på några synder utan han skall nämna en eller ett par, som han vet om, t.ex.:

Särskilt bekänner jag, att jag en gång svor och förbannade, en annan gång använde andra opassande ord, en gång försummade det eller det, som jag fått mig ålagt. Och låt det vara nog därmed.

Om du emellertid inte vet om någon synd alls (vilket väl knappast är möjligt), så nämn inte något särskilt, utan tag emot avlösning på den allmänna syndabekännelse, som du avger inför Gud genom bikt-fader.

Därefter skall bikt-fadern säga:

Gud vare dig nådig och styrke din tro! Amen.

Vidare skall han säga:

Tror du också, att min förlåtelse är Guds förlåtelse?

Svar:

Ja, käre pastor.

Därefter skall bikt-fadern säga:

Ske dig såsom du tror! Och på vår Herres Jesus Kristi befallning förlåter jag dig dina synder, i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Gå i frid!

Dem, som har stora samvetskval och anfäktelser eller är nedslagna, skall bikt-fadern veta att trösta med flera Skriftens ord och uppmuntra till tro. Detta skall vara endast ett allmänt sätt att bikta.

SJÄTTE HUVUDSTYCKET

ALTARETS SAKRAMENT

Hur en husfar skall undervisa sitt husfolk om det på ett enkelt sätt.

Vad är altarets sakrament?

Altarets sakrament är vår Herres Jesu Kristi sanna kropp och sanna blod under bröd och vin, instiftat av Kristus själv, för att vi kristna skall äta och dricka det.

Var står det skrivet?

Så skriver de heliga evangelisterna Matteus, Markus och Lukas och den helige Paulus:

Vår Herre Jesus Kristus, i den natt, då han blev förrådd, tog brödet, tackade, bröt det och gav åt sina lärjungar och sade: Tag och ät! Detta är min kropp, som är utgiven för er. Gör detta till min åminnelse!

På samma sätt tog han också kalken efter måltiden, tackade och gav åt dem och sade: Drink alla av denna! Denna kalk är det nya testamentet i mitt blod, som är utgjutet för er till syndernas förlåtelse. Så ofta som ni dricker av den, så gör det till min åminnelse.

Vilken nytta medför detta ätande och drickande?

Det visar dessa ord: "utgiven för er" och "utgjutet för er till syndernas förlåtelse". Det betyder, att i detta sakrament ges oss genom dessa

ord syndernas förlåtelse, liv och salighet, ty där syndernas förlåtelse är, där är också liv och salighet.

Hur kan kroppsligt ätande och drickande åstadkomma så stora ting?

Det är förvisso inte ätandet och drickandet, som gör det, utan dessa ord, som står här: "utgiven för er" och "utgjutet för er till syndernas förlåtelse". Dessa ord är tillsammans med det kroppsliga ätandet och drickandet huvudsaken i detta sakrament. Den, som tror dessa ord, han har vad de utsäger, nämligen syndernas förlåtelse.

Vem brukar detta sakrament på ett värdigt sätt?

Att fasta och på yttre sätt förbereda sig är visserligen en god yttre ordning, men värdig och beredd är den, som tror dessa ord: "utgiven för er", "utgjutet för er till syndernas förlåtelse". Den som inte tror dessa ord utan tvivlar, är ovärdig och inte beredd. Ty dessa ord "för er" förutsätter först och främst troende hjärtan.

TILLÄGG

Första tillägget

BÖNER

Hur en husfar skall lära sitt husfolk att välsigna sig morgon och afton.

Morgonbön

När du går upp på morgonen, skall du teckna dig med det heliga korsets tecken och säga:

I Faderns och Sonen och Den Helige Andes namn, amen.

Sedan skall du falla på knä eller stå upp och läsa Trosbekännelsen och Fader vår. Om du vill kan du även tillfoga denna bön:

Jag tackar Dig, min himmelske Fader, genom Jesus Kristus, din käre Son, att Du under denna natt har bevarat mig för allt ont och farligt. Jag ber Dig: Bevara mig i dag för synd och allt ont, så att alla mina gärningar och hela mitt liv behagar Dig, ty jag överlämnar mig med kropp och själ och allt jag har i Dina händer. Låt Din helige ängel vara med mig, så att den onde fienden inte får någon makt över mig. Amen.

Sedan kan du med glädje gå till ditt arbete, kanske sjunga en sång, eller läsa tio Guds bud eller något som stämmer till andakt.

Aftonbön

På kvällen, när du går till sängs, skall du teckna dig med det heliga korsets tecken och säga:

I Faderns och Sörens och den Helige Andes namn. Amen.

Sedan skall du falla på knä eller stå upp och läsa Trosbekännelsen och Fader vår. Om du vill kan du även tillfoga denna bön:

Jag tackar Dig, min himmelske Fader, genom Jesus Kristus, Din käre Son, att Du under denna dag nådigt bevarat mig. Jag ber Dig: Förlåt mig

alla mina synder, som jag har gjort mig skyldig till, och bevara mig nådigt under denna natt, ty jag överlämnar mig med kropp och själ och allt jag har i Dina händer. Låt Din helige ängel vara med mig, så att den onde fienden inte får någon makt över mig. Amen.

Gå sedan strax till sängs och sov lugnt och tryggt.

Bordsbön

Barnen och husfolket skall samlas kring bordet i stillhet och med knäppta händer säga:

Allas ögon väntar efter Dig, Herre, och Du ger dem deras mat i rätt tid. Du öppnar Din hand och mättar allt levande med nåd.

Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande. Såsom det var av begynnelsen, nu är och skall vara från evighet till evighet. Amen.

Därefter Fader vår och följande bön:

Herre Gud, himmelske Fader, välsigna oss och dessa gåvor, som Du så frikostigt ger oss, genom Kristus, vår Herre, amen.

Efter måltiden skall man stå stilla och med knäppta händer säga:

Tacka Herren, ty han är god, ty hans godhet varar i evighet. Han ger mat åt allt levande, han ger mat åt boskapen och åt korpens ungar, som ropar till honom. Herren har inte behag till hästens styrka, ej heller till mannens ben. Herren har behag till dem, som fruktar honom, till dem, som hoppas på hans barmhärtighet.

Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande. Såsom det var av begynnelsen, nu är och skall vara från evighet till evighet. Amen.

Därefter Fader vår och följande bön:

Vi tackar Dig, Herre Gud och Fader, genom Jesus Kristus, vår Herre, för alla Dina välgärningar, Du som lever och regerar i evigheters evigheter, amen.

Andra tillägget

HUSTAVLAN

med några bibelställen för alla slags heliga ämbeten och stånd, varigenom dessa kan förmanas genom en särskild bibeltext för vars och ens ställning och tjänst.

För biskopar, kyrkoherdar och predikare

"En biskop skall vara oklanderlig, en enda kvinnas man, nykter, förständig, aktad, gästfri och en god lärare. Han får inte missbruka vin eller vara våldsam utan skall vara vänlig, fridsam och fri ifrån penningbegär. Han skall ta väl hand om sin egen familj och se till hans barn lyder och visar all respekt. Men om någon inte förstår att ta hand om sin egen familj, hur skall han då kunna ta hand om Guds församling? Han skall inte vara nyomvänd, så att han blir högmodig och faller under djävulens dom." 1 Tim. 3:2f.

Vad de kristna är skyldiga sina lärare och själasörjare

"Ni skall äta och dricka vad de bjuder er, ty en arbetare är värd sin lön." Luk. 10:7. "Herren har befallt att de som predikar evangeliet skall leva av evangeliet." 1 Kor. 9:14. "Den som får undervisning i ordet bör dela med sig av allt gott till den som undervisar honom. Bedra inte er själva. Gud bedrar man inte." Gal. 6:6f. "Sådana äldste som sköter sin uppgift väl skall ni anse värda dubbel heder särskilt dem som arbetar med predikan och undervisning. Ty Skriften säger: Du skall inte binda för munnen på oxen som tröskar, och: Arbetaren är värd sin lön." 1 Tim. 5:18. "Vi ber er, bröder, att rätt uppskatta dem som arbetar bland er och som är era ledare i Herren och förmanar er. Visa dem den största kärlek för arbete de utför, och lev i frid med dem." 1 Tess. 5:12f. "Lyd era ledare och rätta er efter dem! Ty de vakar över era själar och skall avlägga räkenskap. Se till att de kan göra detta med glädje och inte med tungt hjärta, för det skulle inte vara nyttigt för er." Hebr. 13:17f.

Om världslig överhet

"Varje människa skall underordna sig den överhet hon har över sig. Ty det finns ingen överhet som inte är av Gud, och den som finns är in-

satt av honom. Den som sätter sig emot överheten står därför emot vad Gud har bestämt, och de som gör så drar domen över sig själva – – – ty överheten bär inte svärdet förgäves. Den är en Guds tjänare, en hämnare som straffar den som gör det onda." Rom. 13:1f,4.

Vad undersåtarna är skyldiga sin överhet

"Ge då kejsaren det som tillhör kejsaren, och Gud det som tillhör Gud." Matt. 22:21. "Varje människa skall underordna sig den överhet hon har över sig. Ty det finns ingen överhet, som inte är av Gud; och den som finns är insatt av honom. – – – Därför måste man underordna sig den inte bara för straffets skull utan också för samvetets skull. Det är också därför ni betalar skatt. Ty de styrande är Guds tjänare, ständigt verksamma för just denna uppgift. Fullgör era skyldigheter mot alla: skatt åt den ni är skyldiga skatt, tull åt den ni är skyldiga tull, vördnad åt den som bör få vördnad och heder åt den som bör få heder." Rom. 13:1, 5–7. "Först av allt uppmanar jag till bön och åkallan, förbön och tacksägelse för alla människor, för kungar och alla i ledande ställning, så att vi kan föra ett lugnt och stilla liv på allt sätt gudfruktigt och värdigt." 1 Tim. 2:1f. "Påminn dem om att de skall underordna sig och lyda myndigheter och makthavare och vara beredda att göra allt som är gott." Tit. 3:1. "Underordna er varje myndighet för Herrens skull, det må gälla kejsaren som högste härskare eller landshövdingarna, som är utsända av honom för att straffa dem som gör det onda och hedra dem som gör det goda." 1 Petr. 2:13f.

För äkta män

"På samma sätt skall ni män leva förståndigt tillsammans med era hustrur, som är det svagare kärlet. Visa dem aktning som medarvingar till livets nåd, så att era böner inte blir hindrade." 1 Petr. 3:7. "Och allt, vad ni gör i ord eller handling, gör det i Herren Jesu namn och tacka Gud, Fadern, genom honom." Kol. 3:17.

För äkta hustrur

"På samma sätt skall ni hustrur underordna er era män, så att den man som inte vill tro ordet kan vinnas utan ord genom sin hustrus liv – – – så som Sara var lydlig mot Abraham och kallade honom 'Herre'. Hennes barn har ni blivit, när ni gör det som är gott och inte låter skrämman er." 1 Petr. 3:1,6.

För föräldrar

"Ni fäder, reta inte upp era barn, utan fostra och förmana dem i Herren." Ef. 6:4.

För barn

"Ni barn, lyd era föräldrar i Herren, det är rätt och riktigt. 'Hedra din far och mor.' Detta är det första bud som har ett löfte: för att det skall gå dig väl och du skall leva länge på jorden". Ef. 6:1–3.

För anställda och underordnade

"Ni slavar, lyd era jordiska herrar, visa dem respekt och vördnad av uppriktigt hjärta, så som ni lyder Kristus. Var inte ögontjänare som söker ställa sig in hos människor, utan var Kristi slavar, som helhjärtat gör Guds vilja. Tjäna villigt som ni gör när ni tjänar Herren och inte människor. Ni vet ju att var och en som gör något gott skall få sin lön av Herren, vare sig han är slav eller fri." Ef. 6:5–8.

För överordnade

"Ni herrar, handla på samma sätt mot era slavar och upphör med att hota. Ni vet att de har samme Herre i himlen som ni, och han gör inte skillnad på människor." Ef. 6:9.

För ungdom i allmänhet

"Likaså ni yngre, underordna er de äldre. Och ni alla, klä er i ödmjukhet mot varandra. Ty Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka ger han nåd. Ödmjuka er alltså under Guds mäktiga hand, så skall han upphöja er när hans tid är inne." 1 Petr. 5:5f.

För änkor

"Den som verkligen är änka och står ensam sätter sitt hopp till Gud och håller ut i bön och åkallan natt och dag. Men den som för ett utsvävande liv är levande död." 1 Tim. 5:5f.

För människor i allmänhet

"Dessa bud – – sammanfattas i detta ord: 'Du skall älska din nästa som dig själv.'" Rom. 13:9. "Först av allt uppmanar jag till bön och åkallan, förbön och tacksägelse för alla människor." 1 Tim. 2:1

*När var och en sin syssla sköter
så går oss väl vad än oss möter.*

Tredje tillägget

FRÅGOR

ställda av Martin Luther med svar, för dem som vill ha nattvarden.

Efter bikten och undervisningen i de tio buden, trosbekännelsen, Fader vår, dopet och sakramentet kan biktfadern eller du själv ställa dig följande frågor:

1. Tror du, att du är en syndare?

Ja, det gör jag. Jag är en syndare.

2. Hur vet du det?

Av de tio buden, som jag inte har hållit.

3. Sörjer du över dina synder?

Ja, jag sörjer över att jag inte har hållit Guds bud.

4. Vad har du förtjänat inför Gud genom dina synder?

Hans obarmhärtiga vrede, timlig död och evig fördömelse.

5. Hoppas du bli salig?

Ja, det gör jag.

6. Vad förtröstar du på?

På min käre Herre Jesus Kristus.

7. Vem är Kristus?

Han är Guds Son, sann Gud och sann människa.

8. Hur många gudar finns det?

Det finns bara en Gud, men tre personer: Fadern, Sonen och den Helige Ande.

9. Vad har Kristus gjort för dig så att du kan förtrösta på honom?

Han dog för mig och utgöt sitt blod på korset för mig, till syndernas förlåtelse.

10. Dog också Fadern för dig på korset?

Nej, det gjorde han inte, ty Fadern är enbart Gud och det är också den Helige Ande, men Sonen är sann Gud och sann människa, och han har dött för mig och utgjutit sitt blod för mig.

11. Hur kan du veta det?

Genom det heliga evangeliet och genom sakramentets instiftelseord.

12. Hur lyder dessa ord?

Vår Herre Jesus Kristus, i den natt, då han blev förrådd, tog brödet, tackade, bröt det och gav åt sina lärjungar och sade: Tag och ät! Detta är min kropp, som är utgiven för er. Gör detta till min åminnelse!

På samma sätt tog han också kalken efter måltiden, tackade och gav åt dem och sade: Drick alla av denna! Denna kalk är det nya testamentet i mitt blod, som är utgjutet för er till syndernas förlåtelse. Så ofta som ni dricker av den, så gör det till min åminnelse.

13. Tror du alltså att Kristi sanna kropp och sanna blod finns i sakramentet?

Ja, det gör jag.

14. Vad får dig att tro så?

Kristi ord: Tag och ät! Detta är min kropp. Drick alla av denna! Detta är mitt blod.

15. Vad skall vi göra, när vi äter hans kropp och dricker hans blod och så mottager denna pant?

Vi förkunnar hans död och utgjutna blod, såsom han har lärt oss: "gör det till min åminnelse."

16. Varför skall vi minnas hans död och förkunna den?

För att lära oss att tro, att ingen annan skapad varelse har kunnat göra tillfyllest för våra synder än Kristus, sann Gud och sann människa.

Också för att lära oss att förskräckas över våra synder och anse dem stora, och för att glädja oss i och förtrösta enbart på honom och bli saliga genom denna tro.

17. Vad har fått honom att dö för dina synder och fullgöra allt?

Hans stora kärlek till Fadern, samt till mig och andra syndare, så som det står skrivet i Joh. 15:13: "Ingen har större kärlek än att han ger sitt liv för sina vänner." Rom. 5:8: "Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog i vårt ställe, medan vi ännu var syndare." Gal. 2:20: Kristus "har älskat mig och offrat sig för mig." Ef. 5:2: "Kristus har älskat oss och utlämnat sig själv för oss som offergåva."

18. Varför vill du då gå till sakramentet?

För att lära mig att Kristus av stor kärlek har dött för min synds skull, och för att jag därefter av honom skall lära mig att älska Gud och min nästa.

19. Vad skall uppmuntra en kristen att ofta mottaga altarets sakrament?

Herren Kristi befallning och löfte, och därtill min egen nöd.

20. Vad skall den människa göra, som inte känner sådan nöd och inte har någon hunger eller törst efter sakramentet?

1. Man kan inte ge ett bättre råd än att hon rör vid sig själv och känner att hon har kött och blod samt att hon tror på Skriften, som i Gal. 5:19f. säger: "Köttets gärningar är uppenbara: de är otukt, orenhet, löslighet, avgudadyrkan, svartkonst, fiendskap, kiv, avund, vredesutbrott, gräl, splittringar, villoläror, illvilja, fylleri, utsvävningar och annat sådant", och Rom. 7:18: "Ty jag vet att i mig, det vill säga mitt kött, bor inte något gott. Viljan finns hos mig, men att göra det goda förmår jag inte."

2. Hon skall också se att hon ännu lever i världen och att hon inte är utan synder och nöd, såsom Skriften säger i Joh. 15:18f.: "Om världen hatar er, skall ni veta att den har hatat mig innan den hatat er. Om ni vore av världen, skulle världen älska er som sina egna. Men ni är inte av världen, utan jag har utvalt er och tagit er ut ur världen. Därför hatar världen er." Joh. 16:20: "Amen, amen, säger jag er: Ni kommer att gråta

och jämra er, men världen skall glädja sig. Ni kommer att sörja, men er sorg skall vändas i glädje." 1 Joh. 2:15f.: "Älska inte världen, inte heller det som är i världen. Om någon älskar världen, finns inte Faderns kärlek i honom. Ty allt som finns i världen, köttets begär och ögonens begär och högmod över livets goda, det kommer inte från Fadern utan från världen." 1 Joh. 5:19: "Vi vet att vi tillhör Gud och att hela världen är i den ondes våld."

3. Du har också hos dig djävulen, som med lögn och mord i sinnet inte vill unna dig frid vare sig dag eller natt, såsom Skriften beskriver honom i Joh. 8:44: Ni har djävulen till er fader. Och vad er fader har begär till, det vill ni göra. Han har varit en mördare från början och har aldrig stått på sanningens sida, eftersom sanning inte finns i honom. När han talar lögn, talar han av sitt eget, ty han är en lögnare, ja, lögnens fader. 1 Petr. 5:8f.: Er motståndare djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter vem han skall sluka. Gör motstånd mot honom, orubbliga i tron, och tänk på att era bröder här i världen utstår samma lidanden. Ef. 6:11f.: Tag på er hela Guds vapenrustning, så att ni kan stå emot djävulens listiga angrepp. Ty vi strider inte mot kött och blod utan mot furstar och väldigheter och världshärskare här i mörkret, mot ondskans andemakter i himlarna. 2 Tim. 2:25f.: Kanske ger Gud dem omvändelse, så att de kommer till insikt om sanningen och nyktrar till och slipper loss ur djävulens snara, där de hålls fångna, så att de gör hans vilja.

Betänk att dessa frågor och svar inte är en barnslig lek utan att de är ställda av den vördade och fromme dr. Martin Luther med stort allvar, för unga och gamla. Var och en skall betrakta sig själv och göra det med allvar, ty aposteln Paulus säger i Gal. 6:7: "Bedra inte er själva. Gud berdrar man inte."

En förklaring till reformatorn
doktor Martin Luthers Lilla katekes
eller

DEN KRISTNA LÄRAN

utarbetad av olika lutherska teologer under historiens lopp

INLEDNING

1. Varför skall vi lära känna Guds ord?

Vår Herre Jesus Kristus har redan i det heliga dopet gjort oss till sina lärjungar. Han vill att vi lär känna Guds ord och blir frälsta genom det. Han har sagt:

Matt. 28:18–20: "Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn och lär dem att hålla allt vad jag har befallt er. Och se, jag är med er alla dagar intill tidens slut."

För att denna Frälsarens goda vilja skall förverkligas är det nödvändigt att vi systematiskt, stycke för stycke, lär känna Guds ord. Lilla katekesen och dess förklaring hjälper oss med detta.

Lägg märke till att Jesus vill att också de, som inte blivit döpta som barn, lär sig hans ord och döps i den treenige Gudens namn.

2. Vad är Lilla katekesen?

Då reformatorn Martin Luther (1483–1546) inspekterade församlingar, såg han att de befann sig i kris. Församlingsmedlemmarna, liksom en del pastorer, kände inte till ens den kristna trons mest grundläggande artiklar. Därför skrev Luther Lilla katekesen år 1529. Ur den Heliga Skrift hämtade han den kristna trons huvudpunkter. Boken blev mycket populär. Den togs med i de lutherska bekännelseskriterierna och den används som lärobok i alla bekännelsetrogna kyrkor också i dag.

Uppgift: Sök i Katekesen upp den kristna trons huvudstycken!

3. På vilket sätt skall vi lära känna Guds ord?

Vi skall gärna lära känna Guds ord, med ett mottagligt och ödmjukt hjärta, därför att Gud genom sitt ord vill frälsa oss.

Aposteln Petrus skriver i 1 Petr. 2:2: "Som nyfödda barn skall ni längta efter den rena, andliga mjölken, för att växa genom den och bli frälsta."

BIBELN

4. Vad är den heliga Bibeln?

Den heliga Bibeln är Guds ord, som heliga människor skrivit under den Helige Andes inflytande.

Aposteln Petrus skriver:

2 Petr. 1:21: "Ingen profetia har förmedlats genom mänsklig vilja, utan drivna av den Helige Ande har människor talat ord från Gud."

Den heliga Bibeln inte bara innehåller några ord av Gud, utan den är – ord för ord – Guds ord.

5. Vem har skrivit Bibeln?

Gamla testamentet är skrivet av Mose och de andra profeterna. Apostlarna och evangelisterna har skrivit Nya testamentet. De har varit den Helige Andes redskap, då han gav människorna sitt ord, i muntlig eller skriftlig form.

David säger i 2 Sam. 23:2:

"HERRENS Ande har talat genom mig, och hans ord är på min tunga."

Aposteln Paulus säger i 1 Tess. 2:13:

"Därför tackar vi också ständigt Gud för att ni lyssnade till Guds ord i vår predikan och tog emot det, inte som ett människoord utan som vad det verkligen är: Guds ord, som också visar sin kraft hos er troende."

6. Hurdan är Bibeln?

Bibeln är unik, därför att den är en ofelbar, levande, kraftig och evigt oföränderlig sanning. När man förtröstar på den kan man både leva och dö trygg och salig.

4 Mos. 23:19: "Gud är inte en människa, så att han kan ljuga, inte en människoson, så att han kan ångra något. Skulle han säga något och inte göra det, tala något och inte fullborda det?"

Hebr. 4:12: "Ty Guds ord är levande och verksamt. Det är skarpare än något tveeggat svärd och tränger så djupt att det skiljer själ och ande, led och märg och blottlägger hjärtats uppsåt och tankar."

Joh. 10:35: "Skriften kan inte upphävas."

Hebr. 6:18: "Hans avsikt var att genom två orubbliga utfästelser, i vilka han som Gud omöjligt kan ha ljugit, ge oss en stark uppmuntran, oss som har tagit vår tillflykt till det hopp som ligger framför oss."

Tit. 1:2: "Med dess hopp om evigt liv som Gud, som aldrig ljuger, har utlovat för oändligt länge sedan."

1 Petr. 1:25: "Herrens ord består i evighet."

Joh. 17:17: "Helga dem genom sanningen; ditt ord är sanning."

7. Varför har Gud gett oss Bibeln?

Gud har gett oss den heliga Bibeln för att visa oss, hur vi skall bli evigt saliga, eller: hur vi skall bli frälsta. Därför vill Gud att

1. Vi flitigt läser och lär oss den.
2. Vi tror på den i våra hjärtan.

3. Vi lyder den i våra liv.

4. Vi gör den känd också för andra människor.

2 Tim. 3:15: "— — — att du ända sedan dina barnaår är hemma i de heliga skrifterna; de förmår ge dig den kunskap du behöver för att bli frälst genom tron på Kristus Jesus."

Joh. 20:31: "Men dessa har upptecknats för att ni skall tro att Jesus är Messias, Guds son, och för att ni genom att tro skall ha liv i hans namn."

2.Tim. 3:16f.: "Hela Skriften är inspirerad av Gud och nyttig till undervisning, till bestraffning, till upprättelse och till fostran i rättfärdighet, för att gudsmänniskan skall bli fullt färdig, väl rustad för varje god gärning."

Ps. 119:105: "Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig."

Luk. 11:28: "Men Jesus svarade: 'Säg hellre: Saliga de som hör Guds ord och tar vara på det.'"

Mark. 16:15: "Han sade till dem: 'Gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen.'"

Bibeln är den kristna kyrkans högsta auktoritet. Den är den enda domaren i frågor som gäller den kristna läran och det kristna livet.

1 Kor. 4:6: "Bröder, detta har jag här för er skull tillämpat på mig och Apollos, för att ni skall lära er den vägen när det gäller oss att inte gå utöver vad Skriften säger och inte skryta över en ledare på den andres bekostnad."

Gal. 1:8: "Men om någon, vore det så jag själv eller en ängel från himlen, skulle förkunna ett annat evangelium för er än det ni har fått – förbannelse över honom!"

8. Hur har Bibeln sammanställts?

Bibeln består av Gamla testamentet och Nya testamentet. I Gamla testamentet finns 39 böcker. Det färdigställdes långt innan Jesus föddes. I Nya testamentet finns 27 böcker. De har skrivits under den apostoliska tiden. Bibeln är alltså en boksamling med sammanlagt 66 böcker.

Böckerna har senare delats in i kapitel och verser.

Uppgifter: Lär dig namnen på de enskilda böckerna i Bibeln. Böckernas namn förkortas ofta. Lär dig att hitta bibelställen som ges med hjälp av förkortningar! Lös följande uppgift: På sin födelsedag fick Jan ett telegram från sin gudfar. I det stod: "Ps. 86:5 och Fil. 2:10f." Vad betydde hälsningen?

Gamla testamentet har ursprungligen skrivits på hebreiska, några mindre avsnitt på arameiska. Nya testamentet har skrivits på grekiska. Bibeln eller delar av den har översatts till många olika språk. Bibeln översätts fortfarande till nya språk. Det första Nya testamentet på svenska, översatt av Olaus Petri, utgavs år 1526. Hela Bibeln utkom på svenska år 1618.

FÖRSTA KAPITLET

TIO GUDS BUD ELLER GUDS LAG

9. Vad är tio Guds bud?

Guds tio bud är Guds heliga vilja eller lag. I sin lag säger Gud till oss vad vi skall göra, vad vi inte får göra och hurdana vi skall vara.

Mika 6:8: "Han har kungjort för dig, o människa, vad gott är. Vad begär väl HERREN av dig annat än att du gör det som är rätt, att du älskar barmhärtighet och vandrar i ödmjukhet inför din Gud?"

3 Mos. 19:2: "Tala till Israels barns hela menighet och säg till dem: Ni skall vara heliga, ty jag, HERREN, er Gud, är helig."

10. När gav Gud sin lag till människan?

Första gången gav Gud människorna sin lag i skapelsen. Då skrev han den i människans hjärta eller inre så, att hon fullkomligt kände Guds vilja och levde enligt den.

I syndafallet blev människans kännedom om Guds lag bristfällig. Något av den kvarstod men den är inte längre klar eller fullkomlig. Efter syndafallet är det omöjligt för människan att leva enligt Guds lag.

Lagen, som Gud i skapelsen skrev i människans hjärta, verkar ännu i samvetet på ett otydligt vis.

Andra gången gav Gud sin lag genom Mose på Sinai berg.

1 Mos. 1:27: "Och Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem."

Rom. 2:14f.: "Ty när hedningar som saknar lagen, av naturen gör vad lagen befäller, då är de sin egen lag, fastän de inte har lagen. De visar att det som lagen kräver är skrivet i deras hjärtan. Om det vittnar också deras samveten och, när de är tillsammans, deras tankar, som anklagar eller försvarar dem."

Uppgift: Läs 2 Mos. 19:16–20:20 och 5 Mos. 10:1–5: Gud ger lagen på Sinai.

11. Vilka tre lagar gav Gud på Sinai?

På Sinai gav Gud Mose: 1. den naturliga lagen, 2. ceremoniallagen och 3. den borgerliga lagen.

1. Den naturliga lagen var samma lag som Gud redan i skapelsen inskrev i människans hjärta. Nu gav han den nedtecknad på stentavlor i de tio budorden. Allt som i dem hör till den naturliga lagen gäller oss och alla andra människor.

5 Mos. 4:13: "Och han förkunnade er sitt förbund, som han befallde er att hålla, nämligen de tio budorden. Och han skrev dem på två stentavlor."

2. Ceremoniallagen var en lag om seder i gudstjänsten och andra regler, som det israelitiska folket var skyldigt att lyda. Den förutsade på ett symboliskt sätt den utlovade Frälsaren, som blev människa mitt ibland detta folk.

Med hjälp av dessa stadgar höll Gud Israels folk åtskilt från hedna-folken och lärde det att vänta på den kommande Messias.

Nu, när Frälsaren redan kommit, är ceremoniallagen inte längre i kraft. Vårt samvete är alltså fritt från tvånget att lyda den.

Kol. 2:16f: "Låt därför ingen döma er för vad ni äter eller dricker eller hur ni iakttar högtider eller nymånar eller sabbater. Sådant är skuggan av det som skulle komma; själva kroppen är Kristus."

När en människa står bakom hörnet och vi ser hennes skugga, kan vi på grund av denna bilda oss en föreställning om vem som kommer. När människan kommer och vi kan se henne, ser vi inte längre på skuggan utan på själva människan. Ceremoniallagen är som en skuggbild av Jesus. De fromma under Gamla testamentets tid skådade Jesus genom den, därför att han själv inte var tillstädes. Men nu, då han kommit, får vi tro på honom oförmedlat, utan ceremoniallagens stadgar.

Hebr. 8:13: "Genom att tala om ett nytt förbund har han gjort det förra föråldrat. Och det som blir gammalt och föråldrat skall snart försvinna."

3. Den borgerliga lagen stadgade om hur Israels folk skulle regeras under Gamla förbundet. Dess härskare var Herren själv (teokrati, Guds välde) och den var en förebild för Kristi andliga rike under nya förbundet.

1 Sam. 12:12: "Ändå är det HERREN, er Gud, som är er konung."

1 Mos. 49:10: "Spiran skall inte vika från Juda, inte härskarstaven från hans fötter, förrän han som den tillhör kommer."

12. I vilka två grupper indelar katekesen de tio buden?

I katekesen indelas de tio budorden i två tavlor, då Mose fick lagen skriven på två stentavlor. Innehållet i den första tavlan är: "Du skall älska HERREN, din Gud, med hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela ditt förstånd." Innehållet i den andra tavlan är: "Du skall älska din nästa som dig själv."

Matt. 22:40: "På dessa båda bud vilar hela lagen och profeterna."

13. Vad innehåller Guds lag?

Den rätta kärleken är innehållet i Guds lag. Alltså fordrar alla Guds bud den rätta kärleken av oss.

1 Tim. 1:5: "Målet för dina förmaningar skall vara en kärlek som kommer ur ett rent hjärta."

Rom. 13:10: "Alltså är kärleken lagens uppfyllelse."

FÖRSTA TAVLAN

14. Vilka bud hör till den första tavlan?

Till den första tavlan hör de tre första buden.

15. Vad talar Gud om i den första tavlan?

Gud talar i den första tavlan till oss om hur vi skall uppföra oss inför Gud.

Första budet

Jag är HERREN, din Gud. Du skall inte ha andra gudar. Vad betyder det? Vi skall frukta och älska Gud mer än något annat och i allt förtrosta på honom.

16. Vad vill Gud att vi skall göra på grund av detta bud?

Gud vill att vi av allt vårt hjärta har endast honom som vår Gud och älskar, tillber och tjänar endast honom.

Matt. 4:10: "Herren, din Gud, skall du tillbe, och endast honom skall du dyrka."

5 Mos. 6:5: "Och du skall älska HERREN, din Gud, av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela din kraft."

17. Vad förbjuder Gud i detta budord?

Gud förbjuder oss att ha några avgudar.

Jes. 42:8: "Jag är HERREN, det är mitt namn, och jag ger inte min ära åt någon annan eller mitt lov åt gudabilderna."

18. Vad menas med Gud?

Med Gud menas någon eller något som människan väntar sig allt gott av, som hon i all nöd tryggar sig till, som hon tror att hennes liv är beroende av och som hon tackar för allt det goda hon har. Om människan förtröstar på Bibelns Gud har hon den rätte Guden. Men om hon förtröstar på något som helst annat, har hon en avgud.

Luther: "Det, varvid du fäster ditt hjärta och varpå du förlitar dig, är i verkligheten din Gud."

19. Vad menas med avgudadyrkan?

När människan förtröstar på något skapat i stället för på den rätte Guden, är detta hennes förtröstande avgudadyrkan. Allt som människan håller kärare och viktigare än den rätte Guden, är föremål för avgudadyrkan.

20. Hur sker avgudadyrkan i världen?

Avgudadyrkan sker både i grov och i dold form.

1. *Grov avgudadyrkan* kan förnimmas på ett till det yttre synbart sätt. Sådan är

a) hedningarnas avgudadyrkan, sådan som att dyrka avgudabilder, himlakroppar, djur, skyddsandar osv., liksom också härskardyrkan. Satanism är mycket grov avgudadyrkan.

Uppgift: Fundera på hur människor dyrkas i vår tid och hurdana behov människodyrkan tillfredställer. Varför är också den avgudadyrkan?

Rom. 1:22f.: "De ville gälla för visa, men blev till dårar. De bytte ut den oförgänglige Gudens härlighet mot bilder av förgängliga människor, av fåglar, fyrfotadjur och kräddjur."

Uppgift: Läs 2 Mos. 32: den gyllene kalven, Ps. 115:3–8 och Jes. 44:15–19.

b) dyrkan av jungfru Maria, helgon, bilder, heliga platser osv., vilket sker i några kyrkor inom den yttre kristenheten.

Matt. 4:10: "Herren, din Gud, skall du tillbe, och endast honom skall du dyrka."

Upp. 19:10: "Jag föll ner för [ängelns] fötter för att tillbe honom. Och han sade till mig: 'Nej, inte så! Jag är Guds tjänare liksom du och dina bröder, som har Jesu vittnesbörd. Gud skall du tillbe.'"

Jes. 63:16: "Du är ju dock vår Fader. Ty Abraham vet inte av oss, och Israel känner oss inte. Men du, HERRE, är vår Fader; 'vår förlossare av evighet'."

2 Mos. 20:4f.: "Du skall inte göra dig något beläte eller någon bild, vare sig av det som är uppe i himlen eller av det som är nere på jorden eller av det som är i vattnet under jorden. Du skall inte tillbe sådana, ej heller tjäna dem. Ty jag, HERREN, din Gud, är en nitälskande Gud, som hem-söker fädernas missgärning på barn och efterkommande i tredje och fjärde led, när man hatar mig."

Uppgift: Diskutera vilka olika sådana grupper det finns inom den yttre kristenheten.

c) deras gudsdyrkan som förnekar den *treenige* Guden. De kan visserligen bekänna att Gud är en, men de bekänner inte att Kristus är sann Gud eller att den Helige Ande är sann Gud. Till denna grupp hör också de som lär att Gud är moder, för de förnekar Bibelns Gud som är Fader, Son och den Helige Ande.

Joh. 5:23: "Den som inte ärar Sonen, ärar inte heller Fadern, som har sänt honom."

1 Joh. 2:23: "Den som förnekar Sonen har heller inte Fadern. Den som erkänner Sonen har också Fadern."

Uppgift: Fundera på vilka religioner som hör till denna grupp.

2. Den dolda avgudadyrkan. Människan utövar den dolda avgudadyrkan i sitt inre utan yttre kultceremonier. Hon har i sitt hjärta de skapade tingen till sin gud, fruktar och älskar dem och förtröstar på dem liksom på Gud. Dold avgudadyrkan är:

a) att förlita sig på egendom, rikedom, pengar och ägodelar.

Job 31:24f.,28: "Har jag satt mitt hopp till guldets och kallat guldklimpen min förtröstan? Var det min glädje att min rikedom blev så stor, och att min hand förvärvade så mycket? – Nej, också det hade varit en straffbar missgärning – därmed hade jag ju förnekat Gud i höjden."

Uppgift: Läs Luk. 12:15–21: den rike litar på god skörd och Luk. 16:19: förtröstan på ett rent liv.

Enligt Luther är egendomen den vanligaste avguden.

b) att förlita sig på makt, ställning eller ämbete.

c) att förlita sig på sig själv eller andra människor.

Ps. 146:3f.: "Förlita er inte på furstar, inte på en människoson, han kan inte hjälpa. Hans ande måste sin väg, han vänder tillbaka till den jord som han är kommen av, då blir hans anslag om intet."

Uppgifter: Läs hur det gick för Goljat 1 Sam. 17, Nebukadnessar Dan. 4: 27–29 och Petrus Matt. 26:33–35, 69,75. Läs vad Bibeln säger om egen visdom Jer. 9:23, om egen rättfärdighet Luk. 18:9–12 och om att göra sig själv till gud Ps. 14:1.

d) att vara slav under något begär.

Uppgift: Diskutera, vilken gud den människa har som är slav under spelmissbruk, alkohol, äregirighet eller maktbegär. När kan den allmänna opinionen eller modet vara avgudar? Också arbete och intressen kan bli avgudar, om de hindrar människan från att höra Guds ord. Ge exempel!

e) att tro på att människans öde bestäms av stjärnor (astrologi, horoskop), tro på spådom (t.ex. med hjälp av handen eller en kristallkula), trolldom osv.

Uppgifter: Fundera på varför astrologin står i strid med den rätta tron. Läs Jes. 47:11–14.

21. Hurdan synd är avgudadyrkan?

Avgudadyrkan är den primära och huvudsakliga synden. När människan utövar avgudadyrkan, har hon lämnat den levande Guden, förlitar sig på skapade ting och står under förtappelse.

Matt. 6:24: "Ingen kan tjäna två herrar. Antingen kommer han att hata den ene och älska den andre eller att hålla fast vid den ene och inte bry sig om den andre. Ni kan inte tjäna både Gud och mammon."

Jer. 17:5: "Så säger HERREN: Förbannad är den man som förtröstar på människor och sätter kött till arm åt sig och med sitt hjärta viker av från HERREN."

Ef. 5:5: "Ni vet ju mycket väl att ingen kan få del i Kristi och Guds rike om han är otuktig eller oren eller självisk, alltså avgudadyrkare."

Fil. 3:19: " De (många) får sitt slut i fördärvet. De har buken till sin gud och sätter sin ära i det som är deras skam, dessa som bara tänker på det jordiska."

22. Vad befäller Gud i första budet?

Gud befäller att hela vårt hjärta skall förlita sig på honom och vara beroende endast av honom.

23. Vilka tre egenskaper finns i ett sådant hjärta, som förlitar sig endast på Gud?

1. Rätt gudsfruktan. 2. Rätt kärlek till Gud. 3. Rätt förtröstan på Gud.

24. Vad är rätt gudsfruktan?

Den rätta gudsfruktan innebär, att vi alltid lever inför Guds ansikte. Vi skall också frukta honom på ett värdsamt sätt som barn och med en helig skygghet akta oss för att bryta mot Guds vilja. Den som fruktar Gud är inte förskräckt för Gud och flyr honom inte. Däremot aktar hon sig för att göra synd, eftersom hon älskar och högaktar Gud.

1 Mos. 17:1: "När Abram var nittionio år gammal, uppenbarade sig Herren för honom och sade till honom: 'Jag är Gud den Allsmåktige. Vandra inför mig och var ostrafflig.'"

Ps. 33:8: "Må hela jorden frukta HERREN, för honom må bäva alla som bor på jordens krets."

1 Mos. 39:9: "Hur skulle jag då kunna göra så mycket ont och synda mot Gud?"

Ps. 111:10: "HERRENS fruktan är vishetens begynnelse, ett gott förstånd får alla de som gör därefter."

Uppgift: Läs Dan. 6: Daniel i lejonens grotta och Dan. 3: de tre männen i den brinnande ugnen.

25. Vad är rätt kärlek till Gud?

En människa älskar Gud över allting om hon i sitt hjärta äger honom som sin största skatt och sin högsta glädje. Då förkastar hon också allt som skiljer henne från Gud och lever gärna efter hans bud.

Ps. 73:25f.: "Vem har jag i himlen utom dig! Och när jag har dig, då frågar jag efter intet på jorden. Om än min kropp och min själ försmäktar, så är dock Gud mitt hjärtas klippa och min del evinnerligen."

Matt. 10:37: "Den som älskar far eller mor mer än mig, han är inte värd att tillhöra mig, och den som älskar son eller dotter mer än mig, han är inte värd att tillhöra mig."

Joh. 14:23f.: "Jesus svarade: 'Om någon älskar mig, bevarar han mitt ord, och min Fader skall älska honom, och vi skall komma till honom och stanna hos honom. Den som inte älskar mig bevarar inte mina ord.'

Men ordet som ni har hört kommer inte från mig utan från Fadern som har sänt mig."

1 Joh. 5:3: "Ty detta är kärleken till Gud: att vi håller hans bud. Hans bud är inte tunga."

Uppgifter: Läs 1 Mos. 22 och Hebr. 11:17–19. Diskutera, om en förälskelse kan utesluta kärleken till Gud.

26. Vad är rätt förtröstan på Gud?

Vi har en rätt förtröstan på Gud, om vi tror att Gud troget vårdar sig om oss i alla vårt livs skiften och för oss fram till himlens glädje. Då väntar vi också av honom bara det som är till vårt bästa.

Matt. 4:4: "Människan skall inte leva bara av bröd, utan av varje ord som utgår ur Guds mun."

Ords. 3:5f.: "Förtrösta på HERREN av allt ditt hjärta, och förlita dig inte på ditt förstånd. På alla dina vägar må du tänka på honom, så skall han göra dina stigar jämna."

Job 1:21: "Naken kom jag ur min moders liv, och naken skall jag vända åter dit. HERREN gav, och HERREN tog. Lovat vare HERRENS namn!"

Uppgift: Läs 1 Mos. 39:2f; 45:4–8 och 50:20: Gud drog försorg om Josef.

27. Hurdant är det första budet i jämförelse med de andra?

Det första budet är huvudbudet. Det innefattar i sig också alla de andra buden. Ty bara den lyder dem rätt, som av sitt hjärta lyder det första budet. Därför börjar förklaringen av de övriga buden med orden: "Vi måste frukta och älska Gud så – – –".

Luther säger: "Ty den som har ett sådant hjärta gentemot Gud, han har uppfyllt detta och alla de andra buden. Den däremot som fruktar och älskar någon annan i himmel och på jord, han kommer icke att hålla vare sig detta eller något annat bud." Vi alla måste bekänna att vi inte har hållit ens detta första bud utan har brutit mot det. Vi får ändå bekänna vår synd för Gud och tro att den är förlåten för vår Frälsares, Jesu Kristi skull.

Andra budet

Du skall inte missbruka HERRENS din Guds namn, ty HERREN skall inte låta den bli ostraffad, som missbrukar hans namn. Vad betyder det? Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte förbannar eller svär vid hans namn eller använder det till trolldom, lögn och bedrägeri, utan åkallar det i all nöd, ber, tackar och lovar.

28. Vad talar Gud om i andra budet?

I detta bud talar Gud om hur vi ska bruka hans namn.

Luther säger: "Liksom första budet har undervisat hjärtat och lärt oss om tron, så för oss nu detta bud utåt och vill vända vår mun och vår tunga till Gud."

29. Vad betyder Guds namn i Bibeln?

Guds namn är Gud själv som sådan, som han har uppenbarat sig för oss i sitt Ord och i sina gärningar.

Ps. 48:11: "Som ditt namn, o Gud, så når också ditt lov intill jordens änder."

Ps. 8:2: "HERRE, vår Herre, hur härligt är inte ditt namn över hela jorden, du som har satt ditt majestät på himlen!"

30. Vad förbjuder Gud i andra budet?

Gud förbjuder oss att missbruka Guds namn. Guds namn får inte uttalas utan eftertanke eller i onödan.

Förbudet är följande: att smäda Gud, att svära, att onödigt nämna himlen i sitt tal, att önska ont, att avlägga ed utan tillstånd, att utöva trolldom och att ljuga vid Guds namn.

31. Vad står det i Bibeln om att smäda Gud?

Det står i Bibeln, 3 Mos. 24:15: "Och till Israels barn skall du tala och säga: Om någon hädar sin Gud, kommer han att bära på synd."

Uppgift: Läs 3 Mos. 24:11–16: Selomits son smädade Gud, och Matt. 27:27–31: soldater smädade Herren Kristus.

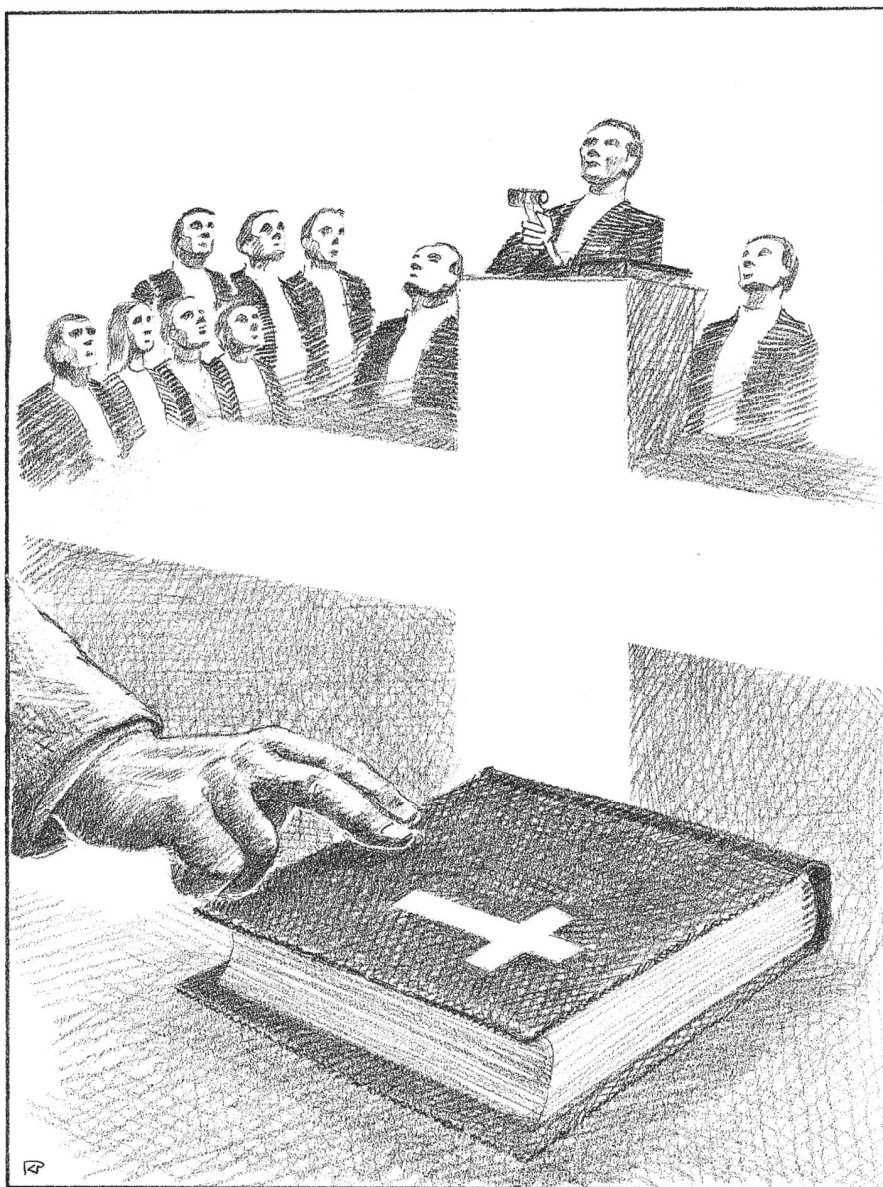
32. Vad innebär det att önska ont?

Att önska ont genom Guds namn betyder att människan önskar Guds vrede eller straff över sin nästa eller sig själv. Det är också förbudet att önska ont på något annat sätt.

Jak. 3:9f.: "Med tungan tackar och lovar vi vår Herre och Fader, med den förbannar vi människorna, som är skapade till Guds avbilder. Från samma mun kommer lovsång och förbannelse. Så får det inte vara, mina bröder."

Rom. 12:14: "Välsigna dem som förföljer er, välsigna dem och förbanna dem inte."

Sak. 8:17: "Tänk inte i era hjärtan ut ont mot varandra, och älska inte falska eder, ty allt sådant hatar jag, säger HERREN."

"HERREN, din Gud, skall du frukta --- och vid hans namn skall du avlägga din ed." 5 Mos. 6:13.

Uppgifter: Läs 2 Sam. 16:7f.: Simei förbannar David, Matt. 26:74: Petrus förbannar sig själv och Matt. 27:25: judarna önskar Guds vrede och straff över sig själva. Diskutera, varför det är otillbörligt att använda Guds namn som svordom och att himla sig över något samt varför också övriga svordomar är otillständiga.

33. När får man inte avlägga ed?

Det är förbjudet att avlägga ed i följande fall:

a) Falsk ed. Då människan svär att hon talar sanning fastän hon ljuger.

Sak. 8:17: "Älska inte falska eder, ty allt sådant hatar jag, säger HERREN."

Uppgift: Läs Matt. 26:72: Petrus falska ed.

b) Att försvära sig till något syndigt.

Uppgift: Läs Apg. 23:12: judarna svor att döda Paulus.

c) Osäker ed. Då påstår man att någonting är sant fastän man inte är säker på det.

Sak. 8:16: "Men detta är vad ni skall göra: Tala sanning med varandra, döm rätta och fridsamma domar i era portar."

d) Tanklös eller lättsinnig ed.

Uppgift: Läs Matt. 14:6–10: Herodes lättsinniga ed.

e) Att med ed befrämja något som är fel.

Uppgift: Läs 1 Sam. 28:8–10: Sauls ed.

f) Att svära angående mindre angelägenheter i det vardagliga livet.

Uppgift: Läs Matt. 5:33–37: Jesu varning.

34. När får och även skall man avlägga ed?

Att svära vid Guds namn är inte alltid förbjudet. Det är rätt, lovligt och påbjudet, då det i viktiga ärenden är nödvändigt för att bekräfta sanningen. Då länder det Guds namn till ära och vår nästa till godo. När vi svär vid Guds namn, åkallar vi Gud som vittne till att vi talar sanning.

2 Kor. 1:23: "Jag tar Gud till vittne och sätter mitt liv i pant på att det är för att skona er som jag ännu inte har kommit till Korinth."

5 Mos. 6:13: "HERREN, din Gud, skall du frukta, och honom skall du tjäna, och vid hans namn skall du svärja."

Hebr. 6:16: "Människor svär vid en som är högre än de; eden blir en säkerhet som tystar varje invändning."

Pred. 8:2: "Jag säger: Ge akt på kungens bud, ja, gör det för den eds skull som du har svurit vid Gud."

Uppgifter: Läs 1 Mos. 14:22f och 24:2–9: Abraham, trons fader, avlade ed och krävde att hans tjänare avlägger ed, och Matt. 26:63f.: Jesus gick med på att avlägga ed. Ge exempel på rätt ed i nutiden

35. Vad innebär det att utöva trolldom i Guds namn?

Att utöva trolldom i Guds namn betyder att man använder Guds namn på ett vidskepligt sätt, t ex för att bota sjukdomar, för att utröna hemligheter och för att ta reda på framtiden. Den som gör sådant kan som straff förenas med själafienden.

3 Mos. 19:31: "Ni skall inte vända er till andar som talar genom besvärjare eller spåmän. Sök inte sådana, så att ni blir orena genom dem. Jag är HERREN, er Gud."

5 Mos. 18:10–12: "Hos dig må inte finnas någon som låter sin son eller dotter gå genom eld eller som befattar sig med trolldom eller teckentydning eller svartkonst eller häxeri, ingen som sysslar med besvärjelsekonster, ingen som frågar andar eller som är en spåman eller som söker hos de döda."

Uppgifter: Läs 1 Sam. 28:5–14: Sauls synvilla och Apg. 8:9–24: Trollkarlen Simon. Diskutera ockultism och spiritism på grundval av Bibeln.

36. Vad innebär det att ljuga och bedra i Guds namn?

Den som i Guds namn sprider, försvarar eller förskönar falsk lära och gudlöst leverne, ljuger och bedrar i Guds namn.

Jer. 23:31: "Ja, jag skall komma över profeterna, säger HERREN, dessa som frambär sin egen tungas ord, men säger: 'Så säger HERREN.'"

Matt. 15:8f: "Detta folk ärar mig med sina läppar, men deras hjärtan är långt ifrån mig."

Matt. 7:21: "Inte alla som säger: 'Herre, Herre' till mig skall komma in i himmelriket, utan bara de som gör min himmelske Faders vilja."

37. Hur varnar Gud oss för att underskatta det andra budet?

Gud framför en allvarlig varning i samband med andra budet: "HERREN skall icke låta den bli ostraffad, som missbrukar hans namn."

Uppgift: Läs Apg. 5:1–11: Ananias och Safiras straff.

38. Hur skall vi använda Guds namn?

I Bibeln befäller Gud oss att använda hans namn med vördnad och ett andäktigt sinne.

Ps. 115:1: "Inte åt oss, HERRE, inte åt oss, utan åt ditt namn ge äran, för din nåds, för din sannings skull."

1. Gud vill, att vi förlitar oss på hans namn i all nöd.

Ps. 50:15: "Åkalla mig i nöden, så vill jag hjälpa dig, och du skall prisa mig."

Uppgift: Läs Matt. 8:23–27: lärjungarna i fara, Matt. 15:22: den kaneiska kvinnan och Luk. 23:42f.: rövaren på korset.

2. Gud vill, att vi förlitar oss på hans namn i bön.

Matt. 7:7: "Be, så skall ni få. Sök, så skall ni finna. Bulta, så skall dörren öppnas."

Luther säger: "Därtill tjänar även, att man gentemot all nöd, som kan drabba, vänjer sig vid att dagligen befalla sig i Guds händer med kropp och själ, hustru, barn, tjänstefolk och allt vad vi äger. Därför har ock Benedicite (bönen före måltiden) och Gratias (bönen efter måltiden) samt andra böner för afton och morgon tillkommit och blivit allmänna."

3. Gud vill, att vi tackar och lovprisar hans namn. Det gör vi, då vi i bön och lovpsalmer samt även vid andra tillfällen bekänner att vi har fått allt det goda som Guds gåva.

Jak. 1:17: "Allt det goda vi får, varje fullkomlig gåva kommer från ovan, från himmaljusens Fader, hos vilken ingen förändring sker och ingen växling mellan ljus och mörker."

Ps. 103:1f.: "Lova HERREN, min själ, och allt det i mig är hans heliga namn. Lova HERREN, min själ, och glöm inte vad gott han har gjort."

Uppgift: Läs Luk. 17:11–19.

4. Gud vill, att vi berättar för vår nästa om honom genom ord och gärningar.

Ps. 145:10–12: "Alla dina verk, HERRE, skall tacka dig, och dina fromma skall lova dig. De skall tala om ditt rikes ära, och din makt skall de förkunna. Så skall de kungöra för människors barn dina väldiga gärningar och ditt rikes ära och härlighet."

I deras liv som bekänner sig vara Kristi lärjungar är trohet, ärlighet, samvetsgrannhet och ansvarskänsla i alla angelägenheter såväl hemma som i arbete och annanstans samt vänlighet, förnöjsamhet och glatt sinne i samband med dessa ett gott vittnesbörd om tron.

2 Kor. 3:3: "Det är ju uppenbart att ni är ett brev från Kristus, utskrivet av mig, inte med bläck utan med den levande Gudens Ande, inte på tavlor av sten utan i era hjärtan, på tavlor av kött och blod."

5. Gud vill, att vi bekänner hans namn inför människor. Det förverkligas framför allt så, att vi undervisar den rena bibliska läran, försvarar

den mot falska läror och anbefaller allt vi har till Guds ära och själarnas eviga frälsning.

Matt. 10:32f.: "Var och en som känns vid mig inför människorna, honom skall jag kännas vid inför min Fader i himlen. Men den som förnekar mig inför människorna, honom skall jag förneka inför min Fader i himlen."

Mark. 8:38: "Den som skäms för mig och mina ord i detta trolösa och syndiga släkte, honom skall också Människosonen skämmas för, när han kommer i sin Faders härlighet med de heliga änglarna."

39. När tackar och lovprisar vi Guds namn?

Vi lovar Guds namn varje dag i enskild bön och i husandakt. Tillammans tackar och lovprisar vi honom i församlingens gudstjänst genom böner, psalmer och offer.

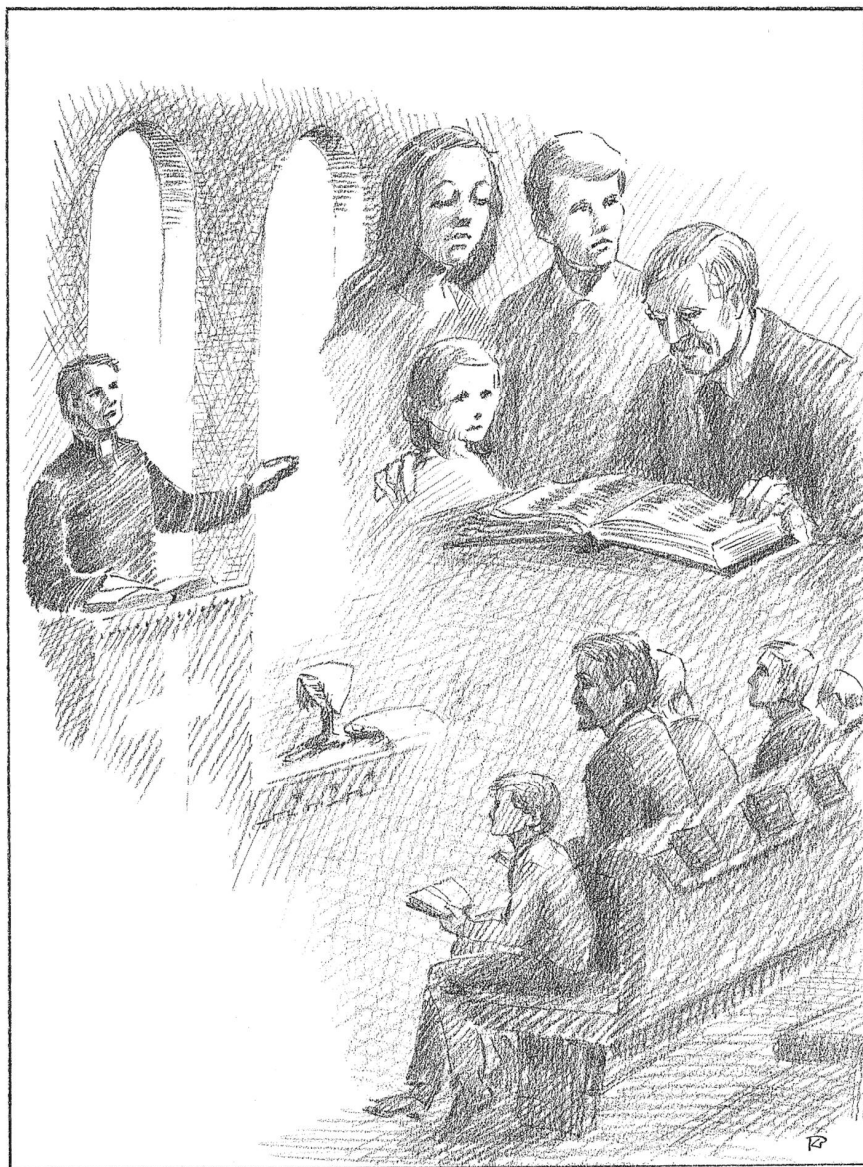
Kol. 3:16: "Låt Kristi ord rikligt bo hos er med all sin vishet. Undervisa och förmana varandra med psalmer, hymner och andliga sånger och sjung med tacksamhet Guds lov i era hjärtan."

Ordspr. 3:9: "Ära HERREN med dina ägodelar och med förstlingen av all din gröda."

Jona 2:10: "Men jag vill offra åt dig, med högljudd tacksägelse, vad jag har lovat vill jag infria."

Tredje budet

<p>Tänk på vilodagen, så att du helgar den. Vad betyder det? Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte föraktar predikan och Guds ord, utan håller det heligt, gärna hör och lär oss det.</p>
--

"Ditt ord är mina fötters lykta." Ps. 119:105.

40. Vilken veckodag var vilodag under den gammaltestamentliga tiden?

Gamla testamentets vilodag var sabbaten eller lördagen. Då kom människorna samman för att höra Guds ord. Ordet "sabbat" betyder vila. Sabbaten var en förebild för vilan i Jesus. I honom har vårt samvete fått vila då vi fått den eviga saligheten på grund av syndernas förlåtelse, som vi fått som gåva utan laggärningar.

3 Mos. 23:3: "Sex dagar skall arbete göras, men på sjunde dagen är vilosabbat, en dag för helig sammankomst. Inget arbete skall ni då göra. Det är HERRENS sabbat, var ni än är bosatta."

Hebr. 4:3: "Vi däremot som har kommit till tro får gå in i den vila om vilken han har sagt: 'Och jag svor i min vrede: Aldrig skall de komma in i min vila', detta fast hans verk var färdigt med världens skapelse."

Matt. 11:28: "Kom till mig, alla ni som är tyngda av bördor; jag skall skänka er vila."

41. Hur skall det nya förbundets församling lyda tredje budet?

Gud har inte befallt att det nya förbundets kyrka skall fira den judiska sabbaten, som var lördagen. Han har inte heller anbefallt någon annan veckodag i dess ställe. Ändå vill han fortfarande att vi kommer samman för att höra hans ord. I kristen frihet valde de kristna söndagen eller Herrens dag som sin särskilda dag för sammankomst. Kristus uppstod ju från de döda på söndagen, på den första dagen i veckan. Han gav oss den riktiga vilan, då han besegrade synden och döden.

Joh. 5:18: "Då blev judarna ännu ivrigare att döda honom, eftersom han inte bara upphävde sabbatsbudet, utan också påstod att Gud var hans Fader och därmed jämställde sig med Gud."

Kol. 2:13–17: "Och ni som var döda genom era överträdelser och ert oomskurna tillstånd, er har Gud gjort levande tillsammans med Kristus, i och med att han förlät oss alla våra överträdelser och drog ett streck över det skuldebrev som belastade oss med lagens krav. Han har utplånat det genom att spika det på korset. Han avväpnade härskarna och makterna och utsatte dem för allas förakt, när han triumferade över dem genom Kristus."

Kol. 3:16: "Låt Kristi ord rikligt bo hos er med all sin vishet. Undervisa och förmana varandra med psalmer, hymner och andliga sånger och sjung med tacksamhet Guds lov i era hjärtan."

Uppgift: Läs Hebr. 4:1–13: Guds folks vila.

42. Vad innebär det att helga?

När man helgar någonting, särskiljer och välsignar man det med Guds ord och bön för att använda det på ett sådant sätt som Gud vill. Utan Guds ord kan vi inte helga någonting.

1 Tim. 4:4f.: "Allt som Gud har skapat är bra och ingenting behöver förkastas, om det tas emot med tacksägelse av dem som tror och känner sanningen; det blir rent genom Guds ord och genom bön."

43. Vad innebär det att helga vilodagen?

Vi helgar vilodagen rätt, då vi

1. samlas till att i församlingen höra Guds rena ord, bruka sakramentet och tacka Gud och be till honom.

2. enskilt flitigt läser Guds ord och helgar vårt liv genom att tro på det.

Man helgar inte vilodagen rätt om man bara är sysslös, utan att bruka Guds ord.

Apg. 2:42: "De höll troget fast vid apostlarnas lära och gemenskapen, vid brödsbrytelsen och bönerna."

Hebr. 10:25: "Låt oss inte försumma våra sammankomster, som några brukar göra, utan uppmuntra varandra, och detta så mycket mer som ni ser att dagen närmar sig."

Apg. 17:11: "Judarna där var mera vidsynta än de i Thessalonike. De tog emot ordet med stor beredvillighet och forskade dagligen i skrifterna för att se om allt detta stämde."

44. Vad befäller Gud i tredje budet?

Gud befäller oss att hela vårt liv och dagligen hålla hans ord i gudomlig ära, höra det och leva av det.

Joh. 17:17: "Helga dem genom sanningen, ditt ord är sanning."

Luther: "Närhelst man nu sysslar med, hör, läser eller betraktar Guds ord, så helgas därigenom person, dag och gärning, icke för den utvärtes gärningens skull, utan för ordets skull, som gör oss alla till helgon – – – varhelst detta sker, där har detta bud sin rätta kraft och blir uppfyllt."

45. Vad förbjuder Gud i tredje budet?

Gud förbjuder oss att ringakta hans ord.

Hebr. 10:25: "Låt oss inte försumma våra sammankomster, som några brukar göra, utan uppmuntra varandra, och detta så mycket mer som ni ser att dagen närmar sig."

Joh. 8:47: "Den som har Gud till Fader, han lyssnar till Guds Ord. Men ni lyssnar inte, därför att ni inte har Gud till Fader."

46. Vad innebär det att ringakta Guds ord?

Man ringaktar Guds ord, då man underskattar dess gudomliga värde.

Sådant sker på ett grovt sätt, då man inte anser Bibeln vara Guds ord och då man inte läser, hör och studerar den och då man inte brukar sakramentet.

Sådant sker på ett fördolt sätt, då man väl brukar Guds ord och sakrament, men gör det med ett lättjefullt, ovilligt, slarvigt eller skenheligt sinnelag.

Uppgift: Läs Jer. 36: Jojakim brände HERRENS ord, som Jeremia låtit skriva, och Luk. 8:5–15: Jesu liknelse om såningsmannen.

47. När gör vi oss skyldiga till att ringakta Guds ord?

Vi gör oss skyldiga till att ringakta Guds ord, då

1. vi anser det vara viktigare att sköta timliga angelägenheter än att höra Guds ord.

Luk. 8:11,14: Jesus säger i liknelsen om såningsmannen: "Detta är liknelsens mening: Säden är Guds ord – – – Det som föll bland tistlar är de som har hört ordet men som mer och mer kvävs av bekymmer, rikedom och njutningslystnad och aldrig bär mogen frukt."

2. vi underlåter att höra Guds ord.

Luk. 14:16–24: Jesu liknelse om den stora aftonmåltiden. De som blev kallade kom inte på grund av timliga angelägenheter. (Läs hela liknelsen!)

3. vi inte tror Guds ord eller inte vill leva efter det.

Hebr. 4:2: "Också vi har fått del av det glada budskapet alldeles som de en gång. För dem som då hörde ordet var det till ingen nytta, eftersom de inte tog emot det i tro."

Jak. 1:22: "Bli ordets görare, inte bara dess hörare, annars tar ni miste."

48. Varför är det en så stor synd att ringakta Guds ord?

När människan ringaktar Guds ord, ringaktar hon Gud själv. Hon förkastar också Guds goda avsikt, för Gud vill frälsa henne genom sitt ord.

Luk. 10:16: "Den som lyssnar till er, han lyssnar till mig, och den som avvisar er, han avvisar mig. Men den som avvisar mig, han avvisar honom som har sänt mig."

Joh. 8:47: "Den som har Gud till Fader, han lyssnar till Guds Ord. Men ni lyssnar inte, därför att ni inte har Gud till Fader."

49. Hur håller vi Guds ord heligt?

Vi håller Guds ord heligt, om vi alltid i våra hjärtan högaktar det som Guds eget ord och med en helig skygghet aktar oss för att kränka eller ringakta det.

1 Tess. 2:13: "Därför tackar vi också ständigt Gud för att ni lyssnade till Guds ord i vår predikan och tog emot det, inte som ett människoord utan som vad det verkligen är: Guds ord, som också visar sin kraft hos er troende."

Jes. 66:2: "Men till den skådar jag ned, som är betryckt och har en förkrossad ande, och till den som fruktar för mitt ord."

50. När hör vi gärna Guds ord?

Vi hör gärna Guds ord, då vi anser att det är det viktigaste av allt vi äger.

Det kommer till synes så, att

1. vi gärna går till församlingens sammankomster.
2. vi så vitt möjligt hjälper till att upprätthålla predikoämbetet och att sprida Guds ord.
3. vi troget tar del i husandakter.
4. vi flitigt studerar Guds ord också enskilt.

Ps. 119:72: "Din muns lag är mig bättre än tusentals stycken av guld och silver."

Ps. 26:8: "HERRE, jag har din boning kär och den plats där din härlighet bor."

Ps. 122:1: "Jag gladdes, när man sade till mig: 'Vi skall gå till HERRENS hus.'"

Apg. 2:42: "De höll troget fast vid apostlarnas lära och gemenskapen, vid brödsbrytelsen och bönerna."

Gal. 6:6: "Men den som får undervisning i ordet bör dela med sig av allt gott till den som undervisar honom."

Apg. 17:11: "Judarna där var mera vidsynta än de i Thessalonike. De tog emot ordet med stor beredvillighet och forskade dagligen i skrifterna för att se om allt detta stämde."

Uppgifter: Läs Luk. 10:39–42: Maria, Marthas syster. Diskutera, hur vi kan hjälpa till med att upprätthålla predikoämbetet och att sprida Guds ord.

51. För vilkas skull vill Gud att vi brukar hans ord?

Gud vill att vi brukar Guds ord inte bara för vår egen utan också för andra människors skull. Därför skall vi ge vittnesbörd om Jesus samt bedriva missionsarbete i hemlandet och utomlands.

Mark. 16:15: "Han sade till dem: 'Gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen'."

Matt. 28:19f.: "Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut."

Uppgift: Diskutera på vilket sätt vi kan bedriva missionsarbete.

52. När hör vi Guds ord på rätt vis?

Vi hör Guds ord på rätt vis, då vi tar det emot i tro, bevarar det i hjärtat, tänker på det och lever enligt det.

Jak. 1:21: "Lägg därför bort all orenhet och all ondska och ta ödmjukt emot ordet, som är inplanterat i er och som har makt att frälsa era själar."

Luk. 2:19: "Maria bevarade och begrundade allt detta i sitt hjärta."

Luk. 8:15: "Men det som kom i den goda jorden, det är de som hör ordet och tar vara på det i ett gott och rent hjärta och genom uthållighet bär frukt."

Luther säger: "Så snart däremot vår umgängelse och gärning icke framgår ur Guds ord, så är den för Gud ohelig, den må nu skimra och lysa aldrig så mycket ---."

"Se nu, vilken vacker gyllene ring som består av dessa tre budord och deras gärningar. Det första budet och tron leder till det andra och det tredje budet. Det tredje i sin tur för en genom det andra till det första budet."

Uppgift: Lär dig högtidsdagarna och kyrkoåret, bilaga 3.

DEN ANDRA TAVLAN

53. Vad talar Gud om i buden i den andra tavlan?

I buden i den andra tavlan talar Gud till oss om hur vi måste bete oss mot vår nästa.

54. Vem är vår nästa?

Vår nästa är varje människa, hon må sedan vara vän eller fiende, som behöver vår kärlek och hjälp.

Gal. 6:10: "Så länge det finns tid, skall vi därför göra gott mot alla människor, framför allt mot våra trosfränder."

Matt. 5:44f.: "Men jag säger er: älska era fiender och be för dem som förföljer er; då blir ni er himmelske Faders söner. Ty han låter sin sol gå upp över onda och goda och låter det regna över rättfärdiga och orättfärdiga."

Uppgift: Läs Luk. 10:29–37: den barmhärtige samariten.

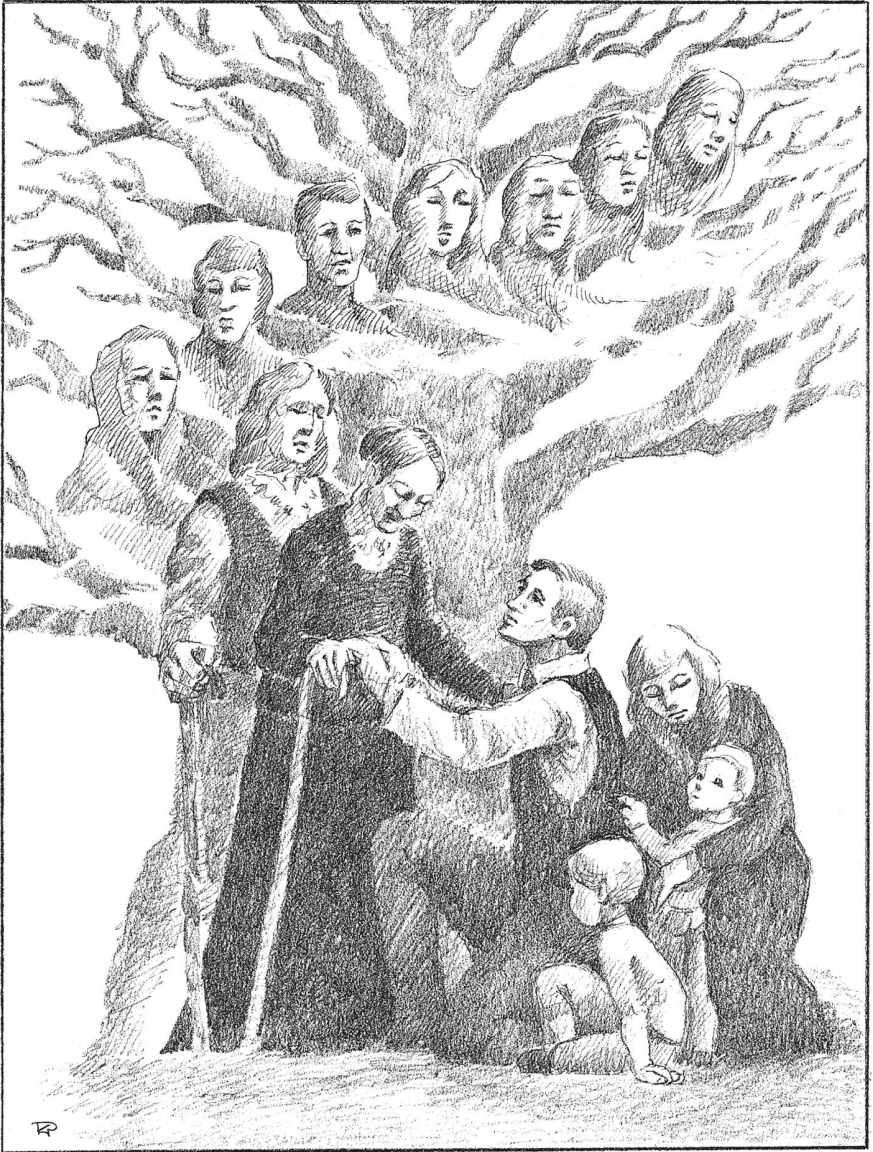
55. Hur skall vi älska vår nästa?

Gud vill, att vi älskar vår nästa lika sveklöst och påtagligt som oss själva. Om vi älskar vår nästa på rätt sätt, älskar vi samtidigt Gud.

Matt. 7:12: "Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem. Det är vad lagen och profeterna säger."

1 Joh. 4:20f.: "Om någon säger: 'Jag älskar Gud' men hatar sin broder, då ljuger han. Ty den som inte älskar sin broder, som han har sett, kan inte älska Gud, som han inte har sett. Och detta är det bud som han har gett oss: att den som älskar Gud också skall älska sin broder."

Uppgift: Läs Matt. 25:31–46.

"Du skall ära din far och mor."

Fjärde budet

Du skall ära din far och mor, så att det går dig väl och du får leva länge på jorden. Vad betyder det? Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte föraktar våra föräldrar och överordnade eller retar dem till vrede utan hedrar dem, tjänar dem, lyder dem, älskar dem och visar dem vår uppskattning.

56. Om vilka människor talar Gud till oss i fjärde budet?

I fjärde budet talar Gud till oss om de medmänniskor han satt till att styra oss och som vi särskilt skall hedra. Sådana människor är:

1. Far, mor och deras ställföreträdare.

Ordspr. 20:20: "Den som förbannar sin far eller mor, hans lampa skall slockna i djupaste mörker."

Joh. 19:26f.: "När Jesus såg sin mor och bredvid henne den lärjunge som han älskade, sade han till sin mor: 'Kvinna, se din son.' Sedan sade han till lärjungen: 'Se din mor.' Och från den stunden tog lärjungen henne hem till sig."

Uppgift: Fundera på vilka som är föräldrarnas ställföreträdare i daghemmet, i skolan eller på ett läger.

2. Pastorererna och de andra lärarna i församlingen.

2 Kung. 2:11f.: "Elia for i stormvinden upp till himlen. Och Elisa såg det och ropade: 'Min fader, min fader!'"

1 Kor. 4:15: "Om ni än skulle ha tio tusen uppfostrare i Kristus, har ni ändå inte många fäder. Det var jag som i Kristus Jesus födde er till liv genom evangeliet."

3. Den världsliga överheten, dess tjänstemän, lag och ordning.

Rom. 13:1,6: "Varje människa skall underordna sig all den överhet hon har över sig. Ty det finns ingen överhet som inte är av Gud, och den som finns är förordnad av honom – –. Det är ju därför ni betalar skatt, ty de styrande är Guds tjänare när de vakar över allt sådant."

1 Petr. 2:13f.: "Underordna er för Herrens skull all samhällsordning, det må vara kejsaren, som har den högsta makten, eller ståthållarna, som är sända av honom för att straffa dem som gör det onda och belöna dem som gör det goda."

4. Arbetsgivare och förmän.

2 Kung. 5:13: "Men hans tjänare gick fram och talade till honom och sade: 'Min fader, om profeten hade förelagt dig något svårt, skulle du då inte ha gjort det? Hur mycket mer nu, då han bara har sagt till dig: 'Bada dig, så blir du ren!'"

1 Petr. 2:18: "Ni som är slavar, underordna er era herrar, lyd och respektera dem, inte bara de goda och hyggliga utan också de orättvisa."

Matt. 8:8–10: "Officeren svarade: 'Herre, jag är inte värd att du går in under mitt tak. Men säg bara ett ord, så blir pojken frisk. Jag är själv en som står under befäl och jag har soldater under mig, och säger jag till den ene: Gå, så går han, och till den andre: Kom, så kommer han, och säger jag till min tjänare: Gör det här, så gör han det.' Jesus blev förvånad och sade till dem som följde honom: 'Santerligen, inte hos någon i Israel har jag funnit en så stark tro!'"

5. De gamla.

Apg. 22:1: "Bröder och fäder, lyssna på vad jag nu har att säga er till mitt försvar."

1 Tim. 5:1f.: "Mot en äldre man skall du inte använda hårda ord. Vädja till honom som till en far, till yngre män som till bröder, till äldre kvinnor som till mödrar, till yngre kvinnor som till systrar, rent och oskyldigt."

57. Vad befalls i detta bud för föräldrar?

Gud vill, att föräldrarna älskar sina barn med moderlig och faderlig kärlek, har vård om dem, försörjer och skyddar dem, undervisar dem i Guds ord och uppfostrar dem till gudsfruktan utan svek samt ger dem ett gott exempel i fråga om den rätta tron, ett fromt liv och goda seder. Målet är att uppfostra barnen så, att de blir mogna, ansvarsställande och självständiga människor, som i tro följer Guds ord samt aktar landets rätta lagar, rätt ordning och goda seder.

Ef. 6:4: "Och ni fäder, reta inte upp era barn, utan fostra och vägled dem efter Herrens vilja."

Obs: Tukten innebär, att människan får riktiga och trygga gränser, inom vilka hon bör leva och handla.

Uppgifter: Läs 1 Mos. 18:19; 5 Mos. 6:6–9; Ordspr. 13:24; 22:15; 23:13f och Matt. 18:6,10. Diskutera ämnet: Den agalös lever, han ärelös dör.

58. Vad befalls i fjärde budet för barn och underlydande?

I fjärde budet befalls att vi skall hedra, lyda och älska våra föräldrar och alla dem, som i detta bud avses med orden far och mor. Budet förbjuder oss att förakta och hata dem.

59. Varför måste vi hedra våra föräldrar?

Gud själv har för oss satt en ordning, till vilken hör föräldrar, pastorer och överhet. Han har också befallt att de unga måste hedra gamla människor. Vi måste alltså lyda fjärde budet för Guds skull. Om vi hedrar våra föräldrar, hedrar vi Gud. Om vi föraktar våra föräldrar, föraktar vi Gud.

Tit. 2:5: Jag "förmanar – – – att underordna sig – – – så att inte Guds ord blir smädat."

60. Vem tar vård om oss genom föräldrarna?

Gud själv tar vård om oss genom föräldrar, pastorer och överhet. Också därför måste vi hedra dem och visa dem helig fruktan, ödmjukhet och lydnad. "Ty att hedra är något vida högre än älska, då det icke blott innesluter det att älska, utan också en tukt, ödmjukhet och vördnad, såsom gällde det ett fördolt majestät." (Luther)

Rom. 13:1,4: "Ty det finns ingen överhet som inte är av Gud, och den som finns är förordnad av honom — — — den står ju i Guds tjänst för att du skall kunna nå det goda."

61. När föraktar och förtörnar vi våra föräldrar?

Vi föraktar och förtörnar våra föräldrar och vår överhet, då vi inte hedrar dem på det sätt som Gud vill, utan är olydiga, talar fult till dem eller bedrövar dem genom något annat slags ondska. Då tvingar vi dem till rättfärdig vrede och till att straffa oss.

5 Mos. 27:16: "Förbannad vare den som visar förakt för sin fader eller sin moder. Och allt folket skall säga: 'Amen'."

Rom. 13:3f: "De styrande är inget hot mot goda gärningar, men mot onda. Vill du slippa känna fruktan för överheten, gör då det goda, och den skall berömma dig; den står ju i Guds tjänst för att du skall kunna nå det goda. Men gör du det onda, känn då fruktan. Det är inte för inte som överheten bär sitt svärd; den står ju i Guds tjänst som hämnare, för att vreden skall drabba den som gör det onda."

Uppgift: Läs 1 Mos. 37:32–35: Jakobs söner förtörnade sin far genom sin ondska.

62. Hurdan synd är det när man föraktar föräldrar?

Att förakta föräldrar är en svår synd, som Gud strängt straffar.

Ordspr. 30:17: "Den som bespottar sin fader och försmår att lyda sin moder, hans öga skall korparna vid bäcken hacka ut, och örnen ungar skall äta upp det."

Rom. 13:2: "De som motsätter sig överheten gör därför motstånd mot Guds ordning, och de som gör motstånd drar straff över sig själva."

Uppgift: Läs 1 Sam. 4:11: Elis söners öde, 2 Sam. 15: Absaloms uppror och hans öde och 2 Kung. 2:23f.: straffet som Betels söner fick för att de hånade profeten.

63. När hedrar vi våra föräldrar?

Vi hedrar våra föräldrar och vår överhet, om vi i sveklös gudsfruktan ger dem den ära, som Gud kräver, och även visar den med hela vårt uppförande.

Mal. 1:6: "En son skall hedra sin fader och en tjänare sin Herre."

Rom. 13:7: "Ge alla vad ni är skyldiga dem, åt var och en det han skall ha: skatt, tullar, respekt, vördnad."

3 Mos. 19:32: "För ett grått huvud skall du stiga upp, och den gamle skall du ära. Du skall frukta din Gud. Jag är HERREN."

Uppgift: Läs 1 Kung. 2:19: Kung Salomo uppför sig vördnadsfullt mot sin mor och 1 Mos. 46:29: Josef visade sin far kärlek av hjärtat.

Luther säger: "Därför skall man inpräglade hos de unga, att de skall ha sina föräldrar, som är i Guds stad och ställe, för ögonen och, också om de skulle vara ringa, fattiga, skröpliga och besynnerliga, dock betänka, att de är fader och moder, av Gud givna. För sin vandels och sina fels skull är de inte berövade den heder, som tillkommer dem – – – Vidare att man i sitt tal är hövisk mot dem, inte häftigt far ut emot dem, pockar eller är otidig, utan låter dem ha rätt och tigger, om de än skulle förgå sig något."

64. När tjänar vi våra föräldrar?

Vi tjänar våra föräldrar om vi gör dem allt gott, också om de inte befaller oss detta, och om vi visar dem innerlig tacksamhet.

Uppgift: Läs 1 Mos. 47:11f.: Josef tog vård om sin far, och Joh. 19:26f.: Herren Jesus tog vård om sin mor.

65. När lyder vi våra föräldrar?

Vi lyder våra föräldrar, om vi lyder dem i alla de ting i vilka Gud har satt dem att styra oss.

Kol. 3:20: "Ni barn, lyd era föräldrar i allt, ty så bör det vara bland de kristna."

Uppgift: Läs Luk. 2:51: Herren Jesus lydde sina föräldrar.

66. När får vi inte vara lydiga?

Om föräldrar, förmän, landets lag eller vad som helst annat befaller oss att göra någonting, som är mot Guds ord och som vi således inte med gott samvete kan lyda, skall vi lyda Gud mer än människor.

Apg. 5:29: "Petrus och apostlarna svarade: 'Man måste lyda Gud mer än människor'."

Uppgifter: Läs 2 Mos. 1:15–21: De hebreiska barnmorskorna dödade inte de nyfödda pojkar, fast kungen hade befallt dem att göra så, och Ester 3:13–5:2: Ester trotsade lagen för att rädda sitt folk. Fundera på om det nuförtiden finns områden, där vi inte kan lyda lagen eller befallningar vi fått.

67. När visar vi våra föräldrar kärlek och uppskattning?

Vi visar våra föräldrar kärlek och uppskattning om vi tacksamt önskar dem allt gott, tålmodigt fördrar deras svagheter och ber för dem.

Uppgifter: Läs 1 Mos. 45:3 och 50:1: Josef älskade sin far, samt 1 Tim. 5:4. Diskutera, vad vi kan göra hemma.

68. Vilket löfte hör samman med fjärde budet?

Till det fjärde budet hör löftet: för att det skall gå dig väl och du skall leva länge på jorden.

69. Vad vill Gud inpräglä i vårt sinne genom detta löfte?

Genom detta löfte vill Gud inpräglä i vårt sinne att det inför honom har stort värde att vi hedrar föräldrarna och att det för med sig en mycket stor timlig välsignelse, så att vi gärna lyder detta bud.

Ef. 6:2f.: "'Visa aktning för din far och din mor', det är det första bud som följs av ett löfte: 'för att det skall gå dig väl och du skall få leva länge på jorden'."

FEMTE BUDET OCH DE DÄRPÅ FÖLJANDE BUDEN

I fjärde budet talade Gud till oss om dem som han satt över oss. I det femte och de därpå följande buden talar Gud till oss om alla våra medmänniskor och föreskriver hur vi skall visa dem rätt kärlek, oberoende av deras ställning.

Femte budet

Du skall inte dräpa. Vad betyder det? Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte skadar vår nästa till hans liv utan bistår och hjälper honom i all nöd.

70. Vem har rätt att bestämma om människolivets längd?

Då det timliga livet är en Skaparens gåva, är det bara Gud som får bestämma över dess längd.

Job 14:5: "Är nu människans dagar orubbligt bestämda, hennes månaders antal fastställt av dig, har du utstakat en gräns som hon ej kan överskrida."

71. Vilken synd förbjuder Gud i femte budet?

I femte budet förbjuder Gud allt slags egenmäktigt skadande av en människas liv, dvs. dråp.

72. När börjar en människas liv?

En människas liv börjar vid avlelsen. Femte budet skyddar också fostrets liv.

Ps. 139:13,16: "Ty du har skapat mina njurar, du sammanvävde mig i min moders liv. – – – Dina ögon såg mig, när jag ännu knappast var formad, alla mina dagar blev uppskrivna i din bok, de var bestämda, förrän någon av dem hade kommit."

Ps. 51:7: "Se, i synd är jag född, och i synd har min moder avlat mig."

Jer. 1:4f: "HERRENS ord kom till mig, han sade: 'Förrän jag danade dig i moderlivet, utvalde jag dig, och förrän du lämnade modersskötet, helgade jag dig. Jag satte dig till en profet för folken!'"

I Bibeln används personligt pronomen om ett foster. Det visar, att vi är människor och personliga skapelser av Gud redan före födelsen.

Uppgifter: Fundera på vad man måste anse om abort ur kristen synvinkel. Hur är det om fostret är sjukt? Läs Amos 1:13 och Luk. 1:41–44 och fundera på abortfrågan i ljuset av dessa bibelställen.

73. När bryter man mot femte budet?

Femte budet bryts, när

1. en människa dödar sin medmänniska eller sig själv, antingen egenhändigt eller med någon annans hjälp. Gud förbjuder alltså mord, dråp, självmord och delaktighet i mord.

3 Mos. 19:16: "Du skall inte eftertrakta din nästas blod. Jag är HERREN."

Apg. 16:28: "Gör dig inte något illa!"

Uppgift: Läs 1 Mos. 4:3–12: Kain dödade sin bror, 2 Sam. 12:9: David lät döda Uria, 5 Mos. 22:8: varning för livsfarligt slarv, Matt. 27:5, Joh. 17:12: Judas självmord och väg till förtappelsen, Amos 1:13: ammoniternas synd, och 2 Sam. 1:1–16: amalekiternas delaktighet i Sauls självmord.

2. vi gör eller säger något som leder till att vår nästas liv förkortas eller blir svårt. Vi får inte heller skada vårt eget liv t ex genom att leva i laster, genom att missbruka gifter eller genom att lättvindigt sätta livet på spel.

Ordspr. 12:18: "Mången talar i obetänksamhet ord som stinger liksom svärd, men de visas tunga är en läkedom."

Rom. 3:13–17: "En öppnad grav är deras strupe, sin tunga brukar de till svek. Huggormsgift har de bakom sina läppar, deras mun är full av bitter förbannelse. På snabba fötter ilar de för att utgjuta blod, förödelse och elände kantar deras väg, och fridens väg känner de inte."

Ef. 4:22: "Ni har lämnat ert förra liv och lagt av den gamla människan som går under, bedragen av sitt begär.

Matt. 4:7: "Du skall inte fresta Herren, din Gud" (lättvindigt sätta ditt eget liv på spel och be om beskydd).

Uppgifter: Läs 1 Mos. 37:19–35: Jakobs söner sålde sin bror till slav och bedrövade sin far, Jer. 18:18: judarna slog Jeremia med elaka ord och Luk. 10:30: rövorna på vägen till Jeriko. Tänk på i hurdana situationer vi sätter eget eller andra människors liv eller hälsa i fara.

3. Vårt hjärta är kallt mot vår nästa, vi låter bli att hjälpa honom, avundas honom, vredgas på honom eller hyser ständigt agg mot honom.

1 Joh. 3:17: "Om någon som har vad han behöver här i världen ser sin broder lida nöd men stänger sitt hjärta för honom, hur kan då Guds kärlek förbli i honom?"

Matt. 15:19: "Ty från hjärtat kommer onda tankar, mord, äktenskapsbrott, otukt, stöld, mened, förtal."

Ef. 4:26: "'Grips ni av vrede, så synda inte'. Låt inte solen gå ner över er vrede."

1 Joh. 3:15: "Den som hatar sin broder är en mördare, och ni vet att ingen mördare bär evigt liv inom sig."

Uppgift: Läs 1 Mos. 4:5: Kains avund mot Abel, Luk. 10:31f.: prästen och leviten, och Apg. 7:54: judarna hyste agg mot Stefanus.

Luther säger: "Om du sålunda låter någon gå naken, fastän du kunde kläda honom, så har du låtit honom frysa ihjäl. Ser du någon lida hunger och inte ger honom mat, så låter du honom dö av hunger."

74. Vem har Gud gett uppdraget att straffa dem som gör ont?

Föräldrarna har av Gud fått rätt och plikt att med måtta straffa sina barn, när de är olydiga. Också den världsliga överheten har rätt och plikt att straffa illgärningsmän och att försvara fosterlandet mot dess fiender, vid behov också med vapen.

Ordspr. 13:24: "Den som spar sitt ris, han hatar sin son, men den som älskar honom agar honom i tid."

Ps. 103:13: "Som en fader förbarmar sig över barnen, så förbarmar sig HERREN över dem som fruktar honom."

1 Mos. 9:6: "Den som utgjuter människoblod, hans blod skall av människor bli utgjutet, ty Gud har gjort människan till sin avbild."

Rom. 13:4: "Det är inte för inte som överheten bär sitt svärd; den står ju i Guds tjänst som hämnare, för att vreden skall drabba den som gör det onda."

75. Får den kristne själv hämnas ondskan?

Den kristne får inte själv hämnas. Ändå får han söka sin egen rätt enligt laga ordning. Då straffar Gud illgärningsmännen genom överheten.

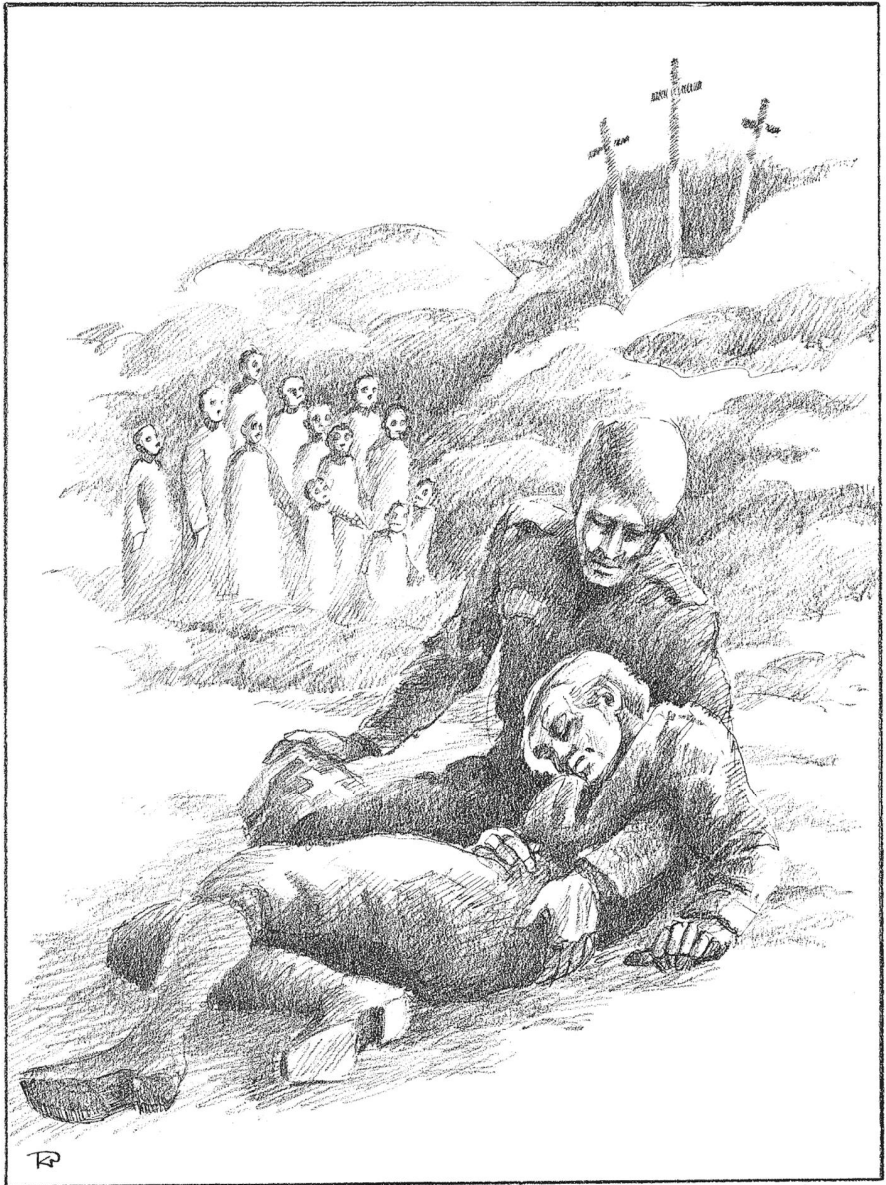
Rom. 12:19: "Ta inte rätten i egna händer, mina kära, utan låt Guds vrede ha sin gång, ty det står skrivet: 'Min är hämnden, jag skall utkräva den, säger Herren'."

Rom. 13:4: "Överheten står i Guds tjänst som hämnare, för att vreden skall drabba den som gör det onda."

Uppgift: Läs Apg. 25:9–12: Paulus vädjade till kejsaren.

76. Är nödvärn tillåtet?

Nödvärn är tillåtet. Då representeras överheten av den som utsatts för ett övergrepp, därför att den egentliga överheten inte kan hjälpa. Nödvärn är tillåtet också enligt lagen. Att gå till överdrift vid nödvärn är inte tillåtet.

"Låt oss älska -- i handling och sanning." 1 Joh. 3:18.

77. När har vi rätt och plikt att utsätta vårt liv för fara?

Vi har rätt och även plikt att utsätta vårt liv och vår hälsa för fara, när de av Gud stadgade skyldigheterna, t ex uppgifter i den timliga kallelsen, att försvara fosterlandet eller att rädda vår nästa ur fara, kräver det.

1 Joh. 3:16: "Genom att Jesus gav sitt liv för oss har vi lärt känna kärleken. Också vi är skyldiga att ge vårt liv för bröderna."

Neh. 4:14: "Och sedan jag hade granskat allt, stod jag upp och sade till ädlingarna och föreståndarna och det övriga folket: 'Frukta inte för dem. Tänk på HERREN, den store och fruktansvärde, och strid för era bröder, era söner och döttrar, era hustrur och era hus.'"

Uppgift: Läs 1 Mos. 14:14–16: Abraham, trons fader, förde krig för att rädda Lot.

78. Vad kräver Gud av oss i femte budet?

I femte budet kräver Gud, att vi ser till, att vår nästas liv bevaras och att allt länder till hans bästa både i det timliga livet och i evigheten. Livets värde betonas också av det, att Gud har gett det som en nådatid för att vi skall bli frälsta.

1 Joh. 3:18: "Kära barn, låt oss älska, inte med ord eller fraser utan i handling och sanning."

1 Tess. 5:14f.: "Vi uppmanar er, bröder: tala de oordentliga till rätta, uppmuntra de modfällda, stöd de svaga, ha tålmod med alla. Se till att ingen lönar ont med ont. Sträva alltid efter att göra gott, mot varandra och mot alla andra."

79. Hur hjälper vi vår nästa?

Vi hjälper vår nästa, när vi skyndar till hans hjälp då han behöver den.

Jes. 58:6f.: "Nej, detta är den fasta som jag vill ha: att ni lossar orättfärdiga bojor och löser okets band, att ni ger de förtryckta fria och krossar

alla ok, ja, att du bryter ditt bröd åt den hungrige och skaffar de fattiga och husvilliga husrum, att du klär den nakne, var du ser honom, och ej drar dig undan för den som är ditt kött och blod."

Rom. 12:20f.: "Men om din fiende är hungrig, ge honom att äta, om han är törstig, ge honom att dricka. Då samlar du glödande kol på hans huvud. Låt dig inte besegras av det onda, utan besegra det onda med det goda."

Uppgift: Läs 1 Sam. 26:7–12, 21–24: David räddade kung Sauls liv, fast denne förföljde honom, och Luk. 10:33–35: den barmhärtige samariten.

80. Hur tar vi vård om vår nästa?

Vi vårdar vår nästa, när vi tar väl hand om honom, tills han själv kan sörja för sig.

Luk. 10:35: "Nästa dag tog han fram två denarer och gav åt värden och sade: 'Sköt om honom, och kostar det mer, skall jag betala dig på återvägen.'"

81. Hurdant skall vårt sinnelag vara mot vår nästa?

Vi skall alltid ha ett tålmodigt, förbarmande och förlåtande sinnelag mot vår nästa.

Luk. 6:27f.: "Älska era fiender, gör gott mot dem som hatar er. Välsigna dem som förbannar er och be för dem som skymfar er."

Luk. 6:36: "Var barmhärtiga så som er Fader är barmhärtig."

Matt. 5:25: "Skynda dig att komma överens med din motpart, medan ni ännu är på väg, så att han inte överlämnar dig åt domaren och domaren lämnar dig åt vakten och du sätts i fängelse."

Uppgift: Läs Luk. 23:34: Jesus ber för dem, som korsfäste honom.

82. Hur får vi ett förbarmande hjärta?

Vårt hjärta blir förbarmande mot vår nästa, om vi i hjärtat bekänner våra synder för Gud och tror att han har försonat dem, liksom också vår nästas synder. Då minns vi att Gud har skapat också vår nästa till sin avbild och förlossat också honom. Vi minns också, att även hans enda tröst i syndanöd är Guds nåd i Kristus.

Jak. 3:9f.: "Med (tungan) tackar och lovar vi vår Herre och Fader, med den förbannar vi människorna, som är skapade till Guds avbilder. Från samma mun kommer lovsång och förbannelse. Så får det inte vara, mina bröder."

Ef. 4:32: "Var goda mot varandra, visa medkänsla och förlåt varandra, liksom Gud har förlåtit er i Kristus."

Rom. 14:15: "Låt inte din mat bringa den i fördärvet som Kristus dog för."

Uppgift: Läs Matt. 25:35f.: Jesu ord till de troende på domedagen.

Sjätte budet

Du skall inte begå äktenskapsbrott. Vad betyder det? Vi skall frukta och älska Gud, så att vi lever kyskt och rent i ord och gärningar, och så att man och hustru älskar och hedrar varandra.

83. Vad vill Gud skydda genom sjätte budet?

I sjätte budet vill Gud bevara människans kyskhet och det av honom stadgade äktenskaps helgd. Därför förpliktar han oss till rena seder och till att hålla äktenskapet heligt.

Ordspr. 4:23: "Framför allt som skall bevaras må du bevara ditt hjärta, ty därifrån utgår livet."

84. Vad är äktenskapsbrott?

Äktenskapsbrott är:

1. Ont sexuellt begär i hjärtat.

Matt. 15:19: "Ty från hjärtat kommer onda tankar, mord, äktenskapsbrott, otukt, stöld, mened, förtal."

Kol. 3:5f: "Döda därför era begär som hör jorden till: otukt, orenhet, lidelse och lusta, och girigheten, som är avgudadyrkan. Allt sådant nedkallar Guds vrede över olydnadens barn."

2. Åtrående eller förföriska blickar och andra gester.

Matt. 5:27f: "Ni har hört att det blev sagt: Du skall inte begå äktenskapsbrott. Men jag säger er: den som ser på en kvinna med åtrå har redan i sitt hjärta brutit hennes äktenskap."

2 Petr. 2:14: "De har inte ögon för annat än lösaktiga kvinnor och får aldrig nog av synden. De förleder svaga själar och är väl övade i själviskhet, dessa förbannade."

3. Anstötligt eller slipprigt tal.

Ef. 5:3f: "Otukt och annan orenhet eller själviskhet får det inte ens vara tal om bland er, det anstår inte de heliga. Inte heller oanständigt och tanklöst eller lättsinnigt tal – sådant passar sig inte – utan bara tacksägelse till Gud."

4. Alla andra slag av otukt så som fri gemenskap, otrohet, gruppsex, blodskam, våldtäkt, förförelse, homosexualitet, sexuellt umgänge med djur osv.

Hebr. 13:4: "Äktenskapet skall alltid hållas i ära och den äkta sängen bevaras obefläckad. Ty otuktiga och äktenskapsbrytare skall Gud döma."

Obs: Ordet "äktenskap" motsvarar här det grekiska ordet *gamos*, som betyder bröllop. Gud vill alltså, att de kristna håller också vigseln i ära.

1 Kor. 5:1: "Man säger att det förekommer otukt bland er, till och med sådan otukt som inte finns ens bland hedningarna, nämligen att någon lever ihop med sin fars hustru."

Rom. 1:26f.: "Därför utlämnade Gud dem åt förnedrande lidelser. Kvinnorna bytte ut det naturliga umgänget mot ett onaturligt, likaså övergav männen det naturliga umgänget med kvinnorna och upptändes av begär till varandra, så att män bedrev otukt med män. Därmed drog de själva på sig det rätta straffet för sin villfarelse."

3 Mos. 18:23: "Du skall inte beblanda dig med något djur, så att du genom detta blir oren. Och ingen kvinna skall ha att skaffa med något djur, så att hon beblandar sig med det. Det är en vederstygglighet."

85. Hur skall de unga och även andra ogifta människor lyda sjätte budet?

När du sällskapar, gör det inför Guds ansikte. Be honom om kraft så att du och din partner kan bevara den sexuella renheten.

När du söker din blivande äktenskapspartner, be om Guds ledning. Be honom om en troende äktenskapspartner och lita på att Gud hör din bön.

Du får till äktenskapspartner söka endast en sådan människa som är fri att gifta sig, alltså en, som inte är gift eller förlovad med någon annan. Se också fråga 93.

1 Tess. 4:3–5: "Detta är Guds vilja: att ni helgas, att ni avhåller er från all otukt, och att var och en av er vet att skaffa sig hustru på ett helgat och hedervärt sätt. Det får inte ske i lidelser och begär liksom bland hedningarna som inte känner Gud."

Ordspr. 18:22: "Den som har funnit en hustru, han har funnit lycka och undfått nåd av HERREN."

Ps. 6:10: "HERREN har hört min åkallan, HERREN tar emot min bön."

Uppgift: Tänk efter, varför det är viktigt att du och din make eller maka har en gemensam tro. Läs 1 Mos. 6:1–8, där "Guds söner" betyder troende män och "människornas döttrar" betyder icke-troende kvinnor.

86. Vad är förlovningen?

När en man och en kvinna har kommit överens om att de skall gifta sig med varandra, har de förlovat sig.

Förlovningen är således ett löfte om äktenskap och ett gemensamt liv som äkta makar, tills döden skiljer dem från varandra.

De förlovade är utlovade till varandra men ännu inte givna till varandra.

Syftet med att eklatera förlovningen är att göra giftermålsplanerna offentliga.

Uppgift: Fundera på varför det är nyttigt att offentliggöra förlovningen.

87. Vad hör till en giltig förlovning?

Till en riktig och giltig förlovning hör:

1. Båda parterna är förmögna till äktenskap och berättigade till att gifta sig.
2. De har fått tillstånd av föräldrarna eller av den borgerliga lagen.
3. De ger sitt löfte om äktenskap av egen fri vilja utan att någon utövar påtryckning på dem och de döljer inte något som har betydelse för äktenskapet.

Uppgift: Läs 1 Mos. 24:48–58: Rebeckas förlovning. Fundera på hurdana ting man inte får dölja då man förlovar sig.

88. Är förlovningen bindande?

I Bibeln kallas förlovade människor äkta makar. Det visar att äktenskapsförbundet knyts i löftets form redan då partnerna förlovar sig. Om förlovningen är giltig är den bindande för samvetet. De kristna tänker efter tillräckligt allvarligt innan de förlovar sig, då saken gäller hela livet.

Uppgift: Läs Matt. 1:20–24: Ängeln kallar Maria Josefs hustru, fastän de endast var förlovade och bodde åtskilda.

89. Hur skall de trolovade partnerna uppföra sig?

De trolovade har inte rätt till *äktenskapligt* samliv före vigseln, eftersom Gud ännu inte har gett dem till varandra. De får inte bo tillsammans före vigseln, utan de måste på ett hederligt sätt åtskilda och trogna mot varandra förbereda sig för det blivande gemensamma hemmet.

90. Vad är äktenskapet?

Äktenskapet är den av Gud insatta livsgemenskapen mellan man och kvinna.

Äktenskapet ingås i form av ett löfte vid trolovningen, men först i och med vigseln ger Gud de äkta makarna till varandra.

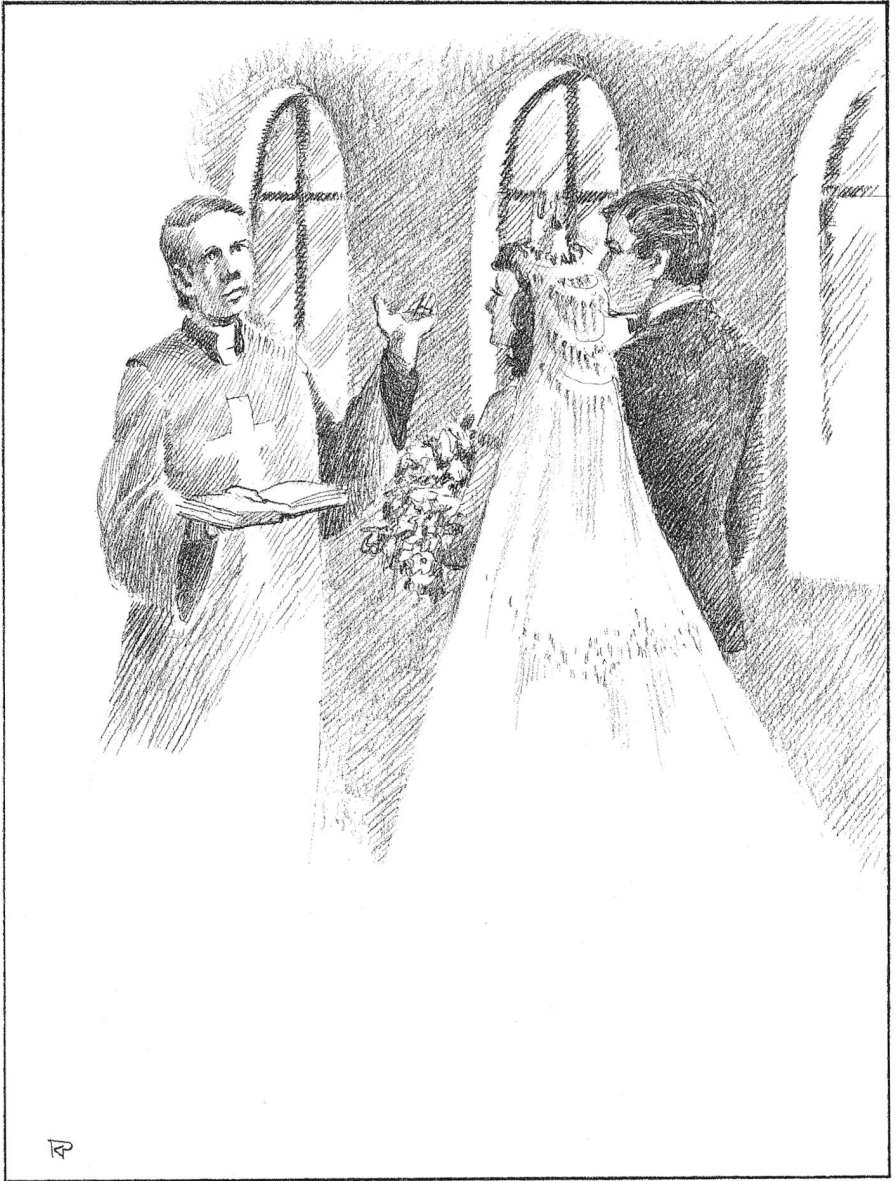
De kristna vill helga sitt äktenskap med Guds ord och bön och få Guds välsignelse för äktenskapet i samband med vigseln.

Äktenskapet varar tills döden skiljer makarna från varandra.

1 Mos. 5:2: "Till man och kvinna skapade han dem. Och han välsignade dem och gav dem namnet människa, när de blev skapade."

Matt. 19:5f.: "Därför skall en man lämna sin far och sin mor för att leva med sin hustru, och de två skall bli ett. De är inte längre två utan ett."

Uppgift: Läs 1 Mos. 2:18–24: Instiftandet av äktenskapet.

"Äktenskapet skall hållas i ära bland alla." Hebr. 13:4.

91. En hurdan ordning skall enligt Guds ord råda i äktenskapet?

Gud är ordningens Gud, och han har i sin kärlek insatt en viss ordning också för äktenskapet. Mannen är hustruns huvud så som Kristus också är församlingens huvud. Gud vill, att denna ordning förverkligas genom ömsesidig och självuppoffrande kärlek och han vill att äktenskapet skall vara lyckligt.

1 Mos. 2:18: "HERREN Gud sade: 'Det är inte gott att mannen är ensam. Jag vill göra åt honom en hjälp, en sådan som anstår honom.'"

1 Kor. 14:33: "Gud är inte oordningens Gud utan fridens."

Ef. 5:22–25,33: "Ni *hustrur*, underordna er era män, så som ni underordnar er Herren. Ty en man är sin hustrus huvud, liksom Kristus är församlingens huvud – han som är Frälsare för sin kropp. Som församlingen underordnar sig Kristus, skall hustrun i allt underordna sig sin man. Ni män, älska era hustrur, så som Kristus har älskat församlingen och offrat sig för den. – – – *Män*, vad er angår skall var och en älska sin hustru som sig själv, och hustrun skall visa sin man vördnad.

92. Vad är syftet med äktenskapet?

Det grundläggande syftet med äktenskapet är att makarna lever ett gemensamt och nära liv i trohet, då livets fröjder och sorger, vardag och fest upplevs tillsammans. Genom ett sådant förbund vill Gud ge makarna en stor välsignelse.

Äktenskapet är också grunden för ett ordnat samhälle.

En särskild välsignelse är det då Gud låter makarna bli far och mor och han låter barnen växa upp i det gemensamma hemmet.

Ett gudfruktigt kristet hem är en stor Guds gåva, som ger familjemedlemmarna välsignelse. Det är ett gott exempel som sprider välsignelse också till andra.

1 Mos. 2:24: "Därför skall en man överge sin fader och sin moder och hålla sig till sin hustru, och de skall bli ett kött."

1 Mos. 1:28: "Och Gud välsignade dem. Gud sade till dem: 'Var frukt-samma och föröka er, och uppfyll jorden och lägg den under er.'"

Ps. 127:3: "Se, barn är en HERRENS gåva, livsfrukt en lön."

93. När är skilsmässa tillåten?

Man måste komma ihåg att Gud aldrig vill att ett äktenskap och ett hem upplöses, utan han vill att varje äktenskap och hem skall vara helt. Men om äktenskapet de facto brutits genom den ena partens otrohet, tillåter Guds ord att den trogna parten officiellt separerar och gifter sig igen. Om det i praktiken är möjligt, måste man ändå försöka bevara det första äktenskapet. Enligt Guds ord är det tillåtet att gifta sig igen också i det fallet, att en otroende part lämnar sin troende make eller maka på grund av tron. Då har den troende parten rätt att gifta sig igen. (Andra skäl, se Matt. 19:10–12.)

Matt. 19:9: "Jag säger er att den som skiljer sig från sin hustru av annat skäl än otukt och gifter om sig, han är en äktenskapsbrytare."

1 Kor. 7:15: "Men om den som inte tror vill skilja sig, så må han göra det. I sådana fall är den troende brodern eller systemen inte bunden."

De lutherska bekännelseskriterierna: "Orättfärdig är också den förordningen, som vid äktenskapskillnad förbjuder den oskyldiga parten att gifta sig." (Om påvens makt och överhöghet.)

Obs: Samhället accepterar skilsmässa på lösare grunder än de som Guds ord föreskriver, då det i samhället finns inte bara troende utan också icke-troende människor.

94. Ett hurtant straff hotar den som bryter mot sjätte budet?

När människan bryter mot sjätte budet, är det möjligt att hon måste erfar stor sorg och olycka också i det timliga livet. Men den som inte

ångrar sig och inte tror på Guds nåd i Kristus, går till den eviga förtäpelsen.

Hebr. 13:4: "Äktenskapet skall alltid hållas i ära och den äkta sängen bevaras obefläckad. Ty ogudaktiga och äktenskapsbrytare skall Gud döma."

Ef. 5:5: "Ni vet ju mycket väl att ingen kan få del i Kristi och Guds rike om han är otuktig eller oren eller självisk, alltså avgudadyrkare."

95. Får den som har brutit mot sjätte budet tro på syndernas förlåtelse?

Gud förlåter gärna synd mot sjätte budet så som han också förlåter synd mot de övriga buden för Kristi skull, eftersom Kristus har försonat alla synder. Vi får i bättring bekänna våra synder för Gud och förlita oss på hans nåd och börja livet liksom på nytt.

Rom. 5:20: "Men där synden blev större, där överflödade nåden än mer."

NÅGRA VIKTIGA PÅMINNELSER FÖR DEN KRISTNE I TROSLIVET

96. Vad skall den kristne undvika för att förbli på den rätta vägen?

Den kristne skall undvika allt sådant som kan förföra honom eller få honom att avfalla från tron. Sådant är bl.a.:

1. Dåligt sällskap, där man är lata, talar anstötligt, hädar Gud eller människor eller uppmuntrar sig själva eller andra att begå brott eller något annat slags synd.

Ps. 1:1: "Salig är den man som inte vandrar i de ogudaktigas råd och inte träder in på syndares väg, ej heller sitter där bespottare sitter."

1 Kor. 15:33: "Låt er inte föras vilse. 'Dåligt sällskap fördärvar goda seder'."

1 Tim. 5:13: "Dessutom lär sig (yngre änkor) att lata sig och springa omkring i husen. Och inte bara att lata sig utan också att sladdra, vara nyfikna och tala om otillåtna ting."

Det är skadligt att vara lat, därför att människan då inte får goda intryck eller tankar. Hon är då utsatt för onda tankar och frestelser från sitt hjärta och omgivningen.

2. Att bruka sprit, narkotika eller andra berusningsmedel för att bli berusad. När man har det svårt får man inte förlita sig på sådant utan man måste lita på Gud och be honom om hjälp, han hjälper i rätt tid efter sin goda vilja.

Obs: Det är ytterst farligt att överhuvudtaget prova på narkotika. Också en liten dos av sådana ämnen kan leda till beroende.

Ordspr. 23:31: "Se inte på vinet att det är så rött, att det ger sådan glans i bägaren och rinner ner så lätt."

Ef. 5:18: "Berusa er inte med vin, där börjar lastbarheten, utan låt er uppfyllas av Ande."

1 Kor. 6:10: "Ingen som dricker, som är ovettig och utsuger andra — — — ingen sådan får ärva Guds rike."

3. Anstötliga ord, förförande sällskap och dans med sexuellt upphetsande rörelser och musik.

Rom. 13:13f.: "Nej, ikläd er Herren Jesus Kristus och ha inte så mycket omsorg om det jordiska att begären väcks."

4. Falsk andlighet och allt annat köttligt liv.

Obs. Vi skall också undvika att se, lyssna till eller i fantasin acceptera en sådan livsföring eller sådana föreställningar, filmer, program osv. där brottslighet, osedlighet, otrohet eller annat slags syndigt liv framställs.

Uppgifter: Diskutera var vi kan komma i kontakt med sådant och vad vi då skall göra. Läs 1 Tim. 2:9.

Obs: Allt som Gud har skapat kan användas på rätt sätt, då man gör det i enlighet med Guds bud.

97. Vad kan hjälpa oss att leva sedligt och rätt?

Vi får hjälp med att tänka, tala och göra det som är rätt genom att bruka Guds ord, genom att be, gå till församlingens sammankomster, umgås med andra kristna, arbeta och studera.

Fil. 4:8: "Och så, mina bröder: det som är sant, det som är upphöjt, rätt och rent, det som är värt att älska och akta, allt som kallas dygd och allt som förtjänar beröm, ta fasta på allt detta."

Mark. 14:38: "Vaka, och be att ni inte utsätts för prövning. Anden vill, men kroppen är svag."

98. Vad skall vi tänka om saker där vi kan välja fritt?

Det finns saker vi själva får bestämma om. De kallas också adiafora. De är sådana saker som Gud varken har påbjudit eller förbjudit utan låter oss besluta om som vi vill. Överheten, föräldrarna, arbetsgivarna eller förmännen kan ändå var och en inom sitt ansvarsområde ge oss bud som på grund av det fjärde budet binder vårt samvete.

Vi skall också ta hänsyn till att vi inte får väcka anstöt bland svaga kristna, som tror att några adiafora är synd, då de inte känner den rätta kristna friheten. Den broderliga kärleken kräver då att den kristne inte

brukar all sin frihet för att inte någon skall bli förvirrad eller hamna i fara att handla mot sitt svaga samvete. I sådana fall måste vi vara mycket osjälviska och medgörliga och på samma gång undervisa de svaga i den rätta kristna friheten.

Uppgifter: Läs 1 Kor. 8 och Rom. 14:13–23. Diskutera, vilka saker i livet är sådana.

Om några sekter eller människor som inte erkänner den kristna friheten kräver att vi skall anse något vara synd eller undvika något, som enligt Guds ord är fritt, får vi inte ens för ett ögonblick ge efter utan vi måste bekänna tron genom att hålla fast vid vår frihet och på det sättet försvara evangeliets sanning.

Uppgift: Läs Gal. 2:4f och 5:1 samt Kol. 2:16.

Om vi är osäkra på om någonting är synd eller inte, måste vi först ta reda på det för att först därefter handla, för "allt som inte är av tron, är synd" (Rom. 14:23).

Sjunde budet

Du skall inte stjäla. Vad betyder det? Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte tar vår nästas pengar eller ägodelar eller tillägnar oss dem genom falska varor eller oärliga affärer utan hjälper honom, så att hans ägodelar bevaras och hans levnadsvillkor förbättras.

99. Vad skyddar Gud genom sjunde budet?

Genom sjunde budet skyddar Gud vår nästas timliga egendom.

100. Varifrån har vi fått den timliga egendomen och äganderätten?

Vi har fått också den timliga egendomen från Gud, för han har skapat allting och äger allt. Gud välsignar människolivet genom att ge uppehälle, lön och andra inkomster, förmögenhet och egendom.

Ps. 24:1: "Jorden är HERRENSs och allt vad därpå är, jordens krets och de som bor på den."

Matt. 6:26: "Se på himlens fåglar, de sår inte, skördar inte och samlar inte i lador, men er himmelske Fader föder dem. Är inte ni värda mycket mer än dem?"

Uppgifter: Läs Job 42:12f.: Gud välsignade Job.

101. Vad hör till människolivets ordning i fråga om egendom?

Till de människolivets ordningar Gud inrättat hör bl.a. arbete och lön, pengar och egendom samt rätten att köpa, sälja och grunda företag samt att idka affärsverksamhet. En människa har rätt att med ärliga medel skaffa sig timlig egendom och ha äganderätt till den.

2 Tess. 3:10: "När vi kom till er, gav vi er som föreskrift: den som inte vill arbeta får inte heller äta."

Luk. 10:7: "Stanna sedan i det huset och ät och drick vad som bjuds; arbetaren är värd sin lön."

Uppgifter: Läs 1 Mos. 23:3–18: Abraham köpte ett landområde och Mark. 1:19f om Sebedeus fiskeriföretag och anställda. Läs Matt. 20:1–12 och fundera på hur man skall se på arbetslöshet.

102. Vad förbjuder Gud i sjunde budet?

I sjunde budet förbjuder Gud allt slags stöld eller att ta en annan människas egendom utan loy, så att det blir henne till skada. Sådan synd sker genom:

1. Rov.

Uppgift: Läs Luk. 10:30 om rövarena.

2. Stöld.

Uppgift: Läs Jos. 7:20–26: Akan, 2 Kung. 5:19–27: Gehasi och Joh. 12:6: Judas Iskariot.

3. Att dra nytta av något som någon annan har stulit.

Ordspr. 29:24: "Den som skiftar rov med en tjuv hatar sitt eget liv."

4. Att i handel dra nytta av bedrägeri eller en annan människas förlust.

Jer. 22:13: "Ve dig, du som bygger ditt hus med orättfärdighet och dina salar med orätt, du som låter din nästa arbeta för ingenting och inte ger honom hans lön."

5. Ocker. Det är lagstridigt att ta oskäligt hög ränta eller att dra nytta av sin nästas nöd genom att tvinga honom att betala ränta, eller att utöva utpressning.

2 Mos. 22:25: "Lånar du pengar åt någon fattig hos dig bland mitt folk, så skall du inte handla mot honom som en ockrare. Ni skall inte lägga på honom någon ränta."

Uppgift: Fundera på om det alltid är förbjudet att ta ränta. Läs Matt. 25:27 och Luk. 19:23.

6. Lättsinnig skuldsättning och att man inte betalar sina skulder.

Ps. 37:21: "Den ogudaktige lånar och kan inte betala, men den rättfärdige är barmhärtig och givmild."

7. Lättja.

Uppgifter: Läs Ordspr. 6:6 och 2 Tess. 3:10. Fundera också på varför en kristen med gott samvete kan ta emot pension och socialhjälp av samhället.

8. Hjärtats begärelse till andras egendom samt avund, själviskhet och penningbegär.

Matt. 15:19: "Ty från hjärtat kommer onda tankar, mord, äktenskapsbrott, otukt, stöld, mened, förtal."

9. Att använda gemensam egendom för egna ändamål, att sköta den dåligt eller slösa bort den. Skatteskolck och att på något annat sätt stjäla pengar av samhället eller något samfund.

103. Vem ser varje stöld och straffar den?

Gud ser varje stöld och han straffar evigt var och en som stjälar utan att göra bot. Därför måste vi noga akta oss för denna synd. Om vår nästas egendom med orätt kommit i vår besittning, måste vi bekänna vår synd och så vitt det är möjligt ersätta honom för hans förlust.

1 Tess. 4:3,6: "Detta är Guds vilja: att ni skall bli heliga. Ni skall avhålla er från all otukt. Ingen får kränka och utnyttja sin broder i det som det här gäller. Herren straffar allt sådant, det har vi redan klart och tydligt låtit er veta."

Ef. 4:28: "Den som stjälar skall sluta stjäla och i stället arbeta och sträva med egna händer, så att han kan dela med sig av sitt goda åt dem som behöver."

Uppgift: Läs Luk. 19:8: Sackeus lovade att ersätta allt, som han möjligen hade tagit med orätt.

104. Vad påbjuder Gud i sjunde budet?

I sjunde budet befäller Gud oss att handla så, att vår nästas inkomster bevaras och förökas och så, att han får behålla sin egendom och föröka den.

Detta förverkligas, om:

1. Vi stöder vår nästas inkomst genom goda råd och gärningar.

Hebr. 13:16: "Men glöm inte att göra gott och att dela med er; sådana offer behagar Gud."

Uppgift: Läs 1 Mos. 46:33f.: Josef ger sina bröder råd och 2 Mos. 23:4: att ta vård om en fiendes egendom.

2. Vi troget sköter en annan människas eller ett samfunds tillgångar, när de anförtrotts oss.

1 Kor. 10:24: "Sök inte ert eget bästa utan andras."

Uppgift: Läs 1 Mos. 39:4–6: Josef skötte sin värds egendom; 1 Mos. 41:46–57: Josef skötte Egyptens ekonomi.

Vi är redo att tjäna vår nästa med vår egendom och litar på att Gud i sin nåd tar hand om oss.

Ordspr. 19:17: "Den som förbarmar sig över den fattige, han lånar åt Herren och får lön av honom för vad gott han har gjort."

Uppgift: Läs 1 Mos. 13:4–12: Abraham lät Lot välja det bästa området.

105. Vad skall vi särskilt komma ihåg?

Vi skall särskilt komma ihåg att innehållet i eller målet för en kristens liv inte är att samla egendom. En kristens mål är den himmelska sällskapet. Vi använder vår egendom rätt, om vi med den tjänar våra familjemedlemmar och andra människor, särskilt de fattiga, och om vi stöder arbete för Guds rike.

Luk. 12:15: "Jesus sade till dem: 'Akta er för allt habegär. En människas liv beror inte av överflöd på ägodelar.'"

1 Tim. 6:17: "Säg åt dem som är rika i denna världen att inte vara högmodiga och inte bygga sitt hopp på något så osäkert som rikedom, utan på Gud, som rikligt skänker oss allt vi behöver."

Gal. 2:10: "Dock skulle vi tänka på deras fattiga, och det har jag verkligen lagt mig vinn om."

2 Kor. 9:7: "Var och en skall ge som han har beslutat i sitt hjärta, inte med olust eller av tvång, ty Gud älskar en glad givare."

Åttonde budet

Du skall inte bära falskt vittnesbörd mot din nästa. Vad betyder det? Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte ljuger om vår nästa, förråder eller förtalar honom eller sprider ut falska rykten utan ursäktar honom, tänker och talar väl om honom och tyder allt till det bästa.

106. Vad skyddar Gud i åttonde budet?

I åttonde budet skyddar Gud vår nästas ära och rykte.

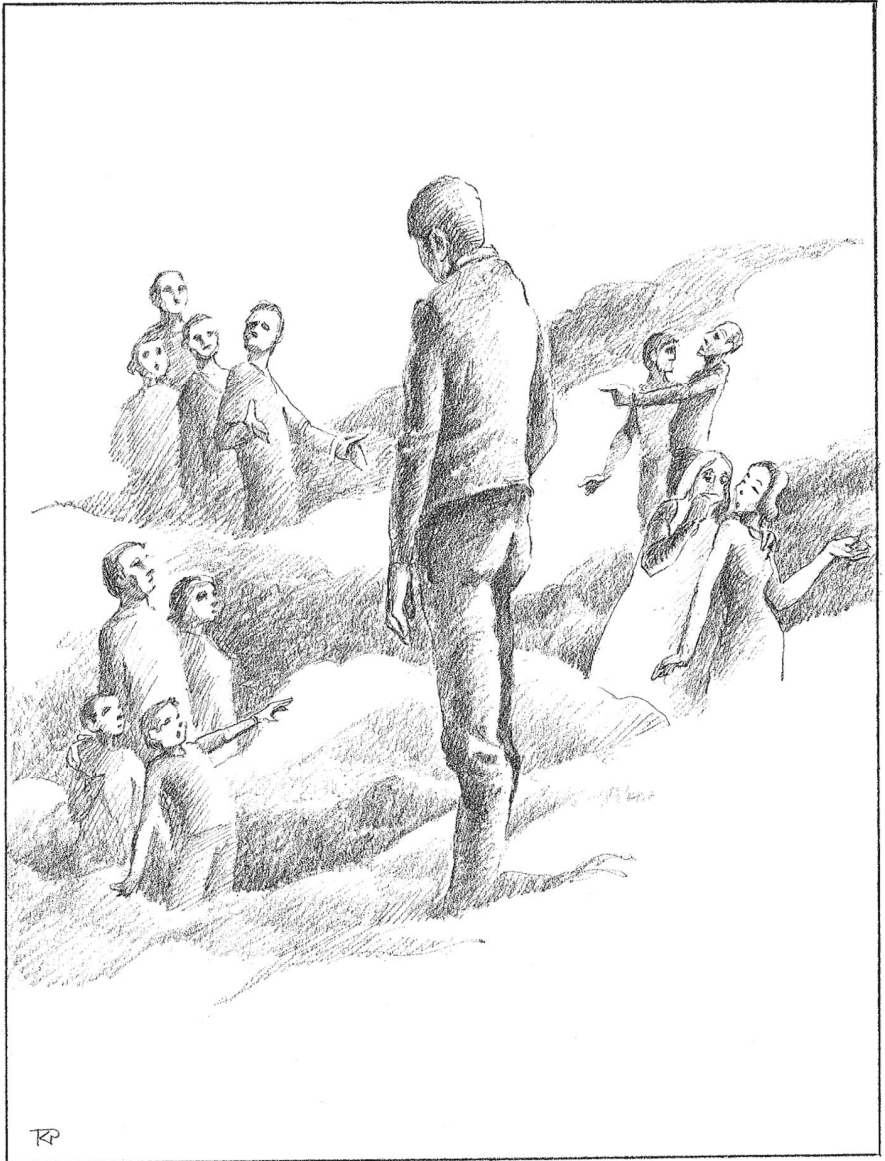
107. Vad förbjuder Gud i åttonde budet?

Gud förbjuder oss att säga någonting ont om vår nästa om det inte sker på grund av ett Guds bud eller det är vår skyldighet.

108. Vad är falskt vittnesbörd?

Falskt vittnesbörd är alla vårt onda hjärtas tankar och ord om vår nästa, som skadar hans ära och rykte. Sådant är:

1. Att i domstol eller inför myndigheter vittna, anklaga eller försvara falskt, samt falsk dom.

"Förtala inte varandra, bröder!" Jak. 4:11.

Falsa vittnen: Ordspr. 19:5: "Ett falskt vittne blir inte ostraffat, och den som främjar lögn, han kommer inte undan."

Uppgift: Läs Apg. 6:11–14: Några män vittnade falskt mot Stefanus.

Falsa anklagare: Läs Matt. 27:12 och Joh. 18:29f.

Falsk lagstiftning och att försvara orätt: Jes. 10:1–2: "Ve er som stadgar orättfärdiga stadgar! Ni skriver, men våldslagar skriver ni, för att vränga de ringas sak och beröva de fattiga i mitt folk deras rätt, för att göra änkor till ert byte och plundra de faderlösa."

Falsa domare: Ordspr. 17:15: "Den som friar den skyldige och den som faller den oskyldige, de är båda en styggelse för HERREN."

Luk. 23:24: "Pilatus beslöt att låta dem få vad de krävde" (att Jesus skulle korsfästas).

2. När vi med ett bedrägligt eller illvilligt sinne talar om vår nästa i strid med sanningen eller vi tiger om sanningen (att skvallra eller att förtala).

Ef. 4:25: "Lägg därför bort lögnen och tala sanning, var och en till sin nästa, vi är ju varandras lemmar."

Joh. 8:44: "Ni har djävulen till fader, och ni vill göra vad er fader önskar. Han har varit en mördare från första början, och han står utanför sanningen därför att någon sanning inte finns i honom. När han ljuger, talar han med egna ord, ty han är en lögnare och lögnens fader."

Uppgift: Läs 2 Kung. 5:19–27: Gehazis lögn.

3. När vi avslöjar vår nästas hemligheter.

Ordspr. 11:13. "Den som går med förtal, han förråder din hemlighet, men den som har ett trofast hjärta döljer vad han får veta."

4. När vi talar illa om vår nästa för andra människor.

Jak. 4:11: "Förtala inte varandra, bröder!"

Luk. 6:37: "Döm inte, så skall ni inte bli dömda. Förklara ingen skyldig, så skall ni inte dömas skyldiga. Frikänn, så skall ni bli frikända."

5. När vi i hjärtat bär illvilliga tankar om vår nästa.

Sak. 8:17: "Tänk inte i era hjärtan ut ont mot varandra, och älska inte falska eder, ty allt sådant hatar jag, säger HERREN."

109. Hur skall åttonde budet tillämpas?

Åttonde budet och rätten måste tillämpas så att oskyldiga inte får lida. Således är det inte synd att hålla sanningen hemlig för att avvärja fara för fosterlandet genom dess fiender och andra illgärningsmän. Därtill är vi förpliktade av den rätta kärleken till nästan. Vår plikt är också att meddela en ond avsikt vi fått veta om. Överheten, föräldrarna och även andra har var och en inom sitt förvaltningsområde rätt och plikt att tillrättvisa, döma och straffa det onda. Församlingen och dess pastor har rätt att förvalta nyckelmakten.

Uppgifter: Läs Jos. 2:4f och Hebr. 11:31: Rahab berättade inte sanningen för Israels fiender, 1 Sam. 20:12f.: Jonatan lovade meddela David om onda avsikter och Apg. 23:12–16: Paulus systerson berättade för Paulus att judarna hade för avsikt att döda honom.

110. Hur skall vi tala om vår nästa?

Gud vill, att vi alltid talar uppriktigt om vår nästa och vill honom det bästa.

Rom. 12:9: "Er kärlek skall vara uppriktig."

Kol. 4:6: "Lägg alltid era ord väl och ge dem sälta; ni måste veta hur ni skall svara var och en."

Detta förverkligas, då:

1. Vi försvarar vår nästa mot lögnen och skvaller samt mot felaktiga och överdrivna anklagelser.

Ordspr. 31:8f.: "Öppna din mun till förmån för den stumme och till att skaffa alla hjälplösa rätt. Ja, öppna din mun och döm med rättvisa, och skaffa den betryckte och fattige rätt."

Luther: "Om du därför träffar på en skvallrare, som utskriker och förtalar en annan, så sjung ut ordentligt för honom, så att han rodnar av blygsel. På så sätt skall mången veta hålla munnen, som eljest skulle bringa en stackars människa i vanrykte, varifrån hon svårligen åter kan befria sig. Ty heder och ära är lätt att förlora, men icke lätt att återvinna."

2. Vi med ett uppriktigt sinne berömmar vår nästa och omtalar hans verkliga goda egenskaper och gärningar.

1 Sam. 19:4: "Jonatan talade till Davids bästa med sin fader Saul och sade till honom: Kungen må inte förbryta sig mot sin tjänare David, ty han har inte förbrutit sig mot dig, utan vad han har gjort har varit till stor nytta för dig."

3. Vi inte lätt tror något ont om vår nästa utan förstår honom på bästa möjliga sätt. Vi döljer hans svagheter och fel, ber för honom, hoppas på bättring och talar alltid själva sanning.

Ordspr. 14:30: "Ett saktmodigt hjärta är kroppens liv, men bittert sinne är röta i benen."

1 Petr. 4:8: "Framför allt skall ni älska varandra hängivet, ty kärleken gör att många synder blir förlåtna."

1 Kor. 13:7: "Allt bär den, allt tror den, allt hoppas den, allt uthärdar den."

Luther: "Och det är i all synnerhet en vacker, ädel dygd, om man i fråga om allt vad man hör sägas om nästan – i fall det icke är något allmänt bekant ont – kan väl utlägga och till det bästa tyda det eller framställa det i en god dager gentemot de giftiga pratmakarna, som gör allt för att kunna utfundera eller uppsnappa något hos nästan att tadla och att uttyda och förvandla till det värsta."

Uppgift: Läs Jak. 3:5–8: Med vår tunga kan vi förorsaka antingen stor förbannelse eller stor välsignelse.

"Se på himlens fåglar." Matt. 6:26.

Nionde och tionde budet

Nionde budet: **Du skall inte ha begärelse till din nästas hus.** Vad betyder det? Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte med list försöker få vår nästas arv eller hus, eller under sken av lag och rätt tillägnar oss det, utan hjälper honom att behålla det, som tillhör honom. *Tionde budet:* **Du skall inte ha begärelse till din nästas hustru, inte heller till hans tjänare eller tjänarinna eller till hans boskap, inte heller till något annat som tillhör din nästa.** Vad betyder det? Vi skall frukta och älska Gud, så att vi inte lockar ifrån vår nästa hans hustru eller någon som arbetar hos honom eller något annat, som tillhör honom, utan förmanar dem att vara trogna och göra sin plikt.

111. Vad skyddar Gud i nionde och tionde budet?

I nionde och tionde budet skyddar Gud vår nästas tillgångar och levnadsomständigheter.

112. Vad förbjuder Gud i dessa bud?

Gud förbjuder oss att vara missnöjda med det han gett oss och förpliktat oss till. Han förbjuder oss också att ha begär till sådant som enligt hans ordning inte tillhör oss och som vi inte kan få utan att bryta mot denna ordning.

1 Tim. 6:7–9: "För tomhänta kom vi till världen och tomhänta skall vi gå ur den. Har vi mat och kläder, skall vi vara nöjda. De som vill bli rika låter sig snärjas av frestelsen och faller offer för alla de dåraktiga och skadliga begär som störtar människorna i fördärv och undergång."

113. Vad betyder att "ha begär till"?

All sådan längtan, lusta och förväntan som Gud förbjudit i sitt ord är begär. Den är synd och för med sig evig förtappelse också om man inte förverkligat den. Däremot är allt fritt, som Gud inte har förbjudit.

Gal. 5:17: "Köttet är fiende till anden."

Rom. 7:7: "Först genom lagen har jag lärt känna synden. Jag hade inte vetat vad begäret var, om inte lagen hade sagt: 'Du skall inte ha begär'."

Jak. 1:14f.: "Blir någon frestad, är det alltid av sitt eget begär som han lockas och snärjs. Och när så begäret har blivit havande föder det synd, och när synden är fullväxt föder den död."

114. Vad förbjuder Gud oss att ha begär till i dessa bud?

Gud förbjuder oss

1. att lura av vår nästa hans arv eller någon annan förmån genom svek eller under sken av rätt.

Uppgift: Läs 1 Mos. 31:7: Laban svek Jakob, 1 Kung. 21: Ahab och Isebel stal Nabots vingård under sken av rätt, samt Matt. 23:14: fariséerna tog änkornas egendom.

2. att locka, uppegga eller tvinga vår nästas arbetare, make eller maka att lämna honom och komma till oss, eller att tillskanssa oss andra vår nästas förmåner och förhållanden.

Uppgift: Läs 2 Sam. 11:1–4: David förförde Batseba och 2 Sam. 15:1–6: Absalom fick folket att bli fientligt mot David.

3. att avundas vår nästa och eftertrakta det som tillhör honom.

Luk. 12:15: Jesus sade till dem: "Akta er för allt habegär. En människas liv beror inte av överflöd på ägodelar."

Luther: "Detta är sålunda särskilt riktat emot avunden och den avskyvärda girigheten; ty Gud vill undanröja orsaken och roten, varifrån allt sådant kommer, genom vilket man skadar nästan."

Uppgift: Diskutera hurdana förmåner och omständigheter man nu-förtiden har begär till.

115. Vad förpliktar Gud oss till i dessa bud?

Gud förpliktar oss till att vara nöjda med de omständigheter han satt oss att leva i. Han vill att vi troget hjälper vår nästa och han förpliktar var och en att förbli i den ställning och den uppgift Gud gett honom.

1 Tim. 6:6: "Gudsfruktan i förening med ett förnöjt sinne är verkligen en stor vinning."

Luk. 16:10: "Den som är trogen i smått är trogen också i stort, och den som är ohederlig i smått är ohederlig också i stort."

Matt. 25:21: "Hans Herre sade: 'Bra, du är en god och trogen tjänare. Du har varit trogen i det lilla, jag skall anförtro dig mycket. Gå in till glädjen hos din Herre'."

Fil. 2:4: "Tänk inte bara på ert eget bästa utan också på andras."

Uppgifter: Läs 1 Mos. 39: Josef begärde att Potifars hustru skulle vara trogen mot sin man, samt brevet till Filemon: Paulus återsände en förrymd slav till dennes husbonde. – Fundera på om man får byta arbetsplats eller försöka förbättra dåliga villkor. Diskutera, om det är rätt att arbetsgivare avskedar gamla, trogna arbetare och tar nya i stället.

116. Hurdant skall vårt hjärta vara enligt Guds ord?

Vårt hjärta skall vara rent så att vi enbart har en helig och ren vilja och iver till allt det som Gud vill.

Matt. 5:8: "Saliga är de renhjärtade, de skall se Gud."

3 Mos. 19:2: "Ni skall vara heliga, ty jag, HERREN, er Gud, är helig."

1 Sam. 16:7: "HERREN ser till hjärtat."

Budens slutord

Så säger han: **Jag, HERREN, din Gud, är en nitälskande Gud, som hemsöker fädernas missgärning på barnen i tredje och fjärde led, när de hatar mig, men visar barmhärtighet intill tusende släktledet mot dem, som älskar mig och håller mina bud.** Vad betyder det? Gud hotar att straffa alla dem, som bryter mot dessa bud. Därför skall vi frukta för hans vrede och inte bryta mot hans bud. Men han lovar sin nåd och allt gott åt alla, som håller dessa bud. Därför skall vi älska honom, förtrösta på honom och gärna handla efter hans bud.

117. Vad påminner Gud oss om med orden: "Jag, HERREN, din Gud"?

Med orden: "Jag, HERREN, din Gud" påminner Gud oss om att han har full rätt att ge oss dessa bud och kräva att vi lyder dem absolut.

5 Mos. 5:32: "Så håll nu och gör vad HERREN, er Gud, har befallt er. Ni skall inte vika av vare sig åt höger eller åt vänster."

118. Vad inskärper Gud med orden: "Jag är en nitälskande Gud"?

Med orden: "Jag är en nitälskande Gud" inskärper Gud för var och en att han noggrant övervakar om människorna lyder hans bud. Han straffar med säkerhet den som bryter mot dem och belönar den som gör efter dem.

Jak. 4:12: "Det finns bara en lagstiftare och domare, han som kan frälsa och förgöra. Men vem är du som dömer din nästa?"

119. Ett hurtant straff hotar var och en som hatar Gud och med trotsigt sinne bryter mot hans bud?

Guds oundvikliga straff hotar var och en som hatar Gud och bryter mot hans bud med trotsigt sinne. Detta straff är Guds vrede och onåd, den timpliga döden och den eviga fördömsen.

5 Mos. 27:26: "Förbannad vare den som inte håller denna lags ord och inte gör efter dem. Och allt folket skall säga: 'Amen'."

Rom. 6:23: "Syndens lön är döden, men Guds gåva är evigt liv i Kristus Jesus, vår Herre."

Uppgifter: Läs 1 Mos. 6–7: syndafloren, 1 Mos. 19:1-19: Sodoms och Gomorras undergång och Luk. 19:43f.: Jerusalems förstörelse. Läs, vad Bibeln säger om den eviga fördömsen eller helvetet: Matt. 8:12, 11:16–24, 13:49f, 25:41, Mark. 9:43f, Luk. 16:23f, Rom. 2:9.

Luther: "Det är just dessa han menar, när han säger 'de som hatar mig', d. ä. de som framhårdar i sitt trots och i sin stolthet."

120. Vilka måste lida Guds straff?

Varje syndare som inte vill göra bot och tro på Kristus måste lida Guds straff, var och en på grund av sina egna synder.

5 Mos. 24:16: "Föräldrarna skall inte dödas för sina barns skull, och barnen skall inte dödas för sina föräldrars skull. Var och en skall lida döden genom sin egen synd."

121. På vilket sätt angår Guds straff också efterkommande?

Gud säger att hans rättfärdiga straff på grund av föräldrarnas gudlöshet också drabbar efterkommande i många generationer, om de hatar Gud och lever i otro och i gudlöshet som sina förfäder.

3 Mos. 26:39: "Och de som blir kvar av er skall försmäktas i era fienders land, genom sin egen missgärning, och dessutom försmäktas genom sina fäders missgärning, liksom dessa har gjort."

Uppgift: Läs 1 Mos. 9:25: Ham förorsakade att hans gudlösa son Kanaan och hans avkomlingar måste lida av förbannelse och Matt. 27:25: judarna förorsakade förbannelse för sina otrogna avkomlingar.

Också gudfruktiga barn måste ofta lida av yttre följder av sina föräldrars synder. Detta är ändå inte ett straff utan Guds goda och faderliga tuktan som slutligen länder till nytta.

Rom. 8:28: "Vi vet att för dem som älskar Gud samverkar allt till det bästa, för dem som är kallade efter hans beslut."

Uppgift: Läs 1 Sam. 15:26–28: Jonatan blev inte kung därför att hans far Saul var gudlös, fastän han själv förtröstade på Guds nåd.

122. Vad är syftet med Guds allvarliga hotelse?

Genom sin allvarliga hotelse vill Gud få oss att i fråga om varje synd frukta hans rättfärdiga vrede och att undvika synd.

Matt. 7:19: "Ty från hjärtat kommer onda tankar, mord, äktenskapsbrott, otukt, stöld, mened, förtal."

123. Vad lovar Gud dem som älskar honom och håller hans bud?

Gud lovar att han i tid och evighet rikligt välsignar och belönar alla som älskar honom och håller hans bud.

Luk. 10:28: Jesus sade: "Det är rätt. Gör det, så får du leva."

1 Tim. 4:8. "Kroppsovningar är nyttiga på sitt sätt, men gudsfruktan är nyttig på alla sätt, med sitt löfte om liv både för den här tiden och den kommande."

124. Hur uppfyller Gud detta löfte?

Gud uppfyller detta löfte hos dem som bekänner sina synder och förtröstar på Kristi nåd och vill lyda hans bud i fråga om både lära och liv. Vi kan nämligen älska Gud endast om vi tror på Jesus. Gud ger sin välsignelse enbart av nåd och inte på grund av de troendes gärningar, ty deras lydnad är inte fullkomlig utan bristfällig.

Hebr. 11:6: "Utan tro kan ingen finna nåd hos honom."

Ps. 103:17f.: "Men HERRENS nåd varar från evighet till evighet över dem som fruktar honom, och hans rättfärdighet intill barnbarn, när man håller hans förbund och tänker på hans befallningar och gör efter dem. HERREN har ställt sin tron i himlen, och hans konungavälde omfattar allt."

125. Hur länge är Guds löfte i kraft?

Gud välsignar gudfruktiga föräldrars troende barn i tusen led, dvs. ändlöst.

Luk. 1:50: "Hans förbarmande med dem som fruktar honom varar från släkte till släkte."

Uppgift: Läs 1 Mos. 15:5f.: Gud välsignade israeliterna för Abrahams skull. Tänk på hurdan välsignelse du fått genom dina troende föräldrar eller far- och morföräldrar.

126. Vad är syftet med Guds nådiga löfte?

Guds nådiga löfte och stora godhet råder oss att älska Gud, lita på honom och gärna lyda hans bud.

1 Joh. 5:3: "Ty detta är kärleken till Gud: att vi håller hans bud."

127. Med vilket bud är budens slutord förknippade?

Budens slutord är förknippade med det första budet som i själva verket innehåller alla andra bud. Slutorden visar att bara ett sådant hjärta som fruktar och älskar Gud över allting och förlitar sig endast på honom kan lyda buden rätt.

OM SYFTET MED OCH BRUKET AV GUDS LAG

128. På vilket sätt vill Gud få oss att hålla hans bud?

Gud kräver att vi uppfyller hans bud fullkomligt i tankar, ord och gärningar.

Matt. 5:48: "Var fullkomliga, så som er Fader i himlen är fullkomlig."

Jak. 2:10: "Den som håller lagen men överträder ett enda bud har brutit mot dem alla."

129. Kan människan uppfylla Guds lag?

Efter syndafallet uppfyller ingen människa Guds lag så som Gud vill. En icke-troende människa uppfyller den inte alls och även den som tror på Kristus lyder lagen bristfälligt. Kristus är den ende som har uppfyllt Guds lag.

Rom. 3:23: "Alla har syndat och gått miste om härligheten från Gud."

Jes. 64:6: "Vi blev allesammans lika orena människor, och all vår rättfärdighet var som en fläckad klädnad. Vi visnade allesammans som löv, och våra missgärningar förde oss bort som vinden."

Ps. 143:2: "Gå inte till doms med din tjänare, ty inför dig är ingen levande rättfärdig."

130. Vad kan alltså inte vara syftet med Guds lag?

Syftet med Guds lag är inte att vi skulle bli saliga genom att uppfylla den.

Gal. 3:11. "Klart är att ingen blir rättfärdig i Guds ögon genom lagen, ty den rättfärdiga skall leva genom tron."

131. Vad är då Guds lags syfte och uppgift?

Guds lag har tre syften eller uppgifter:

1. Lagen och hotet om straff hindrar i viss mån människan att begå grova synder. På det sättet håller lagen yttre tukt, ordning och moral i kraft samt klavbinder det yttre onda. Lagen är en boja. Detta kallas lagens första bruk.

1 Tim. 1:9. "Tänk på att den inte är till för rättfärdiga utan för dem som lever utan lag och ordning, för gudlösa och syndare, hädare och förnekare, för dem som bär hand på sin far eller mor, för dråpare."

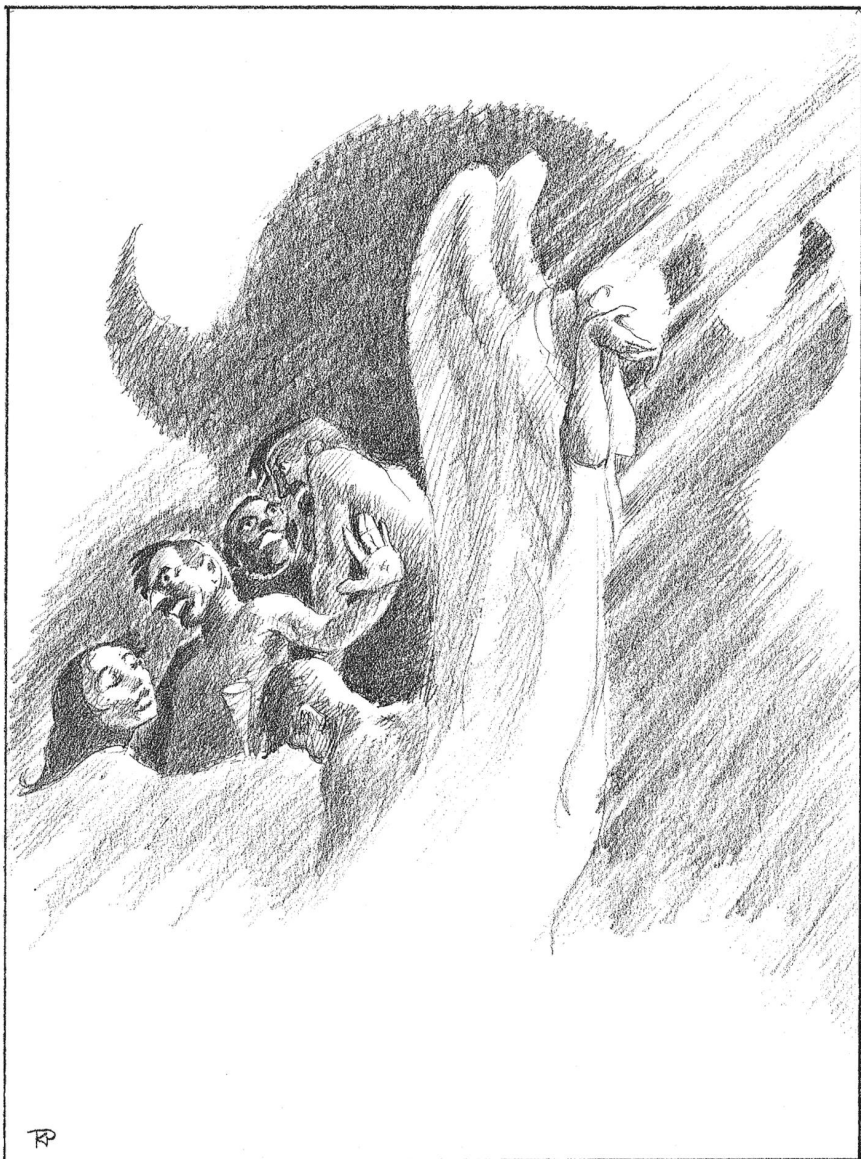
2. Lagen undervisar oss så att vi på rätt sätt känner våra synder inför Gud. Lagen är en spegel. Det är lagens huvudsakliga uppgift. Detta kallas lagens andra bruk.

Rom. 3:20: "Ty genom laggärningar blir ingen människa rättfärdig inför honom. Lagen kan bara ge insikt om synd."

Rom. 7:7: "Men först genom lagen har jag lärt känna synden. Jag hade inte vetat vad begäret var, om inte lagen hade sagt: Du skall inte ha begär."

Gal. 3:24. "Så har alltså lagen varit vår övervakare tills Kristus kom, för att vi skulle göras rättfärdiga genom tron."

3. För dem som tror på Kristus visar lagen vilka plikter i det världsliga livet Gud har instiftat. Lagen är en anvisning. Detta kallas lagens tredje bruk.

"Av naturen var vi vredens barn, vi liksom de andra." Ef. 2:3.

Ps. 119:105: "Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig."

Rom. 3:31: "Upphäver vi då lagen genom tron? Inte alls! Vi befäster lagen."

Luther lär lagens tredje bruk redan i Lilla Katekesens förklaringar, ty han har skrivit dem så att "vi lever enligt Guds ord heligt såsom Guds barn." (Se förklaringen till första bönen.)

OM SYNDEN

132. Vad är synd?

Varje avvikelse från Guds bud är synd.

1 Joh. 3:4: "Den som syndar bryter också mot lagen, ty synd är laglöshet."

I Bibeln kallas synden också olydnad (Rom. 5:19), en ond gärning och ett brott (2 Mos. 34:7), förbrytelse (2 Kor. 5:19) och orätt (Rom. 6:13).

133. Hur kom synden in i världen?

Synden kom in i världen genom djävulen, som först avföll från gemenskapen med Gud. Därefter kom synden också genom människan som, efter att djävulen förlett henne, frivilligt föll i synd.

Joh. 8:44: "Ni har djävulen till fader, och ni vill göra vad er fader önskar. Han har varit en mördare från första början, och han står utanför sanningen därför att någon sanning inte finns i honom. När han ljuger, talar han med egna ord, ty han är en lögnare och lögnens fader."

1 Joh. 3:8: "Den som syndar är djävulens barn, ty djävulen har syndat ända från början."

Rom. 5:12: "Genom en enda människa kom synden in i världen, och genom synden döden."

Uppgift: Läs 1 Mos. 3:1–7: berättelsen om syndafallet.

134. I vilka två grupper kan vi indela synden?

Vi kan indela synden i arvsynd och verksynd. Bibeln talar om dem båda.

135. Vad är arvsynden?

Arvsynden är människonaturens fullständiga andliga fördärv som vi ärvt av Adam genom våra föräldrar. På grund av arvsynden har människan förlorat den rättfärdighet, som Gud i skapelsen gav henne. Den av arvsynden fördärvade människan fruktar och älskar inte Gud och förlitar sig inte enbart på honom, utan hon är andligen död och blind, hatar Gud, är full av allt ont och gör gärna det som är synd.

Joh. 3:6: "Det som har fötts av kött är kött."

Rom. 7:18: "Jag vet att det inte bor något gott i mig, det vill säga i min köttliga natur. Viljan finns hos mig, men inte förmågan att göra det som är gott."

Rom. 8:7: "Köttets sinnelag innebär ju fiendskap med Gud; det underordnar sig inte Guds lag och kan inte heller göra det."

Obs: Med ordet "kött" menas i sådana här sammanhang människan sådan som hon av naturen avlas och föds, dvs. fördärvad av arvsynden och utan den Helige Ande ("kött" betyder den gamla människan eller "den gamle Adam").

Ps. 51:7: "Se, i synd är jag född, och i synd har min moder avlat mig."

1 Mos. 8:21: "Människans hjärtas uppsåt är ont allt från ungdomen."

1 Mos. 6:5: "HERREN såg att människornas ondska var stor på jorden och att deras hjärtans alla uppsåt och tankar alltid var endast onda."

1 Kor. 2:14: "Den oandlige tar inte emot vad Guds Ande säger, det är dårskap för honom, och han kan inte förstå det, eftersom det måste bedömas på ett andligt sätt."

Ef. 2:1: "Ni var döda genom era överträdelser och synder."

136. Hurdant är människans naturliga tillstånd på grund av arvsynden?

På grund av arvsynden är människan av naturen oduglig inför Gud och underkastad domen och förtappelsen. För att hon skall kunna bli frälst, måste hon födas på nytt genom dopet och tron.

Ef. 2:3: "Av naturen var vi vredens barn, vi liksom de andra."

Joh. 3:5f.: Jesus svarade: "Sannerligen, jag säger dig, den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike. Det som har fötts av kött är kött, och det som har fötts av Anden är ande."

De lutherska bekännelseskriterierna lär: att efter Adams fall alla människor som fötts på naturligt sätt (föds) med synd, det vill säga utan fruktan för Gud, utan förtröstan på Gud samt med ond begärelse, och att denna sjukdom eller arvsynd verkligen är synd, som medför fördömselse och bringar evig död också nu, åt dem, som inte föds på nytt genom dopet och den Helige Ande. (Augsburgska bekännelsen, 2.)

137. Vad är verksynd?

Den av arvsynden fördärvade människan bryter mot Guds bud i tankar, ord och gärningar. Sådant kallas verksynd. Till den hör också uraktlåtenhetsfel, dvs. sådana gärningar som människan låter bli att göra fastän Guds ord befäller att göra dem.

Matt. 7:17: "Så bär varje gott träd bra frukt, men ett uselt träd bär dålig frukt."

Jak. 4:17: "Den som vet hur man handlar rätt, men inte gör det, begår en synd."

Verksynder kan indelas i olika grupper. T ex: synder som man gör medvetet och synder som man gör omedvetet, avsiktliga synder och svaghetssynder, delaktighet i andras synder (1 Tim. 5:22, 2 Joh. 11), grova uppenbara synder och fel som ropar på Guds straff från himlen. Sådana är t ex uppenbar gudlöshet, 1 Mos. 18:20, mord, 1 Mos. 4:10, Upp. 6:9f, att förtrycka främlingar, änkor, föräldralösa och andra värnlösa, 2 Mos. 3:7–9; 22:21–24; Mal. 3:5; Jak. 5:4, och att döda dem som är i moderlivet. Amos 1:13.

138. Vad är synden mot den Helige Ande?

Synden mot den Helige Ande skiljer sig från alla andra synder på så vis att Gud aldrig förlåter den.

Mark. 3:28f.: "Sannerligen, människorna skall få förlåtelse för allt, för sina synder och för sina hädelser, hur de än hädar. Men den som hädar den Helige Ande får aldrig någonsin förlåtelse utan är skyldig till evig synd."

Denna synd begår man på följande sätt: Den Helige Ande upplyser människan så, att hon i sitt hjärta måste bekänna att den gudomliga sanningen är riktig, men avsiktligt och mot bättre vetande förnekar hon den, upprepar sig mot den samt hånar, vanhelgar och skändar den Helige Ande. En sådan människa förhärdas så, att hon inte mera kan göra bot. Därför måste vi noggrant akta oss för att sätta oss upp mot och håna den sanning, som på grund av Guds ord har blivit uppenbar för oss. Synden mot den Helige Ande riktar sig inte mot den Helige Andes person utan mot hans ämbete.

Luk. 12:1: Jesus sade: "Akta er för fariséernas surdeg, hyckleriet."

1 Joh. 5:16: "Om någon ser sin broder begå en synd som inte är en dödsynd, skall han be, och han skall ge liv åt honom, åt den som inte begår någon dödssynd. Det finns synd som leder till döden. Det är inte sådan synd jag menar när jag säger att man skall be."

Hebr. 6:4–6: "Ty människor som har avfallit fast de en gång har blivit upplysta och smakat den himmelska gåvan, fått den Helige Ande och smakat Guds goda ord och den kommande världens krafter, dem är det omöjligt att på nytt föra till omvändelse, eftersom de korsfäster Guds son en andra gång och gör honom till åtlöje."

Uppgift: Läs Matt. 12:22–32: Jesu varning till fariséer som hånade och uppreste sig mot den uppenbara sanningen.

139. Hur kan vi veta att vi inte begått denna särskilda synd mot den Helige Ande?

En människa som kommit i själanöd och fruktar att hon syndat mot den Helige Ande och är rädd för att hon är utestängd från Guds nåd i Kristus, har inte begått denna särskilda synd mot den Helige Ande. I henne kan man nämligen se att den Helige Ande är starkt verksam. Detta yppar sig i det att hon har bekymmer om och sörjer för den egna själens tillstånd och eviga öde. Hon är i tro fastän hon är anfäktad. Hennes svaga tro bör man styrka genom Guds nåderika ord. Kristus har dött för alla människor och vill, att alla skall bli frälsta.

Däremot är den som begått denna särskilda synd mot den Helige Ande inte bekymrad för detta. Hon tänker inte heller på sin själs eviga öde utan vandrar i högmod. Hennes hjärta är slutgiltigt förhärdad och fientligt mot Gud. Hon underkastar sig inte Guds tydliga ord.

140. Hur blir vi frälsta från vårt tillstånd under arvsynen och från förtappelsen?

Vi har inte någon möjlighet att bli frälsta genom lagen eller med hjälp av våra egna gärningar. Men Gud har gett oss ett annat ord, nämligen evangeliet. Det förkunnar för oss den frälsning som vår Frälsare Jesus Kristus har förvärvat. Denna frälsning får vi genom tron som gåva.

På det sättet är vi fria från syndens förbannelse, vi är rättfärdiga och saliga. Om detta lär vi oss mera i katekesens andra huvudstycke.

Rom. 1:16: "Jag skäms inte för evangelium. Det är en Guds kraft som frälser var och en som tror, först juden och sedan greken."

Rom. 10:4: "Ty Kristus är lagens slut, till rättfärdighet för var en som tror."

ANDRA KAPITLET

TROSBEKÄNNELSEN

141. Vilken trosbekännelse finns i Lilla katekesen?

I Lilla katekesen finns den apostoliska trosbekännelsen. Den är den äldsta av de kristna trosbekännelserna. Den härstammar från den apostoliska tiden, då den användes som dopbekännelse. Den undervisar oss i tre trosartiklar om Guds stora goda gärningar: vad han redan gjort, vad han gör i dag och vad han i framtiden skall göra för oss människor.

Trosbekännelsen är inte lag utan ett helt annat slag av Guds ord, nämligen evangelium.

142. Vad är evangelium?

Evangelium är ett gott budskap som frälser oss. Dess innehåll är Guds nåd i Jesus Kristus.

Joh. 3:16: "Så älskade Gud världen att han gav sin ende Son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv."

Rom. 1:16: "Jag skäms inte för evangelium. Det är en Guds kraft som frälser var och en som tror, först juden och sedan greken."

Vad är skillnaden mellan lag och evangelium?

SKILLNADEN MELLAN LAG OCH EVANGELIUM

143. Vad är skillnaden mellan lag och evangelium?

Guds ord innehåller två motsatta läror, nämligen lag och evangelium. Det är mycket nyttigt för vårt trosliv, om vi kan i hjärtat rätt skilja mellan dessa två läror. Därför måste vi noga känna till skillnaden mellan lag och evangelium.

1.

Lagen lär, vad vi skall göra eller låta bli att göra.

Evangeliet lär, vad Gud har gjort och gör för vår salighet.

2.

Lagen blottar våra synder och Guds vrede på grund av dem. Evangeliet visar oss på Guds stora nåd i Kristus, som har frälsat oss från våra synder.

3.

Lagen kräver, hotar och dömer.

Evangeliet lovar, ger och skänker syndernas förlåtelse, liv och salighet.

4.

Lagen får människan att känna att hennes synder är levande, stora och tunga. På det sättet dödar lagen människan.

Rom. 7:9f.: "Förr levde jag utan lagen, men när budordet kom, fick synden liv och jag dog. Då visade det sig att budordet som skulle föra till liv, blev till död."

Evangeliet avskriver alla synder, genom sin tröst föder det tro på Guds nåd i den syndiga människans hjärta. På det sättet gör det människan andligt levande.

2 Kor. 3:6: "Bokstaven dödar, men Anden gör levande" (bokstaven = lagen, Anden gör levande genom evangeliet).

5.

Lagen måste predikas för att människan skall känna sin synd.

Evangeliet skall predikas för att trösta den som känner sin synd.

OM GUD

144. Hurdan kunskap har vi om Gud?

Vi har två slags kunskap om Gud, nämligen naturlig och övernaturlig.

145. Vad är den naturliga kunskapen om Gud?

Alla människor har en aning om att Gud existerar. De vet också något om hans egenskaper och heliga vilja.

Denna naturliga kunskap uppkommer och bevaras genom att människan ser Guds skapelseverk och förnimmer hur Gud härskar över hela skapelsen och leder folkens och hela människosläktets öde. Därtill kommer samvetets röst i varje människas inre, det vittnar om människans ansvar inför Gud.

På detta sätt har människan naturlig kunskap om Gud. På grund av denna kunskap kan dock ingen längta efter evangeliet om Kristus och bli salig, utan människan är i det onda samvetets våld om hon inte hör och tror evangeliet.

Hebr. 3:4: "Varje hus har en byggmästare, men den som har byggt allt är Gud."

Ps. 19:1: "Himlarna förtäljer Guds ära, och fästet förkunnar hans händers verk."

Rom. 1:19f.: "Det man kan veta om Gud kan de ju själva se; Gud har gjort det uppenbart för dem. Ty alltsedan världens skapelse har hans osynliga egenskaper, hans eviga makt och gudomlighet kunnat uppfattas i hans verk och varit synliga. Därför finns det inget försvar för dem."

Rom. 2:15: "Hedningarna visar att det som lagen kräver är skrivet i deras hjärtan; om det vittnar också deras samvete och deras tankar när tankarna anklagar varandra och försvarar sig."

Apg. 14:16f.: "Förr i tiden lät han alla hednafolk gå sina egna vägar, men ändå gav han vittnesbörd om att han finns, genom allt gott som han gör. Från himlen har han gett er regn och skördetider, han har mättat er och fyllt era hjärtan med glädje."

146. Vad är den övernaturliga kunskapen om Gud?

Gud har i sitt ord gett oss en klar och fullständigt tillräcklig kunskap om sig själv för att vi skall kunna bli saliga. På grund av Guds ord har människan övernaturlig kunskap om Gud. Endast genom detta ord uppenbarar Gud för oss sin nåd i Kristus och ger oss ett gott samvete. På det viset lär vi känna Gud på rätt sätt, så att vi blir frälsta genom tron på Kristus.

Obs. Bibeln svarar inte på alla våra frågor, men den innehåller allt som vi behöver veta för att bli frälsta.

1 Petr. 1:23: "Ni är ju födda på nytt, inte ur förgänglig sådd utan ur en oförgänglig, Guds levande och bestående ord."

Joh. 17:3: "Detta är det eviga livet: att de känner dig, den ende sanne Guden, och honom som du har sänt, Jesus Kristus."

147. Hurdan är Gud?

Gud är en oändlig och oföränderlig Ande som inte har någon kropp så som vi har.

Joh. 4:24: "Gud är ande."

Ps. 145:3: "Stor är HERREN och högtlovad, ja, hans storhet är outrannsaklig."

Mal. 3:6: "Ty jag, HERREN, har inte förändrats."

Gud är

1. Evig.

Ps. 90:2: "Förrän bergen blev till, och du frambringade jorden och världen, ja, från evighet till evighet är du, o Gud."

2. Allestädes närvarande.

Apg. 17:27: "Gud är inte långt borta från någon enda av oss."

3. Allvetande och allvis.

1 Joh. 3:20: "Gud förstår allt."

Job 12:13: "Hos honom finns vishet och makt, hos honom råd och förstånd."

4. Allsmäktig.

Luk. 1:37: "Ty ingenting är omöjligt för Gud."

5. Helig.

Jes. 6:3: "Helig, helig, helig är HERREN Sebaot."

6. Sannfärdig.

4 Mos. 23:19: "Gud är inte en människa, så att han kan ljuga, inte en människoson, så att han kan ångra något. Skulle han säga något och inte göra det, tala något och inte fullborda det?"

7. Rättfärdig.

5 Mos. 32:4: "En trofast Gud och utan svek, rättfärdig och rättvis är han."

8. God, människoälskande, nådig och barmhärtig.

Tit. 3:4f.: "Men när Guds, vår Frälsares, godhet och kärlek till människorna blev uppenbara, frälste han oss."

Ps. 145:8. "Nådig och barmhärtig är HERREN, långmodig och stor i mildhet."

148. Vad har Gud uppenbarat för oss om sitt väsen?

Gud har om sitt väsen i sitt ord uppenbarat för oss att han är treenig, det vill säga att det i den enda gudomen finns tre olika personer. Dessa är Fadern, Sonen och den Helige Ande.

5 Mos. 6:4: "HERREN, vår Gud, Herren är en."

1 Kor. 8:4: "Ingen annan gud än den ende."

Matt. 28:19: "Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn."

2 Kor. 13:13: "Nåd från vår Herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den Helige Ande åt er alla."

Uppgift: Läs Matt. 3:16f.: Jesus blir döpt, Jes. 42:1 (HERREN, HERRENS tjänare och HERRENS Ande) och 4 Mos. 6:24–27 (i Herrens välsignelse nämns HERRENS namn tre gånger över Guds folk.)

149. Vad har Gud uppenbarat om skillnaden mellan de olika personerna i gudomen?

Gud har om sina personer uppenbarat följande eviga ting:

1. Gud har i evighet fött Sonen.

Ps. 2:7: "Du är min son, jag har idag fött dig."

2. Sonen är född av Fadern i evighet.

3. Den Helige Ande utgår av evighet från Fadern och Sonen.

Joh. 15:26: "När Försvaren kommer, som jag skall sända er från Fadern, sanningens Ande, som utgår från Fadern, då skall han vittna om mig."

Gal. 4:6: "Eftersom ni är söner, har Gud sänt sin Sons Ande in i vårt hjärta, och den ropar: 'Abba! Fader!'"

150. Vad har Gud uppenbarat om sina personers gärningar?

Om sina personers gärningar har Gud uppenbarat:

- till Fadern hör särskilt skapelsen (den första trosartikeln)
- till Sonen hör återlösningen (den andra trosartikeln)
- till den Helige Ande hör särskilt helgelsen (den tredje trosartikeln).

151. Vad är vi tvungna att säga om dem som förnekar Guds treenighet?

De som förnekar att Gud är en och treenig, är inte kristna och kan inte bli saliga.

1 Joh. 2:23: "Den som förnekar Sonen har heller inte Fadern. Den som erkänner Sonen har också Fadern."

Joh. 14:6: Jesus svarade: "Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig."

152. Vad bekänner vi i de tre trosartiklarna, då vi säger:

"Jag tror – – –"?

Genom att säga "jag tror" i trosbekännelsen, bekänner vi följande tre saker:

1. Vi vet, vad den heliga Bibeln säger om Gud.

1 Kor. 4:6: "Bröder, detta har jag här för er skull tillämpat på mig och Apollos, för att ni skall lära er den vägen när det gäller oss att inte gå utöver, vad Skriften säger och inte skryta över en ledare på den andres bekostnad."

2. Vi bevarar det i hjärtat som en viss sanning.

Rom. 10:17: "Så bygger tron på förkunnelsen, och förkunnelsen på Kristi ord."

Joh. 20:31: "Men dessa ord har upptecknats för att ni skall tro att Jesus är Messias, Guds Son, och för att ni genom att tro skall ha liv i hans namn."

3. Vi litar fast på Gud och hans goda verk i liv och död.

2 Tim. 1:12: "Därför måste jag utstå allt detta, men jag skäms inte, för jag vet vem jag tror på, och jag är viss om att det står i hans makt att bevara det som jag har fått mig anförtrott, ända fram till den dagen."

153. Vad påminner orden "jag tror" oss ännu om?

Orden "jag tror" påminner oss ännu om att ingen kan bli salig genom annan människas tro, utan var och en måste själv tro och lita på Guds löften i Bibeln.

Hab. 2:4: "Den rättfärdige skall leva genom sin tro."

Uppgift: Läs Matt. 25:8–12: liknelsen om de dåraktiga och de kloka jungfrurna.

FÖRSTA TROSARTIKELN

SKAPELSEN

GUD FADERN

Jag tror på Gud Fader allsmäktig, himlens och jordens skapare. Vad betyder det? Jag tror, att Gud har skapat mig och alla varelser, gett mig kropp och själ, ögon, öron och alla lemmar, förnuft och alla sinnen, och att han allttjämt uppehåller mig. Dessutom försörjer han mig varje dag rikligt med kläder och skor, mat och dryck, hus och hem, hustru och barn, åker, boskap, allt slags egendom och allt vad jag behöver för att leva. Han beskyddar mig för skada och allt farligt och bevarar mig för allt ont. Allt detta gör han endast på grund av sin gudomliga, faderliga godhet och barmhärtighet, utan någon min förtjänst och värdighet, för vilket allt jag är skyldig att tacka och lova, lyda och tjäna honom. Det är visst och sant.

154. Varför kallas den första personen Fadern?

Guds första person kallas Fadern, då han är vår Herres Jesu Kristi Fader och även vår rätte Fader.

Jes. 63:16: "Du är ju dock vår Fader."

Joh. 20:17: Jesus sade: "Rör inte vid mig, jag har ännu inte stigit upp till min Fader. Gå till mina bröder och säg dem att jag stiger upp till min Fader och er Fader, min Gud och er Gud."

155. Vad bekänner vi med orden "allsmäktig Skapare"?

Med orden "allsmäktig Skapare" bekänner vi, att Gud Fadern har skapat allting av intet med sitt ord. Vi tror också, att Gud har kunnat skapa världen på det sätt och under den tidsperiod, som han har uppenbarat för oss i Bibeln.

1 Mos. 1:1: "I begynnelsen skapade Gud himmel och jord."

Ps. 33:9: "Ty han sade, och det blev, han befälde och det stod där."

Hebr. 11:3: "I tro förstår vi att världen har formats genom ett ord från Gud och att det vi ser inte har blivit till ur något synligt."

Uppgifter: Läs 1 Mos. 1: världens skapelse. Fundera på skillnaderna mellan skapelsetron och utvecklingsläran (evolutionismen).

156. Vad menar vi med orden "himlens och jordens"?

Med orden "himlens och jordens" menar vi allt, som Gud har skapat, dvs. allt synligt och osynligt.

Kol. 1:16: "Ty i honom skapades allt i himlen och på jorden, synligt och osynligt."

OM ÄNGLARNA

157. Vilka är änglarna?

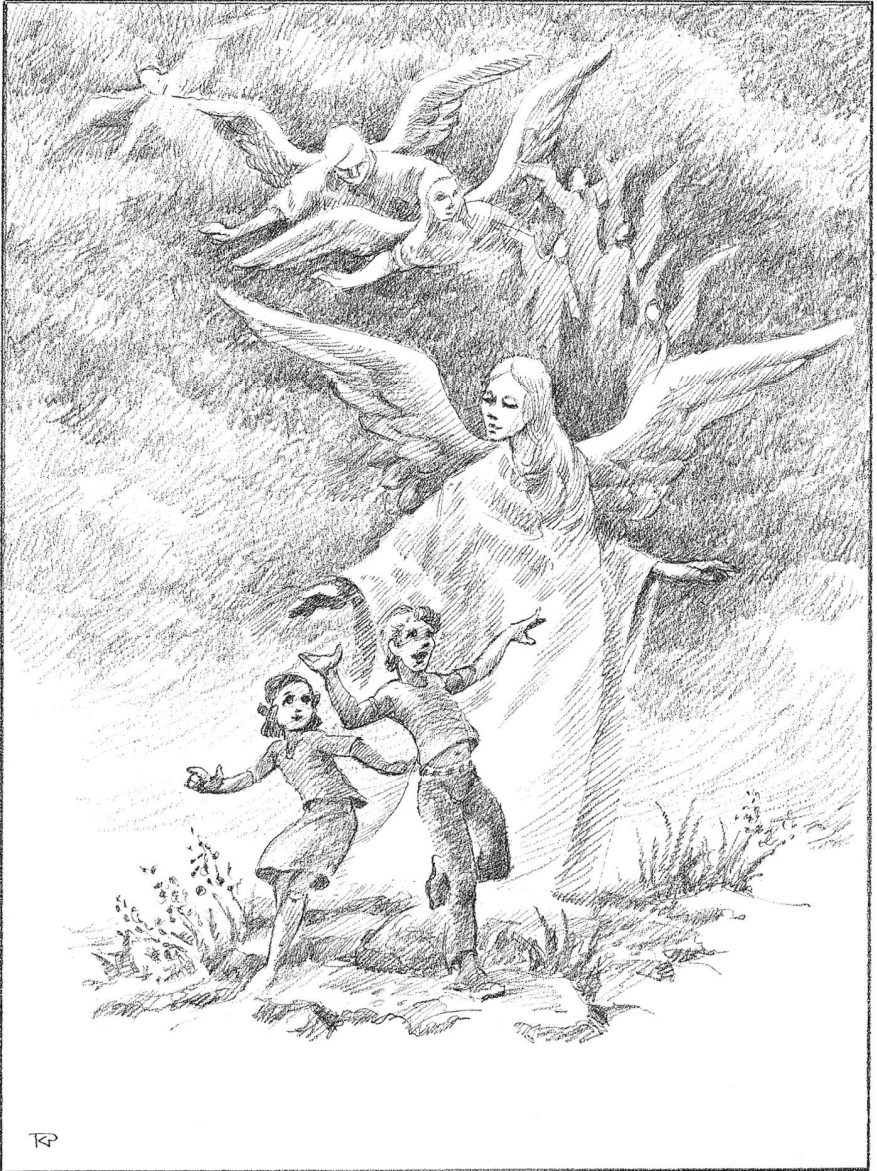
Änglarna är osynliga andar som Gud har skapat. Det finns två slags änglar: goda respektive fallna eller onda.

158. Hurdana är de goda änglarna?

De goda änglarna är heliga andar. De kan inte mera falla utan de har blivit bekräftade i sin eviga salighet. Det finns en stor skara av dem och deras kraft är enorm. De lovar Gud och utträttar hans befallningar. De var närvarande i de olika skedena av Kristi återlösningsverk och de är med också då Kristus kommer till domen. Därtill tjänar de särskilt de troende på deras väg till himlen.

Matt. 18:10: "Se till att ni inte föraktar någon enda av dessa små. Jag säger er att deras änglar i himlen alltid ser min himmelske Faders ansikte."

Dan. 7:10: "En flod av eld strömmade ut från honom. Tusen gånger tusen var hans tjänare, och tio tusen gånger tio tusen stod där till hans tjänst. Så satte han sig ned till doms, och böcker blev öppnade."

"Är inte änglarna andar i Guds tjänst, sända att tjäna dem som skall få sin del av frälsningen?" Hebr. 1:14.

Ps. 103:20: "Lova HERREN, ni hans änglar, ni starka hjältar, som ut-
rättar hans befallning, så snart ni hör ljudet av hans befallning."

Matt. 25:31: "När Människosonen kommer i sin härlighet tillsammans
med alla sina änglar, då skall han sätta sig på härlighetens tron."

Hebr. 1:14: "Är inte änglarna andar i Guds tjänst, sända att tjäna dem
som skall få sin del av frälsningen?"

Hebr. 12:22: "Nej, ni har kommit till Sions berg och den levande Gudens
stad, det himmelska Jerusalem, och står inför mångtusende änglar."

Uppgifter: Läs 1 Mos. 3:24: Keruberna bevakar paradiset, 2 Kung.
6:12–17: Änglarna skyddar Elisa, Jes. 6:1–7: Seraferna förkunnar Guds
helighet, Dan. 6:22: Änglarna skyddar Daniel, Luk. 2:13f.: En stor
änglaskara lovar Gud i julnatten, Luk. 16:22: Änglarna för Lasarus själ
till himlen och Luk. 24:4f.: Änglarna meddelar att Jesus har uppstått. –
Dra dig till minnes vad Bibeln berättar om hur änglar uppenbarat sig för
människor.

159. Hurdana är de onda änglarna?

De onda änglarna är andar, som ursprungligen efter skapelseverket
var goda. De föll dock i synd och Gud förkastade dem för evigt. De är
sveckfulla, kraftiga och skickliga att göra allt ont. Det finns en stor skara
av dem. De är svurna fiender till Gud och människor samt allt gott och
rätt och de vill fördärva Guds gärningar. Speciellt vill de hindra männi-
skor från att bli frälsta och vill dra dem med sig till helvetets plåga. De-
ras ledare är djävulen som i Bibeln också kallas satan eller anklagare,
frestare och motståndare eller den onde. Andra benämningar på de onda
änglarna i Bibeln är orena och onda andar samt demoner.

2 Petr. 2:4: "Gud skonade inte änglar som hade syndat, utan störtade ner
dem i underjordens mörka hålor, där de hålls i förvar till domen."

Ef. 6:11f.: "Ta på er Guds rustning, så att ni kan hålla stånd mot djävu-
lens lömska angrepp. Ty det är inte mot varelser av kött och blod vi har
att kämpa, utan mot härskarna, mot makterna, mot herrarna i denna
mörkrets värld, mot ondskans andekrafter i himlarymderna."

Mark. 5:9: "Nu frågade han: 'Vad heter du?' Mannen svarade: 'Legion heter jag, för vi är många!'"

Joh. 8:44: "Ni har djävulen till fader, och ni vill göra vad er fader önskar. Han har varit en mördare från första början, och han står utanför sanningen därför att någon sanning inte finns i honom. När han ljuger, talar han med egna ord, ty han är en lögnare och lögnens fader."

1 Petr. 5:8f.: "Var nyktra och vaksamma. Er fiende djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter någon att sluka. Håll stand mot honom, orubbliga i tron. Kom ihåg att ni får utstå detsamma som alla era bröder här i världen."

Uppgifter: Läs 1 Mos. 3:1–5: djävulens listiga frestelse i paradiset och Matt. 4:1–11: djävulen frestar Jesus. – Med vilka djur jämför Bibeln djävulen?

OM MÄNNISKAN

160. Vem är den högsta av de synliga varelser som Gud har skapat?

Människan är den högsta av de synliga varelser som Gud har skapat. Gud skapade hennes kropp på ett särskilt vis, gav henne en förnuftig själ och ställde henne att härskas över hela skapelsen. På ett särskilt sätt framgår människans höghet av att Gud skapade människan till sin avbild.

1 Mos. 2:7: "HERREN Gud danade människan av stoft från jorden och inbläste livsande i hennes näsa, och så blev människan en levande varelse."

1 Mos. 1:26f.: "Gud sade: Låt oss göra människor till vår avbild, till att vara oss lika. Och må de råda över fiskarna i havet och över fåglarna under himlen och över boskapsdjuren och över hela jorden och över alla

kräldjur som rör sig på jorden. Och Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem."

161. Vari bestod Guds avbild i människan?

Guds avbild i människan bestod i att människan kände Gud som sin älskade Fader och levde salig och lycklig i gemenskap med honom, utan synd. Människan var alltså fullkomligt helig och rättfärdig eller syndfri. Tron, läran och livet var rätta. Hennes syndafall gjorde dock att hon inte längre var Guds avbild.

Kol. 3:10: "Ni har klätt er i den nya människan, som förnyas till verklig kunskap och blir en bild av sin skapare."

Ef. 4:24: "Ni klär er i den nya människan, som har skapats efter Guds bild, med den rättfärdighet och den helighet som hör sanningen till."

162. Vems avbild finns i människan efter syndafallet?

Efter syndafallet finns den fallna Adams avbild i människan.

1 Mos. 5:3: "När Adam var 130 år gammal, födde han en son som var honom lik, hans avbild, och gav honom namnet Set."

163. Hur kan Guds avbild återvända till oss?

Guds avbild kommer åter till oss, då vi av den Helige Andes kraft och genom dopet och evangeliet tror på Jesus. Genom denna tro känner vi Gud rätt och i oss föds en svekfri vilja att leva rättfärdigt och heligt. Men först i himlen, då tron förvandlas till skådande och vi inte mera har någon synd, är Guds avbild fullkomlig i oss.

Kol. 3: 10 och Ef. 4:24, se fråga 161!

1 Joh. 3:2: "Mina kära, nu är vi Guds barn, men det har ännu inte blivit uppenbart vad vi kommer att bli. Vi vet dock att när han uppenbarar sig, kommer vi att bli lika honom, ty då får vi se honom sådan han är."

Ps. 17:15: "Men jag skall skåda ditt ansikte i rättfärdighet, när jag vaknar, vill jag mätta mig av din åsyn."

164. Vad bekänner du om dig själv i den första trosartikeln?

Jag bekänner att Gud har skapat också mig och att han har gett mig kropp och själ och alla gåvor i samband med dem.

Ps. 139:14: "Jag tackar dig för att jag är danad så övermåttan underbart. Ja, underbara är dina verk, min själ vet det väl."

165. Vad bekänner du om försynen?

Jag bekänner att Gud försörjer och regerar mig och allt som han har skapat. Denna Guds verksamhet kallar vi försyn.

Apg. 17:28. "Ty i honom är det vi lever, rör oss och är till."

166. På vilket sätt ger Gud oss näring och annat som är nödvändigt för detta liv?

Gud ger oss näring och annat som är nödvändigt för detta liv genom andra skapade varelser. Därtill använder han andra människor, växter, jorden, luft, vatten, naturtillgångar, solen osv. Gud vill att vi skall få vår bärgning genom flitigt arbete och genom att varje dag lita på hans välsignelse.

Ps. 145:15f.: "Allas ögon väntar efter dig, och du ger dem deras mat i rätt tid. Du öppnar din hand och mättar allt levande med nåd."

1 Mos. 3:19: "I ditt anletes svett skall du äta ditt bröd."

1 Petr. 5:7: "Kasta alla era bekymmer på honom, ty han sörjer för er."

Ibland kan Gud uppehålla människor utan de vanliga medel som ovan omtalades, dvs. på ett övernaturligt sätt genom under. På det sättet

försörjde han israeliterna under ökenvandringen (5 Mos. 8:3–4) och Elia hos änkan i Sarefat (1 Kung. 17) samt gav människor mat genom Jesu underverk (Joh. 6:1–15, Matt. 15:32–39).

167. Hur skyddar Gud dig?

Gud styr och leder mig i mitt liv så att jag har ett säkert skydd i alla faror. Han tillåter inte något som är verkligt ont att drabba mig. Det onda jag måste lida blir till min nytta, jag når på så sätt tryggt fram till den eviga glädjen.

Matt. 10:29f.: "Säljs inte två sparvar för en kopparslant? Men ingen av dem faller till marken utan att er Fader vet om det. Och på er är till och med hårstråna räknade."

Ps. 23:4: "Om jag vandrar i dödsskuggans dal, fruktar jag inget ont, ty du är med mig, din käpp och stav, de tröstar mig."

Rom. 8:28: "Vi vet att dem som älskar Gud samverkar allt till det bästa, för dem som är kallade efter hans beslut."

Uppgift: Dra dig till minnes ur den bibliska historien hur Gud skyddat de sina, t ex Josef (1 Mos. 37–50) och Mose (2 Mos. 2) och handlat så att också det onda har tjänat hans goda syften. – Tänk på hur Gud lett och skyddat dig.

168. Varför gör Gud dig allt gott?

Gud gör mig allt gott endast av sin godhet utan att jag på något sätt förtjänar det, ty han är en barmhärtig Fader och nådig Gud.

Ps. 145:9: "HERREN är god mot alla och förbarmar sig över alla sina verk."

Rom. 11:35: "Vem har skänkt honom något som han måste återgälda?"

1 Mos. 32:10: "Jag är för ringa till all den nåd och all den trofasthet som du har bevisat din tjänare."

Uppgift: Läs Luk. 7:6f.: Hövitsmannen (centurionen) i Kapernaum.

169. Vad är du skyldig att göra inför Gud?

Jag skall i hjärtat bekänna att Guds omsorg är en stor gåva, tacka honom för hans nåd och gärna lyda alla hans bud under hela livet.

Ps. 116:12: "Hur skall jag löna HERREN alla hans välgärningar mot mig?"

Ps. 118:1: "Tacka HERREN, ty han är god, ty hans nåd varar evinnerligen."

1 Joh. 5:3. "Ty detta är kärleken till Gud: att vi håller hans bud. Hans bud är inte tunga."

170. Vad bekänner du till slut med orden "Det är visst och sant"?

Med orden "Det är visst och sant" bekänner jag, att allt som är sagt i denna trosartikel är en absolut säker och orubblig sanning, som mitt hjärta förtröstar på i liv och död.

ANDRA TROSARTIKELN OM ÅTERLÖSNINGEN

Jag tror på Jesus Kristus, hans enfödde Son, vår Herre, vilken är avlad av den Helige Ande, född av jungfrun Maria, pinad under Pontius Pilatus, korsfäst, död och begravnen, nedstigen till helvetet, på tredje dagen uppstånden igen ifrån de döda, uppstigen till himlen, sittande på allsmäktig Gud Faders högra sida, därifrån igenkommande till att döma de levande och de döda. Vad betyder det? Jag tror, att Jesus Kristus, sann Gud, född av Fadern i evighet, och tillika sann människa, född av jungfrun Maria, är min Herre. Han har återlöst, förvärvat och vunnit mig, förlorade och fördömda människa, ifrån alla synder, ifrån dödens och djävulens våld, inte med guld eller silver utan med sitt heliga och dyra blod och med sitt oskyldiga lidande och död, för att jag skall tillhöra honom, leva under honom i hans rike och tjäna honom i evig rättfärdighet, oskuld och salighet, liksom han har uppstått från döden, lever och regerar i evighet.

171. Vad undervisar oss den andra trosartikeln om?

Den andra trosartikeln lär oss känna Guds andra goda verk, återlösningen.

172. Varför var återlösningen nödvändig?

Återlösningen var nödvändig på grund av syndafallet. Skapelsens stora gåvor kunde inte frälsa människan från synden och dess straff. Gud utförde dock ett annat gott verk för oss, som är mycket större och härligare än skapelsen. Han återlöste oss från våra synder genom sin Son, vår Herre Jesus Kristus.

Jesus Kristus och hans återlösningsverk

173. Varför kallas vår Återlösare Jesus?

Vår Återlösares namn är Jesus, ty han är alla människors enda Frälsare och Saliggörare. Detta är betydelsen av det hebreiska namnet Jesus.

Matt. 1:21: "Hon skall föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus, ty han skall frälsa sitt folk från deras synder."

Apg. 4:12: "Hos ingen annan finns frälsningen, och ingenstans bland människor under himlen finns något annat namn som kan rädda oss."

174. Varför kallas vår Återlösare Kristus?

Vår Återlösares namn är Kristus eller Messias, vilka båda namn betyder den Smorde. Detta grundar sig på det att han enligt sin mänskliga natur i oändlig omfattning är smord med den Helige Ande till sitt ämbete som Återlösare.

Apg. 10:38: "Hur Jesus från Nasaret blev smord av Gud med Helig Ande och kraft och hur han vandrade omkring och gjorde gott och botade alla som var i djävulens våld."

Joh. 3:34: "Gud ger Anden utan att mäta."

175. Hurdan är vår Återlösare Jesus Kristus?

Vår Återlösare Jesus Kristus är unik i sitt slag, för han är gudamänniska eller sann Gud och sann människa i en och samma person. Guds Son tog en sann och fullständig mandom av jungfrun Maria så att Gud och människa är en person i Kristus.

Kol. 2:9: "Ty i honom bor hela gudomens fullhet i kroppslig gestalt."

Joh. 1:1: "Ordet blev människa och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den ende Sonen får av sin Fader, och han var fylld av nåd och sanning."

176. På vilken grund vet och tror jag att Jesus är sann Gud?

Jag vet och tror att Jesus är sann Gud, för enligt Bibeln har han eller gör:

1. Guds namn.

1 Joh. 5:20: "Jesus Kristus är den sanne Guden och det eviga livet."

Joh. 20:28: "Då svarade Thomas: 'Min Herre och min Gud.'"

2. Guds egenskaper.

Evig. Joh. 1:1f.: "I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud. Han fanns i begynnelsen hos Gud."

Oföränderlig. Hebr. 13:8: "Jesus Kristus är densamme igår, idag och i evighet."

Allestädes närvarande. Matt. 28:20: "Jag är med er alla dagar till tidens slut."

Allvetande. Joh. 21:17: "Herre, du vet allt."

Allsmäktig. Matt. 28:18: "Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden."

Hebr. 1:3: "Han, som är utstrålningen av Guds härlighet och en avbild av hans väsen och som bär upp allt med kraften i sitt ord, har renat oss från synden och sitter på Majestätets högra sida i höjden."

3. Guds gärningar.

Sändandet av Den Helige Ande. Joh. 15:26: "När Försvaren kommer, som jag skall sända er från Fadern, sanningens Ande, som utgår från Fadern, då skall han vittna om mig."

Joh. 16:7: "Ty om jag inte lämnar er, kommer inte Försvaren till er. Men när jag går, skall jag sända honom till er."

Skapelsen. Joh. 1:3: "Allt blev till genom honom, och utan honom blev ingenting till av allt som finns till."

Försynen. Kol. 1:17: "Han finns före allting, och allting hålls samman i honom."

Han befaller det skapade. Luk. 8:25: "Häpna och förskräckta sade lärjungarna till varandra: 'Vem är han som till och med befäller vindarna och vattnet och får dem att lyda?'"

Uppgift: Läs Joh. 11:38–44: Jesus uppväckte Lasarus från de döda, Luk. 7:11–16: sonen till änkan i Nain, samt Matt. 28:5f och Joh. 10:17f.: Jesus uppväckte sig själv.

Han förlåter synder. Matt. 9:6: "Men för att ni skall veta att Människosonen har makt här på jorden att förlåta synder – och nu talade han till den lame – 'stig upp, ta din bår och gå hem!'"

Han skall komma för att hålla den yttersta domen. Joh. 5:27: "Fadern har gett honom makt att hålla dom, eftersom han är Människosonen."

4. Samma ära som Fadern.

Joh. 5:23: "Den som inte ärar Sonen ärar inte heller Fadern, som har sänt honom."

177. På vilken grund vet och tror jag att min Återlösare är sann människa?

Jag vet och är viss om att min Återlösare Jesus Kristus är sann människa, för han har eller gör enligt Bibeln:

1. Människans namn.

1 Tim. 2:5: "Gud är en, och en är förmedlaren mellan Gud och människor, människan Kristus Jesus."

2. Kropp och själ som människan.

Luk. 24:39: "Se på mina händer och mina fötter, det är jag och ingen annan. Känn på mig och se på mig, en ande har inte kött och ben, och det kan ni se att jag har."

Matt. 26:38: "Han sade till dem: 'Min själ är bedrövad ända till döds. Stanna här och vaka med mig.'"

3. Gärningar som är typiska för människan.

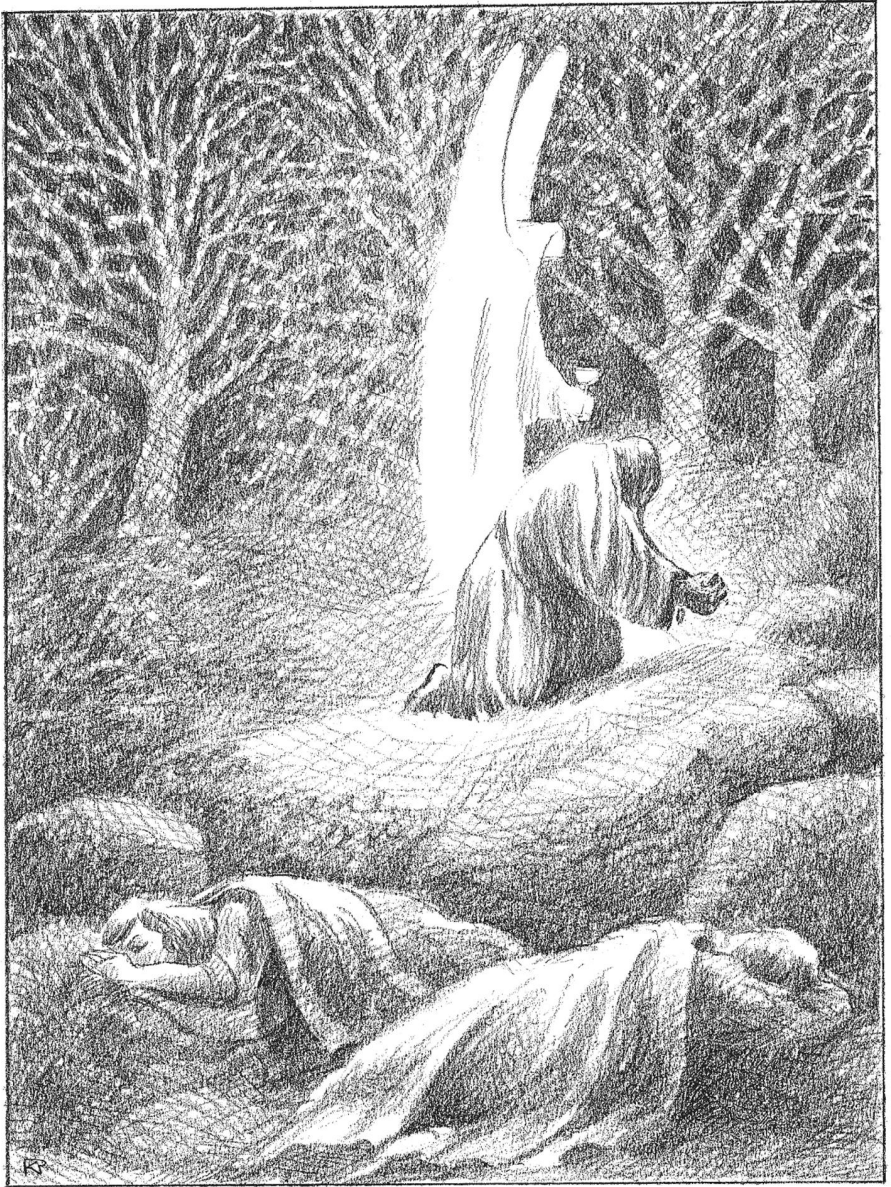
Uppgift: Läs Luk. 2:1–12: Jesus föddes, Luk. 2:52: växte till, Joh. 4:6: blev trött, Mark. 4:38: sov, Matt. 4:2: blev hungrig, Joh. 19:28: blev törstig, Joh. 11:35: grät, samt Matt: kap. 26 och 27: led och dog.

178. Vilka två naturer finns i vår Frälsare?

I vår Frälsare Jesus finns samtidigt två naturer, den gudomliga och den mänskliga. De är förenade i hans person så att båda dessa naturer är delaktiga i den andras egenskaper.

T ex lidandet är en egenskap hos den mänskliga naturen, men den gudomliga naturen var delaktig i det, såsom Bibeln vittnar: Apg. 3:15: "Livets furste dödade ni."

Allsmäktighet är en av Guds egenskaper som Kristi gudomliga natur har. Men Kristi mänskliga natur var delaktig i den liksom i alla de övriga gudomliga egenskaperna.

Kristus, gudamänniskan, led för oss.

Hela den rättroende gamla kyrkans orubbliga princip i fråga om hur man skall förstå Bibelns utsagor om Kristus är följande:

När den heliga Bibeln säger att Kristus har fått något i tiden, skall man förstå det så att han har fått det enligt sin mänskliga natur och inte enligt sin gudomliga natur. När man följer denna princip råkar man inte i konflikt med Bibelns text.

Kol. 2:9: "Ty i honom bor hela gudomens fullhet i kroppslig gestalt. "

1 Joh. 1:7: "Men om vi vandrar i ljuset, liksom han är i ljuset, då har vi gemenskap med varandra, och blodet från Jesus, hans Son, renar oss från all synd."

2 Sam. 7:19: "Detta är den människas vana, som är Gud." (Enligt Luthers översättning)

Jer. 23:5f.: "Se, dagar skall komma, säger HERREN, då jag skall låta er rättfärdiga avkomling uppstå åt David. Han skall regera som konung och ha framgång, och han skall skaffa rätt och rättfärdighet på jorden. I hans dagar skall Juda bli frälst och Israel bo i trygghet. Och detta skall vara det namn han skall få: HERREN vår rättfärdighet."

Jes. 9:5: "Ty ett barn blir oss fött, en son blir oss given, och på hans skuldror skall herradömet vila, och hans namn skall vara: Underbar i råd, Väldig Gud, Evig Fader, Fridsfurste."

Matt. 16:13,16: "Vem säger människorna att Människosonen är? – Du är Messias, den levande Gudens Son."

179. Varför måste vår Återlösare vara sann människa?

Vår Återlösare måste vara sann människa för att han skulle vara underställd lagen, fullborda den, samt lida och dö som vår ställföreträdare. Då en människa, Adam, och alla andra med honom, brutit lagen genom att synda, måste en människa, Kristus, försona synderna.

Gal. 4:4f.: "Men när tiden var inne sände han sin Son, född av en kvinna och född att stå under lagen, för att han skulle friköpa dem som står under lagen och vi få söners rätt."

Hebr. 2:14: "Då nu barnen är av kött och blod, måste han på samma sätt bli människa, för att han genom sin död skulle göra dödens Herre, djävulen, maktlös."

180. Varför måste vår Återlösare vara sann Gud?

Vår återlösare måste vara sann Gud för att genom sitt liv och sin död fullständigt för alla människor kunna betala det som var nödvändigt för vår återlösning och därmed försona oss med Gud.

Ps. 49:8f.: "Men sin broder kan ingen rädda eller ge Gud lösepenning för honom. För dyr är lösen för hans själ och kan inte betalas till evig tid."

2 Kor. 5:19: "Ty Gud försonade hela världen med sig genom Kristus: han ställde inte människorna till svars för deras överträdelser, och han anförtrodde mig budskapet om denna försoning."

181. Vilka olika ämbeten har Jesus som Återlösare?

Som återlösare har Jesus Kristus tre ämbeten. Han är **1.** vår profet, **2.** vår överstepräst och **3.** vår konung.

182. Vad gör Jesus som vår Profet?

Som vår Profet har Jesus med ord och gärningar uppenbarat att han är Guds Son och världens Frälsare. Det gjorde han själv när han vandrade på jorden, före det gjorde han det genom profeterna och därefter gjorde han det genom apostlarna och evangelisterna. Hans ämbete som profet pågår också nu överallt där evangeliet förkunnas.

5 Mos. 18:15: "En profet bland ditt folk, av dina bröder, en som är mig lik, skall HERREN, din Gud, låta framträda åt dig. Honom skall ni lyssna till."

Matt. 17:5: "Medan han ännu talade, sänkte sig ett lysande moln över dem, och ur molnet kom en röst som sade: 'Detta är min älskade son, han är min utvalde. Lyssna till honom!'"

Luk. 24:19: "Jesus från Nasaret – – – var en profet, mäktig i ord och gärning inför Gud och hela folket."

Joh. 20:21 "Som Fadern har sänt mig sänder jag er."

Luk. 10:16: "Den som lyssnar till er, han lyssnar till mig, och den som avvisar er, han avvisar mig. Men den som avvisar mig, han avvisar honom som har sänt mig."

183. Vad gör Jesus som vår Överstepräst?

Som vår Överstepräst har Jesus fullbordat lagens krav som vår ställföreträdare och utgett sig själv för oss till ett försoningsoffer, och han talar ständigt för oss inför Fadern i himlen.

Hebr. 9:11f.: "Men nu har Kristus trätt fram som överstepräst för det goda som skall komma. Han har gått genom det större och fullkomligare tält som inte är gjort av människohand, det vill säga inte tillhör denna världen. Och med sitt eget blod, inte med blod av bockar och kalvar, har han en gång för alla trätt in i helgedomen och vunnit befrielse åt oss för evigt."

Gal. 4:4f.: "Men när tiden var inne sände Gud sin Son, född av en kvinna och född att stå under lagen, för att han skulle friköpa dem som står under lagen och vi få söners rätt."

1 Petr. 2:24: "Våra synder bar han i sin egen kropp upp på korsets trä."

1 Joh. 2:1: ""Men om någon syndar, har vi en som för vår talan inför Fadern – Jesus Kristus som är rättfärdig."

184. Vad gör Jesus som vår Konung?

Som vår Konung gör han följande:

1. Regerar på ett allsmäktigt sätt över hela skapelsen och är således naturens Konung.

Matt. 28:18: "Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden."

Luk. 8:25: "Vem är han som till och med befäller vindarna och vattnet och får dem att lyda?"

2. Regerar över sin församling på jorden med sitt nådiga ord och är således nåderikets Konung.

Joh. 18:36: "Jesus svarade: Mitt rike hör inte till denna världen."

Matt. 21:5: "Säg till dottern Sion: Se, din konung kommer till dig, ödmjuk och ridande på en åsna och på ett föl, ett lastdjurs föl."

Luk. 1:33: "Han skall härska över Jakobs hus för evigt, och hans välde skall aldrig ta slut."

3. Leder till slut sin församling till den eviga äran i himlen och är således härlighetsrikets Konung.

2 Tim. 4:18. "Ja, Herren skall rädda mig från allt ont och hjälpa mig in i sitt himmelska rike. Hans är härligheten i evigheters evighet, amen."

185. Vilka olika tillstånd har Kristus i sitt återlösningsverk?

Jesus Kristus har i sitt återlösningsverk två tillstånd: förnedringens och upphöjelsens tillstånd.

I förnedringens tillstånd var han från sin heliga avlelse ända tills han begravdes.

Upphöjelsens tillstånd började i och med att han uppstod från de döda och det varar evigt.

186. Vad innebär vår Återlösares förnedring?

I förnedringens tillstånd gjorde vår Återlösare enligt den mänskliga naturen inte alltid och inte i fullt mått bruk av den gudomliga härlighet, som hans mänskliga natur var delaktig av. Han förnedrade sig på djupaste vis för att kunna återlösa oss genom sin lydnad och sitt lidande. Det skulle inte finnas någon återlösning om han alltid och i fullt mått skulle ha gjort bruk av den gudomliga härligheten.

Fil. 2:6–8: "Fastän han var till i Guds gestalt, räknade han inte tillvaron som Gud såsom segerbyte utan utgav sig själv genom att anta en tjänares gestalt då han blev människa. Han som till det yttre var som en människa ödmjukade sig och blev lydig ända till döden – döden på korset."

Obs: Ibland använde Jesus sig av sin gudomliga härlighet enligt sin mänskliga natur, t ex när han förklarades och när han utförde underverk. På det sättet visade han att han är Guds Son och den utlovade Frälsaren.

Joh. 10:37f.: "Om jag inte gör min Faders gärningar, skall ni inte tro på mig. Men om jag gör de gärningarna, så tro åtminstone på dem, om ni nu inte kan tro på mig. Då skall ni fatta och förstå att Fadern är i mig och jag i Fadern."

Uppgift: Läs Mark. 9:1–8: Jesu förklaring.

187. Vilket avsnitt av trosbekännelsen beskriver de olika skedena i Jesu förnedring?

I trosbekännelsen beskrivs de olika skedena i Jesu förnedring i avsnittet: "avlad av den Helige Ande, född av jungfrun Maria, pinad under Pontius Pilatus, korsfäst, död och begraven."

188. Vad lär Bibeln om Jesu avlelse?

Om Jesu avlelse lär Bibeln att Guds Son blev sann människa, då han avlades genom den Helige Andes underbara verkan i jungfru Maria. Jesus har på samma gång renat och helgat oss från vår egen avlelse under arvsyndens.

Luk. 1:35: "Ängeln svarade henne: 'Helig Ande skall komma över dig och den Högstes kraft skall vila över dig. Därför skall barnet kallas heligt och Guds son'."

Matt. 1:20: "Men när han hade beslutat sig för det, uppenbarade sig Herrens ängel för honom i en dröm och sade: 'Josef, Davids son, var inte rädd för att föra hem Maria som hustru, ty han skall frälsa sitt folk från deras synder'."

189. Vad lär Bibeln om Jesu födelse?

Bibeln lär att Jesus föddes av sin mor, jungfrun Maria, och var en sann människa. Han var också fattig och underkastad korset.

Jes. 9:5: "Ty ett barn blir oss fött, en son blir oss given."

Uppgift: Läs Luk. 2:1–20, julevangeliet.

190. Vad lär Bibeln om Jesu lidande och död?

Bibeln lär att Jesus

- under hela sitt liv led av fattigdom, frestelser, förföljelse och ensamhet
- vid slutet av sitt liv på jorden på ett särskilt sätt led av utsägliga kroppsliga och själsliga plågor och
- dog på korset, förbannelsens trä.

Matt. 8:20: "Rävarna har lyor och himlens fåglar har bon, men Människosonen har inget ställe där han kan vila sitt huvud."

Hebr. 4:15: "Vi har inte en överstepräst som är oförmögen att känna med oss i våra svagheter, utan en som har prövats på alla sätt och varit som vi men utan synd."

Matt. 26:40: "Han gick tillbaka till lärjungarna och fann att de sov, och han sade till Petrus: 'Ni orkade alltså inte hålla er vakna en enda timme med mig?'"

Luk. 22:44: "I sin ångest bad han allt ivrigare, och svetten droppade som blod ner på marken."

Matt. 27:46: "Vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst: 'Eli, Eli, lama sabaktani?' (vilket betyder: Min Gud, min Gud, varför har du övergett mig?)."

Joh. 19:30: "Han böjde ner huvudet och överlämnade sin ande."

Gal. 3:13: "Som det står skrivet: Förbannad är var och en som hängs upp på [korsets] trä."

Då Jesus var övergiven av Gud led han den eviga förtappelsens plågor i vårt ställe.

Uppgift: Läs om hur Jesu liv var underkastat korset: Matt. 2 samt lidandeshistorien, t ex Matt. kap. 26–27.

191. Vad lär Bibeln om Jesu begravning?

Om Jesu begravning lär Bibeln att hans heliga döda kropp togs ned från korset och lades i en grav. Den började inte förmultna utan den förblev ofördärvad ända till uppståndelsen.

Matt. 27:59f.: "Josef tog kroppen, svepte in den i rent linnetyg och lade den i den nya grav som han hade låtit hugga ut åt sig i berget. Sedan rullade han en stor sten för ingången till graven och gick därifrån."

Apg. 2:27: "Ty du skall inte lämna min själ i dödsriket eller låta din heliga möta förgängelsen. "

192. Varför förnedrade Guds Son sig så djupt?

Guds Son Jesus Kristus förnedrade sig så djupt för att återlösa mig, en förlorad och fördömd människa. På det sättet frälste han mig från alla mina synder, dödens och djävulens våld.

193. Hur återlöste Kristus dig från alla dina synder?

Min Herre Kristus återlöste mig från alla mina synder genom att uppfylla Guds lag i mitt ställe och genom att lida straffet för mina synder. På det sättet befriade han också mig från träldomen under synden.

Gal. 4:4f.: "Men när tiden var inne sände Gud sin Son, född av en kvinna och född att stå under lagen, för att han skulle friköpa dem som står under lagen och vi få söners rätt."

2 Kor. 5:21: "Den som inte visste av synd, honom har Gud i vår ställe gjort till synd, för att vi i honom skulle stå rättfärdiga inför Gud."

Joh. 1:29: "Där är Guds Lamm, som tar bort världens synd."

Gal. 3:13: "Kristus har friköpt oss från lagens förbannelse genom att för vår skull ta förbannelsen på sig, som det står skrivet: Förbannad är var och en som hängs upp på [korsets] trä."

Joh. 8:34,36: "Var och en som syndar, är slav under synden. — — — Om nu Sonen befriar er, blir ni verkligen fria."

194. Hur frälste Kristus också dig från döden?

Min Herre Kristus frälste mig från döden genom att fullständigt betala lösen för mina synder. Därför har den eviga döden ingen rätt till eller makt över mig. Den timliga döden är porten till det eviga livet. Således kan den timliga döden inte skada mig.

1 Kor. 15:55–57: "Död, var är din seger? Död, var är din udd? Dödens udd är i synden, och synden har sin kraft i lagen. Gud vare tack som ger oss segern genom vår Herre Jesus Kristus."

2 Tim. 1:10: "Vår Frälsare Kristus Jesus – – – har utplånat döden och dragit liv och oförgänglighet fram i ljuset genom evangeliet."

195. Hur frälste Kristus också dig från djävulens våld?

Min Herre Kristus frälste också mig från djävulens våld genom att besegra och avvärja honom. Denna fruktansvärda fiende kan inte mera anklaga mig. Som min Herres Kristi barn kan jag segerrikt stå emot djävulens frestelser och om jag skulle falla för min svaghets skull, får jag stå upp i kraft av nåden.

1 Mos. 3:15: "Och jag skall sätta fiendskap mellan dig och kvinnan och mellan din säd och hennes säd. Han skall trampa sönder ditt huvud, och du skall stinga honom i hälen."

1 Joh. 3:8: "Men Guds Son har uppenbarats för att utplåna djävulens verk."

Rom. 8:31: "Vad innebär nu detta? Om Gud är för oss, vem kan då vara mot oss?"

Jak. 4:7, "Böj er alltså under Gud. Stå emot djävulen, och han skall fly för er."

1 Petr. 5:9: "Håll stånd mot honom (djavulen), orubbliga i tron."

1 Joh. 2:1: ""Men om någon syndar, har vi en som för vår talan inför Fadern – Jesus Kristus som är rättfärdig."

196. Vilket var det pris Kristus betalade för att återlösa dig?

Min Herre Jesus Kristus återlöste mig inte med guld och silver, utan med sitt heliga och dyra blod och sin oskyldiga pina och död. Han har offrat allt och därigenom har han i mitt ställe gjort och betalat allt som jag var skyldig att göra och betala inför Gud.

1 Petr. 1:18f.: "Ni vet att det inte var med förgängliga ting, silver eller guld, som ni friköptes från det meningslösa liv som ni övertagit från era fäder. Nej, det var med blodet från ett lamm utan fel eller fläck, Kristi dyrbara blod."

1 Joh. 1:7: "Men om vi vandrar i ljuset, liksom han är i ljuset, då har vi gemenskap med varandra, och blodet från Jesus, hans Son, renar oss från all synd."

Jes. 53:5: "Ja, han var sargad för våra överträdelsers skull och slagen för våra missgärningars skull. Straffet var lagt på honom, för att vi skulle få frid, och genom hans sår blir vi helade."

197. Vilka har Kristus återlöst och frälst på detta sätt?

Min Herre Jesus Kristus har återlöst och frälst mig och alla andra människor.

1 Tim. 1:15: "Detta är ett ord att lita på och värt att helt ta till sig, Kristus Jesus har ju kommit till världen för att rädda syndare – och bland dem är jag den störste."

1 Joh. 2:2: "Han är det offer som sonade våra synder och inte bara våra utan hela världens."

2 Kor. 5:19: "Ty Gud försonade hela världen med sig genom Kristus: han ställde inte människorna till svars för deras överträdelser, och han anförtrodde mig budskapet om denna försoning."

2 Petr. 2:1: "Men det fanns också falska profeter i Israels folk, liksom det även bland er kommer att finnas falska lärare som smuglat in fördärvsbringande kätterier; de kommer till och med att förneka den Herre som har friköpt dem och störtar sig därmed i fördärvet."

198. Vad menas med vår Återlösares upphøjelse?

I upphøjelsens tillstånd använder sig vår Återlösare nu, alltid och fullständigt av sin gudomliga härlighet också enligt sin mänskliga natur.

Fil. 2:9: "Därför har Gud upphöjt honom över allt annat och gett honom det namn som står över alla andra namn."

199. Vilket avsnitt i trosbekännelsen beskriver de olika skedena i vår Återlösares upphöjelse?

I trosbekännelsen beskrivs de olika skedena i vår Återlösares upphöjelse i avsnittet: "nedstigen till helvetet, på tredje dagen uppstånden igen från de döda, uppstigen till himlen, sittande på allsmäktig Gud Faders högra sida, därifrån igenkommande till att döma de levande och de döda".

200. Vad lär Bibeln om Jesu nedstigande till helvetet?

Om Jesu nedstigande till helvetet lär Bibeln att när Jesus hade blivit levande i graven, nedsteg han till helvetet och visade sig där för alla sina fiender som den mäktige besevraren av mörkrets makter. Jesus nedsteg alltså dit, inte för att lida utan för att visa sin seger. Det var en mäktig lagpredikan genom vilken han avväpnade sina fiender och öppet bringade skam över dem.

1 Petr. 3:18f.: "Kristus själv dog ju för era synder, en gång för alla. Rättfärdig dog han för er orättfärdiga för att leda er till Gud. Hans kropp dödades, men han gjordes levande i anden, och så kunde han stiga ner och predika för andarna i deras fångelse."

Ef. 4:9f.: "Att han steg upp, måste inte det betyda att han också har stigit ner i underjorden? Han som har stigit ner är också den som steg upp högt över alla himlar för att uppfylla allting."

Kol. 2:15: "Han avväpnade härskarna och makterna och utsatte dem för allas förakt, när han triumferade över dem genom Kristus."

201. Vad lär Bibeln om Jesu uppståndelse?

Bibeln lär om Jesu uppståndelse att han på tredje dagen segerrikt uppstod från de döda och ur sin grav. Hans kropp var förhärligad och han visade sig flera gånger för sina lärjungar.

Apg. 3:15: "Men Gud har uppväckt honom från de döda, det kan vi vittna om."

1 Kor. 15:4–6: "Han uppstod på tredje dagen i enlighet med skrifterna och han visade sig för Kefas och sedan för de tolv. Därefter visade han

sig för mer än femhundra bröder vid ett och samma tillfälle, de flesta är ännu i livet, men några har avlidit."

Uppgift: Sök i din Bibel i evangelierna upp berättelser om Jesu uppståndelse och läs dem.

202. Vad betyder Jesu uppståndelse för dig?

Jesu uppståndelse har gett mig och andra syndare en fullkomlig tröst och frid, som jag i tro får äga som min egendom. Hans uppståndelse vittnar om att:

1. Jesus är Guds Son och alla hans ord är sanna.

Joh. 10:18: "Jag har rätt att ge mitt liv, och jag har rätt att få det tillbaka. Detta har min Fader bestämt för mig."

Hebr. 6:18: "I vilket han som Gud omöjligt kan ljuga."

2. Fadern har antagit sin Sons försoningsoffer och har rättfärdiggjort hela världen på grund av det.

Rom. 4:25: "Vår Herre Jesus, som blev utlämnad för våra överträdelsers skull och uppväckt för vår rättfärdiggörelses skull."

3. Det kommer att bli en allmän uppståndelse. Då blir de som har dött i otro dömda, men alla de som tror på Kristus uppstår till evigt liv.

Joh. 11:25: "Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig skall leva om han än dör."

1 Kor. 15:12, 20f.: "Men om det nu förkunnas att Kristus har uppstått från de döda, hur kan då några bland er säga att det inte finns någon uppståndelse från de döda? Men nu har Kristus uppstått från de döda, som den förste av de avlidna. Ty eftersom döden kom genom en människa kommer också uppståndelsen från de döda genom en människa."

2 Kor. 5:10: "Ty vi måste alla träda fram inför Kristi domstol, för att var skall få igen vad han har gjort här i livet, gott eller ont."

203. Vad lär Bibeln om Jesu himmelfärd?

Bibeln lär följande om Jesu himmelfärd: Jesus har enligt sin mänskliga natur på ett synligt sätt uppstigit till Faderns ära i himlen. Som vår Frälsare har han för vår skull tagit hela himlen med alla dess boningar i besittning.

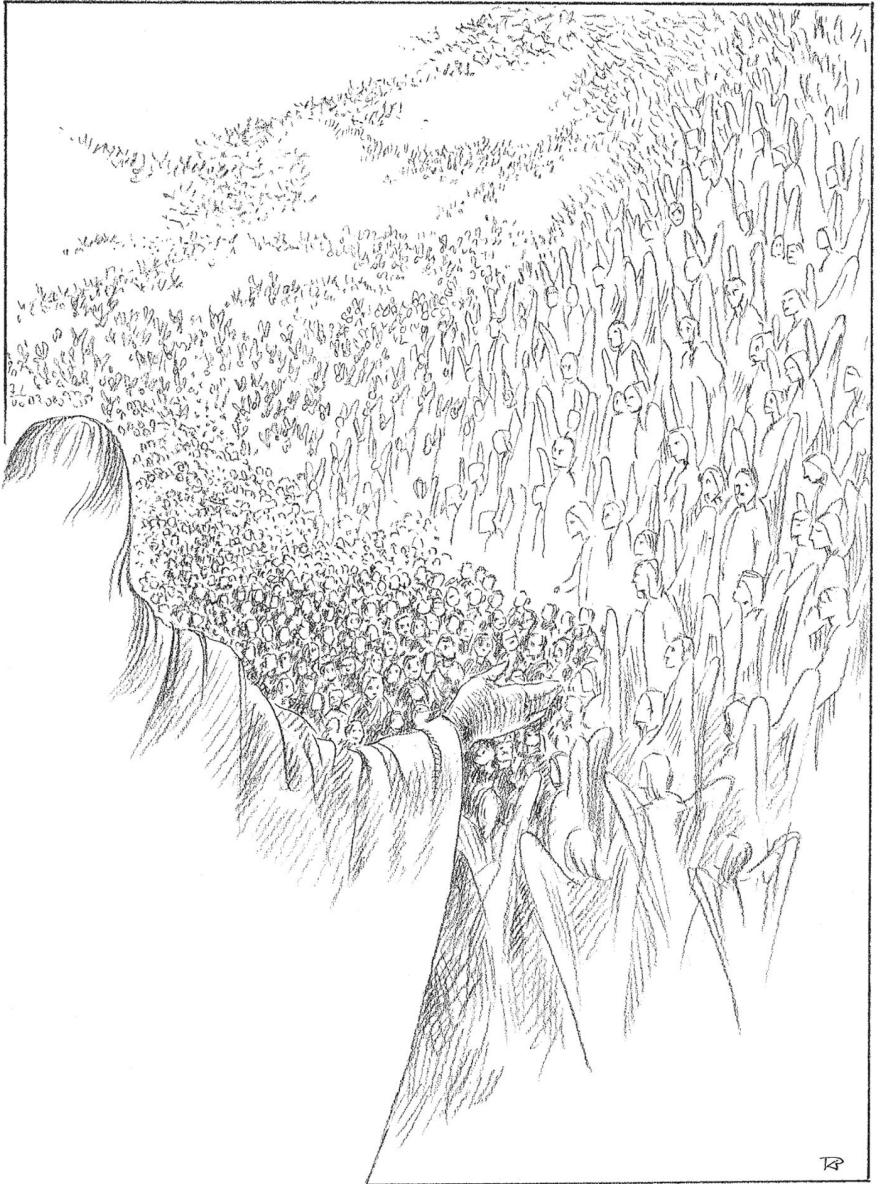
Ef. 4:10: "Han som har stigit ner är också den som steg upp högt över alla himlar för att uppfylla allting."

Joh. 14:3: "Om jag nu går bort och bereder plats för er, så skall jag komma tillbaka och hämta er till mig, för att också ni skall vara där jag är."

204. Vad lär Bibeln om Jesu sittande på Faderns högra sida?

Bibeln lär att Jesus har satt sig på Faderns högra sida. Därigenom regerar han över allt och uppfyller allt i den gudomliga allmakten också enligt sin mänskliga natur. Alldeles särskilt regerar han över sin församling på jorden.

Faderns högra sida avser inte något slutet rum eller ställe utan en evig, oändlig gudomlig kraft, makt och majestät, genom vilka han inverkar på, uppfyller och regerar över allt.

"Se, Herren kommer med sina mångtusen heliga för att hålla dom över alla." Juda 14f.

1 Petr. 3:22: "Han som har stigit upp till himlen och sitter på Guds högra sida, sedan änglar, makter och krafter har lagts under honom."

Ef. 1:20–22: "När han uppväckte honom från de döda och satte honom på sin högra sida i himlen, högt över alla härskare och makter och krafter och herravälden, över alla namn som finns att nämna, såväl i denna tiden som i den kommande. Allt lade han under hans fötter, och honom som är huvud över allting gjorde han till huvud för kyrkan."

Ps. 110:1: "HERREN sade till min Herre: 'Sätt dig på min högra sida, till dess jag har lagt dina fiender dig till en fotapall.'"

Hebr. 1:3: "Han, som är utstrålningen av Guds härlighet och en avbild av hans väsen och som bär upp allt med kraften i sitt ord, har renat oss från synden och sitter på Majestätets högra sida i höjden."

1 Joh. 2:1f: "Men om någon syndar, har vi en som för vår talan inför Fadern – Jesus Kristus som är rättfärdig. Han är försoningen för våra synder, och inte bara för våra utan också hela världens."

Matt. 26:64: "Efter detta skall ni få se Människosonen sitta på Maktens högra sida och komma på himlens moln."

Matt. 28:20: "Jag är med er alla dagar till tidens slut."

Matt. 18:20: "Ty där två eller tre är samlade i mitt namn är jag mitt ibland dem."

205. Vad lär Bibeln om Jesu återkomst till domen?

Bibeln lär att Jesus kommer till domen på ett synligt sätt i stor ära. Han dömer världen efter sitt Ord. De icke-troende döms till evig förtäpelse, men dem som tror på honom för Jesus till evig glädje. Detta kommer att äga rum på den sista dagen, som Gud har bestämt och som endast han vet tiden för. Gud har inte uppenbarat tidpunkten för Jesu återkomst, för att vi skall vaka i tro och alltid vara redo att ta emot honom.

Apg. 1:11: "Denne Jesus som har blivit upptagen från er till himlen skall komma tillbaka just så som ni har sett honom fara upp till himlen."

Matt. 25:31: "När Människosonen kommer i sin härlighet tillsammans med alla sina änglar, då skall han sätta sig på härlighetens tron."

Apg. 17:31: "Ty han har fastställt en dag då han skall döma världen med rättfärdighet genom en man som han i förväg har bestämt därtill. Det har han bekräftat för alla människor genom att låta honom uppstå från de döda."

Matt. 24:27: "Ty liksom blixten kommer från öster och lyser ända till väster, så blir det vid Människosonens återkomst."

Joh. 12:48: "Det ord jag har talat skall döma honom på den sista dagen."

Joh. 3:18: "Den som tror på honom blir inte dömd, men den som inte tror är redan dömd, eftersom han inte har trott på Guds ende Sons namn."

Mark. 13:32f.: "Dagen och timmen känner ingen, inte ens änglarna i himlen, inte ens Sonen, ingen utom Fadern. Se till att ni håller er vakna, ni vet inte när tiden är inne."

1 Petr. 4:7: "Men nu är slutet på allting nära."

Kol. 3:4: "Men när Kristus träder fram, han som är ert liv, då skall också ni träda fram i härligheten tillsammans med honom."

Mark. 16:16: "Den som tror och är döpt skall frälsas, men den som inte tror skall bli dömd."

Matt. 25:46: "Dessa skall gå bort till evigt straff men de rättfärdiga till evigt liv."

Uppgift: Läs Matt. 25:31–46: den yttersta domen.

206. Vad betyder din Frälsares återlösningsverk för dig?

Jesus har återlöst mig eller köpt mig till sin egendom. Han är nu min Herre, i vars rike jag äger hans eviga rättfärdighet, skuldlöshet och salighet som min egen.

Redan nu får jag som salig genom tron tjäna honom i hans rike och vara lydig hans Ord. I himlen får jag slutligen tjäna och lovsjunga honom i fullständig salighet.

Jes. 43:1: "Frukta inte, ty jag har befriat dig, jag har kallat dig vid ditt namn, du är min."

Joh. 20:28: "Då svarade Thomas: 'Min Herre och min Gud.'"

2 Kor. 5:15: "Han har dött för alla, för att de som lever inte mer skall leva för sin egen skull utan för honom som dog och uppväcktes för dem."

1 Joh. 3:2: "Vi vet dock att när han uppenbarar sig, kommer vi att bli lika honom, ty då får vi se honom sådan han är."

Jes. 35:10: "Ja, HERRENS befriade skall vända tillbaka och komma till Sion med jubel. Evig glädje skall kröna deras huvuden, fröjd och glädje skall de få, men sorg och suckan skall fly bort."

207. Vad bekänner du med orden: "Det är visst och sant"?

Med orden: "Det är visst och sant" bekänner jag att jag förtröstar på Kristus i liv och död.

Rom. 8:38f.: "Ty jag är viss om att varken död eller liv, varken änglar eller andemakter, varken något som finns eller något som kommer, varken krafter i höjden eller krafter i djupet eller något annat i skapelsen skall kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Herre."

2 Tim. 4:18. "Herren skall frälsa mig från allt ont och hjälpa mig in i sitt himmelska rike. Hans är härligheten i evigheters evighet, amen."

TREDJE TROSARTIKELN OM HELGELSEN

Jag tror på den Helige Ande, en helig allmänlig kyrka, de heligas samfund, syndernas förlåtelse, kroppens uppståndelse och ett evigt liv. Amen. Vad betyder det? Jag tror, att jag inte av mitt eget förnuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komma till honom, utan den Helige Ande har kallat mig genom evangelium, upplyst mig med sina gåvor, helgat och bevarat mig i den rätta tron. På samma sätt kallar, församlar, upplyser och helgar han hela kristenheten på jorden och bevarar henne i Jesus Kristus i den enda rätta tron. I denna kristenhet förlåter han dagligen mig och alla troende alla synder. Han skall på den sista dagen uppväcka mig och alla döda och ge mig och alla, som tror på Kristus, evigt liv. Det är visst och sant.

208. Vad lär oss tredje trosartikeln?

Tredje trosartikeln undervisar oss om Guds tredje goda verk som han har gjort och ännu gör för vår salighets skull. Det är helgelsen.

209. Varför behöver vi helgelsen?

På grund av arvsyndens kan vi inte med våra egna krafter tillägna oss Kristi återlösningsverk. Om den Helige Ande inte skulle helga oss, skulle vi ohjälpligen gå förlorade. Därför sände Gud den Helige Ande för att väcka tron på Kristus i oss, bevara oss i tron och leda oss till evig salighet.

1 Kor. 2:14: "Den oandlige tar inte emot vad Guds Ande säger, det är dårskap för honom, och han kan inte förstå det, eftersom det måste bedömas på ett andligt sätt."

Ef. 5:8: "En gång var ni mörker, men i Herren har ni nu blivit ljus."

Ef. 2:1: "Ni var döda genom era överträdelser och synder."

Rom. 8:7: "Köttets sinnelag innebär ju fiendskap med Gud; det underordnar sig inte Guds lag och kan inte heller göra det."

1 Kor. 12:3: "Ingen kan säga: 'Jesus är Herre', om han inte är fylld av den Helige Ande."

Luther säger: "Därför är det att helga ingenting annat än att föra till Herren Kristus för att mottaga denna gåva, något som vi av oss själva inte skulle förmå."

DEN HELIGE ANDE

Jag tror på den Helige Ande

210. Vem är den Helige Ande?

Den Helige Ande är gudomens tredje person, sann Gud tillsammans med Fadern och Sonen.

Matt. 28:19: "Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn."

Obs! Jesus säger inte i flera namn utan i ett namn, för det finns bara ett gudomligt namn som är Faderns, Sonens och den Helige Andes namn.

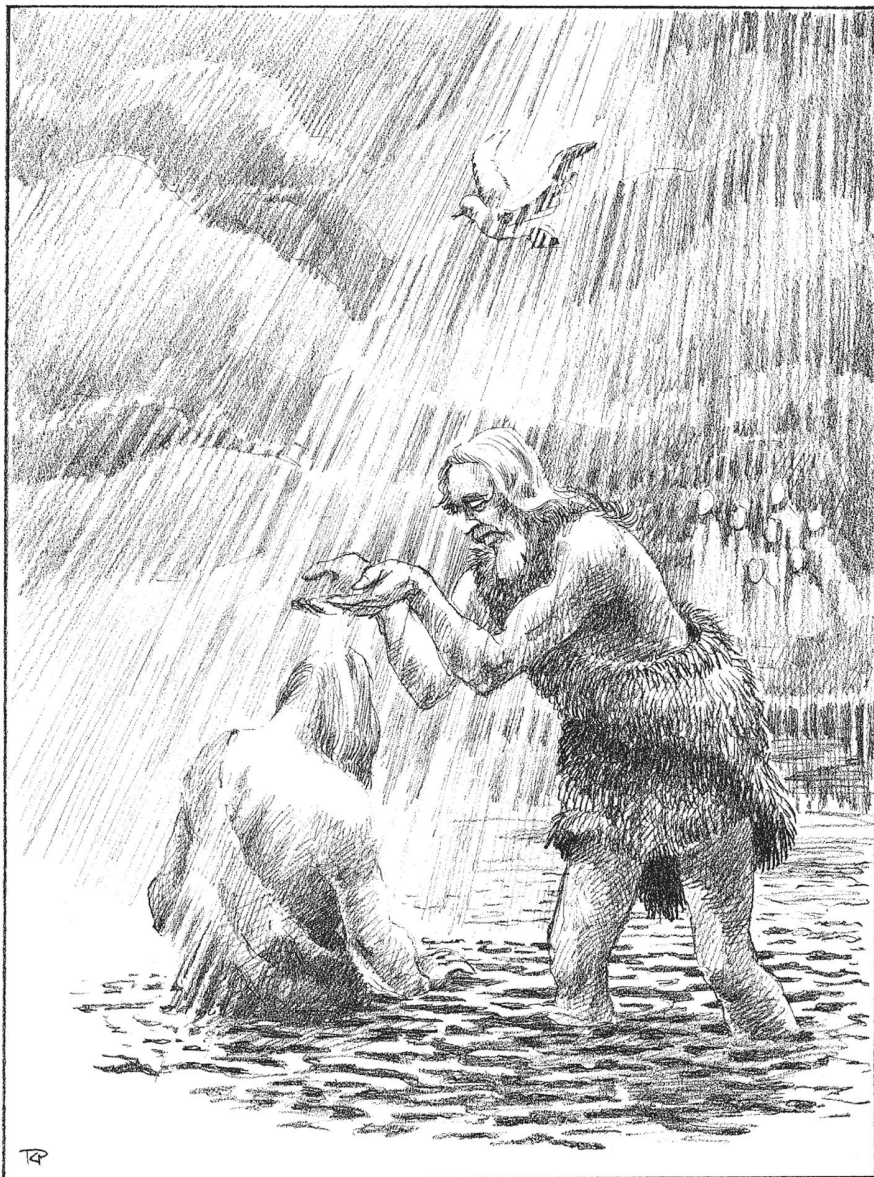
211. På grund av vad vet du att den Helige Ande är sann Gud?

Den Helige Ande är sann Gud, för han har enligt Bibeln:

1. Guds namn.

Apg. 5:3f.: Ananias – – – du ljög mot den Helige Ande – – – Du har ljugit inte bara för människor utan för Gud.

1 Kor. 3:16: Förstår ni inte att ni är Guds tempel och att Guds Ande bor i er?

Den Helige Ande är närvarande i dopet.

2. Guds egenskaper.

Allestädes närvarande: Ps. 139:7f. "Vart skall jag gå för din Ande, och vart skall jag fly från ditt ansikte? För jag upp till himlen, så är du där, och bäddade jag åt mig dödsriket, se, så är du också där."

Allvetande: 1 Kor. 2:10: "Ty det är Anden som utforskar allt, också djupen hos Gud."

Allsmäktig: 1 Kor. 12:11: "Allt detta åstadkommer en och samma Ande genom att fördela sina gåvor på var och en så som den själv vill."

Helig: Jes. 6:3: "Helig, helig, helig är HERREN Sebaot." Om detta vittnar också hans namn den Helige Ande.

3. Guds gärningar.

Utgår av Fadern och Sonen: Joh. 15:26: "När Försvaren kommer, som jag skall sända er från Fadern, sanningens Ande, som utgår från Fadern, då skall han vittna om mig."

Joh. 16:7: "Men jag säger er sanningen: det är för ert eget bästa som jag lämnar er. Ty om jag inte lämnar er, kommer inte Försvaren till er. Men när jag går, skall jag sända honom till er."

Gal. 4:6: "Eftersom ni är söner, har Gud sänt sin Sons Ande in i vårt hjärta, och den ropar: 'Abba! Fader!'"

Rom. 8:9: "Ni däremot är inte kvar i er köttsliga natur utan lever andligt, när nu Guds Ande bor i er. Men den som inte har Kristi Ande tillhör inte honom."

2 Tess. 2:8: "Sedan skall den laglöse öppet träda fram. Men honom kommer Herren Jesus att döda med sin muns anda och förgöra, när han visar sig vid sin ankomst."

Jes. 11:1,2,4: "Men ett skott skall skjuta upp ur Isais avhuggna stam, och en telning från dess rötter skall bära frukt. Och på honom skall HERRENS Ande vila, vishets och förstånds Ande, råds och starkhets Ande, HERRENS kunskaps och fruktans Ande – – –. Utan med rättfärdighet skall han döma de arma och med rättvisa skipa lag åt de ödmjuka på jorden. Och han skall slå jorden med sin muns stav, och med sina läppars anda döda de ogudaktiga.

Skapelsen: Ps. 33:6. "Himlen är gjord genom HERRENS ord och all dess här genom hans muns Ande."

Föder oss på nytt och förnyar oss: Tit. 3:5: "Han frälste oss – inte därför att vi gjort några rättfärdiga gärningar, utan därför att han är barmhärtig – och han gjorde det med det bad som återföder och förnyar genom den Helige Ande."

Joh. 3:5: "Den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike."

Inspiration, dvs. han har gett Guds ord: 2 Tim. 3:16: "Hela Skriften är inspirerad av Gud och till nytta när man undervisar, vederlägger, vägleder och fostrar till ett rättfärdigt liv."

2 Petr. 1:21: "Ingen profetia har förmedlats genom mänsklig vilja, utan drivna av Helig Ande har människor talat ord från Gud."

Under: Matt. 12:28: "Men om det är med Guds Ande jag driver ut demonerna, då har Guds rike nått er."

212. Hur har den Helige Ande lett dig till att tro på Kristus?

1. Genom lagen har han lett mig till att känna att jag är syndig.

Jer. 23:29: "Är inte mitt ord som en eld, säger HERREN, och likt en hammare som krossar sönder klippor."

Gal. 3:24: "Så blev lagen vår övervakare fram till Kristus, för att vi skall förklaras rättfärdiga av tro."

Rom. 3:20: "Ty genom laggärningar blir ingen människa rättfärdig inför honom. Lagen kan bara ge insikt om synd."

2. Genom evangeliet har han kallat mig att tillägna mig Guds nåd eller syndernas förlåtelse. Med evangeliets klara ljus har han upplyst mitt mörka hjärta så att jag känner Jesus Kristus, min Frälsare och tror på honom av mitt hjärta. Så har den Helige Ande gett mitt samvete den rätta tryggheten, trösten och friden.

Luk. 14:17: "När festen skulle börja, skickade han sina tjänare att säga till de inbjudna: 'Välkomna, allt är färdigt!'"

1 Petr. 2:9: "Han har kallat er från mörkret till sitt underbara ljus."

Rom. 10:17: "Alltså kommer tron av predikan, och predikan i kraft av Kristi ord."

Joh. 16:14: "Han skall förhärliga mig, ty av mig skall han ta emot det han låter er veta."

Uppgift: Läs Apg. 16:25–34: Fångvaktaren i staden Filippi blir omvänd.

213. Med vilka begrepp beskriver Bibeln detta verk av den Helige Ande?

Bibeln beskriver det verk av den Helige Ande genom vilket människan blir delaktig av Guds nåd bl. a med följande begrepp:

1. *Omvändelse* eller *återkomst* till Gud. Läs Apg. 11:20f, 1 Petr. 2:25, Luk. 13:3–5; 15:7; 24:47.

2. *Pånyttfödelse*. Läs Joh. 3:5, 1 Joh. 5:1, 1 Petr. 1:23.

3. *Att väcka upp från de döda eller att göra levande*. Läs Kol. 2:12, Ef. 2:5–8, Luk. 15:32.

4. Att upplysa eller att föra från mörker till ljus. Läs Ef. 5:8, Apg. 26:18, Joh. 12:46, 2 Kor. 4:6.

Obs! Man tror ofta att omvändelse skulle innebära människans egna försök att förbättra sitt liv och därigenom bli duglig inför Gud. Så är dock inte fallet, utan den innebär "botande" av sinnet eller sinnesändring som Gud åstadkommer i människan genom sitt ord. Därtill hör de två ovan beskrivna punkterna i omvändelsen: **1. Samvetets nöd**, då människan på grund av lagens ord i sitt hjärta förstår att hon verkligen har förtjänat Guds eviga förtappelsesdom. **2. Samvetets tröst**. Den åstadkoms av evangeliet, då det förkunnar att Kristus redan har förvärvat syndernas förlåtelse som gåva för alla människor. Därigenom frambringar evangeliet tron på syndernas förlåtelse och ger samvetet frid. Den tacksamma och villiga lydnaden för Guds ord och vilja uppkommer som en frukt av bättringen. Ibland hänvisar Bibeln med ordet bättring till endast dess första del, dvs. ånger och samvetsnöd, t ex Luk. 24:47.

214. Åstadkommer den Helige Ande omvändelsen ensam eller kan människan medverka i den?

Människan känner av naturen inte Kristus och Guds nåd därför att hon är under arvsyndens makt. Hon har inte någon vilja, längtan efter eller kraft att i sanning vända sig till Gud, och hon kan inte på minsta sätt medverka i omvändelsen. All ära och allt tack för vår frälsning tillkommer Gud som ensam åstadkommer omvändelsen i oss så att vi tror på Jesus.

Fastän människan i det timliga livets angelägenheter i någon mån har fri vilja, saknar den icke-troende helt och hållet fri vilja i andliga ting. En människa som vill tro på Jesus, tror även om hon ännu inte är medveten om sin tro.

1 Kor. 2:9f.: "Vi känner som Skriften säger, vad ögat inte har sett och örat inte hört och människohjärtat inte kunnat ana, vad Gud har berett åt dem som älskar honom. Ty för oss har Gud uppenbarat det genom sin Ande."

1 Kor. 2:14: "Den oandlige tar inte emot vad Guds Ande säger."

Ef. 2:1: "Ni var döda genom era överträdelser och synder."

Joh. 6:44: "Ingen kan komma till mig utan att Fadern som har sänt mig drar honom, och jag skall låta honom uppstå på den sista dagen."

Uppgift: Diskutera, om en otroende människa kan fatta ett s.k. beslut, och om det står i människans makt att välja Gud och det eviga livet.

215. Vilka välgärningar har den Helige Ande gjort dig förutom att leda dig till tro?

När den Helige Ande gett mig tron på Kristus, har han också förnyat mitt hjärta och gett mig ett nytt sinnelag och en ny vilja så att jag verkligen av hjärtat vill leva till Guds ära och älska honom.

Genom tron ger han fortsättningsvis kraft att segerrikt kämpa mot frestaren, världen och mitt eget syndiga kött. Han ger också iver och kraft till kristen vandring och goda gärningar. (Helgelse i ordets snävare betydelse.)

Ps. 51:12: "Skapa i mig, Gud, ett rent hjärta, och ge mig på nytt en frimodig ande."

1 Petr. 5:8f.: "Var nyktra och vaksamma. Er fiende djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter någon att sluka. Håll stand mot honom, orubbliga i tron. Kom ihåg att ni får utstå detsamma som alla era bröder här i världen."

1 Joh. 5:4: "Alla som är födda av Gud besegrar världen, och detta är den seger som har besegrat världen: vår tro."

Gal. 5:24: "De som tillhör Kristus Jesus har korsfäst sitt kött med alla dess lidelser och begär."

Rom. 6:22: "Nu däremot, när ni har blivit fria från synden men är slavar under Gud, blir frukten ni skördar helighet och till slut ett evigt liv."

Rom. 7:22: "Till min inre människa gläder jag mig över Guds lag."

Uppgift: Diskutera, hur människans vett och förnuft samt hennes vilja och känsloliv förändras när hon omvänder sig från otro till tro. Förändras människans grundläggande natur?

216. Vad är goda gärningar?

Alla ord och gärningar, som den som tror på Kristus tänker, talar och gör *enligt tio Guds bud* till Guds ära och nästans väl, är goda gärningar. Till dem hör bl.a. att i tro fullgöra den timliga livsuppgiften eller kallelsten, att ta emot sin levnadslott i tro, samt den kristnes andliga prästadöme. De är Gud behagliga och gillade av honom på grund av tron, ty genom tron får vi i Kristus rening från och förlåtelse för allt det onda som vår gamla människa befläcker våra gärningar med.

Ef. 2:10: "Vi är hans verk, skapade genom Kristus Jesus till att göra de goda gärningar som Gud från början bestämt oss till."

Kol. 3:23f.: "Vad ni gör skall ni göra helhjärtat, det gäller ju Herren och inte människor: tänk på att det är Herren som skall ge er belöningen, er del av arvet. Kristus är er Herre, och ni skall tjäna honom."

Ef. 6:5f.: "Ni slavar, lyd era jordiska herrar ärligt och uppriktigt och med respekt och fruktan så som ni lyder Kristus. Var inte inställsamma ögontjänare, utan var Kristi tjänare som helhjärtat gör Guds vilja. Tjäna villigt och glatt, det gäller ju Herren och inte människor. Ni vet att var och en som gör något gott får sin lön för det av Herren, vare sig han är slav eller fri."

Ps. 119:32: "Jag vill löpa dina buds väg, ty du tröstar mitt hjärta."

1 Kor. 10:31: "Om ni äter eller dricker eller vad ni än gör, så gör allt till Guds ära."

Gal. 5:13: "Tjäna varandra i kärlek."

1 Petr. 2:9: "Men ni är ett utvalt släkte, kungar och präster, ett heligt folk, Guds eget folk som skall förkunna hans storverk. Han har kallat er från mörkret till sitt underbara ljus."

217. Hur bevaras du i tron?

Jag får tryggt lita på, att den Helige Ande bevarar och skyddar mig till livets slut i den rätta tron genom evangeliet.

Fil. 1:6: "Jag är övertygad om att han som har börjat ett gott verk hos er också skall fullborda det till Kristi Jesus dag."

218. Varför kommer inte alla de som hör evangeliet till tro och blir frälsta?

Den Helige Ande vill verka tro i var och en som hör evangeliet, men ändå tror inte alla. De som ända till livets slut motsätter sig Guds ord och den Helige Ande, förorsakar själva sin förtappelse.

Hes. 33:11: "Men svara dem: Så sant jag lever, säger HERREN, Herren, jag har ingen lust till den ogudaktiges död, utan tvärtom till att den ogudaktige vänder om från sin väg och får leva."

Matt. 23:37: "Jerusalem, Jerusalem, du som dödar profeterna och stenar dem som blir sända till dig. Hur ofta har jag inte velat samla dina barn så som hönan samlar sina kycklingar under vingarna, men de ville inte."

Hos. 13:9: "Det har blivit ditt fördärv, o Israel, att du satte dig upp mot mig som var din hjälp."

2 Tess. 3:2: "Alla har ju inte tron."

Ps. 109:17: "Han älskade förbannelse, och den kom över honom, han hade inte behag till välsignelse, och den blev fjärran ifrån honom."

Hebr. 4:2: "Också vi har fått del av det glada budskapet alldeles som de en gång. För dem som då hörde det ordet var det till ingen nytta, eftersom de inte tog emot det i tro."

KYRKAN

Jag tror på – – – en helig, allmänlig kyrka, de heligas samfund

219. Vad är Kristi församling eller kyrkan?

Kristi församling eller kyrkan är skaran av alla de människor som av sitt hjärta i sanning förlitar sig på Jesus. Denna skara kallas också de heliga människornas samfund och den ena, heliga, allmänliga församlingen eller kristenheten. *De kristna eller de troende är kyrkan, och dess Huvud är Kristus.* Den är inte något som människorna har åstadkommit utan den är skapad av den Helige Ande och den har uppstått genom nådemedlens verkan.

Ef. 2:19–22: "Alltså är ni inte längre gäster och främlingar utan medborgare tillsammans med de heliga och tillhör Guds familj. Ni är uppbyggda på apostlarnas och profeternas grund, där hörnstenen är Kristus Jesus själv. Genom honom fogas hela byggnaden samman och växer upp till ett heligt tempel i Herren. I honom blir också ni uppbyggda till en Guds boning genom Anden."

Ef. 5:25f.: "Ni män, älska era hustrur så som Kristus har älskat kyrkan och utlämnat sig för den för att helga den genom reningsbadet i vatten och genom dopordet."

Rom. 8:9: "Ni däremot är inte kvar i er köttsliga natur, utan lever andligt, när nu Guds Ande bor i er. Men den som inte har Kristi Ande tillhör inte honom."

Kol. 1:18: "Han är huvudet för kroppen, för kyrkan, han som är begynnelsen, förstfödd från de döda till att överallt vara den främsta."

Uppgift: Läs Apg. 1–2: Uppkomsten av det nya förbundets församling.

Luther: "Ty ett barn på sju år vet numera, Gud vare lov, vad kyrkan är: hon är nämligen de heliga troende och 'fåren som hör sin herdes röst'." (Schmalkaldiska artiklarna.)

220. Hurdan är Kristi kyrka?

Kristi kyrka är osynlig, bestående, en, helig, kristen och allmännelig eller katolsk.

221. Vad betyder det att kyrkan är osynlig?

Vi människor kan här i världen inte se Kristi kyrkas väsen, då människan inte kan se till en annan människas hjärta och konstatera om den andra tror. På grund av att människoögat inte kan se den sanna kyrkan, säger vi i trosbekännelsen: Jag tror på en – – – kyrka.

2 Tim. 2:19: "Herren känner dem som är hans."

Luk. 17:20f.: "Tillfrågad av fariséerna om när Guds rike skulle komma svarade han: 'Guds rike kommer inte på ett sådant sätt att man kan se det med sina ögon'."

Uppgift: Läs 1 Kung. 19:14,18: profeten Elia och de 7000, och 2 Sam. 15:11: Några följde med Absalom "i god tro helt ovetande".

222. Vad betyder det att kyrkan är bestående?

Kristi kyrka är bestående därför att den Helige Ande alltjämt ända till världens slut församlar och skyddar skaran av de troende på jorden. Den existerar alltså här ända till världens slut.

Matt. 16:18: "Jag säger dig: Du är Petrus, och på denna klippa skall jag bygga min församling, och helvetets portar skall inte få makt över den."

Matt. 28:20: "Jag är med er alla dagar till tidens slut."

223. Vad betyder det att kyrkan är en?

Kyrkan är en därför att

1. Den treenige Guden är en.
2. Kyrkans enda grund är Kristus.

3. Dess medlemmar har samma tro, samma nådemedel och samma hopp.

4. Dess medlemmar lever i en och samma andliga kropp under samma Huvud, dvs. Kristus.

Ef. 4:4–6: "En enda kropp och en enda Ande, liksom ni en gång kallades till ett och samma hopp. En är Herren, en är tron, ett är dopet, en är Gud och allas Fader, han som står över allting, verkar genom allt och finns i allt."

Joh. 10:16: "Jag har också andra får, som inte hör till den här fällan. Också dem måste jag leda, och de skall lyssna till min röst, och det skall bli en hjord och en herde."

1 Kor. 3:11: "Ingen kan lägga en annan grund än den som redan finns, och den är Jesus Kristus."

Luther: "Jag *tror*, att det på jorden finns en liten hop eller församling av idel heliga under ett huvud, Kristus, kallad tillsammans genom den Helige Ande, i en tro, ett sinne och en kunskap, utrustad med mångahanda gåvor, dock endrättig i kärleken, utan partier och splittring."

224. Vad betyder det att kyrkan är helig?

Kristi kyrka är helig därför att

1. Kristus har helgat och renat den från synderna med sitt blod genom nådemedlen.

Hebr. 10:19,22: "Bröder, i kraft av Jesu blod kan vi nu frimodigt gå in i det allra heligaste – – –. Låt oss därför träda fram inför Gud med uppriktigt hjärta och i full trovisshet, med ett hjärta som renats och inte vet av någon synd och med en kropp som badats i klart vatten."

1 Kor. 1:2: "Till Guds församling i Korinth, till dem som helgats genom Kristus Jesus och kallats att vara heliga tillsammans med alla dem på varje plats som åkallar vår Herres Jesu Kristi namn, deras och vår Herre."

2. Den tjänar Gud med heliga och rättfärdiga gärningar.

1 Petr. 2:5: "Då blir också ni till levande stenar i ett andligt husbygge. Ni blir ett heligt prästerskap och kan frambära andliga offer som Gud vill ta emot tack vare Jesus Kristus."

225. Vad betyder det att kyrkan är kristen?

Kyrkan är kristen därför att dess enda grund är Kristus och det apostoliskt-profetiska Bibelns ord som han har gett den.

1 Kor. 3:11: "Ingen kan lägga en annan grund än den som redan finns, och den är Jesus Kristus."

Ef. 2:19f: "Alltså är ni inte längre gäster och främlingar utan äger alla samma medborgarskap som de heliga och har ert hem hos Gud. Ni har fogats in i den byggnad som har apostlarna och profeterna till grund och Kristus Jesus själv till hörnsten."

226. Vad betyder det att kyrkan är allmännelig eller katolsk?

Kristi kyrka är allmännelig eller katolsk därför att alla de som tror på Kristus under alla tider och överallt i världen hör till den.

Gal. 3:28: "Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus."

Kol. 1:5f: "Om detta hopp har ni tidigare hört sanningens ord, evangeliet, som har nått fram till er liksom det bär frukt och växer till i hela världen; så har det gjort hos er också ända sedan den dag då ni först hörde det och fick kunskap om Guds nåd sådan den verkliga är."

Upp. 7:9: "Sedan såg jag, och se: en stor skara som ingen kunde räkna, av alla folk och stammar och länder och språk. De stod inför tronen och Lammet klädda i vita kläder med palmkvistar i sina händer."

227. Vilka är Kristi kyrkas kännetecken?

Fastän Kristi kyrka till sitt väsen är osynlig för människor har den ändå sina tillförlitliga kännetecken på grund av vilka man kan finna den

och troget hålla sig till den. Dessa kännetecken är den rena undervisningen av Guds ord och de enligt Kristi instiftelse förvaltade sakramenten.

Jes. 55:10f.: "Ty liksom regnet och snön faller från himlen och inte vänder tillbaka dit igen, förrän det har vattnat jorden och gjort den fruktsam och bärande, så att den ger säd till att så och bröd till att äta, så skall det också vara med ordet som utgår ur min mun: det skall inte vända tillbaka till mig fåfängt, utan att ha verkat vad jag vill och utfört det som jag har sänt ut det till."

Joh. 8:31f.: "Om ni förblir i mitt ord, är ni verkligen mina lärjungar. Ni skall lära känna sanningen, och sanningen skall göra er fria."

Joh. 10:27f.: "Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig. Jag ger dem evigt liv, och de skall aldrig någonsin gå under, och ingen skall rycka dem ur min hand."

Luk. 8:11: "Vad liknelsen betyder är detta: Utsädet är Guds ord."

228. En hurdan inverkan har kyrkans kännetecken på dess liv?

Kyrkans existens och liv kan inte skiljas från dess kännetecken.

Där kyrkans kännetecken helt och hållet försvinner, upphör också kyrkan att existera.

Där det är tillåtet att så också annat än Guds rena ord får fienden arbeta fritt. De troende är i ständig fara på grund av en sådan kyrkas förkunnelse.

Där kyrkans kännetecken är rena får de troende den vård som den Gode Herden vill ge dem. Där har de också sitt rätta andliga hem.

Upp. 3:10f.: "Du har bevarat ordet om min uthållighet, och därför skall jag bevara dig från prövningens stund, som skall komma över hela världen för att pröva jordens invånare. Jag kommer snart. Håll fast det du har, så att ingen tar ifrån dig segerkransen."

Gal. 5:9: "Lite surdeg, och hela degen jäser."

Uppgift: Läs Apg. 15: Apostlamötet förkastade det krav med vilket några ville belasta hednakristna: "Om ni inte låter er omskäras – – – kan ni inte bli frälsta."

229. Vad är en lokalförsamling?

Lokalförsamlingen är en skara av troende och heliga som samlas på en viss ort kring ordet och sakramenten och lever av dem. Den kan vara uppblandad med gudlösa och hycklare kan finnas i den, men dessa hör egentligen inte till församlingen. Bibeln talar om lokalförsamlingar i pluralis och kallar dem Guds och Kristi församlingar. Därigenom visar Bibeln att lokalförsamlingar är gudomliga.

1 Kor. 16:19: "Församlingarna i Asien hälsar till er. Aquila och Prisca och församlingen som möts i deras hus hälsar hjärtligt till er, sina medkristna."

Rom. 16:16: "Alla Kristi församlingar hälsar er."

2 Kor. 1:1: "Till Guds församling i Korinth och till alla heliga runt om i Achaia."

Ef. 1:1: "Från Paulus, genom Guds vilja Kristi Jesu apostel, till de heliga som bor i Efesos och som lever i tron på Kristus Jesus."

Uppgift: Läs Matt. 22:1–12: bröllopsgästen utan bröllopskläderna och Matt. 13:47f.: liknelsen om en not.

230. Vad är kyrkosamfund?

Kyrkosamfund är en sammanslutning av lokalförsamlingar där man samarbetar under en och samma bekännelse. Under den apostoliska tiden fanns inte något fast och organiserat kyrkosamfund mellan lokalförsamlingarna fastän de hade trosbroderliga relationer med varandra och samarbetade för att främja Guds rike. Den rätta bekännelsen, trosbroderliga relationer eller kyrkogemenskap i samma lära och samarbete är gudomliga ting, men kyrkosamfundet som organisation hör till den fria bestämmanderätten.

Uppgift: Läs Apg. 15: Församlingarna i Antiokia och i Jerusalem samarbetade i en lärofråga, och 2 Kor. 8:18–9:15: gemensam förkun-

nelse, gemensamt understöd och förböner för en annan församling. Allt detta var ett tecken på att församlingarna bekände ett och samma evangelium (9:13).

231. Hurdana skall lokalförsamlingarna och kyrkosamfunden vara?

Gud vill att de kristna lokalförsamlingarna och kyrkosamfunden äger, bekänner och undervisar den bibliska läran rent i alla trossatser och förvaltar de heliga sakramenten rätt i enlighet med Kristi befallning. Med andra ord vill Gud, att kyrkans kännetecken är rena i dem. (Den renlärliga synliga kyrkan.)

Matt. 28:20: "Lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut."

1 Kor. 1:10: "I vår Herres Jesu Kristi namn uppmanar jag er, bröder, att alla vara eniga i det ni säger och inte låta stridigheter förekomma bland er, utan vara fullkomligt enade i samma uppfattning och samma mening."

232. Hurdana synliga lokalförsamlingar och kyrkosamfund finns det ändå i den yttre kristenheten?

Det finns två slags av lokalförsamlingar, kyrkosamfund och kyrko-konkationer: **1.** De som lär och bekänner den rena läran (renlärliga kyrkor) och **2.** de som tillåter falsk lära och lär falskt (heterodoxa eller irrlärliga kyrkor).

Den renlärliga kyrkan var på sin tid de apostoliska församlingarna och de kyrkor vars lära blev ren i och med den lutherska reformationen. Under vår tid är renlärliga kyrkor de trogna lutherska församlingar och kyrkor i vilka undervisas i enlighet med de lutherska bekännelseskriterierna. Den heterodoxa kyrkan var på sin tid t ex arianerna. Nuförtiden är heterodoxa kyrkor t ex påvekyrkan, den grekisk-katolska kyrkan, de reformerta kyrkorna, vederdöparnas samfund och skenlutherska kyrkor. Heterodoxa kyrkokonkationer är t ex Lutherska Världsförbundet och Kyrkornas Världsråd.

Alla kyrkor som bekänner den treenige Guden och Kristus som den ende Frälsaren är kristna kyrkor. I dessa kyrkor finns det Guds barn, som kommer att bli saliga och ärva evigt liv. Vi kallar alla de kyrkor kristna i vilka det finns kvar så mycket evangelium att tron på Jesus kan födas, oavsett förekomsten av falsk lära i dem.

233. Hur skall den kristne förhålla sig till den renläriga kyrkan?

Den kristne skall troget hålla sig till den renläriga kyrkan.

För att vår tro skall styrkas skall vi flitigt ta del i dess gudstjänster och andra samlingar, lyssna på dess undervisning och bruka de heliga sakramenten.

Vi skall i den renläriga kyrkan troget förverkliga det andliga prästadömet samt efter måttet av våra tillgångar offra till Herren och på det sättet hjälpa till med att stöda församlingens verksamhet och sprida Guds rena ord.

Vi vill inte ta anstöt på grund av att den renläriga kyrkan är liten och måste vandra under korset.

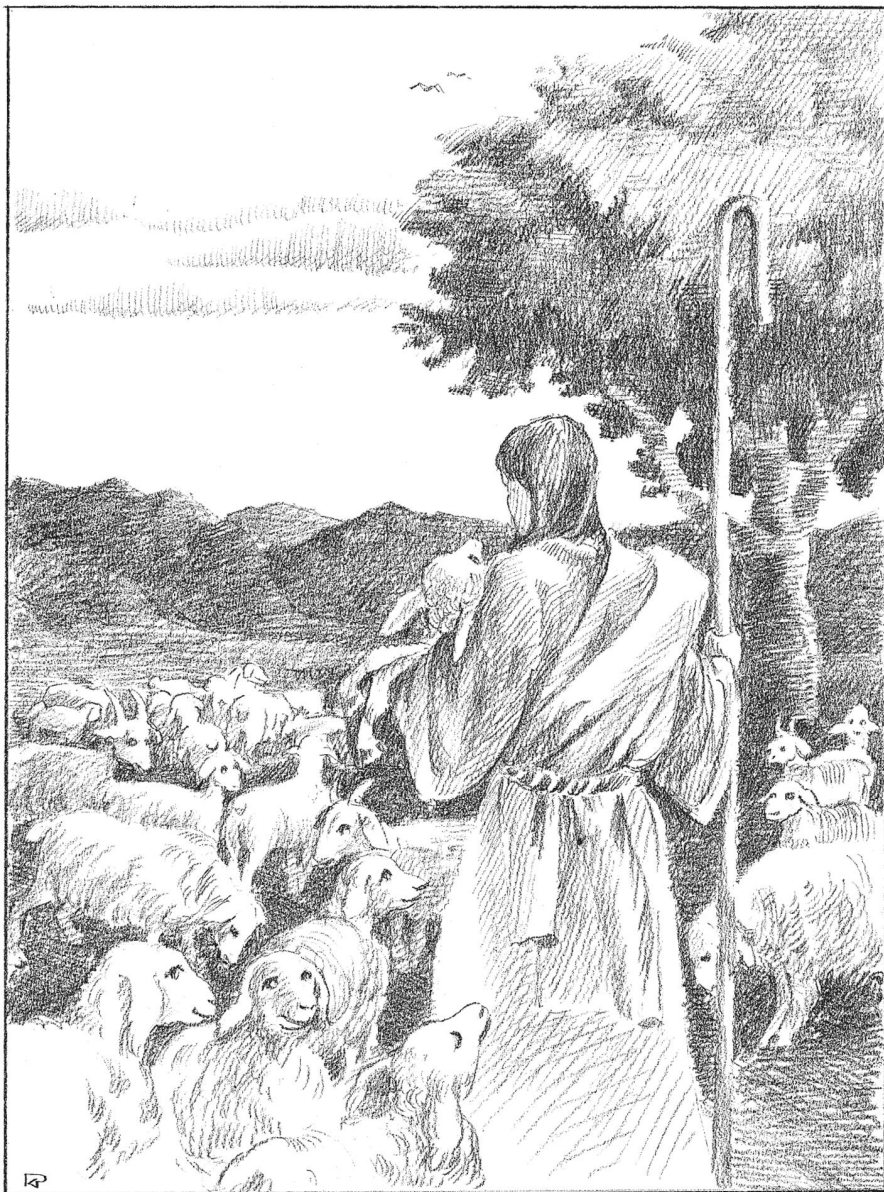
Vi skall tålmodigt bära varandras svagheter och visa varandra trosbroderlig kärlek.

Apg. 2:42: "De höll troget fast vid apostlarnas lära och gemenskapen, vid brödsbrytelsen och bönerna."

Joh. 10:27: "Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig."

Hebr. 10:25: "Låt oss inte överge våra egna sammankomster."

1 Petr. 2:9: "Men ni är ett utvalt släkte, kungar och präster, ett heligt folk som skall förkunna hans storverk. Han har kallat er från mörkret till sitt underbara ljus."

"Mina får lyssnar till min röst." Joh. 10:27.

Gal. 6:6,10: "Men den som får undervisning i ordet bör dela med sig av allt gott till dem som undervisar honom – – -. Så länge det finns tid, skall vi därför göra gott mot alla människor, framför allt mot våra trosfränder."

2 Kor. 9:7: "Var och en må ge efter som han har känt sig manad i sitt hjärta, inte med olust eller av tvång, ty Gud älskar en glad givare."

2 Tess. 3:1: "Så, bröder, be för oss att Herrens ord snabbt utbreder sig och blir ärat, liksom hos er."

Ef. 4:1–3: "Jag uppmanar er därför, jag som är en fånge i Herren, att leva värdigt den kallelse ni har fått. Var ödmjuka och milda på allt sätt. Visa tålmod och ha fördrag med varandra i kärlek. Var ivriga att bevara Andens enhet genom fridens band."

1 Tess. 5:14: "Tala de oordentliga till rätta, uppmuntra de modfällda, stöd de svaga, ha tålmod med alla."

Luk. 12:32: "Var inte rädd, du lilla hjord, er Fader har beslutat att ge er riket."

234. Hur skall den kristne förhålla sig till församlingar, kyrkosamfund och kyrkokoalitioner som varaktigt är irrlärliga?

Den kristne skall hålla sig utanför irrlärliga kyrkor. Om han redan hamnat i en sådan, skall han skilja sig från den och inträda i en renlärlig kyrka. En renlärlig kyrkas medlem deltar inte i en irrlärlig kyrkas verksamhet och går inte till nattvarden där.

1 Joh. 4:1: "Mina kära, sätt inte tro till alla andar utan pröva om de kommer från Gud, ty många falska profeter har gått ut i världen."

Matt. 7:15: "Akta er för de falska profeterna, som kommer till er förklädda till får men i sitt inre är rovlystna vargar."

Rom. 16:17: "Jag uppmanar er, bröder, att se upp med dem som vållar splittring och kan bli er till fall, i strid mot den lära som ni har fått undervisning i. Vänd er bort från dem."

2 Kor. 6:14–17: "Gå inte i par med de otroende. Vad har rättfärlighet med laglöshet att skaffa och vad har ljuset gemensamt med mörkret? Hur rimmar Kristus med Beliar, och vad förenar den troende med den otroende? Hur kan Guds tempel förlikas med avgudar? Vi är den levande

Gudens tempel, ty Gud har sagt: Jag skall bo och vandra mitt ibland dem och vara deras Gud, och de skall vara mitt folk. Därför säger Herren: Dra bort från dem och skilj er från dem. Rör inte vid det som är orent. Då skall jag ta emot er."

2 Joh. 10f.: "Om någon kommer till er utan denna lära, skall ni inte släppa in honom i ert hem och inte hälsa honom välkommen. Den som välkomnar honom gör sig till hans medbrottsling."

Uppgift: Diskutera, varför det ofta är så svårt att följa Guds ord i kyrkofrågan.

235. En hurdan väg måste Kristi kyrka vandra i denna tid?

Fastän alla troende är saliga genom tron och fastän de har Guds frid i hjärtat, lever de ändå under korset i denna tid. De får uppleva det samma som Frälsaren upplevde i förnedringens tillstånd. I denna tid är Kristi kyrka en kämpande kyrka.

Apg. 14:22: "Vi måste gå igenom många lidanden för att komma in i Guds rike."

Matt. 10:22: "Ni skall bli hatade av alla för mitt namns skull. Men den som håller ut till slutet skall bli frälst."

Luk. 9:23: "Om någon vill gå i mina spår, måste han förneka sig själv och varje dag ta sitt kors och följa mig."

Ef. 6:11: "Ta på er Guds rustning, så att ni kan hålla stand mot djävulens lömska angrepp."

236. Vad är Kristi kyrkas slutliga lott?

När alla de utvalda har kommit till Kristi församling, kommer Kristus till den yttersta domen och för sin församling till den eviga glädjen i himlen. Denna himmelska, förklarade församling kallar vi den triumferande kyrkan. Denna Guds ords sanning ger den kämpande församlingen en stor tröst under kors och förföljelser.

Matt. 5:10: "Saliga är de som förföljs för rättfärdighetens skull, dem tillhör himmelriket."

Upp. 19:7,9: "Låt oss vara glada och jubla och ge honom vår hyllning. Ty tiden har kommit för Lammets bröllop, och hans brud har gjort sig redo – – –. Och ängeln sade till mig: 'Skriv: Saliga de som är bjudna till

Lammets bröllopsmåltid.' Och han sade till mig: 'Detta är Guds sanna ord.'"

SYNDERNAS FÖRLÅTELSE OCH RÄTTFÄRDIGGÖRELSEN

Jag tror på syndernas förlåtelse

237. Varför bekänner jag: "Jag tror på syndernas förlåtelse"?

Jag bekänner tron på syndernas förlåtelse därför att jag är viss om, att jag inte med egna krafter och gärningar kan bestå inför Gud och bli rättfärdig utan jag får syndernas förlåtelse av nåd genom tron på Kristus. Syndernas förlåtelse är detsamma som rättfärdiggörelse.

238. Vad är rättfärdiggörelsen?

Jesus Kristus har redan försonat alla människors synder. Därigenom har han skaffat Guds förlåtelse för hela världen. Därför är Kristi uppväckande från de döda hela världens rättfärdiggörelse. Detta kallar vi den allmänna rättfärdiggörelsen.

2 Kor. 5:19: "Ty Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv. Han tillräknade inte människorna deras överträdelser, och han har anförtrott åt oss försoningens ord."

1 Joh. 2:2: "Han är det offer som sonade våra synder och inte bara våra utan hela världens."

Hebr. 1:3: "Han, som är utstrålningen av Guds härlighet och en avbild av hans väsen och som bär upp allt med kraften i sitt ord, har renat oss från synden och sitter på Majestätets högra sida i höjden."

Jer. 23:5f.: "Se, dagar skall komma, säger HERREN, då jag skall låta en rättfärdig avkomling uppstå åt David. Han skall regera som konung och ha framgång, och han skall skaffa rätt och rättfärdighet på jorden. I hans dagar skall Juda bli frälst och Israel bo i trygghet. Och detta skall vara det namn han skall få: HERREN vår rättfärdighet."

Rom. 3:23f.: "Alla har syndat och saknar härligheten från Gud, och de står som rättfärdiga utan att ha förtjänat det, av hans nåd, därför att Kristus Jesus har friköpt dem."

Rom. 4:25: "Vår Herre Jesus blev utlämnad för våra överträdelsers skull och uppväckt för vår rättfärdiggörelses skull."

Luther: "Ty han (Guds Son) har dött för hela världens synder. Men nu är det alldeles säkert, att också jag hör till världen. Således är det alldeles säkert att han har dött också för mina synder." (Den 19:e tesen på grund av Rom. 3:28 år 1535).

Denna förlåtelse förkunnar Gud för mig i evangeliets ord och i de löften som hör till sakramenten. Jag tar emot den genom tron allena, dvs. enbart av nåd, som en gåva utan en enda egen gärning eller förtjänst. Denna tro tillräknar Gud mig som rättfärdighet. Detta kallar vi rättfärdiggörelse genom tro.

Rom. 1:16: "Jag skäms inte för evangelium. Det är en Guds kraft som frälser var och en som tror, först juden och sedan greken."

Rom. 4:5: "Den som utan att bygga på gärningar tror på honom som förklarar den ogudaktige rättfärdig, honom räknas hans tro till rättfärdighet."

Rom. 4:16: "Därför heter det 'av tro', för att det skulle vara av nåd och löftet stå fast för alla hans avkomlingar, inte bara för dem som hör till lagens folk utan också för dem som har Abrahams tro, han som är allas vår fader."

Den lutherska bekännelsen: "Därför betyder ordet 'rättfärdiggöra' att förklara rättfärdig och frikänna från synderna och de eviga straffen för Kristi rättfärdighets skull, som 'tillräknas tron av Gud', Fil. 3:19." (Konkordieformeln, 3,17.)

239. Varför förlåter Gud dina synder eller gör dig rättfärdig?

Jag har inte någon god gärning eller förtjänst på grund av vilken Gud skulle förlåta mig, utan han förlåter dem av nåd allena, enbart för Kristi skull som gåva.

Jer. 31:3: "Ja, med evig kärlek har jag älskat dig, därför låter jag min nåd förbli över dig."

Ef. 2:8f.: "Ty av nåd är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det. Det beror inte på gärningar, ingen skall kunna berömma sig."

Joh. 14:6: Jesus svarade: "Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig."

Den lutherska bekännelsen: "Den rättfärdighet, som inför Gud av idel nåd tillräknas tron eller de troende, är Kristi lydnad, lidande och uppståndelse, då han för oss tillfyllestgjort lagen och betalat för vår synd." (Konkordieformeln 3,14.)

Obs: Inte heller de gärningar vi gör som frukter av tron ger oss någon förtjänst.

Luk. 17:10: "På samma sätt med er: när ni har gjort allt som åligger er, skall ni säga: Vi är odugliga tjänare, vi har bara gjort vad vi är skyldiga att göra."

240. Får var och en som tror på Kristus vara alldeles viss om att hans eller hennes synder är förlåtna?

Var och en som tror på Kristus får vara alldeles viss om att hans eller hennes synder är förlåtna inför Gud, på grund av att

1. Guds löften är fasta och säkra.

2 Kor. 1:20: "Ty alla Guds löften har i honom fått sitt ja. Därför får de också genom honom sitt amen, för att Gud skall bli ärad genom oss."

Hebr. 6:18: "I vilka han som Gud omöjligt kan ha ljugit."

Tit. 1:2: "Gud, som aldrig ljuger."

2 Tim. 1:12: "Därför måste jag utstå allt detta, men jag skäms inte, för jag vet vem jag tror på, och jag är viss om att det står i hans makt att bevara det som jag har fått mig anförtrott, ända fram till den dagen."

1 Tim. 1:15. "Detta är ett ord att lita på och värt att helt ta till sig, Kristus Jesus har ju kommit till världen för att frälsa syndare – och bland dem är jag den störste."

2. Gud har bekräftat det med ed.

Hes. 33:11: "Så sant jag lever, säger HERREN, Herren, jag har ingen lust till den ogudaktiges död, utan tvärtom till att den ogudaktige vänder om från sin väg och får leva."

3. Den Helige Ande har beseglat det i de troendes hjärtan med ordet och sakramenten.

2 Kor. 1:21f.: "Det är Gud som befäster både er och mig i tron på Kristus och som har smort oss; han har satt sitt sigill på oss och gett oss Anden som en borgen i våra hjärtan."

Rom. 4:11: "Omskärelsens tecken fick Abraham som bekräftelse på att han redan som oomskuren var rättfärdig genom sin tro. Så skulle han bli far till alla oomskurna som tror, så att dessa kunde räknas som rättfärdiga."

Således får vi vara säkra på att "varken död eller liv, varken änglar eller andemakter, varken något som finns eller något som kommer, varken krafter i höjden eller krafter i djupet skall kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Herre" (Rom. 8:38f).

241. Vad bekänner vi om rättfärdiggörelsen med hela den renläriga kyrkan?

Med hela den renläriga kyrkan bekänner vi om rättfärdiggörelsen inför Gud med Paulus ord: "Vi hävdar att människan förklaras rättfärdig genom tro, utan laggärningar." (Rom. 3:28)

Rom. 3:21f.: "Men nu har Gud uppenbarat en rättfärdighet som inte beror av lagen men som lagen och profeterna har vittnat om – en rättfärdighet från Gud genom tron på Jesus Kristus, för alla dem som tror."

242. Varför måste vi ovillkorligen hålla fast vid den rätta läran om rättfärdiggörelsen?

Läran om rättfärdiggörelsen är huvudpunkten i den kristna läran:

1. Utan den saknar allt annan betydelse.

Apg. 4:12: "Hos ingen annan finns frälsningen, och ingenstans bland människor under himlen finns något annat namn som kan frälsa oss."

2. Denna lära skiljer den kristna kyrkan från alla falska religioner.

Gal. 5:4: "Ni är utestängda från Kristus, ni som söker er rättfärdighet i lagen; ni har hamnat utanför nåden."

Alla falska religioner leder människan till att söka rättfärdighet inför Gud på grund av människans egna gärningar och förtjänster. Därför finns det så många falska religioner.

Luther säger: "Därför skiljer och avsondrar dessa trons artiklar oss kristna från alla andra människor på jorden. Ty vad som är utanför kristenheten, det må vara hedningar, turkar, judar eller falska kristna och hycklare, och också om de skulle tro och tillbedja blott en enda, sann Gud, så vet de likväl inte, hurdant hans sinnelag mot dem är, och kan av honom inte vänta kärlek eller något gott, varför de förblir under evig vrede och fördömelse. Ty de har inte Kristus till sin Herre och är inte av den Helige Ande upplysta eller benådade med några gåvor av honom." (Stora katekesen.)

3. Endast den rätta läran om rättfärdiggörelsen ger och bevarar hos fattiga syndare den rätta, bestående och orubbliga trösten i liv och död.

Matt. 9:2: "Var inte orolig, mitt barn, dina synder är förlåtna."

4. Endast denna lära ger Gud allena äran.

Ps. 115:1: "Inte åt oss, HERRE, inte åt oss, utan ditt namn ge äran, för din nåds och din sannings skull."

243. Hur blir du alltså rättfärdig inför Gud eller hur blir du frälst?

Jag blir inte rättfärdig inför Gud på grund av någon egen gärning, inte heller på grund av den i mitt innersta ingjutna rättfärdigheten, inte heller på grund av rättfärdighet som finns i mig. Jag blir rättfärdig av Guds nåd och barmhärtighet allena, endast på grund av Kristi förtjänst, som jag i tro har tillägnat mig. På detta förtröstar jag av hjärtat.

Med andra ord:

Jag får den rättfärdighet som gäller inför Gud och blir frälst på grund av vår Herres Jesu Kristi allra heligaste lydnad, lidande och död och inte på grund av någon annans gärningar. Denna fullkomliga uppfyllelse av lagen, detta fullkomliga lidande och offer av Kristus tillräknar Gud mig när jag tror på Kristus. Den rättfärdighet i vilken jag består inför Gud är inte min egen utan den är Kristi rättfärdighet.

Rom. 10:4: "Kristus är lagens slut, till rättfärdighet för var och en som tror."

Rom. 5:19: "Liksom en enda människas olydnad gjorde alla till syndare, så skall en endas lydnad göra alla rättfärdiga."

Jes. 64:6: "Vi blev allesammans lika orena människor, och all vår rättfärdighet var som en fläckad klädnad."

Jes. 53:5,11: "Ja, han var sargad för våra överträdelsers skull och slagen för våra missgärningars skull. Straffet var lagt på honom, för att vi skulle få frid, och genom hans sår blir vi helade. Genom sin kunskap skall han göra många rättfärdiga, han, den rättfärdige, min tjänare, genom att han bär deras missgärningar."

Uppgift: Läs Rom. 3-4. Obs: Jak. 2:17-26 talar inte om hur man blir rättfärdig inför Gud utan om hur rättfärdighetens frukter är synliga inför människor.

KROPPENS UPPSTÅNDELSE

Jag tror på – – – kroppens uppståndelse

244. Vad lär Bibeln om kroppens uppståndelse?

Bibeln lär att Gud uppväcker mig och alla döda människor på den sista dagen. Då levandegör han denna samma kropp i vilken vi har levt och dött.

Joh. 5:28f.: "Den stund kommer då alla som ligger i sina gravar skall höra hans röst och gå ut ur dem; de som har gjort det goda skall uppstå till livet, och de som har gjort det onda skall uppstå till domen."

245. Vilken skillnad kommer till synes i de dödas uppståndelse?

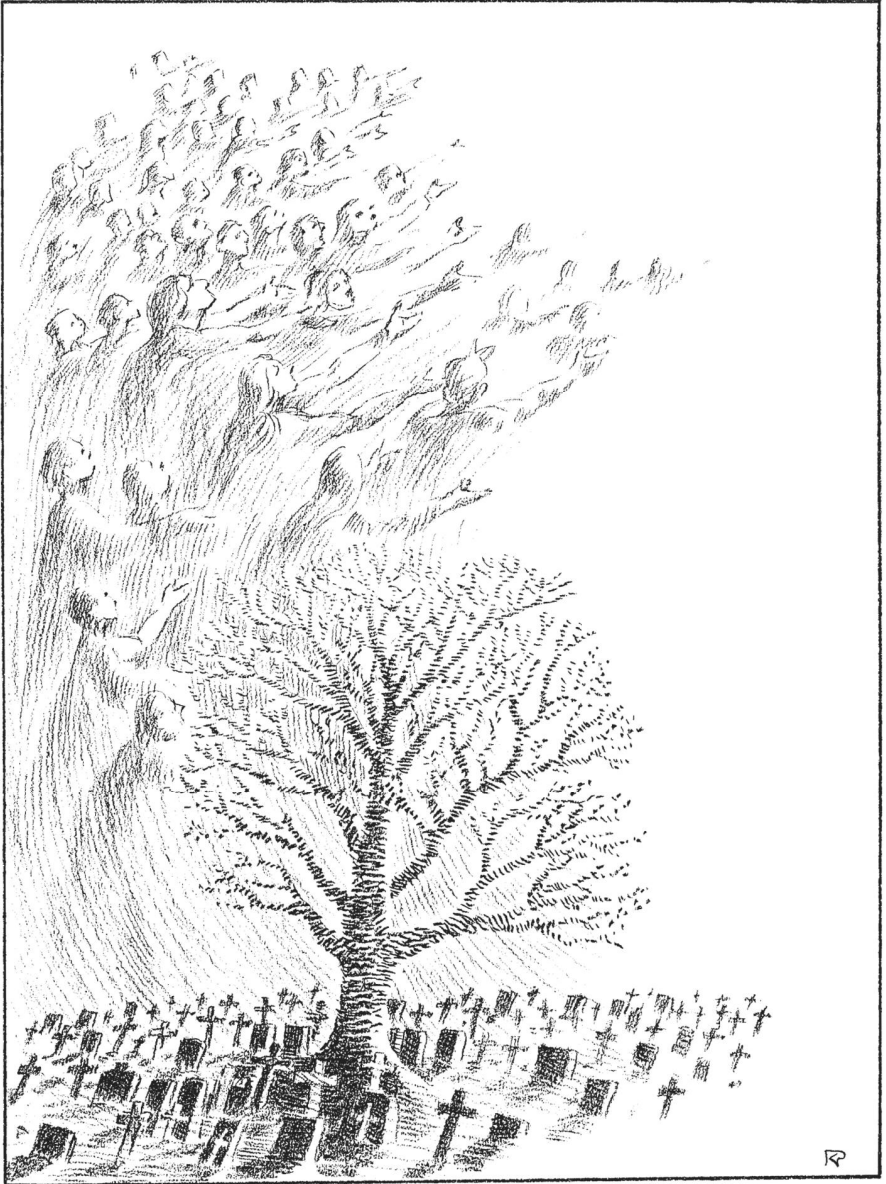
De som tror på Kristus uppstår i en förklarad kropp till evigt liv. De som inte tror uppstår till evig död och plåga. De måste lida av smälek och skam.

Fil. 3:21: "Han skall förvandla den kropp vi har i vår ringhet så att den blir lik den kropp han har i sin härlighet, ty han har kraft att lägga allt under sig."

Jes. 66:24: "Ty deras mask skall inte dö, och deras eld skall inte utsläckas, och de skall vara till avsky för allt kött."

246. I vilken ordning sker uppståndelsen?

På den sista dagen i samband med Kristi återkomst kommer den allmänna uppståndelsen, som gäller alla människor, att äga rum. Först uppväcks de som har dött i tro och sedan förhärligas de troende som lever på den sista dagen. Mellan de troendes och de icke-troendes uppståndelse finns inte någon lång tid och inte heller något tusenårigt rike.

"Då alla som ligger i sina gravar skall höra hans röst och gå ut ur dem."
Joh. 5:28.

Matt. 12:41: "Folk från Nineve skall uppstå vid domen tillsammans med detta släkte och bli dess dom. Ty de omvände sig vid Jonas förkunnelse, men här finns något som är förmer än Jona."

1 Kor. 15:51f.: "Se, jag säger er en hemlighet: Vi skall inte alla insomna, men vi skall alla förvandlas, i ett ny, på ett ögonblick, vid den sista basunens ljud. Ty basunen skall ljuda och de döda skall uppstå odödliga, och vi skall förvandlas. Klätts i odödlighet, då skall det ord förbordas som står skrivet: Döden är uppslukad och segern vunnen."

1 Tess. 4:16f.: "Ty när Herren själv stiger ner från himlen och hans befällning ljuder genom ärkeängelns röst och Guds basun, då skall de som är döda i Kristus uppstå först, och därefter skall vi som är kvar i livet föras bort bland molnen tillsammans med dem för att möta Herren i rymden. Och sedan skall vi alltid vara hos honom."

Hebr. 9:27: "Och liksom det är människans lott att en gång dö och sedan dömas."

Uppgift: Fundera på vilken av bibelverserna ovan som vederlägger läran om själavandring.

Obs. Tanken på ett tusenårigt rike (kiliasm) grundar sig på en bokstavlig tolkning av vissa profetior i Gamla testamentet och Uppenbarelseboken. Gamla testamentet beskriver den messianska tiden, Kristi rike och dess utbredning som ett härligt fredsrike med hjälp av skildringar från det timliga livet. Nya testamentet visar att detta har förverkligats i Kristus Jesus och i hans nådarike och vederlägger den bokstavliga tolkningen av dessa profetior genom orden: "Guds rike kommer inte så att man kan se det med ögonen" (Luk. 17:20). Jämför t ex Jes. 9:1–6 och kapitel 11, där den lyckliga fredstiden och återstoden av Israel anknys till Kristi födelse och den därpå följande förkunnelsen av evangelium. Uppenbarelsebokens profetior är bildliga och de måste förklaras med tydliga ställen i Bibeln. Den kristna kyrkans bekännelser känner inte till läran om ett tusenårigt rike. De undervisar i enlighet med Bibeln att Kristus kommer endast en gång på synligt sätt och han då håller den yttersta domen. Lilla katekesen: "Han (den Helige Ande) skall på den sista dagen uppväcka mig och alla döda."

247. Hur kan du förstå kroppens uppståndelse?

Kroppens uppståndelse är en så stor sak, att jag inte kan förstå den med mitt förnuft. Ändå tror jag den barnsligt därför att Gud har uppenbarat den i sitt ord och då den inte grundar sig på människors möjligheter utan på Guds kraft.

Gud skapade allt ur intet. För honom är ingenting omöjligt. Han kan med sitt ord allena uppväcka och kalla till sig alla döda.

Matt. 22:29: (Jesus sade till fariséerna som inte trodde på kroppens uppståndelse:) "Ni tänker fel, därför att ni varken kan Skriften eller vet något om Guds makt."

Matt. 11:25: "Vid den tiden sade Jesus: 'Jag prisar dig, Fader, himlens och jordens Herre, för att du har dolt detta för de lärda och kloka och uppenbarat det för dem som är som barn.'"

Rom. 4:17: "Abraham trodde på Gud, som ger de döda liv och talar om det som ännu inte finns som om det redan fanns."

Rom. 4:21: "Och var förvissad om att det Gud har lovat kan han också infria."

Uppgift: Läs Matt. 22:23–33: Jesus och sadducéerna samt 1 Kor. 15: aposteln Paulus undervisar om kroppens uppståndelse.

EVIGT LIV

Jag tror på – – ett evigt liv

248. På vilken grund tror du att det finns ett evigt liv?

Jag tror att det finns ett evigt liv därför att Bibeln vittnar om det.

Matt. 25:46: "Dessa skall gå bort till evigt straff men de rättfärdiga till evigt liv."

Joh. 10:28: "Jag ger dem evigt liv, och de skall aldrig någonsin gå under, och de följer mig."

Joh. 3:16: "Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att den som tror på honom inte skall gå förlorad utan ha evigt liv."

Hebr. 13:14: "Ty här på jorden har vi ingen stad som består, men vi söker den stad som skall komma."

249. Hurdant är det eviga livet?

Det eviga livet är uteslutande härlig salighet, frid, rättfärdighet, fröjd och klarhet. Då får vi skåda Guds Lamm ansikte mot ansikte, fria från synden och dess förbannelse. Det eviga livet är andligt. Då vår kropp är förklarad, har den inte några timliga behov. I himlen äter man inte någon jordisk föda och där finns inga äktenskap, utan vi är som änglarna.

Upp. 21:4: "Han skall torka alla tårar från deras ögon. Döden skall inte finnas mer, och ingen sorg och ingen klagan och ingen smärta skall finnas mer. Ty det som en gång var är borta."

Ps. 17:15: "Men jag skall skåda ditt ansikte i rättfärdighet. När jag vaknar, vill jag mätta mig av din åsyn."

Ps. 16:11: "Du skall kungöra mig livets väg, inför ditt ansikte är glädje till fyllest, ljumlighet i din högra hand evinnerligen."

Rom. 8:18: "Jag menar att våra lidanden i denna tid ingenting betyder mot den härlighet som skall uppenbaras och bli vår."

Rom. 14:17: "Ty Guds rike är inte mat och dryck utan rättfärdighet och frid och glädje i den Helige Ande."

Upp. 22:3f.: "Och ingen förbannelse ska finnas mer. Guds och Lammets tron skall stå i staden, och hans tjänare skall tjäna honom. De skall se hans ansikte, och de skall bära hans namn på sin panna."

Mark. 12:25: "När de har uppstått gifter de sig inte och blir inte bortgifta utan är som änglarna i himlen."

250. Vem ärver det eviga livet?

Var och en som tror på Kristus ärver det eviga livet. Vi har det redan nu genom tron, men det förverkligas fullständigt först i himlen. De som har dött i otro kommer inte till det eviga livet utan de måste gå till evig förtappelse.

Joh. 3:36: "Den som tror på Sonen har evigt liv. Den som inte lyder Sonen skall inte se livet, utan Guds vrede blir kvar över honom."

1 Joh. 3:2: "Mina kära, nu är vi Guds barn, men det har ännu inte blivit uppenbart vad vi kommer att bli. Vi vet dock att när han uppenbarar sig, kommer vi att bli lika honom, ty då får vi se honom sådan han är."

Mark. 16:16: "Den som tror och är döpt, skall frälsas, men den som inte tror skall bli dömd."

251. Vad händer med den troende i den timliga döden?

I döden blir också den troendes kropp jord, dvs. den erfar förgängligheten, men den Helige Ande för den troendes själ till frid hos Kristus.

Luk. 23:43: "Jesus svarade: 'Sannerligen, redan idag skall du vara med mig i paradiset'."

Luk. 16:22: "Så dog tiggaren och fördes av änglarna till platsen vid Abrahams sida."

Fil. 1:23–25: "Jag slits åt båda hållen: jag längtar efter att bryta upp och vara hos Kristus, det vore ju det allra bästa. Men för er skull är det vik-

tigaste att jag lever kvar här, det är jag övertygad om, och jag vet att jag kommer att bli kvar och stanna hos er alla för att hjälpa er till framsteg och glädje i tron."

Kol. 3:3f.: "Ni har ju dött, och ni lever ett osynligt liv tillsammans med Kristus hos Gud. Men när Kristus träder fram, han som är ert liv, så skall också ni träda fram i härlighet tillsammans med honom."

252. Vad sker med den troendes kropp och själ på den sista dagen?

Den Helige Ande uppväcker de döda på den sista dagen. Då får också den troendes kropp tillsammans med själen leva hos Kristus i evig glädje och klarhet.

Fil. 3:21: "Han skall förvandla den kropp vi har i vår ringhet så att den blir lik den kropp han har i sin härlighet, ty han har kraft att lägga allt under sig."

253. Är du viss om att också du kommer till himlen?

Gud har redan i denna tid kallat mig genom evangelium, upplyst och helgat mig samt bevarat mig i den rätta tron. Jag är också viss om, att han redan av evighet har utvalt mig till den eviga saligheten och att ingen kan rycka mig ur hans hand.

Det finns endast ett Guds eviga nådeval, det finns inte något vrede-sval. Gud har inte av evighet beslutat att någon måste gå till helvetet, utan de icke-troende måste själva bära skulden för att de går dit.

Ef. 1:3–6: "Välsignad är vår Herres Jesu Kristi Gud och Fader. Han har välsignat oss med all den andliga välsignelse som genom Kristus finns i himlen, liksom han före världens skapelse har utvalt oss i honom till att stå heliga och fläckfria inför sig i kärlek. Han har förutbestämt oss till att få söners rätt genom Jesus Kristus och förenas med honom – det var

hans viljas beslut – till pris och ära för den nåd som han har skänkt oss med sin älskade son."

Joh. 10:27f.: "Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig. Jag ger dem evigt liv, och de skall aldrig någonsin gå under, och ingen skall rycka dem ur min hand."

1 Tess. 5:9: "Gud har inte bestämt oss till att bli offer för vreden utan till att vinna frälsning genom vår Herre Jesus Kristus."

1 Tim. 2:4: "Gud som vill att alla människor skall frälsas och komma till insikt om sanningen."

Uppgift: Läs Rom. 8:28–30: Guds eviga nådeval.

254. Varför avslutar du också den tredje trosartikeln med orden: "Det är visst och sant"?

Jag avslutar också den tredje trosartikeln med orden: "Det är visst och sant" därför, att jag på min väg till den eviga saligheten fast litar på att den Helige Ande i mig och i hela sin församling fullbordar det som jag bekänner i denna trosartikel.

TREDJE KAPITLET

HERRENS BÖN

OM BÖN I ALLMÄNHET

255. Vad är bönen?

Rätt bön är det på Kristus troende hjärtats tal till Gud.

Bönen är en gudstjänst, i vilken vi till hjälp åkallar den sanne och levande Guden i rätt tro genom vår förmedlare Jesus Kristus, för att få det som vi själva och våra medmänniskor behöver. I bönen lovsjunger vi också honom och tackar för det han gett oss.

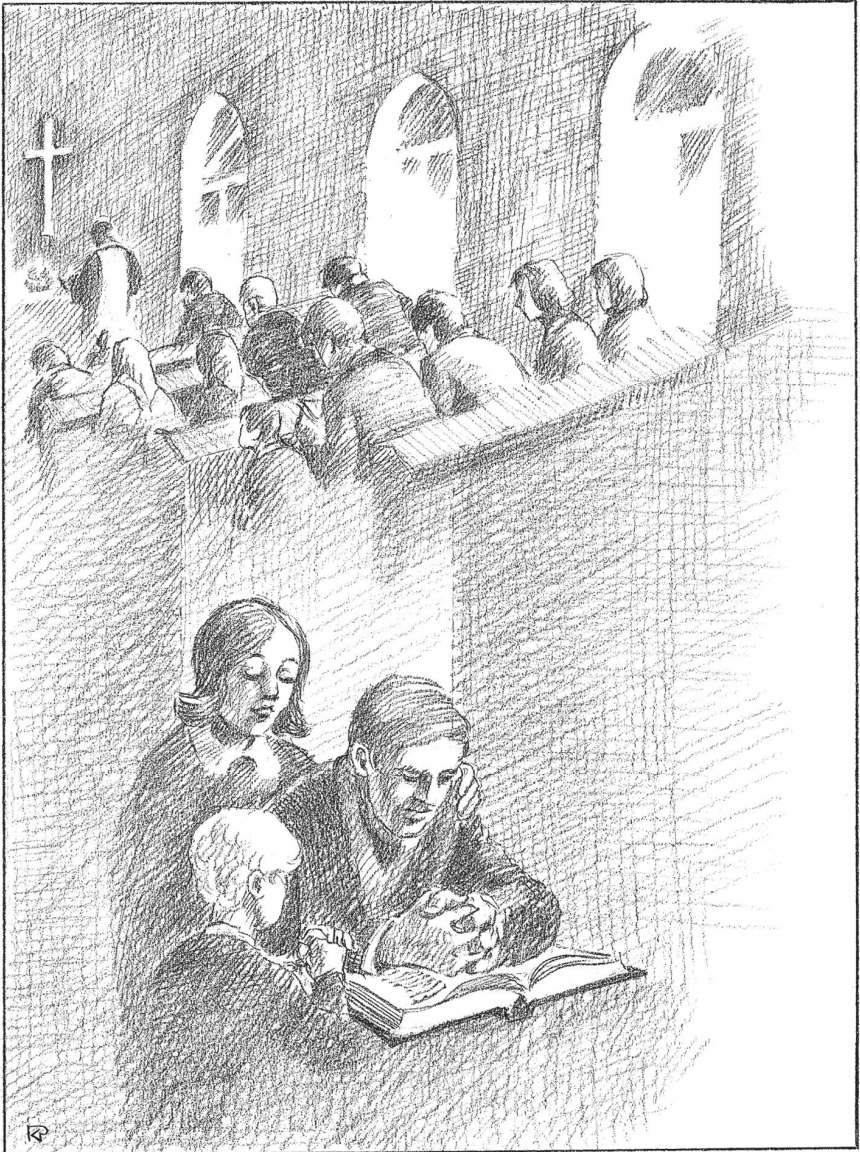
Bönen grundar sig på Guds bud och Guds ords löften samt på hans barmhärtighet, men inte på vår förtjänst.

Bönen är en följd av tron och den hör till de goda gärningarnas område. Den är inte ett nådemedel. Den rätta bönen upplivar de kristna, då de i bönen drar sig till minnes Guds ord och brukar det. Ordet är ett nådemedel genom vilket Gud talar till oss.

Ps. 19:15: "Låt min muns tal behaga dig och mitt hjärtas tankar, HERRE, min klippa och min förlossare."

Ps. 145:18: "Herren är nära alla dem som åkallar honom uppriktigt."

Jes. 65:24: "Det skall ske, att innan de ropar, skall jag svara, och medan de ännu talar, skall jag höra."

"Sanna tillbedjare skall tillbe Fadern i Ande och i sanning." Joh. 4:23.

Dan. 9:18: "Ty det är inte på grund av vår rättfärdighet utan på grund av din stora barmhärtighet som vi kommer inför dig med våra böner."

Matt. 7:7: "Be, så skall ni få. Sök, så skall ni finna. Bulta, så skall dörren öppnas."

Matt. 18:19: "Vidare säger jag er: allt vad två av er kommer överens om att be om här på jorden, det skall de få av min himmelske Fader."

Jak. 4:2: "Ni vill ha, men får ingenting. Ni dödar av avund, men uppnår ingenting. Ni kämpar och strider. Ni har ingenting, därför att ni inte ber."

Ps. 50:15: "Åkalla mig i nöden, så vill jag hjälpa dig, och du skall prisa mig."

Ps. 103:2f: "Lova HERREN, min själ, och glöm inte vad gott han har gjort, han som förlåter dig alla dina missgärningar och helar alla dina brister."

256. Vad uppmanar oss att be?

Vi uppmanas att be av

1. Guds bud.
2. Guds löfte om att han hör våra böner och uppfyller det som vi ber om.
3. Vår egen och vår nästas nöd.
4. Det att Gud tillkommer ära och pris.

Uppgift: Sök efter bibelställen som hör till detta bland bibelställena i föregående fråga.

257. Vem får vi be till?

Vi får be endast till den sanne Guden, Fadern, Sonen och den Helige Ande, ty det finns inte någon annan Gud. Honom allena tillhör all ära och endast han hör och kan hjälpa oss. Därför är också gemensamma

böner med sådana som ber till änglar, människor eller andra avgudar en styggelse inför Gud.

Matt. 4:10: "Herren, din Gud, skall du tillbe, och endast honom skall du dyrka."

Ps. 65:3: "Du som hör bön, till dig kommer allt kött."

Ordspr. 28:9: "Om någon vänder bort sitt öra och inte vill höra lagen, så är till och med hans bön en styggelse."

1 Tim. 1:17: "Evighetens konung, oförgänglig, osynlig, den ende Guden – hans är äran och härligheten i evigheters evighet, amen."

Jes. 63:16: "Du är ju dock vår Fader. Ty Abraham vet inte av oss, och Israel känner oss inte. Men du, HERRE, är vår Fader; 'vår förlossare av evighet', det är ditt namn."

Upp. 22:8f.: "Jag, Johannes, är den som har hört och sett detta. Och när jag hade hört och sett det, föll jag ner för att tillbe ängeln som hade visat det för mig. Men han sade till mig: 'Nej, inte så. Jag är Guds tjänare liksom du och dina bröder profeterna och alla de som tar vara på orden i denna bok. Gud skall du tillbe.'"

258. Vad får och skall vi be om?

Vi får och vi skall också be om allt som är till Guds ära och till vårt eget och vår nästas verkliga bästa.

När vi ber om timliga saker, t ex hälsa och bättre förhållanden, måste vi till våra böner foga villkoret: "om det är Din vilja". Gud allena vet vad som är till hans ära och till vårt bästa.

Andliga ting som är nödvändiga för vår salighet, t ex syndernas förlåtelse, att vi bevaras i tron och att våra medmänniskor blir frälsta skall vi be om utan några villkor, för vi vet av Guds ord, att Gud vill ge oss dem och att de är till Guds ära och till vårt bästa.

Fil. 4:6: "Gör er inga bekymmer, utan när ni åkallar och ber, tacka då Gud och låt honom få veta alla era önsknigar."

Luk. 11:13: "Om nu redan ni, som är onda, förstår att ge era barn goda gåvor, skall då inte Fadern i himlen ge Helig Ande åt dem som ber honom?"

Jak. 1:5: "Om någon av er brister i vishet skall han be till Gud, som ger åt alla utan förbehåll eller förebråelser, och han skall få vad han ber om."

Matt. 8:2: "Då kom en spetälsk fram och föll ner för honom och sade: 'Herre, vill du, så kan du göra mig ren!.'"

259. Vad skall vi vädja till när vi ber?

Vi skall be till Gud i Jesu namn. Vi bör med andra ord fast lita på, att Gud är oss nådig för Kristi skull och att han hör våra böner.

Joh. 16:23: "Amen, amen säger jag er: Vad helst ni ber Fadern om i mitt namn skall han ge er."

260. För vem skall vi be?

Vi skall be för oss själva och alla människor, i synnerhet för Guds församling, missionen, evangeliets förkunnare och överheten samt för våra fiender.

1 Tim. 2:1f.: "Först och främst uppmanar jag till bön och åkallan, till förbön och tacksägelse för alla människor, för kungar och alla som har makt, så att vi kan leva ett lugnt och stilla liv, på allt sätt fromt och värdigt."

Kol. 4:2f.: "Var uthålliga i bönen, vaka och be under tacksägelse. Be då också för oss att Gud öppnar en dörr för ordet, så att jag kan predika hemligheten med Kristus."

Matt. 5:44: "Men jag säger er: älska era fiender och be för dem som förföljer er."

För de avlidna bör vi inte be, för nådatiden är slut i och med att människan dör. Därefter kan man inte inverka på den avlidnes tillstånd. Vi har inte heller något Guds bud om att be för de avlidna.

Hebr. 9:27: "Liksom det är människans lott att en gång dö och sedan dömas."

2 Kor. 5:10: "Ty alla skall vi stå inför Kristi domstol, sådana vi är, och där skall var och en få igen för vad han har gjort under sitt jordiska liv, gott som ont."

Luther: "Man bör bevara begravningsritualerna och gråta tillsammans med dem som har förlorat sin kära vän och visa dem medlidande. *Inte så, att vi borde be för de avlidna.*" (Förklaring till 1 Moseboken, 1 Mos. 35:20, skrivet på 1540-talet).

Uppgift: Bekanta dig med exempel som beskriver bedjande människor: Luk. 18:13: Publikanen bad för sig själv; 1 Mos. 18:23–32: Abraham bad för Sodom; Job 42:10: Job bad för sina vänner; Dan. 6:5–13 och 9:3–20: Daniel bad för Guds folk; Matt. 15:22–28: Den kananeiska kvinnan bad för sin dotter; Luk. 23:34: Jesus bad för sina fiender; Apg. 7:60: Stefanus bad för dem som stenade honom.

261. Hör Gud varje bön?

Gud hör varje bön, men han svarar på sitt sätt och på sin tid, för han ger oss i varje enskilt fall det som är till vårt verkliga bästa.

2 Kor. 12:7–9: "För de väldiga uppenbarelsernas skull, för att jag inte skall bli högfärdig, har jag fått en tagg som sticker mig, en ängel från Satan som misshandlar mig så att jag inte blir högfärdig. Tre gånger har jag bett Herren att den skall lämna mig ifred. Men han svarade: 'Min nåd är allt du behöver.' Ja, i svagheten blir kraften störst. Därför vill jag helst skryta med min svaghet, så att Kristi kraft kan omsluta mig."

Joh. 2:4: "Jesus svarade: 'Låt mig vara, kvinna. Min stund har inte kommit än'."

Jes. 54:7: "Ett litet ögonblick övergav jag dig, men i stor barmhärtighet vill jag åter församla dig."

262. Hurdana böner har Gud inte lovat att höra?

Gud har inte lovat höra sådana böner, som

1. Man ber i otro.

Jak. 1:6f.: "Men han skall be i tro, utan att tvivla. Den som tvivlar liknar en våg på havet som drivs och jagas av vinden. En sådan människa, tvehågsen och vacklande i allt hon gör, skall inte vänta sig något av Herren."

2. Är själviska och mot Guds vilja.

Jak. 4:3: "Om någon av er brister i vishet skall han be till Gud, som ger åt alla utan förbehåll eller förebråelse, och han skall få vad han ber om."

Uppgift: Läs Matt. 20:20–23: Den själviska bönen av modern till Sebedeus söner.

3. Önskar nästan det onda.

Rom. 12:14: "Välsigna dem som förföljer er, välsigna dem och förbanna dem inte."

4. Bestämmer för Gud när och hur Gud bör hjälpa. Obs: I den rätta bönen befaller människan inte Gud, utan den är *den förbarmade syndarens* och det lydiga barnets ödmjuka och tacksamma begäran.

263. Varför kan det kännas som om Gud inte hört de kristnas böner?

Ofta när vi känner ångest märker vi inte den hjälp som Gud redan har gett oss. När Gud inte alltid ger oss en sådan hjälp som befriar oss från våra bekymmer, har han därtill sina goda faderliga orsaker, fast vi inte kan förstå dem. Han uppfostrar oss till att också under betryck lita på honom som vår barmhärtige himmelske Fader och på löftena i Guds ord.

Mark. 11:24: "Därför säger jag er: tro att ni skall få allt det som ni ber om i er bön, då blir det så."

Ps. 42:10,12. "Jag vill säga till Gud, min klippa: 'Varför har du glömt mig, varför måste jag gå sörjande, trängd av fiender?' Hoppas på Gud, ty jag skall åter få tacka honom, min frälsning och min Gud."

Uppgift: Läs Matt. 15:22–28: Den kananeiska kvinnan.

264. Var och när får vi be?

Vi får och skall be överallt, särskilt då vi är ensamma, i husandakten och vid församlingens möten. Vi skall alltid be, särskilt då vi har svårigheter och inför viktiga beslut.

1 Tim. 2:8: "Jag vill nu att männen på varje ort skall be med heliga, uplyfta händer, utan vrede och diskuterande."

Matt. 6:6: "Nej, när du ber, gå då in i din kammare, stäng dörren och be sedan till din Fader som är i det fördolda. Då skall din Fader, som ser i det fördolda, belöna dig."

Ps. 26:12: "I församlingarna skall jag lova HERREN."

1 Tess. 5:17: "Be ständigt."

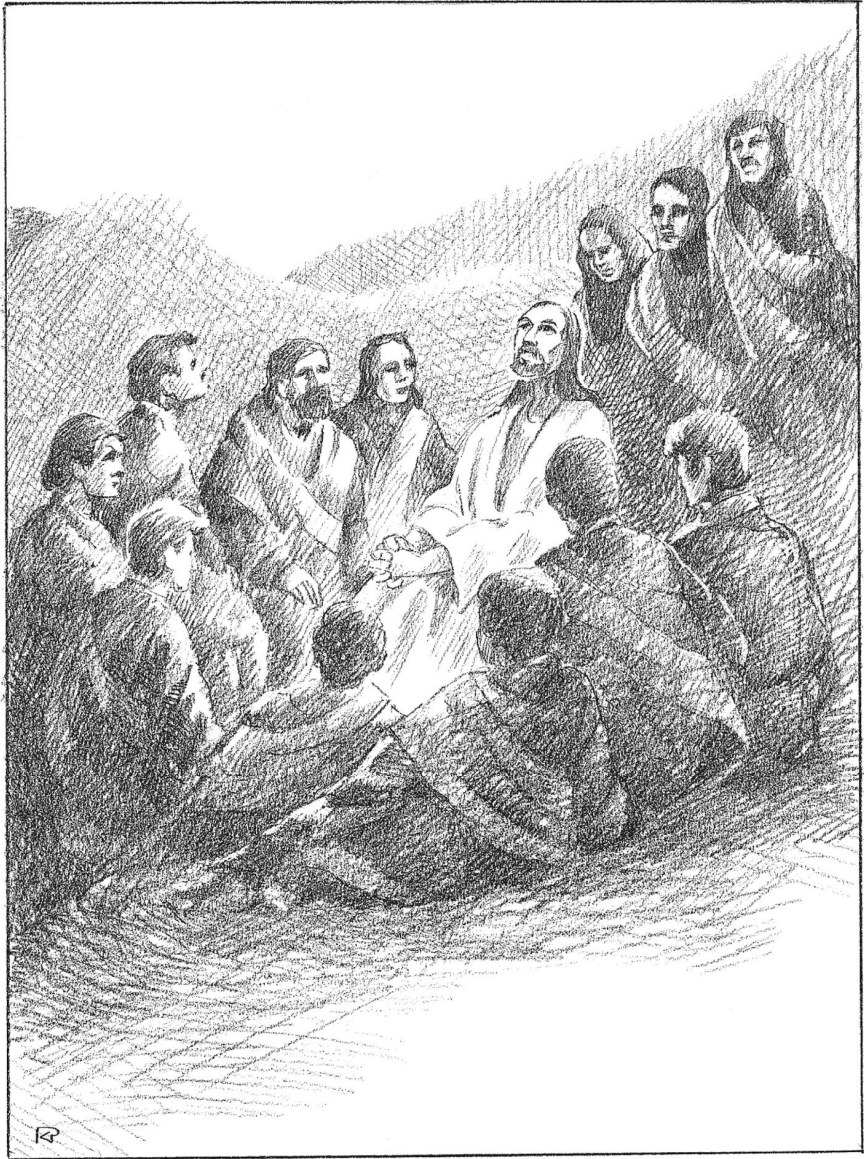
Ps. 50:15: "Åkalla mig i nöden, så vill jag hjälpa dig, och du skall prisa mig."

Lämpliga tider att be hemma är morgon och kväll, före måltiden och efter den.

265. Vilket löfte i Guds ord tröstar oss, när vi känner att vi är dåliga bedjare?

När vi inte kan lägga fram vår begäran för Gud, får vi tröst därav, att Gud vet allt och att den Helige Ande själv ber för oss.

Rom. 8:26f.: "På samma sätt är det när Anden stöder oss i vår svaghet. Vi vet ju inte hur vår bön egentligen bör vara, men Anden vädjar för oss med rop utan ord, och han som utforskar våra hjärtan vet vad Anden menar, eftersom Anden vädjar för de heliga så som Gud vill."

"Så skall ni be." Matt. 6:9.

HERRENS BÖN
ELLER
FADER VÅR

Fader vår, som är i himmelen. Helgat varde ditt namn. Tillkomme ditt rike. Ske din vilja såsom i himmelen så ock på jorden. Vårt dagliga bröd giv oss i dag. Och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro. Och inled oss icke i frestelse. Utan fräls oss ifrån ondo. Ty riket är ditt och makten och härligheten i evighet. Amen.

266. Vilken är den allra bästa bönen?

Den allra bästa bönen är Herrens bön eller Fader vår, som vår Herre Kristus själv har lärt oss. Den innehåller allt det Gud, vår nådige Fader, lovat ge oss.

Uppgift: Läs Matt. 6:9–13: Jesus lär sina lärjungar att be.

Luther: "Därför är det inte möjligt att på jorden finna en ädlare bön än det dagliga Fader vår, emedan denna bön innesluter ett så skönt vittnesbörd om att Gud av hjärtat gärna hör oss, något som vi inte borde vilja utbyta mot all världens gods." (Stora katekesen.)

Herrens bön kan indelas i tre delar: tilltalsorden, de sju bönepunkterna och slutorden.

Tilltalsorden

Fader vår, som är i himmelen. Vad betyder det? Gud vill härmed uppmuntra oss att tro, att han är vår rätte Fader och att vi är hans rätta barn, för att vi skall be till honom frimodigt och med full tillförsikt som goda barn inför sin käre fader.

267. Varför lär Jesus oss att kalla Gud "Fader"?

Ordet "Fader" uppmuntrar oss att be tryggt utan fruktan och tvivel.

Rom. 8:15: "Ni har inte fått en ande som gör er till slavar så att ni måste leva i fruktan igen; ni har fått en Ande som ger söners rätt så att vi kan ropa: 'Abba! Fader!' "

268. Vad lär Jesus oss med ordet "vår"?

Genom ordet "vår" lär Jesus oss, att alla vi som tror på honom är Guds barn och att vi ber till honom tillsammans och stöder varandra.

Gal. 3:26: "Alla är ni nämligen genom tron Guds söner, i Kristus Jesus."

269. Vad påminner Jesus oss om genom orden "som är i himlen"?

Genom orden "som är i himlen" påminner Jesus oss om att vår himmelske Fader är Herre över allting, "som förmår mer, mångfaldigt mer, än allt vi ber om och förstår". (Ef. 3:20)

DE SJU BÖNERNA

Första bönen

Helgat varde ditt namn. Vad betyder det? Guds namn är heligt i sig självt, men vi ber i denna bön, att det skall hållas heligt också bland oss. Hur sker det? När Guds ord läses rent och klart, och när vi som Guds barn lever heligt efter det. Hjälp oss därmed, käre himmelske Fader! Men den, som lär eller lever annorlunda, än Guds ord lär, han vanäras Guds namn ibland oss. Bevara oss därifrån, himmelske Fader.

270. Vad ber vi om i första bönen?

Därför att Guds namn är vår största skatt, ber vi för det första om Guds hjälp till att hans namn skulle hållas heligt.

271. Hur helgas Guds namn?

Guds namn helgas, när:

1. Guds ord undervisas klart och rent (ren lära).

Joh. 7:17: "Om någon vill göra Hans vilja, skall han förstå om min lära är från Gud eller om jag talar av mig själv."

Jer. 23:28: "Den profet som har haft en dröm, han må berätta sin dröm, men den som har mottagit mitt ord, han må tala mitt ord i sanning."

2. Vi lever som Guds lydiga barn enligt hans ord (ett fromt liv).

Matt. 5:16: "På samma sätt skall ert ljus lysa för människorna, så att de ser era goda gärningar och prisar er Fader i himlen."

Luther: "Ty något kärare kan Gud icke höra, än att hans ära och pris går framför allt annat, att hans ord läses rent samt aktas dyrt och högt." (Stora katekesen.)

272. Hur vanhelgas Guds namn?

Guds namn vanhelgas, när

1. Man lär annorlunda än Guds ord lär (falsk lära).

Hes. 22:26: "Prästerna där våldför sig på min lag och vanhelgar mina heliga ting. De gör ingen åtskillnad mellan heligt och oheligt och undervisar inte skillnaden mellan rent och orent. De tillsluter sina ögon för mina sabbater, och så blir jag vanhelgad mitt ibland dem."

2. Man lever annorlunda än Guds ord undervisar (*ett syndigt liv*).

Rom. 2:23f.: "Du är stolt över lagen men vanäras Gud genom att överträda den, ty som det står skrivet: 'För er skull smädas Guds namn bland hedningarna'."

Luther: "Guds namn vanhelgas för det första, när man predikar, lär och talar i Guds namn vad som är falskt och förföriskt, så att hans namn användes till att smycka lögnen och göra den begärlig. Detta är den största skam och vanära som kan tillfogas Guds namn. – För det andra vanhelgas Guds namn också genom ett uppenbart lastbart liv och leverne, när de, som kallas kristna och Guds folk, är äktenskapsbrytare, drinkare, girigbukar, avundsamma och baktalare." (Stora katekesen.)

Andra bönen

Tillkomme ditt rike. Vad betyder det? Guds rike kommer av sig självt även utan vår bön, men vi ber i denna bön, att det skall komma också till oss. Hur sker det? Det sker, när den himmelske Fadern ger oss sin Helige Ande, så att vi genom hans nåd tror på hans heliga ord och lever gudfruktigt här i tiden och sedan i evigheten.

273. Vad menas med Guds rike i andra bönen?

Med Guds rike avses i denna bön inget jordiskt rike, utan Kristi nåderike i denna tidsålder och hans härlighetsrike i himlen.

Rom. 14:17: "Ty Guds rike är inte mat och dryck utan rättfärdighet och frid och glädje i den Helige Ande."

Luk. 17:20: "Tillfrågad av fariséerna om när Guds rike skulle komma svarade han: 'Guds rike kommer inte på ett sådant sätt att man kan se det med sina ögon.'"

Joh. 18:36: "Mitt rike hör inte till denna världen."

Fil. 3:20f.: "Vi har vårt medborgarskap i himlen, och därifrån väntar vi Herren Jesus Kristus som Frälsare. Han skall förvandla vår bräckliga kropp, så att den blir lik den kropp han har i sin härlighet, ty han har makt att lägga allt under sig. "

274. Vad ber vi om i andra bönen?

Vi ber Gud om, att

1. Rätt tro och rätt liv i enlighet med Guds vilja skulle förstärkas och Kristi nåderike tillväxa och utbreda sig.

2 Petr. 3:18: "Väx till i nåd och kunskap om vår Herre och Frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, amen."

2 Tess. 3:1: "Och så, bröder, be för oss att Herrens ord vinner spridning och anseende, så som har skett hos er."

Matt. 9:38: "Be därför skördens Herre att han sänder ut arbetare till sin skörd."

2. Kristi härlighetsrike snart skulle komma.

Luk. 12:32: "Var inte rädd, du lilla hjord, er Fader har beslutat att ge er riket."

Upp. 22:20: "Han som betygar detta, säger: 'Ja, jag kommer snart.' Amen, amen, kom Herre Jesus!"

Tredje bönen

Ske din vilja såsom i himlen så ock på jorden. Vad betyder det? Guds goda, nådiga vilja sker även utan vår bön, men vi ber i denna bön, att den skall ske också hos oss i våra hjärtan. Hur sker det? Det sker, när Gud bryter ner och förhindrar varje ont anslag och vilja, som inte tillåter, att vi helgar hans namn, eller att hans rike kommer, det vill säga djävulens, världens eller vår egen köttsliga vilja. Det sker också, när Gud styrker och bevarar oss i sitt ord och tron ända till livets slut. Detta är hans nådiga och goda vilja.

275. Vad är Guds goda och nådiga vilja?

Guds goda och nådiga vilja är, att vi skulle bevaras i tron, tålmodigt vandra den väg han vill och att vi slutligen skulle komma till den eviga saligheten.

1 Tim. 2:4: "Gud vår Frälsare – – – vill att alla människor skall frälsas och komma till insikt om sanningen."

Ps. 86:11: "Visa mig, HERRE, din väg, jag vill vandra i din sanning. Behåll mitt hjärta vid det ena att jag fruktar ditt namn."

Apg. 14:22: "Vi måste gå igenom många lidanden för att komma in i Guds rike."

Joh. 6:40: "Ty detta är min Faders vilja: att alla som ser Sonen och tror på honom skall ha evigt liv. Och jag skall låta honom uppstå på den sista dagen."

276. Vad ber vi om i tredje bönen?

Djävulens, världens och vårt eget kötts onda vilja står emot Guds goda och nådiga vilja. Därför ber vi i tredje bönen om att Gud skulle bryta den onda viljan eller att han skulle vända den till vårt bästa samt att han skulle styrka oss så att vi skulle hålla ut och bevaras i tron intill änden.

1 Petr. 5:8f.: "Var nyktra och vaksamma. Er fiende djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter någon att sluka. Håll stand mot honom, orubbliga i tron. Kom ihåg att ni får utstå detsamma som alla era bröder här i världen."

1 Joh. 2:15–17: "Älska inte världen och det som finns i världen. Om någon älskar världen, finns inte Faderns kärlek i honom. Ty det som finns i världen, vad kroppen begär, vad ögonen åtrår, vad högfärden skryter med, det kommer inte från Fadern utan från världen."

2 Tess. 3:3: "Men Herren är trofast, han skall styrka er och skydda er för det onda."

1 Mos. 50:20: "Ni tänkte ont mot mig, men Gud har tänkt det till godo för att låta det ske som nu har skett och så behålla mycket folk vid liv."

Fjärde bönen

Vårt dagliga bröd giv oss i dag. Vad betyder det? Gud ger väl dagligt bröd också utan vår bön åt alla människor, också de onda, men vi ber i denna bön, att han ville lära oss inse detta och ta emot det med tacksamhet. Vad menas med "dagligt bröd"? Allt det, som är nödvändigt för livets uppehälle, såsom mat, dryck, kläder, skor, hus, hem, åker, boskap, pengar, ägodelar, from make eller maka, fromma barn, fromma medarbetare, fromma och trogna överordnade, goda myndigheter, god väderlek, fred, hälsa, ordning, hederlighet, goda vänner, trogna grannar m.m.

277. Vad menas med dagligt bröd?

Med dagligt bröd avses allt det vi behöver för det timliga livet. Gud vill ge det och ger det också varje dag åt alla människor. Han vill, att vi ber om det av honom och tacksamt bekänner att vi får det på grund av hans stora godhet.

Matt. 5:45: "Ty han låter sin sol gå upp över onda och goda och låter det regna över rättfärdiga och orättfärdiga."

1 Tim. 4:4f.: "Allt som Gud har skapat är gott och inget är förkastligt när det tas emot med tacksägelse, ty det helgas genom Guds ord och bön."

Uppgift: Diskutera, hur man bör förstå hungersnöd, krig och olyckor i vilka människor omkommer. Läs Ps. 139:16 och Luk. 13:1–5.

278. Vad lär oss vår Herre Kristus med orden "vårt bröd"?

Genom att säga "vårt bröd" lär vår Herre Kristus oss att be om bröd som kommer till oss på det sätt som behagar Gud. Han lär oss också att vi inte får stå efter sådant bröd som inte tillhör oss. Han lär oss också att komma ihåg de medmänniskor som är i nöd.

2 Tess. 3:10–12: "När vi kom till er, gav vi er som föreskrift: den som inte vill arbeta får inte heller äta. Och nu har vi hört att några ibland er lever utan ordning. De gör inte vad de skall, bara vad de inte skall. Den sortens människor föreskriver och förmanar vi i Herren Jesu Kristi namn att arbeta lugnt och stilla och äta sitt eget bröd."

Ef. 4:28: "Den som stjäla skall sluta stjäla och i stället arbeta och sträva med egna händer, så att han kan dela med sig av sitt goda åt dem som behöver."

279. Vad lär oss vår Herre Kristus med orden "dagliga" och "i dag"?

Vår Herre Kristus lär oss med orden "dagliga" och "i dag", att vi behöver dessa gåvor endast för en dag i sänder. Därför får vi inte bekymra oss om vårt framtida uppehälle, som hedningarna.

Matt. 6:34: "Gör er därför inga bekymmer för morgondagen. Den får själv bära sina bekymmer. Var dag har nog av sin egen plåga."

Uppgift: Läs Matt. 6:25–34: Jesus uppmanar oss att se på himlens fåglar och liljorna på marken.

Femte bönen

Och förlåt oss våra skulder, såsom också vi förlåter dem oss skyldiga äro. Vad betyder det? Vi ber i denna bön, att vår himmelske Fader inte skall se på våra synder eller för deras skull avvisa vår bön, ty vi är inte värda att få vad vi ber om och kan inte heller förtjäna det; men vi ber, att han skall ge oss alltsammans av nåd. Ty vi syndar varje dag på många sätt, och förtjänar inget annat än straff. Så vill vi också själva av hjärtat förlåta dem som försyndar sig mot oss.

280. Vad ber vi om i femte bönen?

Vår Frälsare lär oss att be om att Gud förlåter våra synder. Våra synder är det värsta som plågar oss och alla Guds barn i detta livet.

Ps. 130:3f.: "Om du, HERRE, vill tillräkna missgärningar, HERRE, vem kan då bestå? Dock, hos dig är ju förlåtelse, för att man må frukta dig."

Luther: "Icke så, som skulle han ej utan och före vår bön förlåta synden – han har ju, innan vi bett honom därom eller ens någonsin tänkt därpå, skänkt oss evangelium, vari är idel förlåtelse – men vad det gäller är, att vi lär känna och tar emot denna förlåtelse." (Stora katekesen.)

"Liksom Herren har förlåtit er skall också ni förlåta." Kol. 3:13.

281. Hur ofta behöver vi denna bön?

Vi har alltid vårt kött som är fördärvat av arvsynnen och vi syndar varje dag på många sätt. På grund av detta förtjänar vi inte något annat än Guds straff. Därför behöver vi ständigt den tröst som syndernas förlåtelse ger. På samma sätt som vi varje dag ber om vårt dagliga bröd, skall vi varje dag och hela tiden be om det andliga brödet eller syndernas förlåtelse.

1 Mos. 32:10: "Jag är för ringa till all den nåd och all den trofasthet som du har bevisat din tjänare."

Luk. 15:21: "När tjänaren kom tillbaka och berättade detta, greps hans Herre av vrede och sade: 'Gå genast ut på gator och gränder i staden och hämta hit alla fattiga och krymplingar och blinda och lytta!'"

Dan. 6:10(11): "Där föll han tre gånger om dagen ned på sina knän och bad och tackade sin Gud, som han förut hade brukat göra."

Dan. 9:18f.: "Ty inte i förlitande på vad rättfärdigt vi har gjort bönfaller vi inför dig, utan i förlitande på din stora barmhärtighet. O HERRE, hör, o HERRE, förlåt."

282. Varför är dessa ord tillagda: "Såsom ock vi förlåter dem oss skyldiga äro"?

Det att vi förlåter andra får inte Gud att förlåta oss, utan Gud har redan förlåtit våra och hela världens synder i Kristus på grund av sin Sons försoningsverk. Således förtjänar vi inte förlåtelsen genom att förlåta våra medmänniskor det de brutit mot oss. Vi har syndernas förlåtelse genom tron allena, den är av nåd som Guds gåva.

Då Jesus lärde oss "Fader vår", lärde han inte de icke-troende att be, utan han lärde dem som redan tror och som känner Guds nåd att deras synder är förlåtna. I denna bön lär Frälsaren dem som tror på honom att de alltid måste bevara sig för att deras hjärtan skulle bli hårda mot medmänniskorna. Detta är nödvändigt för att de troende inte skall fördriva den Helige Ande ur hjärtat och att de inte skall vara obotfärdiga och genom otro förlora den frälsande tron och syndernas förlåtelse.

Uppgift: Matt. 5:21–26: Jesus lär sina lärjungar att leva i endräkt.

283. Vad manar det oss till att Gud förlåter våra synder och vad påminner det oss om?

Det, att Gud förlåter oss våra synder av nåd allena:

1. Manar oss att med tacksamhet och av hjärtat förlåta vår nästa alla hans eller hennes försyndelser mot oss.

Kol. 3:13: "Liksom Herren har förlåtit er skall också ni förlåta."

2. Påminner oss om att den, som inte vill förlåta sina medmänniskor och ändå tror att han kan i tro äga Guds förlåtelse, bedrar sig själv. En sådan människa känner inte rätt sina egna synder och har inte någon syndernas förlåtelse, utan han står som obotfärdig under Guds dom.

Matt. 6:15: "Men om ni inte förlåter människorna, skall inte heller er Fader förlåta er era överträdelser."

Uppgift: Läs Matt. 18:23–35: Jesu liknelse om den obarmhärtinge tjänaren.

Luther: "Förlåter du icke då, så mena icke, att Gud skall förlåta dig. Men förlåter du, så har du den trösten och vissheten, att förlåtelse skänkes dig i himlen, icke för din förlåtelses skull – ty Gud gör det fritt och för intet, av idel nåd, blott emedan han har lovat det, såsom evangelium lär oss – utan detta är tillfogat, för att han oss till styrka och förvisning skulle bredvid löftet sätta ett vårdtecken." (Stora katekesen.)

Sjätte bönen

Och inled oss icke i frestelse. Vad betyder det? Gud frestar inte någon, men vi ber i denna bön, att han skall beskydda och bevara oss, så att djävulen, världen och vårt eget kött inte bedrar oss och förför oss till en falsk tro, förtvivlan eller andra svåra synder och laster, och – om vi skulle bli angripna därav – att vi då till sist vinner och behåller segern.

284. Vilka slags prövningar finns det?

Det finns två slag av prövningar, goda och onda. De onda prövningarna kallas frestelser.

285. Vilka är de goda prövningarna?

De goda prövningarna är sända av Gud. Med hjälp av dem prövar han de sina genom att låta dem komma i ångest och svårigheter. Det gör han för att rena och styrka deras tro och för att bevara dem från något mycket värre.

Joh. 6:5f.: "När Jesus lyfte blicken och såg att så mycket folk var på väg till honom, sade han till Filippus: 'Var skall vi köpa bröd så att alla dessa får något att äta?' Det sade han för att pröva Filippus, själv visste han vad han skulle göra."

Ps. 139:23f.: "Utrannsaka mig, Gud, och känn mitt hjärta, pröva mig och känn mina tankar, och se till, om jag är stadd på en olycksväg, och led mig på den eviga vägen."

Ps. 119:67: "Förrän jag fick lida, for jag vilse, men nu håller jag mig vid ditt tal."

Jes. 48:10: "Se, jag har smält dig, men silver har jag inte fått. Jag har prövat dig i lidandets ugn" (enligt Luthers översättning).

Joh. 5:14: "Efteråt fann Jesus honom i templet och sade till honom: 'Du har blivit frisk. Synda inte mer, så att det inte händer dig något värre.'"

Uppgifter: Läs 1 Mos. 22:1–12: Gud prövar Abraham och Mark. 7:25–30: Jesus prövar den kananeiska kvinnan. Läs Job 42:1–6 och 2 Kor. 8:1f. Hurdant sinnelag hade Job efter prövningarna och församlingen i Makedonien under många svåra prövningar?

Då den kristne bekänner sin tro på Jesus, måste han lida för Jesu namns skull. Det kallas kors. Det är en god prövning.

Uppgift: Se vad Bibeln säger om korset. Läs Matt. 5:11f; 10:37f och 1 Petr. 4:12–16. "Den som inte bär kors – – – är inte en kristen."

286. Vad är frestelser?

Frestelser är prövningar vilkas ursprung är djävulen, världen eller vårt eget kött. Genom prövningar försöker de listigt locka oss från Guds ord till vantro, köttlig sorglöshet och till annat slags synd och därigenom slutligen till otro. Djävulen framställer synden så att den ter sig god och angenäm. Om den får oss att falla, försöker han inbilla oss att vår synd är så stor att den inte kan förlätas. Djävulen vill att vi skall förbli i otro och under syndens värde samt att vi slutligen skall gå till förtappelse.

Jak. 1:13f.: "Ingen som blir prövad skall säga att det är Gud som frestar honom. Gud kan inte frestas av det onda, och själv frestar han ingen. Blir någon frestad, är det alltid av sitt eget begär som han lockas och snärjs."

Ordspr. 1:10: "Min son, om syndare lockar dig, så följ inte."

Matt. 18:7: "Ve dig värld med dina förförelser. Förförelserna måste ju komma, men ve den människa genom vilken de kommer."

1 Mos. 4:7: "Är det inte så: om du har gott i sinnet, då ser du frimodigt upp, men om du inte har gott i sinnet, då lurar synden vid dörren. Till dig står dess åtrå, men du bör råda över den."

287. Vad ber vi om i sjätte bönen?

I sjätte bönen ber vi om att Gud skulle hindra frestelserna från att drabba oss eller att han skulle leda oss till seger över dem, om han tillåter dem att komma till oss.

Ef. 6:13:18: "Ta därför på er Guds rustning, så att ni kan göra motstånd på den onda dagen och stå upprätta efter att ha fullgjort allt. Gör det under åkallan och bön och be i er ande varje stund. Därför skall ni hålla er vakna och aldrig tröttna i er bön för alla de heliga."

1 Kor. 10:13: "Era prövningar har inte varit övermänskliga. Gud är trofast och skall inte låta er provas över förmåga: när han sänder prövningen visar han också en utväg, så att ni kommer igenom den."

Luther: "Ty frestelser och lockelser kan ingen undgå – – –. Men då ber vi, att vi inte måtte därav bringas på fall och duka under." (Stora katekesen.)

288. Hur håller vi ut i frestelser?

Vi kan inte hålla ut i frestelser med hjälp av egen kraft eller vishet. Vi kan hålla ut med hjälp av Guds kraft och vishet. Därför måste vi i frestelser be i tro och ta Guds ord, Kristi seger över djävulen och Guds nåd till vapen.

Om vi ändå har fallit, får vi ångra och bekänna vår synd, förtrösta på Kristus och tro att våra synder är förlåtna samt stå upp från vårt fall på grund av nåden.

Ef. 6:13: "Ta därför på er Guds rustning."

Hebr. 2:18: "Eftersom han själv har provats och lidit, kan han hjälpa dem som provas."

Rom. 5:20: "Lagen kom in för att överträdelserna skulle bli större. Men där synden blev större, där överflödade nåden än mer."

1 Joh. 5:4f.: "Detta är den seger som har besegrat världen: vår tro. Vem kan besegra världen utom den som tror att Jesus är Guds Son?"

Matt. 14:30 (Petrus då han sjönk): "Herre, hjälp mig."

Sjunde bönen

Utan fräls oss ifrån ondo. Vad betyder det? Vi ber i denna bön som en sammanfattning, att vår Fader i himlen skall frälsa oss från allt ont både till kropp och själ, egendom, heder och ära och att han slutligen, när vår sista stund kommer, skall ge oss ett saligt slut på detta liv och av nåd ta oss från denna jämmerdal till sig i himlen.

289. Vad ber vi om i sjunde bönen?

Som en följd av synden finns det mycket ont och olyckligt i världen. Därför ber vi, att Gud skulle låta oss slippa uppleva det, att han skulle ta bort det kors som han har gett oss eller att han skulle ge oss kraft att bära det och att han skulle vända det till det goda. Vidare ber vi att han skall bevara oss så att vi inte kommer under djävulens välde och att han slutligen skall befria oss från allt det onda genom en salig död.

Ps. 90:10: "Vårt liv varar sjuttio år eller åttio år, om det blir långt, och när det är som bäst, är det möda och fåfänglighet, ty det går snart förbi, som om vi flög bort."

Hebr. 12:6: "Ty den Herren älskar, den tuktar han och han agar var son som han har kär."

Job 5:19: "Sex gånger räddar han dig ur nöden, ja, sju gånger avvänds olyckan från dig."

Jes. 40:29: "Han ger den trötte kraft och förökar den maktlöses styrka."

Luk. 2:29: "Herre, nu låter du din tjänare gå hem, i frid, som du har lovat."

290. Varför ber vi: "Fräls oss ifrån ondo"?

Vår Frälsare manar oss att be inte enbart för oss själva, utan han vill, att vi skall tänka också på våra medmänniskors och hela kristenhetens nöd.

1 Kor. 12:26: "Lider en kroppsdel, så lider också alla de andra."

Slutorden

Ty riket är ditt och makten och härligheten i evighet. Amen. Vad betyder det? Det betyder, att jag skall vara säker på att vår himmelske Fader godtar sådana böner och hör dem, ty han har själv befallt oss att be på detta sätt och lovat att höra oss. Amen. Amen. Ja, ja, det skall så ske.

291. Vad bekänner vi med slutorden?

Med slutorden i Herrens bön bekänner vi att Gud har allt det vi ber om i sin makt. Därtill bekänner vi att all ära och allt lov för hans faderliga försyn och ledning tillhör honom.

1 Krön. 29:11: "Dig, HERRE, tillhör storhet och makt och härlighet och glans och majestät, ja, allt vad i himmelen och på jorden är. Ditt, o HERRE, är riket, och du har upphöjt dig till ett huvud över allt."

292. Hur bör vi sluta alla våra böner?

Gud vill att vi är säkra på att han hör våra böner och att de är behagliga inför honom. Vi är ju hans kära barn och han har själv befallt oss att be och han har lovat att höra oss. Därför får vi sluta varje bön i trons visshet.

1 Petr. 3:12: "Ty Herren ser till de rättfärdiga, och han hör deras bön. Men han vänder sig mot dem som gör det onda."

Mark. 11:24: "Därför säger jag er: tro att ni skall få allt det ni ber om i er bön, då blir det så."

FJÄRDE KAPITLET

De föregående tre kapitlen innehåller huvudpunkterna i den kristna tron. Följande tre kapitel hör till tredje trosartikelns och förklarar den noggrannare. I dem behandlas sakramenten och skriftermålet.

293. Vad är ett sakrament?

Ett sakrament är en helig handling, i vilken Gud genom ordet och de element som han har förenat med orden erbjuder och tillförsäkrar oss den av Kristus förvärvade nåden för att vi skall tillägna oss den i tro.

2 Mos. 20:24: "Överallt på den plats där jag stiftar en åminnelse åt mitt namn skall jag komma till dig och välsigna dig."

Augustinus: "Ordet kommer till elementet, och det blir ett sakrament."

294. Vilka sakrament har Kristus instiftat?

Kristus instiftade det heliga dopets och den heliga nattvardens sakrament. Skriftermålet kallar vi vanligen inte ett sakrament, fastän Gud också i det ger sin nåd, då till det inte fogats några synliga element. – Evangeliets ord och sakramenten kallas nådemedel.

Det fanns nådemedel också under gamla förbundets tid, nämligen omskärelsen och påskalammets.

Uppgift: Läs i bekännelseskriterierna, hur de definierar sakramentet, Stora katekesen, dopet 1 och Augsburgska bekännelsens apologi 13.

DET HELIGA DOPETS SAKRAMENT

OM DET HELIGA DOPETS VÄSEN

Dopet är inte bara vanligt vatten, utan det är sådant vatten, som är inneslutet i Guds befallning och förenat med Guds ord. **Vilket är detta Guds ord?** Det som vår Herre Jesus Kristus säger i Matteus sista kapitel: *"Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar, döpa dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn."*

295. I hurdant bruk är vattnet i det heliga dopet?

I dopet är vattnet inte i vanligt bruk, ty med det är Guds ord förenat. Luther: "Dopet är ett sannskyldigt Guds vatten; inte eftersom detta vatten i och för sig självt är ädlare än annat vatten, utan eftersom Guds ord och befallning här tillkommer." (Stora katekesen.)

296. Vem har instiftat det heliga dopet?

Vår Frälsare Jesus Kristus själv instiftade det heliga dopet i och med att han gav sina lärjungar dop- och missionsbefallningen.

Matt. 28:18–20: "Då gick Jesus fram och talade till dem: 'Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar! Döp dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn och lär dem att hålla allt vad jag har befallt er. Och se, jag är med er alla dagar intill tidens slut.'"

297. Vem skall döpa?

I vanliga fall döper församlingens pastor, men i nödfall är varje kristen berättigad och skyldig att döpa. (Se bilaga 4, anvisning för nöddop.)

1 Kor. 4:1: "Vi bör alltså betraktas som Kristi tjänare och som förvaltare av Guds hemligheter."

298. På vilket sätt skall man döpa?

Kristus har inte gett någon befallning om på vilket sätt man skall döpa. De kristna får fritt besluta, om man döper genom att begjuta, nedsänka eller bestänka. Det enda avgörande är att man använder vatten och döper i den treenige Gudens namn. Ordet döpa (på grekiska *baptizein*) används i Bibeln i betydelsen att tvätta, begjuta, bestänka och nedsänka, dvs. det betecknar olika sätt att vara i kontakt med vatten.

Uppgift: Läs Mark. 7:4, Apg. 22:16, Matt. 3:11, Ef. 5:26 och Hebr. 9:10.

299. Vad innebär det att döpa i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn?

När man enligt Frälsarens instiftelse döper i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn, betyder det, att den treenige Guden själv döper. Han upptar den som blir döpt till gemenskap med sig själv och ger honom eller henne delaktighet av all sin nåd.

2 Mos. 20:24: "Överallt på den plats där jag stiftar en åminnelse åt mitt namn skall jag komma till dig och välsigna dig."

Luther: "Men att döpas i Guds namn, det är att döpas inte av människor, utan av Gud själv. Och fastän det sker genom en människas hand, är därför dopet i sanning Guds eget verk." (Stora katekesen.)

300. Vem skall döpas?

Enligt vår Herren Jesu Kristi befallning skall *alla folk* döpas, dvs. alla människor som är vid liv, såväl barn som vuxna enligt följande ordning:

1. När sådana människor som kan ta emot undervisning skall döpas, måste man först undervisa dem i huvudpunkterna i den kristna tron. Därefter skall de döpas, när de på samma gång bekänner sin tro på Kristus.

Uppgift: Läs Apg. 8:26–39: Filippos döpte den etiopiske hovmannen.

2. De små barn, som föds inom den kristna församlingens gemenskap, skall först döpas och därefter undervisas. Så skall man handla också med de barn, som församlingen med tillstånd av deras föräldrar får uppfostra och undervisa enligt den kristna tron.

Barndop

301. Varför skall också de små barnen döpas?

Också de små barnen skall döpas, därför att:

1. Också de hör till alla folk.

Matt. 28:19: "Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn."

2. Också de är andligen döda och de måste födas på nytt genom tro på Kristus för att kunna bli saliga.

Joh. 3:3,5: "Den som inte blir född på nytt kan inte se Guds rike – – –. Den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike."

3. Nådeförbundet och löftet om himmelriket tillhör barnen. Därför tillhör också förbundets och löftets sigill, dvs. dopet, dem.

1 Mos. 17:7: "Jag skall upprätta ett förbund mellan mig och dig och din säd efter dig, från släkte till släkte, ett evigt förbund, så att jag skall vara din Gud och din säds efter dig."

Apg. 2:38f.: "Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att ni får förlåtelse för era synder. Då får ni den Helige Ande som gåva. Ty löftet gäller för er och era barn och alla dem långt borta som Herren vår Gud vill kalla."

"Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de." Mark. 10:16.

Mark. 10:14: "Låt barnen komma till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de."

4. Den Helige Ande verkar tro också i små barn.

Mark. 10:13–16: "Man bar fram små barn till Jesus för att han skulle röra vid dem. Men lärjungarna visade bort dem. När Jesus såg det blev han upprörd och sade till dem: 'Låt barnen komma till mig och hindra dem inte! Ty Guds rike tillhör sådana. Amen, säger jag er: Den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in.' Och han tog upp dem in famnen och lade händerna på dem och välsignade dem."

Matt. 18:6: "Men den som förleder en av dessa små som tror på mig ---."

Matt. 21:16: "Barns och spädbarns rop har du gjort till en lovsång åt dig."

5. Dopet insattes i stället för omskärelsen

Kol. 2:11f.: "I honom har också ni blivit omskurna, men inte som människor gör det, utan genom att bli av med den syndiga kroppen – det är omskärelsen genom Kristus – när ni begravdes med honom i dopet. I dopet har ni också uppstått med honom genom tron på kraften hos Gud som uppväckte honom från de döda."

6. Den Helige Ande verkar tron och föder på nytt i dopet.

Kol. 2:12: "I dopet har ni också uppstått med honom genom tron på kraften hos Gud som uppväckte honom från de döda."

7. Dopet hör till hela Kristi kyrka, vars medlemmar också de troende barnen är.

Ef. 5:25f. "Kristus har älskat kyrkan och utlämnat sig själv för den för att helga den genom reningsbadet i vatten och genom dopordet."

8. Gud har inte gett oss något annat medel, genom vilket vi kan föra de små barnen till tro och därmed till delaktighet i försoningen.

Matt. 18:10f.: "Se till att ni inte föraktar någon enda av dessa små. Jag säger er att deras änglar i himlen alltid ser min himmelske Faders ansikte."

9. Apostlarna döpte hela husfolk.

Uppgift: Läs Apg. 10 och 11: Kornelius, 16:13–15: Lydias, 16:25–34: fångvaktarens i Filippi, 18:8: Krispus och 1 Kor. 1:16: Stefanus husfolk döptes.

Kyrkofadern Origenes (182–254): "Kyrkan har av apostlarna fått seden att döpa också de små barnen."

Luther: "Då barnen har kommit för att döpas och när döparen döper i stället för Kristus, välsignar Kristus barnen samt ger dem tron och himmelriket." (Kyrkopostilla.)

302. Vad är dopvittnenas uppgift?

Dopvittnena vittnar om att barnet är rätt döpt. De ber för barnet samt stöder dess kristna uppfostran och ansvarar vid behov för den.

OM NYTTAN AV DET HELIGA DOPET

Vad gör dopet för nytta? Dopet verkar syndernas förlåtelse, frälser från döden och djävulen och ger evig salighet åt alla, som tror det, som Guds ord och löften lovar. +**Vilka är dessa Guds ord och löften?** Det som vår Herre Jesus Kristus säger i Markus sista kapitel: "Den som tror och blir döpt, skall bli salig; men den, som inte tror, skall bli fördömd."

303. Hur verkar det heliga dopet syndernas förlåtelse?

I det heliga dopet blir vi iklädda Herren Jesus Kristus genom tron. Därför överskyler hans rättfärdighet alla våra synder, såväl arvsynden som verksynderna och vi tvättas rena i hans blod.

Gal. 3:27: "Är ni döpta in i Kristus, har ni också iklätt er Kristus."

Apg. 2:38: "Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att ni får förlåtelse för era synder. Då får ni den Helige Ande som gåva."

Apg. 22:16: "Åkalla hans namn och låt dig genast döpas och tvättas ren från dina synder."

Hebr. 10:22: "Låt oss därför träda fram inför Gud, med uppriktigt hjärta som renats och inte vet av någon synd och med en kropp som badats i klart vatten."

304. Hur frälser det heliga dopet från döden?

Det heliga dopet frälser från döden därför, att det borttar dödens udd eller synden och förenar oss med Kristus Jesus. Därför kan den timliga döden inte skada den kristne, dvs. en människa som är döpt och tror. Inte heller har den eviga döden eller förtappelsen någon makt över henne, utan hon är i Kristus, lever med honom och Kristus lever i henne. För den kristne är den timliga döden en port till det eviga livet.

1 Kor. 15:55–57: "Död, var är din seger? Död, var är din udd? Dödens udd är synden, och synden har sin kraft i lagen. Gud vare tack som ger oss segern genom vår Herre Jesus Kristus."

Rom. 8:1: "Så finns nu ingen fördömelse för dem som är i Kristus Jesus."

305. Hur frälser dopet från djävulen?

Det heliga dopet frälser oss från djävulen därför, att vi i dopet blir ryckta ur djävulens rike och förda till Guds rike. I dopet blir vi inympade i Kristus och vi får syndernas förlåtelse. Därför kan djävulen inte kräva något av oss. Däremot kan vi, skyddade av vårt dopförbund, försvara oss mot djävulen och framgångsrikt motstå honom.

Kol. 1:12f.: "Med glädje skall ni tacka Fadern, som har gjort er värda att få del i det arv som de heliga har i ljuset. Han har frälst oss från mörkrets välde och fört oss in i sin älskade Sons rike."

Kol. 2:12: "Ni begravdes med honom i dopet. I dopet har ni också uppstått med honom genom tron på kraften hos Gud som uppväckte honom från de döda."

Gal. 3:27: "Är ni döpta in i Kristus, har ni också iklätt er Kristus."

Rom. 8:34: "Kristus är den som har dött och därtill den som har uppväckts och sitter på Guds högra sida och vädjar för oss."

1 Joh. 4:4: "Men ni, mina barn, är från Gud och ni har besegrat de falska profeterna, ty han som är i er är större än han som är i världen."

1 Joh. 5:4: "Detta är den seger som har besegrat världen: vår tro."

306. Hur ger oss det heliga dopet evig salighet?

När det heliga dopet gör oss till Guds barn, gör det oss också till arvingar av den eviga saligheten. Detta får vi i tro vara helt förvissade om på grund av vårt dopförbund.

1 Petr. 3:21: "Efter denna förebild frälser dopet nu också er. Det innebär inte att kroppen renas från smuts utan är ett rent samvetes förbund med Gud genom Jesu Kristi uppståndelse."

Rom. 8:17: "Men är vi barn, då är vi också arvingar, Guds arvingar och Kristi medarvingar, om vi delar hans lidande för att också få dela hans härlighet."

Tit. 3:5–7: "Han frälste oss, inte för rättfärdiga gärningar, som vi hade gjort, utan på grund av sin barmhärtighet, genom ett bad till nyfödelse och förnyelse i den Helige Ande, som han rikligt utgjöt över oss genom Jesus Kristus, vår Frälsare. Detta skedde för att vi skulle stå rättfärdiga genom hans och, som vårt hopp är, bli arvingar till det eviga livet."

1 Petr. 1:21: "Genom honom tror ni på Gud, som har uppväckt honom från de döda och förhärligat honom, så att ni i er tro också kan hoppas på Gud."

Rom. 5:5: "Hoppet sviker oss inte, ty Guds kärlek har ingjutits i våra hjärtan genom att han har gett oss den Helige Ande."

307. Hur skall man äga och använda det heliga dopets gåvor?

De gåvor som det heliga dopet för med sig skall ägas och användas genom tron. Otron däremot förkastar dem och använder dem inte.

Mark. 16:16: "Den som tror och är döpt skall frälsas, men den som inte tror skall bli dömd."

Hebr. 11:6. "Utan tro kan ingen finna nåd hos honom."

308. Är dopet absolut nödvändigt för att bli frälst?

Vår Herre Kristus säger inte: "Den som inte tror och inte är döpt", utan endast: "Den som inte tror." Därigenom visar han, att man kommer till förtappelsen endast på grund av otron. Människan kan ha den saliggörande tron också om hon ännu inte är döpt. Det viktiga är att man inte föraktar och förkastar dopet. Det kan nämligen hända att katekumenen eller dopkandidaten, som fått undervisning och som tror på Jesus, dör innan man hinner förrätta dopet. På grund av att människan kan ha den saliggörande tron utan dopet har man enligt Luthers förebild tröstat dem, vars barn dött innan man hunnit döpa det (1 Mos. 17:7). Inte det att människan inte har blivit döpt utan det att hon föraktar dopet för henne till förtappelsen.

Dopet är nödvändigt, men inte absolut nödvändigt.

OM DET HELIGA DOPETS KRAFT

Hur kan vatten åstadkomma så stora ting? Vattnet gör det förvisso inte utan Guds ord, som är förenat med vattnet, och tron, som tror på detta Guds ord. Ty utan Guds ord är vattnet bara vanligt vatten och inte ett dop, men med Guds ord är det ett dop, det vill säga ett nåderikt livets vatten och ett bad till ny födelse i den Helige Ande, såsom den helige Paulus säger till Titus i det tredje kapitlet: "Enligt sin barmhärtighet gjorde han oss saliga genom ett bad till ny födelse och förnyelse i den Helige Ande, som han rikligt utgöt över oss genom Jesus, vår Frälsare, för att vi, rättfärdigförklarade genom hans nåd, skulle bli arvingar i hoppet till evigt liv." Det är visst och sant.

309. Vad ger dopet frälsande kraft?

Vattnet som sådant kan inte frälsa oss, utan Guds ord ger dopet dess frälsande kraft. Tron som litar på detta Guds ord tillägnar sig de frälsande gåvor som dopet ger.

Ef. 5:25f.: "Kristus har älskat kyrkan och utlämnat sig själv för den för att helga den genom reningsbadet i vatten och genom dopordet."

310. Verkar dopet ny födelse?

Dopet verkar ny födelse, för Bibeln kallar det ett bad till ny födelse. Dopet är ett medel genom vilket den Helige Ande föder oss på nytt.

Tit. 3:5: "Enligt sin barmhärtighet gjorde han oss saliga genom ett bad till ny födelse och förnyelse i den Helige Ande, som han rikligt utgöt över oss genom Jesus, vår Frälsare, för att vi, rättfärdigförklarade genom hans nåd, skulle bli arvingar i hoppet till evigt liv."

Joh. 3:5: "Jesus svarade: Sannerligen, jag säger dig: den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike."

Obs: De som i samband med missionsarbetet har blivit pånyttfödda genom Ordet behöver ändå dopet. Det verkar pånyttfödelse också i dem enligt Guds ord. Dopets kraft och inverkan förändras inte, också om man förkunnar och hör evangeliet före det. Dopet och evangeliets ord upphäver inte varandra utan förstärker varandras verkan. Under den apostoliska tiden förverkligades missionsarbetet så att man först förkunnade evangelium och människor därefter döptes. Till dem som då hade blivit döpta säger Paulus att dopet verkar ny födelse (Tit. 3:5). – De som efter dopet genom sin otro blivit andligen döda, får som den förlorade sonen göra bot och komma tillbaka till Fadern på grund av dopförbundet. Därigenom blir de levande igen. Luther: "Sålunda är boten ingenting annat än en återgång och ett nytt tillträde till dopet, så att man upprepar och övar det, som man förut begynt men sedan upphört med." (Stora katekesen.)

311. Vad betyder förnyelse i den Helige Ande?

Förnyelse i den Helige Ande betyder följande: När dopet föder oss på nytt genom tron, ger det oss på samma gång ett nytt andligt liv. Den Helige Ande tar sin boning i oss, upplyser vårt sinne och förstånd med sitt ord, leder vår vilja till allt gott samt ger oss kraft att leva som Guds barn, motstå begärelsen och förnyas till Guds avbild.

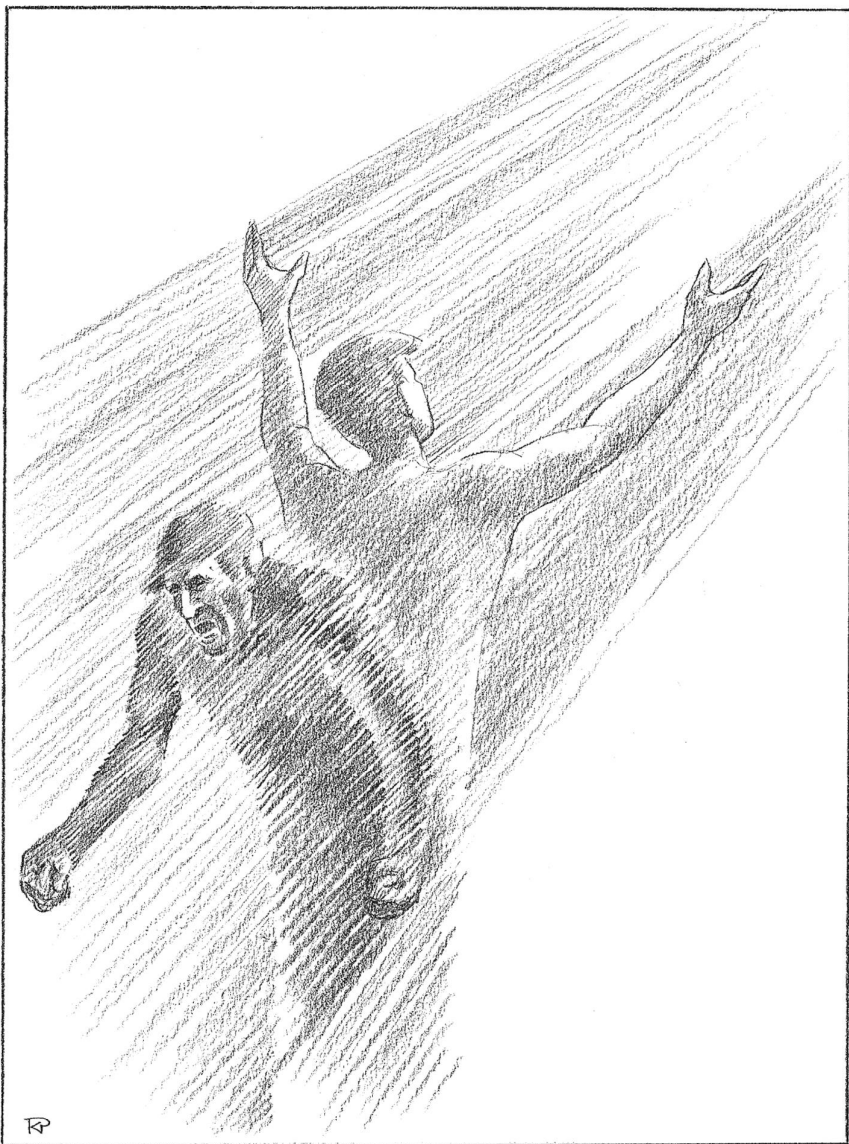
I uppståndelsen på den sista dagen uppenbaras Kristi församling förhärligad. Då är vi fria från den gamla människan och helt och hållet heliga och rena.

Tit. 3:5: "Enligt sin barmhärtighet gjorde han oss saliga genom ett bad till ny födelse och förnyelse i den Helige Ande, som han rikligt utgöt över oss genom Jesus, vår Frälsare, för att vi, rättfärdigförklarade genom hans nåd, skulle bli arvingar i hoppet till evigt liv."

Rom. 8:14: "Alla som leds av Guds Ande är Guds barn."

2 Kor. 5:17: "Den som är i Kristus är alltså en ny skapelse."

Ef. 5:26f.: "Kristus har älskat kyrkan och utlämnat sig själv för den för att helga den genom reningsbadet i vatten och genom dopordet. Ty han ville själv låta kyrkan träda fram till sig i härligheten utan minsta fläck eller skrynkla; helig och felfri skulle den vara."

"Den som är i Kristus är alltså en ny skapelse." 2 Kor. 5:17.

OM DET HELIGA DOPETS BETYDELSE ELLER RÄTTA BRUK

Vad betyder detta dop i vatten? Det betyder, att den gamle Adam i oss skall dränkas genom daglig ånger och bot och dödas med alla synder och onda begärelser, och att sedan en ny människa dagligen skall framkomma och uppstå, vilken lever i rättfärdighet och renhet inför Gud för evigt. **Var står det skrivet?** Den helige Paulus säger i Romarbrevets sjätte kapitel: *"Vi är genom dopet begravna tillsammans med Kristus till döden, för att såsom Kristus uppväcktes från de döda genom Faderns härlighet, också vi skall vandra så i ett nytt liv."*

312. Vad är den gamla människan?

Med den gamla människan eller den gamle Adam som bor i oss avser Bibeln hela vårt syndafördärv, som vi ärvt från Adam och som blir kvar i oss ända till döden. Varje människa har den gamla människan.

Ef. 4:22: "Därför skall ni sluta leva som förut; ni skall lägga av er den gamla människan, som går under, bedragen av sina begär."

Luther: "Vad är då den gamla människan? Hon är den, som är oss medfödd från Adam, hon är fallen för vrede, hat, avund, okyskhet, girighet, lättja, högfärd, otro; hon är behäftad med alla slags laster och har av naturen inget gott i sig." (Stora katekesen.)

313. Vad är den nya människan?

Den nya människan är det nya andliga väsen och liv, som den Helige Ande har skapat i oss genom att föda oss på nytt i det heliga dopet. Hon lever inför Gud i rättfärdighet och renhet, alltså i sann tro och helig vandel, utan hyckleri. Endast de troende har den nya människan, som också dödar den gamla människan med Anden.

2 Kor. 5:17: "Den som är i Kristus är alltså en ny skapelse."

Rom. 7:6: "Men nu har vi blivit fria från lagen, sedan vi dött bort från det som höll oss bundna, och kan tjäna på ett nytt sätt, med vår ande, och inte på det gamla, efter bokstaven."

Ef. 4:24: "Och att ni klär er i den nya människan, som har skapats efter Guds avbild, med den rättfärdighet och den helighet som hör sanningen till."

Kol. 3:10: "Ni har klätt er i den nya, som förnyas till verklig kunskap och blir en bild av sin skapare."

Rom. 8:13: "Om ni lever på det sättet kommer ni att dö, men om ni med Ande dödar kroppens gärningar skall ni leva."

Uppgift: Bilda av Luthercitatet i den föregående frågan genom lämpliga motsatser en definition av den nya människan.

314. Vad är den gamla respektive den nya människans del?

Till den gamla människan och alla hennes avsikter och gärningar hör död. Till den nya människan hör liv nu och i evighet.

Gal. 5:24: "De som tillhör Kristus Jesus har korsfäst sitt kött med alla dess lidelser och begär."

Rom. 6:11: "Så skall ni också se på er själva: i Kristus Jesus är ni döda för synden men lever för Gud."

315. Hur skall dopet brukas härtill?

Vår gamla människa dödas och i dess ställe uppstår ständigt den nya människan så, att vi varje dag fördömer den gamla människans avsikter

och gärningar och så, att vi i tro begravs i dopets nåderika vatten samt uppstår i renhet för att vandra i sann tro och lydnad inför Gud.

Sak. 13:1: "På den tiden skall Davids hus och Jerusalems invånare få en öppen brunn, till att rena sig från sin synd och orenhet."

Jes. 12:3: "Ni skall ösa vatten med fröjd ur frälsningens källor."

Luther: "– – – en kristens liv inte är något annat än ett dagligt dop, en gång påbegynt och sedan beständigt fortsatt – – –. Lever du alltså i bot, så vandrar du i dopet, som icke endast sinnebildligt häntyder på detta nya liv, utan också verkar, uppväcker och framdriver detsamma." (Stora katekesen.)

316. Får den som förkastat sitt dopförbund ännu återvända till det?

Ja. Fastän avfällingen för sin del brutit dopförbundet, är *Gud trofast* och för hans del förblir dopförbundet fast. I sin nåd kallar Gud avfällingar att återvända till dopets nådeförbund och drar dem till sig. För Gud är den största glädjen att en syndare kommer tillbaka till honom.

Jer. 3:22: "Så vänd nu om, ni avfälliga barn, så vill jag hela er från ert avfall. Ja se vi kommer till dig, ty du är HERREN, vår Gud."

2 Tim. 2:13: "Om vi är trolösa, förblir han ändå trogen, för han kan inte förneka sig själv."

Jes. 54:10: "Ja, om än bergen viker bort och höjderna vacklar, så skall min nåd inte vika ifrån dig och mitt fridsförbund inte vackla, säger HERREN, din förbarmare."

Luk. 15:32: "Men nu måste vi hålla fest och vara glada, för din bror var död och lever igen, han var förlorad och är återfunnen."

Uppgift: Läs Luk. 15.

Luther: "Därför skall var och en betrakta dopet såsom en daglig klädnad, vari han ständigt skall gå klädd, så att han alltid må befinnas

leva i tron och dess frukter, underkuvande den gamla människan och tillväxande i hänseende av den nya människan." (Stora katekesen.)

317. Får dopet förnyas?

Om människan har blivit rätt döpt, får hon inte döpas på nytt. Dopet är Guds gärning och hans gärningar skall människan inte förnya eller korrigera. Om någon har farit vilse och låtit sig döpas på nytt, får han bekänna det som en synd och förlita sig på det första eller rätta dopförbundet.

Ef. 4:5: "En är Herren, en är tron, ett är dopet."

FEMTE KAPITLET

NYCKELMAKTEN OCH SKRIFTERMÅLET

NYCKELMAKTEN

Vad är nyckelmakten?

Nyckelmakten är en särskild andlig makt, som Kristus har gett åt sin kyrka på jorden. På grund av den förlåter kyrkan de botfärdigas synder och binder de obotfärdiga i dem. **Var står det skrivet?** Johannes skriver i sitt evangelium i det 20:e kapitlet: *"Han andades på dem och sade: 'Tag emot den Helige Ande! Om ni förlåter någon hans synder så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder så är han bunden.'"* (Joh. 20:22f.)

318. Vad slags makt är nyckelmakten?

Nyckelmakten är en andlig makt, som Kristus gett sin kyrka på jorden. Varje kristen lokalförsamling, också den minsta, har den hos sig med fulla rättigheter. Nyckelmakten förvaltas med Guds ord.

Joh. 20:22-23: Se ovan.

Matt. 16:19: "Jag skall ge dig nycklarna till himmelriket. Allt du binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt du löser på jorden skall vara löst i himlen."

Matt. 18:17f: "Om han vägrar lyssna på dem, så tala om det för församlingen. Vill han inte lyssna på församlingen heller, betrakta honom då som en

hedning eller en tullindrivare. Sannerligen, allt ni binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt ni löser på jorden skall vara löst i himlen."

Matt. 18:20: "Ty där två eller tre är samlade i mitt namn är jag mitt ibland dem."

319. Vad hör till nyckelmakten?

Till nyckelmakten hör all den andliga makt, som Kristus gett sin kyrka på jorden. På grund av den makten har församlingen rätt:

1. Att predika och undervisa Guds Ord och förvalta de heliga sakramenten.

2. Att vårda själar med Guds Ord.

3. Att lösa de botfärdiga från synderna och binda de obotfärdiga i synderna.

4. Att kalla och viga pastorer för allt det ovannämnda.

1 Petr. 2:9: "Men ni är ett utvalt släkte, kungar och präster, ett heligt folk, Guds eget folk som skall förkunna hans storverk. Han har kallat er från mörkret till sitt underbara ljus."

Mark. 16:15: "Han sade till dem: 'Gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen'."

Matt. 28:18–20: Dopbefallningen.

Denna makt kallas nyckelmakten därför att himlen öppnas genom att man löser från synderna och tillsluts då man binder i synderna.

320. Vilka är botfärdiga syndare i Guds församling?

Botfärdiga syndare i Guds församling är de som bekänner att deras synder verkligen är synder inför Gud. De ångrar sina synder, vill göra

bättring för dem och förlita sig på Jesus Kristus, syndarnas Frälsare. För dem skall avlösningen förkunnas.

Ps. 51:19: "Det offer som behagar Gud är en förkrossad ande. Ett förkrossat och bedrövat hjärta skall du, Gud, inte förakta."

Luk. 18:13: "Men tullindrivaren stod avsides och vågade inte ens lyfta blicken mot himlen utan slog med händerna mot bröstet och sade: 'Gud, var nådig mot mig syndare'."

Matt. 26:75: "Då kom Petrus ihåg vad Jesus hade sagt: 'Innan tuppen gal skall du ha förnekat mig tre gånger', och han gick ut och grät bittert."

Ordspr. 28:13: "Den som döljer sina överträdelser, honom går det inte väl, men den som bekänner och överger dem, han får barmhärtighet."

Apg. 16:31: "Tro på Herren Jesus, så blir du frälst, du och din familj."

Matt. 3:8: "Bär då sådan frukt som hör till omvändelsen."

Uppgift: Läs Luk. 15:11–24: den förlorade sonen.

321. Vilka är obotfärdiga syndare?

Obotfärdiga är sådana syndare som inte bekänner inför Gud att deras synder verkligen är synder, utan försvarar och döljer dem. De har inte heller något behov av att tro att deras synder är förlåtna i Jesu Kristi namn. För dem får församlingen inte förkunna avlösningen utan de måste bindas i sina synder tills de ångrar dem.

Ordspr. 28:13: "Den som döljer sina överträdelser, honom går det inte väl."

1 Joh. 1:8: "Om vi säger att vi är utan synd, bedrar vi oss själva, och sanningen finns inte i oss."

322. På vilket sätt binder församlingen människan i hennes synder?

Om syndaren är obotfärdig och inte bryr sig om varningar och tillrättavisningar som grundar sig på Guds ord, förklarar församlingen till

slut honom eller henne vara skild från Kristi församling. Ifall synden inte är allmänt känd skall man handla enligt Jesu råd:

Matt. 18:15–17: "Om din broder har gjort dig någon orätt, så gå och ställ honom till svars i enrum. Lyssnar han på dig, har du vunnit tillbaka din broder. Men om han inte vill lyssna, ta då med dig en eller två till, för 'på två eller tre vittnesmål skall varje sak avgöras'. Om han vägrar lyssna på dem, så tala om det för församlingen. Vill han inte lyssna på församlingen heller, betrakta honom då som en hedning eller en tullindrivare."

Dessa två första skeden behövs inte om synden är allmänt känd. I så fall är det fråga om anstöt och synd mot hela församlingen som utan vidare kan tillrättvisa syndaren.

1 Kor. 5:3–5: "Fastän kroppsligen frånvarande men andligen närvarande har jag för min del redan, som om jag var närvarande, fällt domen över den som har förövat detta: I vår Herres Jesu Kristi namn skall vi komma tillsammans, ni och min ande, i vår Herres Jesu Kristi kraft, och överlämna en sådan åt Satan till köttets fördärv, för att anden skall kunna bli salig på Herrens dag."

Dem, som trots tillrättavisning envist undervisar och sprider någon lära som är i strid med den rätta bibliska läran, förklarar församlingen vara sådana, med vilka den inte kan ha kyrkogemenskap.

1 Tim. 6:3–5: "Om någon ger en falsk undervisning och inte håller sig till vår Herres Jesu Kristi sunda ord och till den lära, som hör till gudsfruktan, så är han högmodig och begriper ingenting – – – dra er bort från dem. "

Tit. 3:10: "Den som vållar splittring skall du vägra att befatta dig med, efter en första och en andra tillrättavisning."

Den som är utesluten från församlingens gemenskap kan inte komma till sakramenten eller vara fadder och han kan inte heller fungera i några andra förtroendeuppdrag i församlingen.

Uppgift: Diskutera på grundvalen av 1 Kor. 5 hur man i församlingen bör förhålla sig till sådana, som vill vara trossysstrar eller -bröder men lever i uppenbar synd. Hur är det i familjen, på arbetsplatsen eller i samhället?

323. Vilka slags synder fördriver tron och den Helige Ande?

Grova synder driver tron och den Helige Ande ur människans hjärta. Sådana synder är t ex dryckenskap, mord och äktenskapsbrott. De kallas uppenbara synder. Om människan dör när hon lever i sådan synd kommer hon till förtappelsen.

1 Kor. 5:11,13: "Nej, vad jag skrev till er var att ni inte får ha något att göra med den som kallas broder men som förfaller till otukt, själviskhet, avgudadyrkan, ovetligt tal, fylleri och utsugning. Ni får inte äta tillsammans med honom. De utomstående skall Gud döma. Gör er av med den som är ond."

Gal. 5:19–21: "Vad köttet ger är lätt att se: otukt, orenhet, liderlighet, avguderi, trolldom, fiendskap, strider, ofördragsamhet, vrede, intriger, splittringar, kätterier, maktkamp, dryckenskap, utsvävningar och annat av samma slag. Än en gång varnar jag er: de som gör sig skyldiga till sådant skall inte få del i Guds rike."

Hes. 33:18: "Om den rättfärdige vänder om från sin rättfärdighet och gör vad orätt är, så måste han just därför dö."

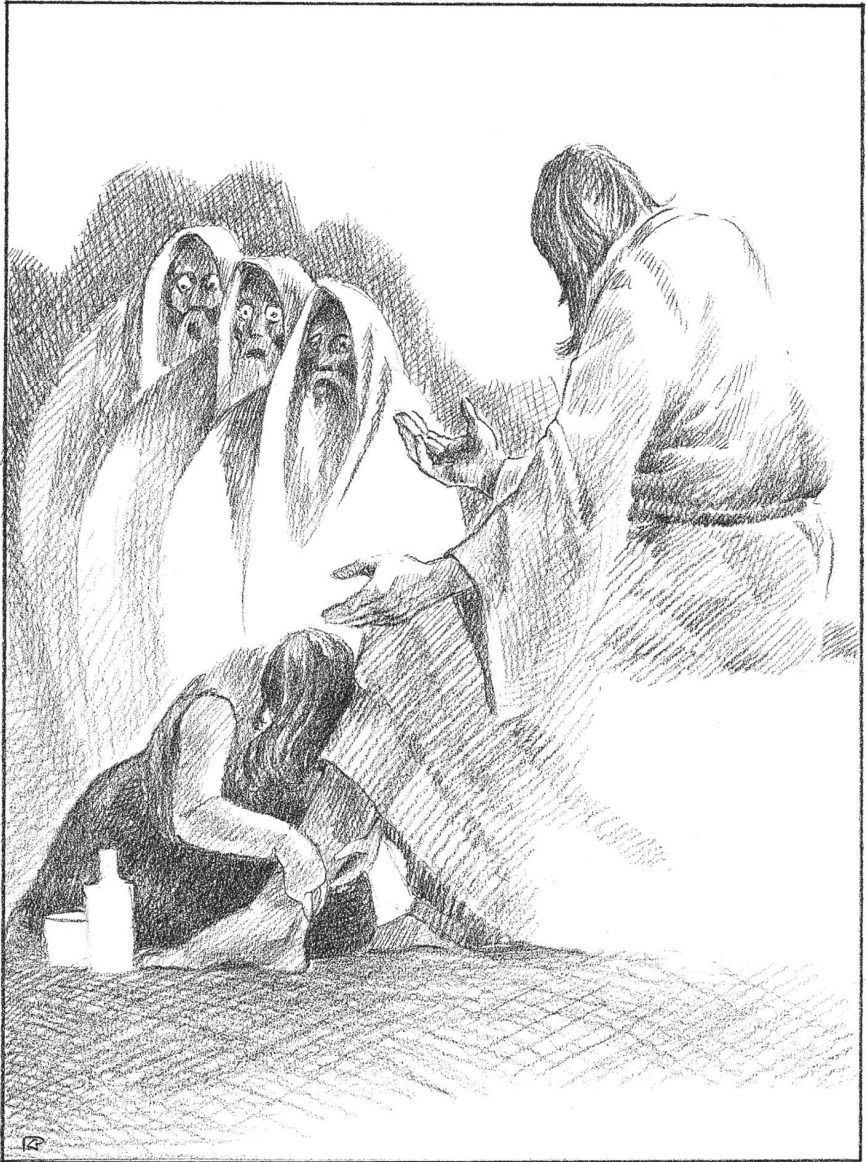
324. Kan en människa som fallit i uppenbar synd få förlåtelse för sin synd?

Om den som fallit i uppenbar synd ångrar sin onda gärning och förlitar sig på Guds nåd i Kristus, får han förlåtelse för sin synd och blir frälst.

Hes. 34:16: "Det förlorade skall jag uppsöka, det fördrivna skall jag föra tillbaka, det sårade skall jag förbinda, och det svaga skall jag stärka."

Hes. 33:19: "Men om den ogudaktige vänder om från sin ogudaktighet och övar rätt och rättfärdighet, då skall han just därför få leva."

1 Joh. 1:9: "Om vi bekänner våra synder, är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet."

"Inte heller jag dömer dig. Gå, och synda inte mer!" Joh. 8:11.

325. Kan den som har skilts från församlingen komma tillbaka till församlingen?

Om den som skilts från församlingen kommer till syndakännedom och ångrar sig samt lovar göra bättring, tillsäger församlingen honom eller henne syndernas förlåtelse genom sin pastor och återtar honom eller henne som broder eller syster i församlingens gemenskap. På samma gång förlåter församlingen honom eller henne för sin del. Kyrkotukten är inte något världsligt straff utan den är en tillrättavisning vars mål är att själen blir frälst.

Ordspr. 27:6: "Vännens slag ges i trofasthet."

2 Kor. 2:6–8: "Det räcker för mannen med den bestraffning som flertalet av er redan har gett honom; nu skall ni i stället förlåta och trösta honom, så att inte hans sorg blir så stor att han går under. Därför ber jag er att verkligen visa honom kärlek."

OM DET HELIGA PREDIKOÄMBETET

Vad tror du på grund av dessa ord (Joh. 20:22f)? Jag tror att när Kristi tjänare, vilka har blivit kallade av honom, på hans gudomliga befallning sköter sina ämbetsplikter, i synnerhet när de utesluter en obotfärdig, offentlig syndare eller avlöser den, som är botfärdig och vill göra bättring, detta också i himlen är så kraftigt och visst som om vår Herre Kristus själv gjorde det.

326. Vad är det heliga predikoämbetet?

Det heliga predikoämbetets uppgift är att ta hand om själavården i församlingen, lära och predika Guds ord, förvalta de heliga sakramenten samt bruka nyckelmakten genom att binda de obotfärdiga i deras synder och avlösa de botfärdiga från deras synder.

Hebr. 13:17: "Lyd era ledare och rätta er efter dem, ty de vakar över era själar och skall avlägga räkenskap. Se till att de kan göra detta med glädje och inte med tungt hjärta, för det skulle inte vara lyckligt för er."

Tit. 1:9: "Han skall hålla sig till lärans pålitliga ord, så att han kan styrka andra med en sund undervisning och vederlägga motståndarna."

2 Tim. 4:2: "Förkunna ordet."

1 Kor. 4:1: "Vi bör alltså betraktas som Kristi tjänare och som förvaltare av Guds hemligheter."

Joh. 20:22f.: "Ta emot den Helige Ande. Om ni förlåter någon hans synder, så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder, så är han bunden."

Den kristna kyrkan och dess predikoämbete skall också ge den utbildning som behövs för predikoämbetet.

2 Tim. 2:2: "Det du har hört av mig i många vittnens närvaro, det skall du anförtro åt pålitliga människor som kan lära ut det i sin tur."

327. Vad kallas förvaltare av predikoämbetet?

Bibeln kallar förvaltare av det offentliga predikoämbetet bl.a. herdar, biskopar (pastorer), lärare, äldste (präster, dvs. presbyterer) och tjänare.

Ef. 4:11: "Så gjorde han några till apostlar, andra till profeter, till förkunnare eller till herdar och lärare."

1 Tim. 3:1: "Det är ett trovärdigt ord. Om någon vill bli biskop (församlingsledare), är det en god verksamhet han har lust till."

1 Tim. 5:17: "Sådana äldste som sköter sin uppgift väl skall ni anse värda dubbel heder, särskilt dem som arbetar med predikan och undervisning."

Kol. 1:6f.: "Som har nått fram till er liksom det bär frukt och växer till i hela världen; så har det gjort hos er också ända sedan den dag då ni först hörde det och fick kunskap om Guds nåd sådan den verkliga är. Det fick ni lära er av Epafros, vår käre medarbetare, som till ert bästa är en trogen tjänare åt Kristus."

I de lutherska bekännelsekyrkorna är pastor den gängse benämningen på förvaltaren av det offentliga predikoämbetet. I bekännelseskriterna kallas förvaltare av predikoämbetet församlingens tjänare, församlingens förman, tillsyningsman eller biskop, predikare, pastor och presbyter eller äldste.

328. Hur blir man förvaltare av predikoämbetet?

Fastän alla kristna på grund av det allmänna prästadömet har rätt att vittna om sin Frälsare, vill Gud ändå inte att alla är pastorer, utan han kallar till detta ämbete. Således blir man förvaltare av predikoämbetet genom en rätt kallelse.

Rom. 10:15: "Hur kan någon förkunna om ingen blir utsänd?"

1 Kor. 12:29: "Alla är inte lärare."

Hebr. 5:4: "Ingen tar sig denna värdighet; han blir kallad av Gud, liksom Aron."

Jer. 23:21: "Jag sände inte dessa profeter, utan själva löpte de iväg."

Apg. 20:28: "Ge akt på er själva och på hela den hjord som den Helige Ande satt er att ha uppsikt över, för att ni skall vara herdar för Guds församling som han har vunnit åt sig med sin sons blod."

Bekännelseskriiftern: "– – – ingen utan vederbörlig kallelse skall i kyrkan predika offentligen eller förvalta sakramenten." (Augsburgska bekännelsen 14) Luther: "Predikoämbetet eller tjänarämbetet måste skiljas från alla kristnas prästadöme." (Den andra kommentaren till Ps. 110 från år 1538.)

329. Vem är berättigad att kalla till det heliga predikoämbetet?

De vilka Gud ursprungligen gett nyckelmakten, dvs. de som tror på Kristus, har rätt att kalla till det heliga predikoämbetet. Se ovan frågorna 318 och 319.

Bekännelseskriiftern: "Därför behåller kyrkan nödvändigtvis sin rätt att kalla, välja och viga sina tjänare." (Om påvens makt och överhöghet.)

330. Vilka får församlingen kalla till predikoämbetet?

Församlingen har rätt att till sina tjänare kalla sådana män som är förmögna till och lämpliga för ämbetet.

1 Tim. 3:2–4: "Därför måste församlingsledaren vara oklanderlig, en kvinnas man, nykter, förständig, aktad, gästfri och en god lärare. Han får inte missbruka vin eller vara våldsam utan skall vara vänlig, fridsam och fri från penningbegär. Han skall ta väl hand om sin familj och se till att hans barn lyder och visar all respekt."

1 Tim. 2:12: "Att själv undervisa tillåter jag henne (kvinnan) inte."

Apg. 1:21f. "Därför måste nu någon av dem som var med oss under hela den tid då Herren Jesus kom och gick ibland oss, från det att han döptes av Johannes fram till den dag då han blev upptagen från oss – någon av dem skall vittna tillsammans med oss om hans uppståndelse."

Luther: "Det är dock sant att den Helige Ande i detta stycke uteslutit kvinnor, barn och odugliga människor, och väljer bara dugliga män för detta (utom i nödfall), som man läser här och där i S:t Paulus epistlar, att en biskop skall vara from, förstå att undervisa och att han skall vara en enda kvinnas man [1 Tim. 3:2] och i 1 Kor. 14[:34] säger han: 'Kvinnan skall tiga i församlingen.' Summa: Det måste vara en kompetent och utvald man." (Om koncilierna och kyrkan, Vasa 1994, s. 172.)

331. Är församlingen bunden till irrlärliga herdar?

Då Guds församling måste lyssna till den Gode Herdens röst och dra sig undan från annorlunda förkunnelse, behöver den inte och får inte ens binda sig vid irrlärliga herdar.

Joh. 10:27: "Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig."

Joh. 10:5: "Men en främling följer de inte, utan springer ifrån honom, därför att de inte känner igen främmande röster."

332. Vad bör man anse om biskopsämbetet?

I den apostoliska kyrkan fanns inte ett sådant biskopsämbete som nuförtiden finns i några kyrkor. Biskopsämbetet har således tagits i bruk först senare. Frågan om biskopsämbetet hör till den fria bestämmanderätten.

Man måste komma ihåg vad Bekännelseskriterierna säger: "Därför då biskoparna antingen omfattar falsk lära eller vägrar att meddela vinning, är församlingarna nödgade på grund av gudomlig rätt att genom sina i tjänst varande präster viga och förordna åt sig nya. Men det är biskoparnas ogudaktighet och våldsregemente, som vållat kyrkosöndringen och tvedräkten. Ty Paulus föreskriver (Gal. 1:7–9), att de biskopar, som driver och försvarar falsk lära och orätt gudstjänst, skall anses som ställda under förbannelse." (Om påvens makt och överhöghet.)

OM SKRIFTERMÅLET ELLER BIKTEN

Vad är bikten? Bikten består av två delar, den ena, att vi bekänner synderna, den andra, att vi tar emot avlösning eller syndernas förlåtelse av biktfadern såsom av Gud själv och då inte tvivlar därpå utan fullt och fast tror, att synderna därigenom är förlättna inför Gud i himlen. **Vilka synder skall man då bekänna?** Inför Gud skall man erkänna sig skyldig till alla synder, även dem man inte vet om, såsom vi gör i Fader vår. Men inför biktfadern skall man bara bekänna de synder man vet om och känner i hjärtat. **Vilka är dessa synder?** Pröva din ställning efter tio Guds bud, om du är en far, mor, son, dotter, överordnad eller anställd, lärare eller elev, om du har varit olydig, otrogen, lat, vred, otuktig eller skadat någon med ord och gärningar, om du har stulit eller varit slarvig och vårdslös och vållat någon skada eller förlust.

333. Kan prästen förlåta synder?

Endast Gud har makt att förlåta synder, men eftersom prästen fungerar som Guds redskap, handlar Gud själv genom hans ämbete. Således tillsäger prästen avlösningen på grund av Kristi fullbordade gärning och Guds befallning.

2 Kor. 5:20: "Jag är alltså Kristi sändebud, och Gud manar er genom mig. Jag ber er på Kristi vägnar: låt försona er med Gud."

334. Får vi avlösning om prästen är icke-troende?

Ja. Fast Guds goda vilja är att prästen är troende, bör vi ändå inte tänka på prästens tro och hans hjärtas tillstånd, när vi hör avlösningen. Däremot måste vi ge akt på avlösningens ord och tro på det. På grund av sitt kall representerar prästen inte sig själv utan Kristus.

2 Tim. 2:9: "Guds ord har inte fångslats."

335. Kan någon annan kristen än prästen ge avlösningen?

Ja, särskilt i nödfall. Till församlingsprästens uppgifter hör dock på grund av hans ämbete att i församlingen skrifta eller avlösa dem som har fallit i uppenbar synd.

336. Får en hycklare avlösningen?

Det är möjligt att hyckla, för prästen känner inte människans hjärta. Bara Gud känner det. En hycklare lyssnar till avlösningen, men han tar inte i tro emot den nåd som förkunnas och bjudes honom. Han tillbakavisar sin avlösning, och så är den honom till ingen nytta; avlösningen verkar nämligen inte automatiskt, utan tro.

Hebr. 4:2: "Han kan ha fördrag med de okunniga och vilsegångna, eftersom han själv är behäftad med svaghet."

Jes. 26:10: "Om nåd bevisas mot den ogudaktige, så lär han sig inte rättfärdighet. I det land där rätt skulle övas gör han då vad orätt är och ser inte HERRENS höghet."

337. Hur många slags skriftermål finns det?

Det finns fem slag av skriftermål: kontinuerligt skriftermål inför Gud, kärlekens skriftermål inför nästan, enskilt skriftermål inför biktfadern, gemensamt skriftermål i gudstjänsten och det att en som har fallit i uppenbar synd biktar sig för pastorn.

338. Vad betyder kontinuerligt skriftermål inför Gud?

Kontinuerligt skriftermål inför Gud betyder att vi alltid är inför Gud och att vi hela tiden bekänner att vi är skyldiga till alla synder, också till dem som vi inte känner. Vi ber om förlåtelse för våra synder och äger förlåtelse i tron på grund av Guds nådiga löften utan att någon annan

förkunnar den för oss. Också i de övriga slagen av skriftermål är människan inför Gud.

Ps. 32:5: "Då uppenbarade jag min synd för dig och överskyldde inte min missgärning. Jag sade: Jag vill bekänna för HERREN mina överträdelser."

Ps. 19:13: "Vem märker själv hur ofta han felar? Förlåt mig mina hemliga brister."

339. Vad är kärlekens skriftermål inför nästan?

Det är viktigt att vi inför vår nästa bekänner de synder genom vilka vi förbrutit oss mot honom eller henne, och ber om förlåtelse. Om vi inte vill göra det, ångrar vi inte verkligen våra synder inför Gud.

Jak. 5:16: "Bekänn därför era synder för varandra, och be för varandra att ni skall bli botade."

Matt. 5:23–25: "Om du bär fram din gåva till offeraltaret och där kommer ihåg att din broder har något otalt med dig, så låt din gåva ligga framför altaret och gå först och försona dig med honom; kom sedan tillbaka och bär fram din gåva. Skynda dig att komma överens med din motpart medan ni ännu är på väg, så att han inte överlämnar dig åt domaren och domaren lämnar dig åt vakten och du sätts i fängelse."

Luther: "Det första skriftermålet äger rum inför Gud – – –. Det andra skriftermålet äger rum inför nästan. Det är kärlekens skriftermål, medan det första är trons skriftermål. I Jakobs brev står det: "Bekänn era synder för varandra" (Jak. 5:16). I kärlekens skriftermål bör den, som har brutit mot sin nästa, bekänna det för henne såsom Kristus säger: (Matt. 5:23–25, se ovan). Här ställer Kristus krav på båda parter: Den som har brutit, bör be om förlåtelse och den, som den andra har brutit mot, bör förlåta. Detta skriftermål är nödvändigt och befallt av Gud så som det första. Ty Gud vill inte vara nådig och ge förlåtelse till människan, om hon inte förlåter sin nästa. Så kan tron inte heller vara riktig om den inte som frukt förorsakar det att man ber om förlåtelse och förlåter. Annars får människan inte komma till Gud. Om denna frukt inte

finns, är inte heller tron och det första skriftermålet riktiga." (Predikan om skriftermål och sakrament, 1524.)

340. Vad är enskilt skriftermål inför biktfadern?

I det enskilda skriftermålet får vi för Gud, så att prästen hör det, berättat om allt som trycker vårt hjärta och bekänna våra synder. Vi får själavårdande råd, tröst av Guds ord och framför allt avlösningen. Skriftermål av detta slag är frivilligt. Vi får använda oss av det också när det inte finns något speciellt problem som trycker oss. Åt en ångestfylld själ ger det särskilt stor tröst. Möjlighet till det måste alltid finnas i församlingen.

Matt. 9:2: "Var inte orolig, mitt barn, dina synder är förlåtna."

Luther: "Varhelst det finns ett hjärta som känner sin synd och längtar efter tröst, har det i skriftermålet en säker tillflyktsort. Där hittar och hör det Guds ord, när Gud genom en människa lossar och befriar det från synden." (Kort uppmaning till skriftermål.)

Uppgift: Läs i Lilla katekesen Luthers korta råd om användningen av enskilt skriftermål.

341. Vad är gemensamt skriftermål?

Gemensamt skriftermål äger rum i församlingens gudstjänst, när vi tar del i den gemensamma syndabekännelsen och därefter hör avlösningen.

342. Vad är offentligt skriftermål?

Om en trossyster eller -broder har fallit i uppenbar synd, är det nödvändigt att hon eller han får själavård och den uppkomna anstötten avlägsnas från församlingen. Om han eller hon inte annars kommer till syndakännedom och inte förstår att syndens väg leder till förtappelsen, måste prästen leda honom eller henne till insikt om detta. När den som förbrutit sig kommer till syndakännedom, förkunnar prästen Guds och

församlingens förlåtelse för honom eller henne. Denna människa tas så som en kär trossyster eller -broder tillbaka till skaran av Guds barn, som han förbarmat sig över.

1 Tim. 5:20: "Ställ dem som felar till svars i allas närvaro, så att också de andra tar varning."

2 Sam. 12:13: "Då sade David till Natan: 'Jag har syndat mot HERREN.' Natan sade till David: 'Så har också HERREN förlåtit dig din synd. Du skall inte dö!'"

SJÄTTE KAPITLET

DEN HELIGA NATTVARDEN

OM DEN HELIGA NATTVARDENS VÄSEN

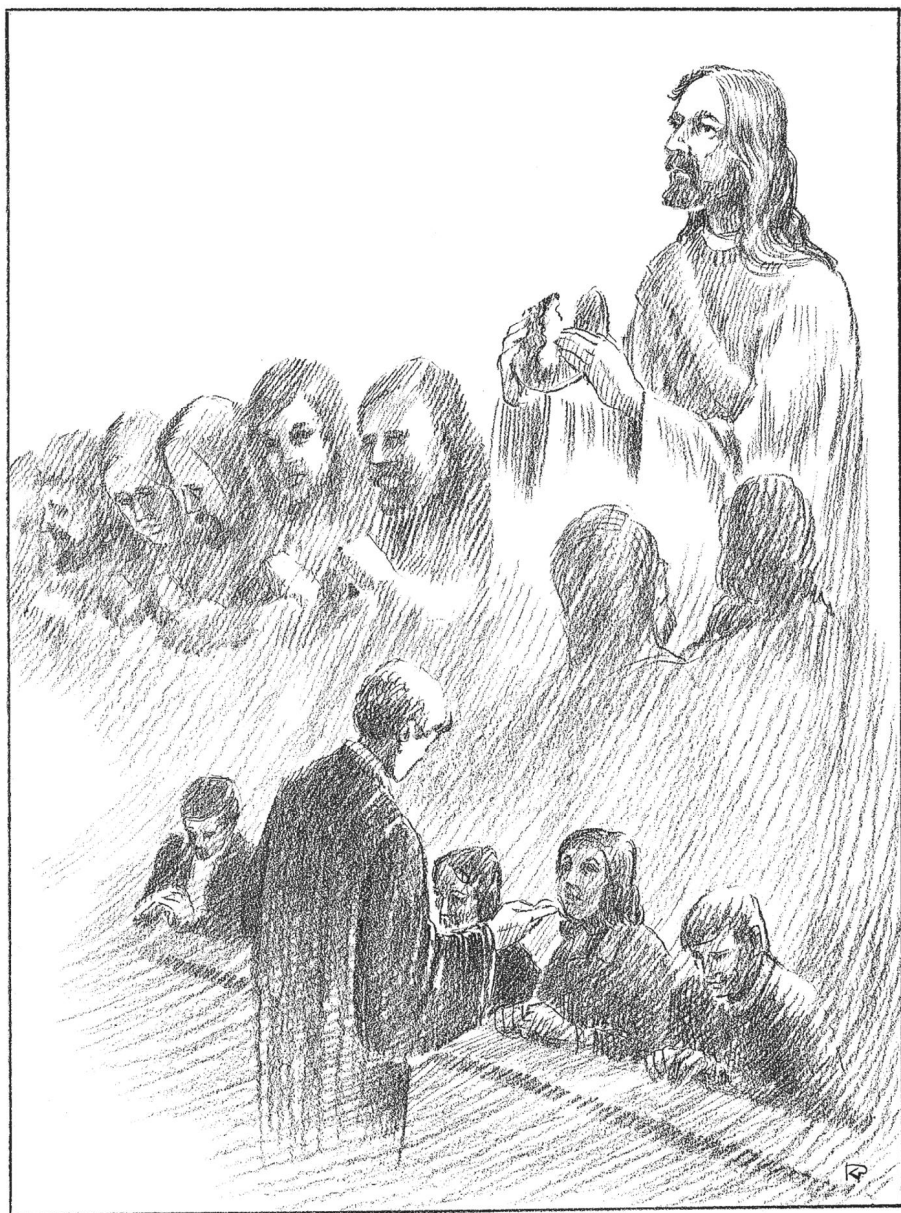
Vad är altarets sakrament? Altarets sakrament är vår Herres Jesu Kristi sanna kropp och sanna blod under bröd och vin, instiftat av Kristus själv, för att vi kristna skall äta och dricka det. **Var står det skrivet?** Så skriver de heliga evangelisterna Matteus, Markus och Lukas och den helige Paulus: *Vår Herre Jesus Kristus, i den natt, då han blev förrådd, tog brödet, tackade, bröt det och gav åt sina lärjungar och sade: Tag och ät! Detta är min kropp, som är utgiven för er. Gör detta till min åminnelse! På samma sätt tog han också kalken efter måltiden, tackade och gav åt dem och sade: Drick alla av denna! Denna kalk är det nya testamentet i mitt blod, som är utgjutet för er till syndernas förlåtelse. Så ofta som ni dricker av den, så gör det till min åminnelse.*

343. Vem har instiftat den heliga nattvardens sakrament?

Vår Herre och Frälsare Jesus Kristus har instiftat den heliga nattvarden. Han har all makt, han vet allting och kan ge oss det som han lovar. De ord med vilka Kristus instiftade nattvarden kallas nattvardens *instiftelseord*.

Ps. 33:4: "Ty HERRENS ord är rätt, och allt vad han gör är gjort i trofasthet."

Ef. 3:20f.: "Han som förmår göra långt mer än allt vi ber om eller tänker genom den kraft som mäktigt verkar i oss, honom tillhör äran i församlingen och i Kristus Jesus, genom alla släktled i evigheternass evighet, amen."

För er – till syndernas förlåtelse.

344. Vilka är de yttre elementen i nattvarden?

Herren Kristus befalldes att som yttre element i den heliga nattvarden bruka bröd som är tillverkat av spannmål eller mjöl och vin som är tillverkat av druvor av ett vinträd.

Uppgift: Läs Matt. 26:26–29, Mark. 14:22–25, Luk. 22:18–20 och 1 Kor. 11:23–25: instiftandet av nattvarden.

345. Till hurdant bruk använder vår Herre Kristus nattvardselementen?

Vår Herre Kristus ger oss i nattvarden sin sanna kropp i brödet och sitt sanna blod i vinet, såsom han säger i instiftelseorden.

346. På vilken grund är Kristi sanna kropp och sanna blod närvarande i brödet och vinet?

Kristi sanna kropp och sanna blod är närvarande i brödet och vinet på grund av de instiftelseord, som Kristus uttalade i samband med den första nattvarden och som upprepas när nattvardselementen helgas.

347. Varför får man inte uppfatta Kristi ord "Detta är min kropp" och "Detta är mitt blod" på ett symboliskt sätt?

Dessa Kristi ord får inte uppfattas på ett symboliskt sätt så som vederdöpare och andra reformerta lär, eftersom:

1. Vår Herre Kristus i instiftelseorden säger, att han ger oss den kropp, som han utgett för oss och det blod, som han utgjutit för oss.
2. Aposteln Paulus säger, att vi i nattvarden blir delaktiga av Kristi kropp och blod.

1 Kor. 10:16: "Välsignelsens bägare som vi välsignar, ger den oss inte delaktighet med Kristi blod? Brödet som vi bryter, ger den oss inte delaktighet med Kristi kropp?"

3. Aposteln Paulus säger att den, som på ett ovärdigt sätt mottar sakramentet, syndar inte mot bröd och vin, utan mot Herrens kropp och blod.

1 Kor. 11:27: "Den som därför äter brödet eller dricker Herrens bägare på ett ovärdigt sätt, han syndar mot Herrens kropp och blod."

4. Instiftelseorden är ord av ett gudomligt testamente och instiftelse.

Gal. 3:15: "Bröder, för att ta exempel: inte heller ett vanligt mänskligt testamente kan upphävas eller ändras sedan det en gång har blivit giltigt."

Luther: "Ty så som Kristi ord talar och säger, så är det, då han icke kan ljuga och bedraga." (Stora katekesen.)

348. Förvandlas brödet och vinet till Kristi kropp och blod i nattvarden?

Brödet och vinet förvandlas inte till Kristi kropp och blod i nattvarden, så som påvekyrkan lär, utan brödet förblir bröd och vinet förblir hela tiden vin. Men samtidigt som vi i nattvarden äter det välsignade brödet, får vi Kristi sanna kropp i brödet, och när vi dricker det välsignade vinet, får vi Kristi sanna blod i vinet.

1 Kor. 10:16: "Välsignelsens bägare som vi välsignar, ger den oss inte delaktighet med Kristi blod? Brödet som vi bryter, ger det oss inte delaktighet med Kristi kropp?"

349. Hur många slags ätande och drickande äger rum i nattvarden?

I nattvarden äger tre slag av ätande och drickande rum: naturligt, andligt och sakramentalt.

Naturligt ätande och drickande betyder vanligt ätande. I nattvarden förtär man bröd och vin så som vanlig mat.

Andligt ätande och drickande betyder tro på Kristus. I tron är vi nämligen delaktiga av frukten av Kristi förlösningens verk eller syndernas förlåtelse. Läs Joh. 6:47–58. Detta andliga ätande måste bedrivas ständigt. Obs: Joh. 6:47–58 talar inte om nattvarden utan endast om detta andliga ätande.

Sakramentalt ätande och drickande äger rum endast i den heliga nattvarden sakrament. Endast i nattvarden får vi med vår mun mottaga och på ett *övernaturligt* sätt äta och dricka Kristi sanna kropp och blod. Detta äger rum samtidigt som vi äter brödet och dricker vinet.

350. Vad befaller vår Herre Kristus, när han säger: "Så ofta som ni dricker därav, gör det till min åminnelse"?

När Kristus säger: "Så ofta som ni dricker därav, gör det till min åminnelse", befaller han, att

1. I hans församling skall nattvarden firas ofta och upprepade gånger ända till den dag när han kommer.

2. Nattvarden skall firas enligt Kristi instiftelse.

3. Nattvardselementen skall helgas genom att man upprepar instiftelseorden.

1 Kor. 11:26: "Var gång ni äter det brödet och dricker den bägaren förkunnar ni alltså Herrens död, till dess han kommer."

Apg. 2:42. "De höll troget fast vid apostlarnas lära och gemenskapen, vid brödsbrytelsen och bönerna."

Luther: "De som vill vara kristna skickar sig att ofta undfå det hög-heliga sakramentet." (Stora katekesen.)

OM NYTTAN AV DEN HELIGA NATTVARDEN

Det visar dessa ord: "utgiven för er" och "utgjutet för er till syndernas förlåtelse". Det betyder, att i detta sakrament ges åt oss genom dessa ord syndernas förlåtelse, liv och salighet, ty där syndernas förlåtelse är, där är också liv och salighet.

351. Vilket slags nytta får man av den heliga nattvardens sakrament?

Mottagandet av sakramentet för med sig den bästa nytta. Vår Herre Kristus ger däri syndernas förlåtelse, liv och salighet. Som borgen för detta står hans sanna kropp och blod, som han offrat för var och en av oss, när han betalade vår syndaskuld, och som han ger oss i nattvarden.

1 Joh. 5:11: "Gud har gett oss evigt liv, och det livet finns i hans Son."

Rom. 4:7f: "Saliga de vilkas överträdelser är förlåtna och vilkas synder är utplånade. Salig den som Herren inte tillräknar synd."

352. I vilket syfte brukar vi den heliga nattvarden?

Vi tar emot den heliga nattvarden, för att:

1. Vår tro upplivas och förstärks, när vi i nattvarden får en särskild försäkran om att våra synder är förlåtna.

Jer. 31:25: "Ty jag skall vedervicka trötta själar, och alla försmäktande själar skall jag mätta. "

2. Vi bättre kan leva enligt Guds vilja, då vår tro styrks.

Ps. 119:32: "Jag vill löpa dina buds väg, ty du tröstar mitt hjärta."

Joh. 15:5: "Jag är vinstocken, ni är grenarna. Om någon är kvar i mig och jag i honom, bär han rik frukt: utan mig kan ni ingenting göra."

3. Vi på samma gång bekänner den rätta trosgemenskapen.

1 Kor. 10:17: "Eftersom det är ett bröd, är vi som är många en kropp, ty alla får vi vår del av detta enda bröd."

1 Kor. 10:21: "Ni kan inte dricka både ur Herrens bägare och ur demonernas bägare, inte äta både vid Herrens bord och vid demonernas bord."

1 Kor. 11:26: "Ty så ofta ni äter detta bröd och dricker av denna bägare, förkunnar ni Herrens död till dess han kommer."

Luther: "Av det heliga sakramentet får man den nyttan, att Kristus genom det håller sin lilla skara samman. – – – Men det kan aldrig förverkligas om det inte finns enhet i läran. – – – Vår käre Herre Kristus instiftade nattvarden för att hjärtligt vidmakthålla enighet i lära, tro och liv." (Predikan om nattvarden.)

OM KRAFTEN I DEN HELIGA NATTVARDEN

Hur kan kroppsligt ätande och drickande göra så stora ting? Det är förvisso inte ätandet och drickandet, som gör det, utan dessa ord, som står här: "utgiven för er" och "utgjutet för er till syndernas förlåtelse". Dessa ord är tillsammans med det kroppsliga ätandet och drickandet huvudsaken i detta sakrament. Den, som tror dessa ord, han har vad de ut-säger, nämligen syndernas förlåtelse.

353. Vem får nytta av att bruka nattvarden?

Varje nattvardsgäst tar visserligen emot Kristi kropp och blod i nattvarden, men det är nyttigt bara för den, som tror Kristi ord och i sitt hjärta äger det som det lovar och uttalar.

OM DEN HELIGA NATTVARDENS RÄTTA BRUK

Vem brukar detta sakrament värdigt? Att fasta och på yttre sätt förbereda sig är visserligen en god yttre ordning, men värdig och beredd är den, som tror dessa ord: "utgiven för er", "utgjutet för er till syndernas förlåtelse". Den, som inte tror dessa ord utan tvivlar, är ovärdig och inte beredd. Ty dessa ord "för er" förutsätter först och främst troende hjärtan.

354. Varför skall den heliga nattvarden brukas värdigt?

Vi skall bruka den heliga nattvarden värdigt, ty det är fråga om att ta emot Herren Kristi kropp och blod. Därtill förmanar oss Guds ord att bruka nattvarden värdigt.

1 Kor. 11:28f.: "Var och en skall pröva sig själv och så äta av brödet och dricka bägaren. Ty den som äter och dricker utan att urskilja Herrens kropp, han äter och dricker en dom över sig."

355. Vilken nytta har man av yttre förberedelser?

Yttre förberedelser, så som fasta, lugnt och gott beteende samt saklig och värdig klädsel är goda vanor. De kan hjälpa oss att tänka på nattvardens stora värde och dess stora gåvor samt inrikta vårt sinne så att vi tacksamt tar emot nattvarden. Guds ord befäller inte några yttre förberedelser. De hör således till den fria bestämmanderätten. Sådana här goda vanor gör oss inte till värdiga nattvardsgäster. Också de icke-troende kan ju ha sådana.

356. När är vi rätt förberedda och värdiga nattvardsgäster?

Våra gärningar och förberedelser gör oss inte till värdiga nattvardsgäster. Vi är värdiga, när vårt samvete är känsligt och bedrövat för våra egna synder men vi ändå tror att Kristus har offrat sin kropp och sitt blod till förlåtelse också för våra synder, och när vi vill ha en försäkran om detta.

Matt. 9:12: "Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka."

Matt. 11:28: "Kom till mig, alla ni som är tyngda av bördor; jag skall skänka er vila."

357. På vilket sätt skall du pröva dig själv innan du njuter nattvarden?

Innan jag njuter nattvarden, skall jag pröva mig själv och inför Guds ansikte fråga mig:

1. Bekänner jag, att jag på grund av mina synder förtjänat Guds dom?
2. Tror jag, att Gud är mig nådig för Kristi skull och att han försäkrar mig detta i nattvarden genom sin Sons sanna kropp och blod?
3. Har jag en fast avsikt och vilja att med hjälp av Guds nåd avstå från mina synder och bättra mitt liv?

358. Får en människa vars tro är svag njuta nattvarden?

Särskilt den som har svag tro bör njuta nattvarden, för nattvarden stärker tron.

Mark. 9:24: "Då ropade pojkens far: 'Jag tror. Hjälp min otro!'"

Jes. 42:3: "Ett brutet rör skall han inte sönderkrossa, och en tynande veke skall han inte utsläcka."

Joh. 6:37: "Alla som Fadern ger mig skall komma till mig, och den som kommer till mig skall jag inte visa bort."

359. Hurdan är en ovärdig nattvardsgäst?

En ovärdig nattvardsgäst är en sådan människa som inte anser att hennes synder gör att hon förtjänar förtappelse. Hon anser inte heller att Kristi förlossningsverk är nödvändigt och tror inte att Kristus har betalat hennes syndaskuld och som en försäkran härom utger sin sanna kropp och sitt sanna blod i detta sakrament. Om en sådan människa ändå kommer till nattvarden, äter och dricker hon den till dom över sig.

Joh. 3:18: "Den som tror på Sonen blir inte dömd, men den som inte tror är redan dömd, eftersom han inte har trott på Guds ende Sons namn."

1 Kor. 11:27–29: "Den som därför äter brödet eller dricker Herrens bägare på ett ovärdigt sätt, han syndar mot Herrens kropp och blod. Var och en skall pröva sig själv och så äta av brödet och dricka av bägaren. Ty den som äter och dricker utan att urskilja Herrens kropp, han äter och dricker en dom över sig."

360. Till vilka får pastorn inte ge nattvarden?

Herrens heliga nattvard får inte ges till

1. Sådana, som inte blivit döpta till den kristna tron.
2. Offentligt gudlösa och uppenbara syndare, för att de inte skall njuta nattvarden till dom över sig.

Matt. 7:6: "Ge inte det som är heligt åt hundarna och kasta inte era pärlor åt svinen; de trampar på dem och vänder sig om och sliter sönder er."

1 Kor. 11:27–29. Se ovan.

3. Avfällingar, eller sådana som har lämnat den kristna tron och inte återvänt.

4. Annorlunda troende, ty man bekänner den rätta trosgemenskapen genom att gå till nattvarden.

Rom. 16:17: "Jag uppmanar er, bröder, att se upp med dem som vållar splittring och lockar till avfall från den lära som ni har undervisats i. Håll er undan från dem."

1 Kor. 10:21f.: "Ni kan inte dricka både ur Herrens bägare och ur demonernas bägare, inte äta både vid Herrens bord och vid demonernas bord. Eller skall vi väcka Herrens svartsjuka? Är vi starkare än han?"

5. Sådana som har väckt förargelse och inte klarat upp denna, för att inte någon med fog skall tänka att han eller hon njuter nattvarden till dom över sig.

Matt. 5:24: "Gå först och försona dig med din broder; kom sedan tillbaka och bär fram din gåva."

1 Kor. 10:32: "Väck inte anstöt vare sig bland judar eller greker eller inom Guds församling."

6. Sådana som inte kan pröva sig och inte vet vad de får i nattvarden. Detta gäller bl.a. små barn, medvetlösa, människor i ett psykiskt stört tillstånd, sovande, sådana sjuka, som på grund av sin sjukdom inte förstår, vad det är fråga om i nattvarden, och sådana kristna som ännu inte har fått undervisning i huvudpunkterna i den kristna tron och särskilt inte om nattvarens sakrament.

1 Kor. 11:29: "Ty den som äter och dricker utan att urskilja Herrens kropp, han äter och dricker en dom över sig."

Luther: "Jag kan inte säga, att de böhmiska bröderna som ger nattvard till barn, har rätt." (Brevet till Hausmann 1523.)

361. Hurdan praxis tillämpas i lutherska kyrkor när man firar nattvard?

I lutherska kyrkor har av gammalt anmälan till nattvarden varit i bruk. Därvid meddelar församlingens medlemmar pastorn att de har för avsikt att komma till nattvarden. Då har de också möjlighet till enskilt skriftermål och avlösning. Denna vana är värd att bevara där det är möjligt, fastän pastorn i små församlingar känner sin hjord väl. Pastorn har alltid som själavårdare rätt att samtala med nattvardsgäster före nattvardsfirandet.

1 Kor. 4:1: "Vi bör alltså betraktas som Kristi tjänare och som förvaltare av Guds hemligheter."

Hebr. 13:17: "Lyd era ledare och rätta er efter dem! Ty de vakar över era själar och skall avlägga räkenskap. Se till att de kan göra detta med glädje och inte med tungt hjärta, för det skulle inte vara nyttigt för er."

362. Var kan man gå till nattvarden?

En kristen som är medveten om den kristna läran kan gå till nattvard endast där den verkliga närvaron av Kristi kropp och blod (realpresens) bekänns och där Guds ord också i övrigt undervisas rätt.

1 Kor. 10:21: "Ni kan inte dricka både ur Herrens bägare och ur demonernas bägare, inte äta både vid Herrens bord och vid demonernas bord."

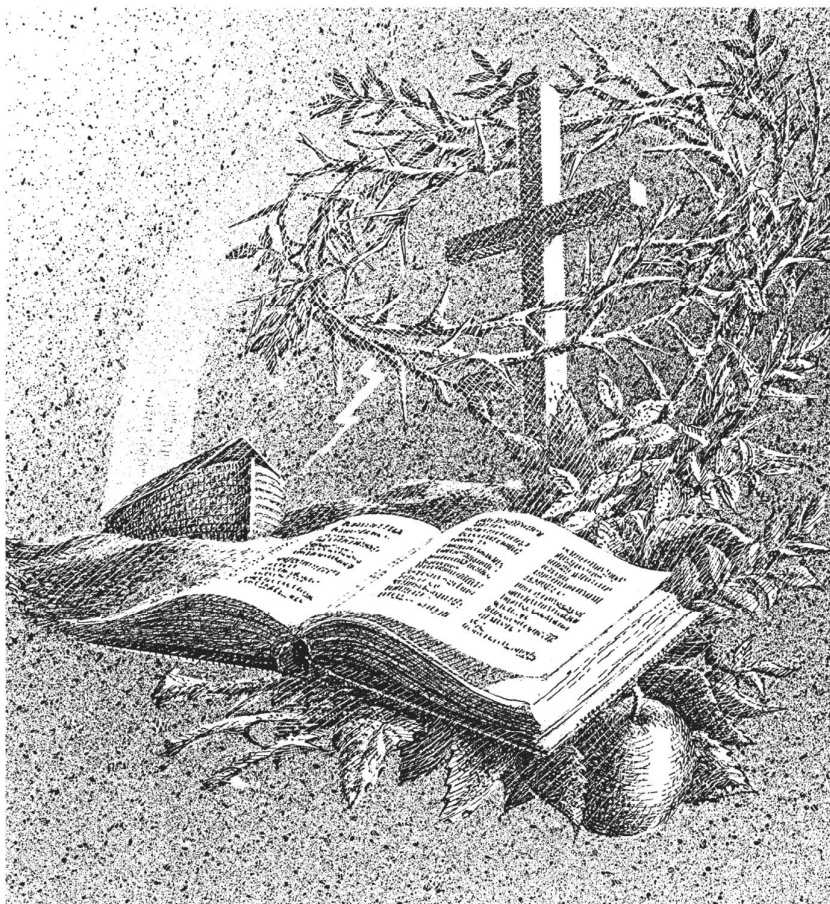
363. Enligt vilken ordning går de som gått i konfirmationsundervisningen till nattvarden för första gången?

De som blivit döpta och gått i konfirmationsundervisningen (skriftskolan) och som kommer till nattvarden för första gången, bekänner före det sin tro offentligt inför församlingen och bekänner sig till den renläriga kyrkan. Därefter upptar församlingen dem bland de till nattvarden berättigade medlemmarna och ber att den Helige Ande skall styrka och bevara dem så att de förblir trogna i tron på Kristus till livets slut och att de skall komma till den eviga saligheten. (Konfirmation eller tillfälle där man blir berättigad till nattvard.)

Om en ung eller en vuxen människa inte har blivit döpt, ställs till henne liknande frågor som vid konfirmationen. Hon har rätt att njuta nattvarden genast efter dopet.

Upp. 2:10: "Var trogen intill döden, så skall jag ge dig livets segerkrans."

Upp. 3:11: "Jag kommer snart. Håll fast det du har, så att ingen tar ifrån dig segerkransen."

LUTHERANERNAS EMBLEM

**Se, Guds ord och Luthers lära
länder dig till evig ära.**

**Gottes Wort und Luthers Lehr
vergehet nun und nimmermehr.**

TILLÄGG 1

Kort förklaring enligt Martin Luthers undervisning

HERRENS VÄLSIGNELSE

HERREN välsigne dig och bevara dig. HERREN låte sitt ansikte lysa över dig och vare dig nådig. HERREN vände sitt ansikte till dig och give dig frid. I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

1. Vad är Herrens välsignelse?

Gud gav Mose Herrens välsignelse och befälde prästerna att välsigna den israelitiska församlingen med den. Herren sade:

Uppgift: Läs 4 Mos. 6:22–27.

2. Vilket är det Guds namn, som i Herrens välsignelse uttalas över hela församlingen och den enskilda kristna människan?

Det är den barmhärtige och välsignande treenige Gudens namn. Välsignelsen har tre delar och Herrens namn nämns tre gånger.

Ibland kan man i stället för Herrens välsignelse använda den apostoliska välsignelsen vars innehåll är detsamma.

2 Kor. 13:13: "Vår Herres Jesu Kristi nåd, Guds kärlek och den Helige Andes gemenskap vare med er alla."

3. Vad hör till den första välsignelsen?

Den första välsignelsen lyder: "Herren välsigne dig och bevara dig." Här välsignar Gud sina troendes timliga liv med allt som hör därtill, så som överhet och fosterland, äktenskap och hem, liv och hälsa, arbete, egendom och uppehälle. Jämför detta med Luthers förklaring i Lilla katekesen till den första trosartikeln och fjärde bönen.

4. Vad hör till den andra välsignelsen?

Den andra välsignelsen lyder: "Herren låte sitt ansikte lysa över dig och vare dig nådig." Här välsignar Herren oss så att han låter vår Frälsares milda och nådiga ansikte lysa över oss, så att det skiner över oss som "rättfärdighetens sol" (Mal. 4:2). Från hans ansikte strålar syndernas förlåtelse för oss syndare, och vi får kraft att i tro komma till honom. Som följd av detta "benådar" han oss i den betydelsen att vi får kraft och förmåga att i tron på Kristus göra goda gärningar. Den första delen i andra välsignelsen gäller alltså syndernas förlåtelse och den andra delen goda gärningar.

5. Vad hör till den tredje välsignelsen?

Den tredje välsignelsen lyder: "Herren vände sitt ansikte till dig och giv dig frid." Under tider när vi anfäktas, verkar det vara så, att Gud skulle ha vänt sitt ansikte bort från oss och vara vred på oss. I den tredje välsignelsen välsignar han oss så, att han löser oss från anfäktelsen genom de ljuvliga löften i sitt evangelium. Gud förlåter våra synder. Vi får samvetsfrid, och Kristus lyser igen för oss som "rättfärdighetens sol". På det sättet blir vi fria från anfäktelsen och kan alltfört i tron äga Kristi frid.

6. Var nedkallas Guds namn över oss?

Särskilt ger Herren sin välsignelse åt sin församling, som samlas för att bruka Guds ord och de heliga sakramenten, när prästen välsignar den med Herrens välsignelse. Det att man får Herrens välsignelse är en tillräcklig orsak att delta i den gemensamma gudstjänsten. Vår Herre låter inte dem, som på grund av oöverkomliga hinder, sjukdom eller ålderdomssvaghet inte kan komma till gemensamma sammankomster, vara utan välsignelse. Herren är också deras skydd och hjälp. De har samma välsignelse som de som deltar i gudstjänsten, och församlingen ber för dem.

OM NÅDEGÅVORNA OCH UNDREN

1. I hur många betydelser talar Bibeln om nådegåvor?

Bibeln talar om nådegåvor i tre olika betydelser. De är **1.** Guds nåd i Kristus, **2.** nådegåvor, som Gud alltid och överallt ger sin församling, samt **3.** särskilda nådegåvor, som Gud inte ger överallt och åt alla i sin församling.

2. En hurdan nådegåva är Guds nåd i Kristus?

Guds nåd i Kristus eller syndernas förlåtelse är nödvändig för saligheten. Rom. 6:23: "Syndens lön är döden, men Guds gåva är evigt liv i Kristus Jesus, vår Herre."

3. Hurdana är de nådegåvor, som Gud överallt och alltid ger sin församling?

Till exempel nådegåvan att leda, be, offra, förklara Bibeln (profetera), undervisa, pröva andar och pröva läran samt kärlekens nådegåvor finns alltid i Guds församling. Varje kristen har dem dock inte i lika hög grad. Genom dem får ingen syndernas förlåtelse eller delaktighet i det eviga livet, som endast vår Herre Kristus har förtjänat åt oss. Gud ger dessa nådegåvor i och med att den troende bättre lär känna Bibeln och tillväxer i tron. Med hjälp av dessa uppbygger och bevarar Gud sin församling särskilt genom predikoämbetet och de är således till stor nytta.

Rom. 12:6–9,12: "Vi har olika gåvor allt efter den nåd vi har fått: profetisk gåva i förhållande till vår tro, tjänandets gåva hos den som undervisar, tröstens gåva hos den som tröstar och förmanar, gåvan att frikostigt dela med sig, att vara nitisk som ledare och att med glatt hjärta visa barmhärtighet. Er kärlek skall vara uppriktig – – – var ihärdiga i bönen."

Joh. 10:27 och 10:5: "Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig. – – – Men en främling följer de inte, utan springer ifrån honom, därför att de inte känner igen främmande röster."

1 Joh. 4:1: "Mina kära, sätt inte tro till alla andar utan pröva om de kommer från Gud, ty många falska profeter har gått ut i världen."

Uppgift: Läs 1 Kor. 12:31 och kapitel 13.

4. Hurdana är de nådegåvor, som inte alltid finns?

Bibeln talar om sådana speciella nådegåvor, kännetecken och under, som inte har funnits alltid och överallt. De är t ex att uppväcka döda, att bota sjuka, att tala främmande språk utan att studera dem, att förutse kommande förföljelsetider (den andra betydelsen av verbet "profetera") och att förklara ett bibelställe genom Andens speciella uppenbarelse (den tredje betydelsen av verbet "profetera").

Uppgift: Läs Mark. 16:17–20, 1 Kor. 12–14, Apg. 21:9, Luk. 4:27.

5. Vilket var syftet med de speciella nådegåvorna?

Gud gav speciella nådegåvor under stora brytningstider, såsom under Moses, profeten Elias, Jesu och apostlarnas tid.

Under Gamla testamentets tid bevisade Gud genom under och tecken, att han är den rätte Guden och att Israel är det folk som han har utvalt, inom vilket Messias kommer att födas.

2 Kung. 5:15: "Se, nu vet jag att ingen Gud finns på hela jorden utom i Israel."

Jesus bevisade genom under och tecken, att han är Guds Son och den utlovade Messias.

Joh. 10:36–38: "Hur kan ni då säga till mig, som Fadern har helgat och sänt till världen, att jag hädar när jag säger: 'Jag är Guds Son.' Om jag inte gör min Faders gärningar, skall ni inte tro på mig. Men om jag gör de gärningarna, så tro åtminstone på dem, om ni nu inte kan tro på mig. Då skall ni fatta och förstå att Fadern är i mig och jag i Fadern."

Under den apostoliska tiden bekräftade Gud sitt Ord genom under och tecken.

Mark. 16:20: "Men de gick ut och predikade överallt, och Herren bistod dem och bekräftade ordet genom de tecken som åtföljde det."

2 Kor. 12:12: "Allt som kännetecknar en apostel har jag utfört bland er utan att någonsin svikta, med tecken, under och kraftgärningar."

När Gud redan har bekräftat sitt Ord, måste vi inte längre kräva nya tecken för att kunna tro, utan vi måste tro på och hålla oss till det apostoliska ordet i Bibeln och till predikan om Herren Kristus i enlighet med det. Särskilda tecken och under är alltså inte den rätta kyrkans kännetecken. Den rätta kyrkans enda osvikliga kännetecken är den rena predikan av Guds ord och de heliga sakramenten som förvaltas rätt.

1 Kor. 1:21–23: "Ty eftersom världen, omgiven av Guds vishet, inte lärde känna Gud genom visheten, beslöt Gud att genom dårskapen i förkunnelsen frälsa dem som tror. Judarna begär tecken och grekerna söker vishet, men vi förkunnar en Kristus som blivit korsfäst, en stötesten för judarna och en dårskap för hedningarna."

Luk. 16:29–31. "Abraham sade: 'De har Mose och profeterna. De kan lyssna till dem.' Mannen svarade: 'Nej, fader Abraham. Men om någon kommer till dem från de döda omvänder de sig.' Men Abraham sade: 'Lyssnar de inte till Mose och profeterna, så låter de inte övertyga sig ens om någon står upp från de döda.'"

Luther: "Om man ännu skulle börja kräva sådana kännetecken, skulle det vara detsamma som att säga: Jag tvivlar på att dopet, Herrens nattvard och hela evangeliets lära är riktiga. Ty dessa har varit i kraft redan länge och de är klart bestyrkta så, att sådana under och kännetecken har upphört." (Predikan om Matt. 8:1–13 från år 1535.)

6. Kan under förekomma också i dag?

Fastän under inte är kyrkans kännetecken och fastän vi inte har rätt att kräva dem, kan Gud i sin godhet höra vår bön och hjälpa oss genom ett under, för allt står i hans makt. T ex Luther skrev år 1540 till sin vän Friedrich Mykonius, som var dödssjuk: "Jag befäller dig i Guds namn att leva, ef-

tersom jag behöver dig mycket för att bota kyrkan (för att förverkliga reformationen)." När brevet kom fram, höll Mykonius på att dö och kunde inte längre tala. När brevet hade blivit läst, blev han frisk, levde sex år till och dog först efter reformatorn, så som Luther hade bett till Gud.

7. Får man sätta sitt hopp till ett under och på denna grund förkasta medel för naturlig hjälp?

Nej, det får man inte göra. Vi bör tacksamt använda oss av all den hjälp Gud ger oss genom naturliga medel. T ex genom att arbeta och vara flitiga får vi uppehälle, genom att laga mat och äta får vi näring, genom hälsosamma levnadsvanor bevaras vår hälsa och sjukdomar kan botas med hjälp av läkarvetenskapen. Man frestar Gud om man förkastar dessa naturliga medel och kräver att Gud sörjer för oss på övernaturliga sätt.

1 Tim. 5:23: "Drick inte längre bara vatten, utan ta dig lite vin för din mage och dina ständiga krämpor."

Matt. 4:6f.: "Djävulen sade till honom: 'Om du är Guds Son, så kasta dig ner. Det står ju skrivet: 'Han skall befälla sina änglar och de skall lyfta dig på sina händer så att du inte stöter din fot mot någon sten.' Jesus sade till honom: 'Det står också skrivet: Du skall inte fresta Herren, din Gud.'"

8. Hurdana är de största undren?

De största undren är sådana som i allmänhet inte alls räknas som under. Sådana är t ex det att en otroende kommer till sinnesändring, att en som farit vilse i läran förkastar villoläran och bekänner sanningen eller att Guds ords sanning bevaras hos en – kanske liten – skara människor.

Joh. 14:12: "Sannerligen, jag säger er: den som tror på mig, han skall utföra gärningar som jag, och ännu större. Ty jag går till Fadern."

9. Finns det falska under?

Ja. Under den yttersta tiden finns det mycket av dem. Med hjälp av falska under försöker frestaren få Guds barn att fara vilse.

Matt. 7:22f.: "Många skall säga till mig på den dagen: 'Herre, Herre, har vi inte profeterat i ditt namn och drivit ut demoner i ditt namn och gjort

många under i ditt namn?" Men då skall jag säga dem sanningen: 'Jag har aldrig känt er. Gå bort ifrån mig, ni laglösa.'

2 Tess. 2:9f.: "Den laglöses (den påviska antikrists) ankomst är ett verk av Satan och sker med stor makt, falska tecken och under och med orättfärdighetens alla konster, som bedrar dem som går i fördärvet – de har ju inte velat ta emot den kärlek till sanningen som kunde ha frälst dem."

10. Hur kan man skilja de riktiga undren från de falska?

De falska undren kan vara så skickligt maskerade och de kan förekomma i samband med en så stor yttre fromhet, att det kan vara omöjligt att upptäcka deras falskhet.

Matt. 24:4,24: "Jesus svarade: 'Se upp så att ingen bedrar er – – –. Falska lärare och falska profeter kommer att uppträda med stora tecken och under för att om möjligt bedra också de utvalda.'

11. Hur kan vi då bevaras från att fara vilse?

Vi får inte springa efter under, utan vi måste söka den rena läran i Guds ord och hålla oss till den. Vi skall också dra oss undan dem som lär annorlunda, också om deras under ser riktiga ut.

5 Mos. 13:1–4: "Om en profet eller en som har drömmar framträder bland dig, och han utlovar åt dig något tecken eller under, och sedan det tecken eller under verkligen inträffar, som han talade med dig om, när han sade: "Låt oss efterfölja och tjäna andra gudar, som ni inte känner", så skall du ändå inte höra på den profetens ord eller på den drömmaren, ty HERREN, er Gud, sätter er med det endast på prov, för att erfara om ni älskar HERREN, er Gud, av hela ert hjärta och av hela er själ. HERREN, er Gud, skall ni efterfölja, honom skall ni frukta, hans bud skall ni hålla, hans röst skall ni höra, honom skall ni tjäna, och till honom skall ni hålla er."

2 Tess. 2:10: "Och med orättfärdighetens alla konster, som bedrar dem som går i fördärvet – de har ju inte velat ta emot den kärlek till sanningen som kunde ha räddat dem."

BILAGA 1

BIBELNS BÖCKER OCH DE I DENNA BOK ANVÄNDA FÖRKORTNINGARNA

GAMLA TESTAMENTET

Första Moseboken	1 Mos.
Andra Moseboken	2 Mos.
Tredje Moseboken	3 Mos.
Fjärde Moseboken	4 Mos.
Femte Moseboken	5 Mos.
Josua	Jos.
Domarboken	Dom.
Rut	Rut
Första Samuelsboken	1 Sam.
Andra Samuelsboken	2 Sam.
Första Kungaboken	1 Kung.
Andra Kungaboken	2 Kung.
Första Krönikeboken	1 Krön.
Andra Krönikeboken	2 Krön.
Esra	Esra
Nehemja	Neh.
Ester	Est.
Job	Job
Psaltaren	Ps.
Ordspråksboken	Ords.
Predikaren	Pred.
Höga Visan	Höga V.
Jesaja	Jes.
Jeremia	Jer.
Klagovisorna	Klag.
Hesekiel	Hes.
Daniel	Dan.

Hosea	Hos.
Joel	Joel
Amos	Amos
Obadja	Ob.
Jona	Jona
Mika	Mika
Nahum	Nah.
Habackuk	Hab.
Sefanja	Sef.
Haggai	Hagg.
Sakarias	Sak.
Malaki	Mal.

NYA TESTAMENTET

Matteusevangeliet	Matt.
Markusevangeliet	Mark.
Lukasevangeliet	Luk.
Johannesevangeliet	Joh.
Apostlagärningarna	Apq.
Aposteln Paulus brev:	
Romarbrevet	Rom.
Första Korintierbrevet	1 Kor.
Andra Korintierbrevet	2 Kor.
Galaterbrevet	Gal.
Efesierbrevet	Ef.
Filipperbrevet	Fil.
Kolossierbrevet	Kol.
Första Tessalonikerbrevet	1 Tess.
Andra Tessalonikerbrevet	2 Tess.
Första Timoteusbrevet	1 Tim
Andra Timoteusbrevet	2 Tim.
Brevet till Titus	Tit.
Brevet till Filemon	Filem.
Hebreerbrevet	Heb.
Jakobs brev	Jak.

Första Petrusbrevet	1 Petr.
Andra Petrusbrevet	2 Petr.
Första Johannesbrevet	1 Joh.
Andra Johannesbrevet	2 Joh.
Tredje Johannesbrevet	3 Joh.
Judas brev	Juda
Johannes Uppenbarelse	Upp.

BILAGA 2

LUTHERSKA KYRKANS BEKÄNNELSESKRIFTER

1. De allmänna kristliga trosbekännelserna eller de ekumeniska symbolerna

1. Den apostoliska trosbekännelsen
2. Den nicenska trosbekännelsen
3. Den athanasianska trosbekännelsen

2. De lutherska bekännelserna

1. Augsburgska bekännelsen
2. Augsburgska bekännelsens apologi
3. Schmalkaldiska artiklarna
4. Luthers Lilla katekes
5. Luthers Stora katekes
6. Konkordieformeln.

Alla dessa bekännelser har samlats i en bok, som heter Konkordieboken (på latin Liber concordiae). Concordia, endräkt, innebär en fullständig och verklig enighet i läran, vilken de trogna lutheranerna med Guds hjälp vill bevara och skydda ibland sig. De konfessionella lutherska kyrkorna håller fast vid alla dessa bekännelser – inte så till vida som (quatenus) deras lära är hämtad ur Bibeln – utan eftersom (quia) deras lära är hämtad ur Bibeln. Det är alltså fråga om en allmängiltig Kristi kyrkas bekännelse.

KYRKOÅRET

Kyrkoåret varar från advent till advent. Det indelas i huvudsak på följande sätt:

1. Advent. Hit hör fyra adventssöndagar. Ordet advent har sitt ursprung i latinet, och det betyder ankomst. Under denna tid erinrar vi oss enligt Guds Ord vår Herres Jesu Kristi ankomst:

- **1.** Hur man under det Gamla förbundet väntade på att han skulle komma och försona synderna enligt Guds ords löften.
- **2.** Hur han kom för att fullborda sitt förlossningsverk.
- **3.** Hur han i denna tid kommer till oss i nådemedlen.
- **4.** Hur han på den sista dagen kommer för att hålla dom och ta de sina till himlen.

Adventet är också en förberedelsestid för julen.

2. Julfesttiden. Hit hör julafton, juldagen, då vi firar vår Frälsares födelsefest, annandag jul eller den helige Stefanus dag till minne av den förste martyren Stefanus, nyårsdagen till minne av Kristi omskärelse och trettondagen eller "hedningarnas jul", som firas den 6 januari till minne av de vise männen från österlanden. Menlösa barns dag firas den 28 december till minne av det massmord på gossebarn, som Herodes utförde i Betlehem. Också kyndelmässosöndagen i februari och Jungfru Marie bebådelsedag i mars har samband med julen.

3. Söndagarna efter trettondagen är två till fem beroende på när påsken infaller.

4. Söndagen Septuagesima (den 70:e dagen före påsk), söndagen Sexagesima (ca 60 dagar före påsk) och fastlagssöndagen föregår Fastan.

5. Fastan. Till fastan hör sex söndagar. Den är speciellt tillägnad begrundan av vår Herre Kristi lidande (aktpredikan). Den sista veckan i fastan kallas stilla veckan, dymmelveckan eller passionsveckan. Den börjar på palmsöndagen. Den firas till minne av att vår Herre Kristus

offentligt red till Jerusalem som Messias. I passionsveckan firas skärtorsdagen till minne av nattvardens instiftelse och långfredagen till minne av vår Herre Kristi stora lidande och hans död på korset.

6. Påsktiden. Påsken firas på påskdagen och annandag påsk till minne av vår Herre Kristi segerrika uppståndelse. Påskdagen är den första söndagen efter den första fullmånen efter vårdagsjämningen. Söndagarna efter påsk är sex till antalet.

7. Pingsttiden. Redan den sjätte söndagen efter påsk räknas till pingsttiden. Till den hör också Kristi himmelfärdsdag som firas den 40:e dagen efter påsk. Pingsten firas till minne av den Helige Andes utgjutande c:a 50 dagar efter påsk.

8. Heliga Trefaldighets dag och söndagarna efter den, som är 23–27 till antalet. Den sista av dem är domsöndagen. Under denna tid firas följande fester: midsommar eller den helige Johannes Döparens dag, den helige Mikael's dag (till änglarnas och barnens åminnelse) den första söndagen i oktober, Alla helgons dag (till de i tro avsomnades åminnelse) i början av november och reformationens åminnelse (den 31 oktober eller närmaste söndag).

Det finns fyra böndagar, en för varje årstid. Deras ämnen är bot, ungdom, reformationen och tacksägelse. Den femte söndagen efter påsk är bönsöndagen.

För varje söndag och helgdag har utvalts texter ur Bibeln, som läses i gudstjänsten och över vilka prästen predikar. Det finns evangelium, epistel (ett avsnitt av något brev) och gammaltestamentlig text samt psalmtext. En textserie för ett helt kyrkoår kallas årgång. Av dem finns tre: den första, andra och tredje årgången.

Kyrkoåret med dess årgångar undervisar oss om huvudpunkterna i Kristi förlossningsverk och i den kristna läran. De bevarar oss för ensidighet samt väcker högtidsstämning och tacksamhet mot den treenige Guden. Fastän kyrkoåret är en fri sak är det värt att bevara. Det är nämligen en god ordning, som är till stor nytta och glädje.

ANVISNINGAR FÖR FÖRRÄTTANDE AV DOP I NÖDFALL

När man på grund av barnets svaga hälsa inte kan vänta på att pastorn kommer, förrättas ett så kallat nöddop. Det kan förrättas av vilken som helst närvarande kristen enligt följande ordning.

1. Ta rent, lagom varmt vatten. Uttala följande bön, om du hinner göra det före dopet. Om situationen är brådskande, gå genast till punkt 2.

Allsmäktige, barmhärtige Gud. Vi tackar Dig för att Du genom Din Son Jesus Kristus har gjort dopet till en hälsosam livets flod, där våra synder tvättas bort i Jesu Kristi namn. Vi ber Dig: Se nådigt till detta barn. Uppta honom/henne genom dopet i din gemenskap så, att han/hon befriad från syndens, dödens och frestarens våld fylls av Din Helige Ande och så att han/hon lever hela sitt liv med glädje som Ditt barn och efter detta liv kommer till evig salighet. Amen.

2. Begjut sedan barnets huvud tre gånger med vatten och säg samtidigt:

Jag döper dig, N.N., i Faderns, Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Fader vår, som är i himlen. Helgat varde ditt namn. Tillkomme ditt rike. Ske din vilja såsom i himlen så ock på jorden. Vårt dagliga bröd giv oss i dag. Och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro. Och inled oss icke i frestelse. Utan fräls oss ifrån ondo. Ty riket är ditt och makten och härligheten i evighet. Amen.

HERREN välsigne dig och bevara dig. HERREN låte sitt ansikte lysa över dig och vare dig nådig. HERREN vände sitt ansikte till dig och give dig frid. I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Ta sedan kontakt med församlingens pastor och underrätta honom om nöddopet.

KONFIRMATIONSFRÅGOR OCH SVAREN PÅ DEM

1. Vill du fortfarande hålla dig till det förbund, som den treenige Guden slöt med dig, när du döptes som liten? – Ja.

2. Vill du alltså fortfarande avsäga dig djävulen och allt hans väsen? – Ja.

3. Tror du på Gud Fader? – Ja, jag tror på Gud Fader – – – (Uttala den första trosartikeln)

4. Tror du på Jesus Kristus? – Ja, jag tror på Jesus Kristus – – – (Uttala den andra trosartikeln)

5. Tror du på den Helige Ande? – Ja, jag tror på den Helige Ande – – – (Uttala den tredje trosartikeln)

6. Vill du vara medlem i en bekännelsetrogen luthersk församling? – Ja.

7. Tror du att alla de kanoniska böckerna i Bibeln, dvs. i Gamla och i Nya testamentet är Guds eget uppenbarade, felfria ord. – Ja.

8. Tror du att den evangelisk-lutherska läran, som är hämtad ur dem, så som du har lärt dig den i doktor Martin Luthers Lilla katekes, är den enda rätta läran? – Ja.

9. Vill du också hålla dig till denna evangelisk-lutherska lära och be-kännelsen och hellre lida allt, till och med döden, än avstå från den? – Ja, med Guds hjälp.

10. Vill du noga rätta hela ditt liv efter Guds ord, vandra värdigt Kristi evangelium och i tro, ord och gärning förbli den treenige Guden trogen intill döden? – Ja, med hjälp av Guds nåd.

Obs. 1: Med en bekännelsetrogen luthersk församling och kyrka avses en sådan församling och kyrka, som i praktiken lär enligt de i bilaga 3 uppräknade bekännelseskrifternas lära.

Obs. 2: Med de kanoniska böckerna i Bibeln avses de böcker, som enligt urkyrkans vittnesbörd har apostolisk auktoritet, som är uppkomna genom den Helige Andes inflytande och som alltså är normativa (kanon, norm). Den egentliga bibliska boksamlingen består av de kanoniska böckerna.

Obs. 3: Finlands konfessionella lutherska kyrka (Suomen Tunustuksellinen Luterilainen Kirkko) och dess församlingar är evangeliska, fastän ordet evangelisk inte syns i namnet. Att vara bekännelsestrogen är detsamma som att vara evangelisk.

BILAGA 6

DEN NICENSKA TROSBEKÄNNELSEN

Vi tror på en enda Gud, allsmäktig Fader, skapare av himmel och jord, av allt synligt och osynligt.

och på en enda Herre, Jesus Kristus, Guds enfödde Son, född av Fadern före all tid, Gud av Gud, Ljus av Ljus, sann Gud av sann Gud, född och inte skapad, av samma väsen som Fadern, på honom genom vilken allting är skapat, som för oss människor och för vår salighets skull har stigit ned från himmelen, och tagit mandom genom den Helige Ande av jungfru Maria och blivit människa, som ock har blivit för oss korsfäst under Pontius Pilatus, lidit och blivit begravnen; som på tredje dagen har uppstått, efter Skrifterna, och stigit upp till himmelen och sitter på Faderns högra sida; därifrån igenkommande i härlighet till att döma levande och döda, på vilkens rike inte skall vara någon ände.

och på den Helige Ande, Herren och livgivaren, som utgår av Fadern och Sonen, på honom som tillika med Fadern och Sonen tillbedes och äras och som har talat genom Profeterna; och på en enda, helig, allmännelig och apostolisk kyrka. Vi bekänner ett enda dop, till syndernas förlåtelse, och förväntar de dödas uppståndelse och den tillkommande världens liv. Amen.

BILAGA 7

DEN ATHANASIANSKA TROSBEKÄNNELSEN

avfattad mot arianerna

Var och en, som vill bli salig, måste först av allt ha den allmänliga kristna tron. Men den, som inte bevarar den oförändrad och oförfalskad, går med säkerhet evigt förlorad.

Men detta är den allmänliga kristna tron, att vi dyrka en enda Gud i tre personer och tre personer i en enda gudom,

i det att vi varken sammanblandar personerna eller söndrar det gudomliga väsendet.

En är nämligen Faderns person, en annan Sonens och åter en annan den Helige Andes.

Men Faderns och Sonens och den Helige Andes gudom är en enda, lika i ära och lika i evigt majestät.

Sådan Fadern är, sådan är Sonen och sådan även den Helige Ande.

Oskapad är Fadern, oskapad Sonen och oskapad den Helige Ande.

Omätlig är Fadern, omätlig Sonen och omätlig den Helige Ande.

Evig är Fadern, evig Sonen och evig den Helige Ande,

och likväl inte tre eviga, utan en enda evig,

såsom inte heller tre oskapade eller tre omätliga, utan en enda oskapad och en enda omätlig.

Sammalunda är Fadern allsmäktig, Sonen allsmäktig och den Helige Ande allsmäktig,

och likväl inte tre allsmäktiga, utan en enda allsmäktig.

Så är Fadern Gud, Sonen Gud och den Helige Ande Gud,

och likväl inte tre Gudar, utan en enda Gud.

Så är Fadern Herre, Sonen Herre och den Helige Ande Herre,

och likväl inte tre Herrar, utan en enda Herre.

Ty såsom vi av den kristna sanningen nödgas att bekänna varje person för sig både såsom Gud och Herre,

så förhindras vi av den allmänliga kristna tron att nämna tre Gudar eller Herrar.

Fadern är av ingen gjord eller skapad eller född.

Sonen är Fadern allena – inte gjord eller skapad – utan född.

Den Helige Ande är av Fadern och Sonen – inte gjord eller skapad eller född – utan utgående.

Därför är det en enda Fader, inte tre Fäder, en enda Son, inte tre Söner och en enda Helig Ande, inte tre Heliga Andar.

Och bland dessa tre personer är ingen den förste eller den siste, ingen den störste eller den minste.

utan alla tre personerna är sinsemellan lika eviga och lika stora:

Så att i allt, såsom ovan sagts, de tre personerna måste dyrkas i en gudom och den enda gudomen i de tre personerna.

Den, som vill bli salig, han skall tänka så om de tre personerna i gudomen.

Men det är för den eviga saligheten nödvändigt att även fast tro, att vår Herre Jesus Kristus, Guds Son, är samtidigt Gud och människa.

Gud är han såsom född av Faderns väsen före all tid, och människa är han såsom född av moderns väsen i tiden.

Han är helt och fullt Gud och helt och fullt människa med förnuftig själ och mänsklig kropp.

Han är jämlik Fadern efter den gudomliga naturen, ringare än Fadern efter den mänskliga naturen.

Och fastän han är Gud och människa, är han likväl inte två, utan en enda Kristus,

Men en enda är han, inte så att den gudomliga naturen förvandlats till mänsklig, utan så att den mänskliga naturen antagits av Gud.

En enda är han, inte så att naturerna sammanblandats, utan så att personen bildar enheten.

Ty liksom den förnuftiga själen och kroppen bildar en enda människa, så utgör Gud och människa en enda Kristus,

vilken har lidit för vår frälsnings skull, nedstigit till helvetet, uppstått från de döda,

uppstigit till himlarna, sitter på Faderns högra sida och skall därifrån komma igen till att döma levande och döda.

Vid hans tillkommelse har alla människor att uppstå med sina kroppar, och de skall avlägga räkenskap för sina gärningar.

Och de som gjort gott skall ingå i det eviga livet och de som gjort ont i den eviga elden.

Detta är den allmänneliga kristna tron, den som inte troget och fast tror den, kan inte bli salig.